

༡༡ | ༡༠༠༥ ལོའི་ཞི་སྐྱོལ་ཆེན་མོའི་སྲོང་གུང་།

ཆེ་སྲོག་གཏང་མར་བཞག་པའི་བདེན་པའི་ང་རོ།

རྩོམ་པ་ལོ། འཇུ་མ་ལུལ་འཇུ་མ་དབྱངས་ཐབས་མཁས།

བོད་ཀྱི་འགོ་བཅའི་འཛིན་ཐུགས་ལྷན་ཁག་གི་འཕེལ་རྒྱུ་ལྟེན་གཞི་ལྷན་པའལ།

༡༡ | ༢༠༠༩ ལོའི་ཞི་གྲོལ་ཆེན་མོའི་སྲོང་བྱུང་།

_____ ཆོ་སྲོག་གཏའ་མར་བཞག་སའི་བདེན་སའི་ང་རོ།

ཕོ་མ་བ་པོ། འཇུ་མ་ལུལ་འཇམ་དབྱེངས་ཐབས་མཁས།

དཀར་ཆག།

ཡགོང་ས་ཡལྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཆེད་སྐྱེལ་གནང་བའི་བཀའ་ཡིག།	༤
དབལ་ལྷན་སྲིད་སྲོད་སྲེན་པ་ཆེ་ཤིང་མཚོག་གི་ཆེད་བརྗོད།	༥
རང་གཞུང་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསུང་འཕྲིན།	༦
དཔལ་ཚོང་གི་རྒྱ་རྒྱུས་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡིག་ཅིག།	ཚུལ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་ཉོར་གཅོང་འཛིགས་མེད།
སྤྱིའི་དོ་སྤོང།	༡༡
སྤོང་སྤོང།	༡༢
མཚོད་བརྗོད།	༡༤

ལེའུ་དང་པོ། ༡༠༠༡ ལོའི་ཞི་རྒྱུ་ཆེན་མོའི་སྲོད་བྱང་།

- གཅིག། རྒྱ་གར་འཕེལ་རྒྱུ་སྲོད་དང་གསལ་བའི་ནང་མོལ།
- གཉིས། ཞི་བའི་དོ་སྤོང་ཆེན་མོའི་ཉིན་དང་པོ།
- གསུམ། ཉིན་གཉིས་པའི་ཞི་རྒྱུ་ཆེན་མོར་དཔལ་གཞོན།
- བཞི། ཞི་བའི་དོ་སྤོང་གི་མེ་སྐྱབས་མཚོད་པ།

ལེའུ་གཉིས་པ། རྒྱལ་གཅིས་དབའ་བོའི་རྗེས་སྤྱོད་གསལ་གྱི་དོ་སྤོང་།

- གཅིག། རྒྱ་བྱང་དགོན་པའི་གྲུ་པ་འཛིན་བཟུང་དང་བཅོལ་འཇུག།
- གཉིས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསལ་བའོད་པའི་མཁུན་དུ་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱོད་ཁྲིད་མཁུག།
- གསུམ། རྒྱ་བྱང་དགོན་པ་དམག་མིས་བསྐྱོར་བ་དང་གྲུ་ལག་བརྒྱུ་བཤེད།
- བཞི། ཡང་བསྐྱུར་རྒྱ་བྱང་དགོན་པའི་གྲུ་པ་ཁག་ཅིག་འཛིན་བཟུང།

ལེའུ་གསུམ་པ། དུས་རབས་ཀྱི་ཚོང་རྒྱ།

- གཅིག ། རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་རོ་ཚོལ་དང་ལས་འགུལ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲོབ་ས། ༧༥
- གཉིས། ལྷགས་རིགས་མེད་སྟེག་གི་ཞི་བའི་ལས་འགུལ། ༧༩
- གསུམ། ཨ་རིའི་ཕྱོས་ཚོགས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་འགུལ་ལམ་ཞུས་པ། ༩༡
- བཞི། ལྷ་བའང་གཙོ་བྱས་པའི་མདོ་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་ལུས་མེད་སྟེག་གི་མཚན་གཞུང་། ༩༩

ལེའུ་བཞི་པ། མི་རབས་སྐ་མའི་ལོ་རྒྱུས།

དམུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་ལྷངས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟུར་ཞིག ། ༩༧

ལེའུ་ལྔ་པ། མི་སྐྱེར་གྱི་ཕྱོད་བྱང་།

- གཅིག ། འའི་རིགས་དུས་དང་བ་ཡུལ། ༡༠༩
- གཉིས། ལྷ་སར་མངའ་བའི་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱོན་ཐང་ཐོང་། ༡༡༡
- གསུམ། བ་ཡུལ་གྱི་རྩ་ས་བཅན་འཕྲོག་དང་རྒྱ་ལོར་ཚོད་འཛིན། ༡༡༩
- བཞི། ལྷ་བའང་བཟ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་བྱ་བ་ཚོད་འཛིན། ༡༡༩
- ལྷ། བཅན་ཤོལ་ལ་ཡོང་སྐབས་ཀྱི་ཚོང་བ། ༡༢༡
- རྒྱ། ། འའི་མི་ཚེ་ནང་གི་མི་ལམ་མདོན་གྱུར་བྱང་བ། ༡༣༠
- བརྟན། ལོ་རྒྱའི་རེ་རྒྱལ་ཁོད་ཡལ་བའི་བྱམས་ལྷན་བ་མ་གཉིས། ༡༣༩

མཇུག་གི་གཏམ། ༡༤༡

ཟུར་བཞོད། ༡༤༩

ལྷགས་རེ་ཚེ་ཞུ་བའི་གཏམ། ༡༥༡

དབུ་ཚོར་གྱི་བ་རྒྱལ་སྐྱོམ་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག

འཇུག་ལུལ་ཐབས་མཁས་ལགས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་<<༡༠༠༩ ལོའི་ཞི་ཚོམ་ཆེན་མོའི་རྒྱང་བྱང་། ཆེ་སློག་གཏང་མར་བཞག་པའི་བདེན་པའི་ང་རོ།>>ལ་ཞུས་དག་བཏང་བའི་བཞུ་ཚོར།

ཉོར་གཅོང་འཇིགས་མེད།

ད་ལས་མདོ་སྐད་སྐད་བྱང་ས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བའི་“ས་བྱི་ལོའི་ཞི་ཚོམ་ཆེན་མོའི་” ལྷོ་སྐྱིད་པའི་གྲས་འཇུག་ལུལ་ཐབས་མཁས་ལགས་ཀྱིས། ཁོང་དང་ཁོང་གི་འཐབ་ཕྱོགས་རྣམ་པས་སྤྱི་ལོ་༡༠༠༩ ལོའི་ཟླ་༣ ཚེས་༡༤ དང་༡༥ ལཱ་ཉིས་སུ་སྐྱིད་གཞུང་གིས་ཐོད་ལ་འཇིག་པའི་སྐྱིད་རྒྱལ་ལོས་ལེན་གནང་ཐབས་མ་བྱུང་ནས་ཞི་བའི་སྐྱོད་འབོད་ཁོམ་སྐོར་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་ཁག་ཅིག་གནས་ཚུལ་ཉོག་ཞིབ་ཆེད་སྐད་བྱང་ས་ཞུལ་དུ་ཡོང་བའི་མདུན་དུ་ཐོད་གྱི་རྒྱལ་དང་འབྲུང་བཞིན་ཐོད་མིའི་བདེ་སྤྱད་འཇོམ་སྐྱིད་མི་དམངས་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་པ་དང་། དེའི་སྐྱ་གཞུག་གི་གནས་ཚུལ་ངོ་ཤལ་དུ་མ་ཞིག་གསལ་རྒྱུ་དུ་བཞོད་པ་<<༡༠༠༩ ལོའི་ཞི་ཚོམ་ཆེན་མོའི་རྒྱང་བྱང་། ཆེ་སློག་གཏང་མར་བཞག་པའི་བདེན་པའི་ང་རོ།>>ལ་ཞུས་དག་གི་རེ་འདུན་བཏོན་པར་བཅི་བཀུར་དང་བཅས་དང་ལེན་ཞུས་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་བཞུ་ཚོར་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་དཀའ་བ་བྱུང་། བཞུ་ཚོར་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཆེས་ཉུང་མཐར་ཡང་ལན་གྲངས་དུག་བདུན་ཞིག་ལ་མིག་རྒྱ་འགོག་ཐབས་མ་བྱུང་། དེའང་བཞུ་ཚོར་འདི་ཉིད་བཅུམས་སྐྱུང་སྐྱུན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནང་བཞིན་ཆོག་གི་སྐྱུ་རྒྱལ་སྐྱེན་པའི་སྐོབས་དང་། སྐྱུ་རྒྱལ་གྱི་འགྲུག་ལུགས་སྐྱུན་པའི་སྐྱུན་དག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་མཚར་སྐོབས་ལུགས་དབུ་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར། འདི་ཉིད་ཤ་ཡོད་ཁྲག་ཡོད་གྱི་མི་ཞིག་གིས་རང་རྒྱས་གྱིས་འདེགས་ཐབས་མེད་པའི་ལས་རྩལ་པོ་ཆེ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཆེན་པོའི་དབང་དང་མཐོན་

པོའི་ཁྲི་ལ་དབང་བའི་མི་སྣ་ཅ་ཆེན་དུ་བགང་ཡུལ་དེ་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཛད་པ་ནམ་ཐར་མིན་པར།
རང་ཉིད་གནས་སའི་དགོན་པ་བྱ་ཚང་གི་ནང་དུ་འདུ་བུ་ལུང་དང་ལུང་ལུང་ལ་ལུང་དུ་བཀུར་བའི་ཆེ་མཐོང་
གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་པར། སློབ་གཉེར་བ་བྱ་རྒྱུ་དུས་མ་ཞིག་གིས་རང་གི་ཤ་རུས་
ཞིག་རྒྱུད་དུ་རྒྱུར་བའི་མི་རིགས་སྤྱིའི་ཚོས་ལུགས་དང་། རྐྱད་ཡིག་འཚོ་གནས་ཁོར་ལུགས་དང་བཅས་པ་ལ་
རང་ཆས་སུ་མངའ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཚད་ཟད་པའི་མ་ཐང་ལ་གཏུགས་ནས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་སེམས་ཀྱིས་
བཟོད་ཐབས་མ་བྱུང་ནས་རང་གི་གཅེས་པའི་ཆེ་སློབ་ཚུན་ཆད་སློབ་བཏང་གནང་བའི་ཚོད་སེམས་དེས་
བདག་ལ་སེམས་འགྲུབ་ཐེབས་པ་ཚམ་མིན་པར། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་སློབ་སྤྲོད་འཕྲོ་བའི་ཤོད་བ་ཡང་ཡང་
བྱུང་བས་ཡིན།

ངས་འཇུག་ལོ་འདི་རང་ཉིད་དང་ཐ་དད་དུ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་སྟེ། ལས་འགྲུབ་བ་ཁོར་རྣམ་པས་
སུའི་ཆེད་དུ་སློབ་གཏོང་གནང་བའི་ཁོངས་སུ་བོད་རིགས་མཆིས་སོ་ཅོག་རྒྱུད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
རིག་གནས་ལ་རྟེན་ཚབས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་གཞན་དང་ཡུལ་ལུང་གཞན་དག་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དོན་ཀྱིས་རྒྱུད་
ནས་ཡོད་སྟབས། སློབ་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པས་ན་རང་དང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ལྟ་བུའི་
རང་སློབ་སར་མི་འགོ། འོན་ཀྱང་རང་དང་དོ་བོ་དཔྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འདུ་བསྐྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་སྟེ། རང་དོས་
ནས་མི་རིགས་འདིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཅག་ལྟ་བུའི་སློབ་གཏོང་གང་ཡང་མ་རུས་
པ་ཡིན་སྟབས། ཁོར་རྣམ་པ་དང་འདྲ་མཉམ་དོ་མཉམ་གྱི་ས་ལ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཚོམ་ཡིག་འདིའི་བརྗོད་བྱ་
དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་རང་ནས་བསྐྱེད་སྤངས་མ་ཤེས་པ་དེ་ཡིན།

ཚོམ་པ་བོ་ཁོང་ཉིད་ཚོས་སྟེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་བཀུར་གཞི་ལ་གྱི་སློབ་གཉེར་བ་གཤམ་མའི་གས་ཤིག་ཡིན་
ཕྱིར། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གནས་ལ་སྤྱིར་སྟོབས་བཟང་བ་སློབ་མ་དགོས་ནའང་། ད་བར་དུ་ཚོམ་འབྲིའི་
ལས་ལ་དེ་ཚམ་མ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་གོ་རིམ་སྤྱིག་སྤངས་དང་། ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ། ཡི་གའི་དག་སྟེབ་
སོགས་དོ་མི་སྟོམས་པའི་ཆ་དེས་ཅན་ཡོད་པ་དག་ལ་འཇུགས་པ་སྟེབས་པའི་སྟོམས་སྤྱིག་གང་འཚམ་ཞུ་བུ་
སོང་སྟམ་པ་ཤར། འཇུགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཅམས་ཚོས་འདི་ཉིད་“༣༡༤” དོན་རྒྱུན་དུ་འབོད་པའི་ལས་

འགྲུལ་ཁོང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཁོང་ཅག་གཅིག་ལུའི་སྐོར་མིན་པར། དེའི་སྐུ་གཞུག་གི་ལོ་རྒྱུ་བཞི་
བརྒྱུ་ལ་ཉེ་བའི་ལོ་རབས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྤྱི་སྤྱོད་བས་བསྐྱེད་དེ་ཚོས་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་
ཞུགས་མཁན་ཁག་ལ་བབ་འོས་མེད་པའི་ཁྲིམས་ཆད་ཐོག་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལྷན་ནང་གཅོད་དུ་སྤྱོད་
པ། རྒྱུ་ལྷན་སྤྱོད་སྤོང་བ་སོགས་སྤྱོད་བུ་སྤྱོད་ལྷན་དུ་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞན་དང་གཞན་ཅི་བྱུང་གི་
གནས་ཚུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱོད་ལས་བསྐྱེད་ལས་གནང་འདུག་པའི་གནས་ཚུལ་རེ་རེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱང་
མིག་ཚུ་རེ་རེ་འཛོལ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། མི་ཚང་མས་རང་རང་གི་མི་ཚེའི་ནང་འཛོལ་སྤྱོད་ལས་བྱ་ལུལ་ལ་
ཁྱེད་པར་དེ་ཅི་མེད་ཀྱང་། གཞུང་སྤྱོད་ཀྱི་མི་སྤྱོད་དབང་ཐང་ཅན་དག་གི་“བསམ་འཁྲུང་” ཀྱི་དབང་གིས་མི་
མེད་ཉམ་རྒྱུང་གྲངས་ལས་འདས་བ་ཞིག་གི་འཛོལ་གནས་དང་ཆེ་སྤྱོད་ལ་རིན་ཐང་མི་འཛོལ་པའི་དཀའ་ངལ་
རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་གིན་ཡོད། དེ་དག་ལ་རྒྱ་ཆེ་ས་ན་བལྟས་ན་དུས་རབས་ཉེ་ལུ་བའི་ནང་རྒྱ་གར་དབང་
སྤྱོད་དེ་ལྷན་གཞུང་ལ་ཁ་གཏང་བཅག་ནས་འཛུལ་སྤྱོད་ལ་གཡོ་འགྲུལ་སྤྱོད་མཁན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟུན་རྟེན་
(Mahatma Gandhi 1869-1948)ལྟ་བུ་དང་། ཨ་རིའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཐོབ་ཐང་རྒྱུང་ལེན་པ་མ་ཐར་
པོ་ལུ་ཁར་ཁེན་(Martin Luther King Jr. 1929-1968)། རྒྱ་ཨ་རྒྱུ་རེ་ཁའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རྒྱུང་
རྒྱུང་ལེན་པ་གྲགས་ཆེན་ཞེས་མེན་མཁན་རྒྱུ་ལ་(Nelson Mandela, 1918-2013) ལ་སྤྱོད་ལུའི་ཞི་བདེ་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རྒྱུང་མཁན་རྣམས་པའི་ནང་དུ་མཐའ་མཐུག་ཆེ་སྤྱོད་པོར་བ་དང་། དུས་ལུན་
རིང་པོར་བཅོན་འཇུག་མཁན་གཅོད་ཐོག་བ་རྒྱུ་ཅིག་འབྱུང་གིན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་ན་
སྤྱོད་ཀྱི་ལ་འཁོན་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཆབ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་དབང་ལྷན་བ་དག་གི་བསམ་སྤྱོད་ལ་མོས་མཐུན་མ་
གནང་བ་དེ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཞིག་ཁོང་ཚོས་གཅིག་ཆེན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་དབང་དེ་ཉིད་འཛོལ་ཞིག་ཏུ་སོང་
བའི་ཆེན་ལ། ས་གཞི་གཡོགས་པའི་ཁ་བ་ཉེ་མས་བཞུས་བ་དང་ཆ་འབྲེལ་བར་ལུལ་མེད་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྲུར་འགྲོ་
བ་ཡིན་ནའང་། ཁོང་ཅག་གི་བསམ་འཁྲུང་གི་དབང་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁན་གཅོད་ཐོག་མཁན་དག་ལ་ནས་
ཡང་གུན་གསལ་སྤྱོད་ཐབས་མེད།

དེ་འདྲའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཞབས་འཇུག་ལུལ་ཐབས་མཁས་ལགས་ཀྱིས་ཚོམ་སྐྱིག་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད།
 འབྲུང་འབྲུང་གི་ལོ་རྒྱུ་བརྗེས་ཀྱི་རིང་ལ་ཁོང་ཅག་གི་མཛད་རྗེས་འདི་ག་ཉེན་དུ་སྟོན་བའི་ཆེད་དུ་གནས་པེས་
 ཡིན་ཞིང་། དུས་སྐབས་པེས་ཅན་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བདེན་བའི་དབང་ལོ་གནང་རྒྱུ་འདྲེས་མ་དགོས་པ་ཞིག་
 ཡིན། རྒྱུང་བྱང་འདི་ཆ་ཚང་བསྐྱབས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྲན་བསྐྱེལ་ཞུ་འདོད་པ་གཅིག་ཞི། སྐྱེ་
 ཞབས་ཐབས་མཁས་ལགས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་བྲན་ཐོ་ཞིག་འབྲི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤ་ལ་ན་ཤ་འཇུག་
 དང་། ལྷག་ལན་ལྷག་འཇུག་ལྟ་བུའི་ཤ་འབྲོན་སློང་བའི་ཆེད་དུ་མིན་ཏེ། ༡༩༠༥ ཚེས་༡༧ དང་༡༥ ཉིན་བྱང་
 རྫོང་ཐོག་གི་ཁྲིམ་གཞུང་དང་སྐད་འབོད་ཁྲིམ་སློང་བྱེད་སྐབས། མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ལ་ལས་སྲིད་གཞུང་
 གི་ཁང་བའི་སྐུའུ་ཁུང་ལ་རྫོང་གཞུས་པ་ལ་ཁོང་གིས་འགོག་ཚོལ་གནང་འདུག་པར་མ་ཟད། མང་བོ་ཞིག་ལུང་
 ལངས་ནས་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་ལ་གཞོན་སྟོན་བཅོ་ཅིས་བྲས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཀག་འགོག་བྲས་ཏེ། བོད་
 མིའི་རྩ་དོན་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁོད་སྤྱི་སྤྱེར་སུ་ཞིག་ལའང་གཞོན་འཆེ་བྱེད་མི་རུང་བར་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་འཆེ་མེད་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་མངོན་འདོད་གསལ་བོར་བཀོད་འདུག་པ་དེ་རྩ་དོན་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་རྩ་
 བའི་ལངས་སྤྱོད་ལེན་པ་དེ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་པེས་ཤེས་རྙེད་དགོས་པའི་དོན་དག་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
 བས་སྟེ།

དཔེ་དེབ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི་བདག་གིས་རོ་སྟོན་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་མིན་ལ། གསེར་གྱི་ཀ་བའི་སྟེང་ལ་འཇག་
 མའི་སྟེན་བའི་དཔེ་བཞིན་བདག་གིས་ཆོག་སྲིད་འགའ་ལྟེ་བྲིས་པས་དཔེ་དེབ་འདིའི་རིན་ཐང་རྗེ་མཚོར་འགོ་བ་
 ལ་ཅི་ཡང་མི་ཐན་པ་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་ཡིན་ཕྱིར། རྩ་ལམ་བོད་བྲས་གཅད་པར་མི་བྱ་བར་སྟོག་མཁན་
 དག་ཐད་ཀར་ཚོམ་དེབ་དཔྱད་ལ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་དབུལ་བར་བྱའོ།།

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་

ཁོ་མོའི་མཐོང་ཐོས་སྤོང་གསུམ་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་གྲིས་པའི་༡༩༠༠ལོའི་ཞི་ཁྲོལ་ཆེན་མོའི་སྤོང་བྱང་།
 ཆོ་སྟོབས་གཏང་མར་བཞག་པའི་བདེན་པའི་ར་རོ། ། ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་
 བརྒྱད་ལོར་ཟླ་བྲང་བཟ་ལེས་འབྲིལ་དུ་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་ཁྲོལ་གྱི་སྟེ་ཁྲིད་དངོས་སུ་བྱས་པའི་བརྒྱད་ལོའི་སྟོང་
 གཙོ་སྤྱི་ལོ་དགོན་པ་ཁྲོན་ཡོངས་སྟོབས་གཏེར་གྱིས་བྱ་མང་འཛིན་བཟུང་དང་། བཙོན་འཇུག་མནར་གཙོད་གྱིས་
 མཐའ་ན་ཆོ་སྟོབས་ལོར་བ་སོགས་སྐབས་དེའི་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་རོ་སྟོང་དང་འབྲེལ་ནས་གྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་དང་མཉམ་དུ་དམུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་སྤངས་པ་སྣ་ཤུའི་མི་རབས་སུ་མའི་གཏམ་རྒྱུད་གྱི་ལྷན་དང་། ལྷན་དུས་
 ལྟོད་ཉི་མ་སྣ་སར་མཇུག་པའི་སྤྱིར་བཏང་ཐར་ཐོར་ཁོང་གི་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱད་། ཟླ་བྲང་ས་ཁུལ་ནས་རྒྱན་ཆད་མེད་
 པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཁྲོལ་ལས་འགྲུལ་ནས་རང་ཡུལ་མེ་སྟེག་གི་མཐོ་རྒྱལ་ས་འཕྱུར་བའི་བར་དང་། རང་ཉིད་
 བཙོན་སྤོང་དུ་ཡོང་བའི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་སྤོང་ཆོར་སོགས་བདེན་པ་གཙོག་ཏུ་བཀྱར་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན།
 མོད་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་སྤང་སྟོབ་ཆེད་རང་ཉིད་སྟོང་སྟོང་གིས་རྒྱ་ནག་དམར་
 སྤོང་གསུམ་གཞུང་གི་གདུག་རྒྱུབ་ཆེ་བའི་སྤིང་རྩལ་ལ་རོ་རྒྱལ་གནང་མཁན་རྒྱལ་སྤོང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ལོ་བྱ་དག་རྗེས་སུ་
 དམར་མར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྟོང་གཏོང་དང་ཆོད་སེམས་དག་ཅི་ཅི་སྤིང་རང་རིགས་གནས་པ་དེ་སྤིང་དུ་ལོ་
 རྒྱས་གྱི་དཔང་བོར་གནས་དགོས་པ་གསལ་ཆེན་ཡིན་སྟབས། སྤྱི་བརྗོད་རང་དབང་གི་གཏམ་འདི་དང་དུ་སྤངས་
 པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དཔེ་དེབ་འདི་འབྲི་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ལོ།།

སྲོན་གྲོང་།

རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་འགལ་ཐོག་བོད་མང་དྲག་པོས་བཅན་འཇུག་བྱས་རྗེས། སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༡ ལོའི་ཟླ་༥ ཚེས་༡༣ ཉིན་བོད་ཀྱི་སྐྱ་ཚབ་ཚོགས་པར་བཅན་དབང་གིས་ཚངས་ཡིག་དོན་ཚན་བཅུ་
བདུན་ཞེས་པར་ངོས་ལེན་བྱེད་བཅུག་སྟེ་ས་ཡིག་(རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ང་མོད་ཀྱིས་བཤད་པ་རྒྱ་ནག་ནང་གི་“ཟླ་
བྱེད་གྲོང་མོལ་”ཞེས་པའི་དུས་དེབ་ཐོག་གིས་པ་མཐོང་ལྟོང་) བརྒྱབ་མོད། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་
ནག་གཞུང་རང་ཚོག་དོན་ལ་མ་གནས་སྟབས། མཐར་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་རང་
ས་རང་ལུལ་དུ་བཞུགས་ཐབས་མ་བྱུང་བར་བཅན་ཕྱོལ་དུ་མི་ཐེབས་ཀ་མེད་བྱུང་ཞིང་། ཡོངས་གྲགས་ལོ་དེ་
ཉིད་ལ་ཁོང་གི་སྤྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་བོད་མི་གར་ས་བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་བཅན་ཕྱོལ་ལ་
གྲུང་བ་ནས་བཅན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་གྲུབ་མགོ་རྒྱགས་ཡོད། དེ་ལྟར་“སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡/༥༩ དང་། ལྷག་
པར་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྟེ་གནས་དགོན་སྡེ་དུག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གཏོར་
དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་མགོ་རྒྱགས་པ་ནས་(༡༩༩༣)བར་བོད་མི་ས་
ཡ་གཅིག་དང་ཉེས་འབྲུམ་(༡༩༠༠༠༠)ལྷག་རྒྱེན་འདས་སུ་སོང་བ་དང་།¹” ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྐྱ་ཚོགས་
ཀྱི་ཡིག་ཆ་མེར་སྟེག་རྒྱུར་བསྐྱར་གྱི་བྱ་འགྲུལ་སྟེལ། ཡུལ་གཞིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་ཡེ་ཟླ་
མ་ཁི་ཆེན་གྲུང་ཐང་དུག་པ་བསྟན་པའི་དབང་ལྷག་མཚོག་རྣམ་གཉིས་གཙོས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འབྲུགས་
རྒྱུན་ཐབས་མོ་ལྷན་པའི་སྐད་པོན་མི་དྲག་དབང་ཐང་དང་འཛོན་ལུས་ལྷན་པ་རྣམས་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་གི་བོད་མི་

¹ ས་ཀྱི་ཞི་ཞོལ་ཆེན་མོའི་སྲོན་གྲོང་ནང་དུ་གསལ། ༢༠༠༡ ལོར་མདོ་སྐད་བཅན་ཞོལ་བདེན་རྒྱབ་མཐུན་འབྲེལ་ནས་འདོན་
སྟེལ་བྱས།

ཞིང་འདོག་མང་ཚོགས་དཔྱུས་མ་ལིན་ཏུ་མང་པོ་ལའང་ཉེས་མེད་ཉེས་འདོགས་ཀྱིས་འཛིན་བརྒྱང་བཅོན་
འཇུག་དང་། ཚེ་བཅོན་སོགས་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་དུ་མའི་རིང་བཅོན་འཇུག་མནར་གཅོད་དང་། སྲོག་ཆད་པལ་པ།
སྲུག་ལི་ཐེབས་སུ་བཅུག་པ་སོགས་དཔྱུས་བ་མི་ཡུལ་དུ་སླེབས་པ་ལྷ་བུའི་ལིན་ཏུ་ཡང་ཞིང་སྤྱི་གཡའ་བའི་
སྲུན་ནག་གི་ལོ་ཟླ་རིང་མོ་དེའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་མི་རབས་གན་པ་དག་གིས་ཤལ་བུབ་ཀྱི་ངང་བཤད་ཀྱིན་
ཡོད་པ་ང་རང་ཚུང་དུས་ནས་ཐོས་སྲོང་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་གིས་པའི་དུས་ཉེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོར་ངའི་ནང་མི་
ནམས་ལྷ་སར་གནས་མངལ་དུ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཤོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་ཤོད་དུ་
ལག་བརྟུར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྲིད་རྒྱས་ལ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་ཆེད་ཞི་བའི་སྐད་འབོད་ཁྲིམ་
སྐོར་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་འགྲལ་དུ་བྲག་གཞོན་བྱས་པའི་ལུང་ཞིག་དངོས་སུ་མཚོང་བར་བཞེན། དུས་དེ་ནས་
བརྒྱང་ནས་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ན་བརྗོད་མི་ཚར་བའི་ན་ལྷག་ཞིག་སྐྱར་སྐྱང་བྱས་ཡོད།

མ་གཞི་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་ཚོགས་པས་ཤོད་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་ནས་དུས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་
ཁ་ནས་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་དུ་བརྟུར་བ་གཉིས་ནང་འགལ་ཤིང་སྟབས་ལྡན། ཁ་ནས་ཁོར་ཡུག་སྤངས་སྲོལ་དང་
མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲོང་གི་ཐོབ་ཐང་འཚད་བཞིན་ཡོད་ནའང་། དོན་ངོ་མའི་ཚོག་ནས་ཤོད་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་
ཡོངས་རྫོགས་འཆི་ལམ་དུ་རྫོང་བའི་བྱ་ཐབས་རབས་དང་རིམ་བཤིག་གིས་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ན་
ལྷག་དེ་ཞེ། ཤོད་མི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་སུ་འབར་ཚོག་ཚོག་གི་མེ་རི་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན།

ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོའི་ལོ་མགོ་ནས་སྐར་ཡང་ཤོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབར་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་མཐུད་ལྟ་བུ་
བྱང་ནའང་། ཤོད་རྒྱའི་གནད་དོན་སེལ་བར་པན་ཏུས་ལྷན་པའི་བྲལ་འབྲས་མ་ཐོན་པར་ཚུ་ཚོད་ནར་འགྲངས་
དང་གཡོལ་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱས་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཤོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོང་
ལ་གོང་ས་ལྷུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་སྐུ་བར་ཙམ་ཡང་སྤྱིག་གཤེས་བྱ་མི་ཚོག་པར་སྐྱར་འདེབས་དང་སྟོ་
འདོགས་ཁོ་ན་བྱས་ཤིང་། ད་དུང་ཁོང་ཚོས་ལྷུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་སྐྱེས་ཀྱི་གནད་དོན་ཙམ་ལས་ཤོད་
དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བར་ལ་རྩོད་གཞི་དང་འགལ་ཟླ་གང་ཡང་མེད་ཚུལ་སོགས་བཅོན་པོ་དབང་ཡོད་ཀྱི་སྟོ་

ཉམས་ཁོ་ན་བཤད་པ་དང་། བོད་མིའི་རིག་གནས་དང་འཚོ་བ་སོགས་ལ་“གནས་ས་སྐོར་ལོག་བསྐྱར་བ་”ཟེར་བ་
སོགས་མོད་མི་རྣམས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་གནས་ཡོད་པ་དང་མོད་ནང་ལ་གནད་དོན་ཅི་ཡང་ལྷག་མེད་
ཚུལ་གྱི་མི་བདེན་རྒྱུ་སྒྲིག་གི་ཁྲབ་བསྐྱབས་དེ་ཚོར་མོད་མི་མང་ཁོང་ཁྱོད་གཉིད་ནས་ཟ་བཞིན་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤད་མོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་མི་རིགས་ཤིག་དང་རིག་གཞུང་ཞིག་གི་གནད་
དོན་ཅམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་པ་དང་། བོད་ས་ཡོངས་ལ་རྒྱ་མི་དམར་པོས་
བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་ནས་མགོ་རྒྱགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་དོ་རྒོལ་བྱེད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདས་ཟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསྐྱར་ལོག་དང་འཁོན་སེམས་འཆར་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མིན་
པར། ད་ལྟ་འཚོ་གནས་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རབས་ཚ་རྒྱད་
དང་བཅས་པར་རང་གི་ཚོས་དང་རིག་གནས། སྐད་དང་ཡི་གེ། མི་རིགས་ཀྱིས་དང་དོད་བྱེད་པའི་ཡུལ་སྲོལ་
གོམས་གཤིས་སོགས་སྤང་སྲོབ་དང་རྒྱབ་འཛིན་བྱེད་པའི་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པ་སྟེ། ས་སྐང་ཉིལ་
པོ་འདིའི་སྟེང་གི་མི་རིགས་གཞན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་སྤང་སྲོབ་དང་རྒྱབ་འཛིན་བྱེད་
པའི་རང་དབང་ཡོད་པ་བཞིན་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་འང་དེ་དག་ཡོད་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན། ད་ལྟའི་
ཆར་བོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་དང་ཡི་གེ། མི་རིགས་འཚོ་གནས་བྱེད་པའི་ཁོར་
ཡུག་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་ཕོགས་ཚོགས་པས་འཆར་གཞི་ཡོད་པའི་ཐོག་ཉེན་རྟོག་བཞིན་དམ་འཇགས་
དང་གཏུག་རྒྱུ། མནར་གཅོད་བཅས་ཀྱི་འོག་ཉམས་རྒྱུད་དུ་འགོ་བཞེན་པ་འདི་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་
པར། གལ་སྲིད་ང་ལ་དོ་རྒོལ་གྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེར་འཇུག་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོར་
བཅངས་ཡོད་ལ། དེ་ནི་དུས་ལ་བབ་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེར་བརྟེན། ལྷོ་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་
འཚེ་མེད་ཞི་བའི་དོ་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་བྱ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན།

ལྷོ་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་ས་གྲིའི་ཞི་རྒོལ་ཆེན་མོ་ནི་སྐོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུན་ཞིག་མིན་པར། བོད་དུ་ཉེ་རབས་ལོ་
རྒྱུས་ལ་མཚུབ་མོ་དེ་སྟོན་བྱས་པ་བཞིན་དུ་དོ་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་འདི་ལ་རིང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་
སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་རིང་མི་རིགས་གཉིས་

བར་སྲིད་དོན་དང་། ས་འབྲེལ། ཚོས་ལུགས། རིག་གཞུང་། དཔལ་འབྱོར། གཉེན་འབྲེལ་སོགས་ཕྱོགས་མང་
སོ་ནས་འབྲེལ་བ་རྒྱང་སྲོང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་
རྒྱ་མཚན་དུ་ཁྲིའ་ཉེ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་མེད་ཟེར་བ་ནི་བདེན་པ་གཏན་ནས་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་ཚོས་དེ་ལ་ངོས་ལེན་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ངོ་མ་དེ་ཡིན།

དཔེར་ན། བོད་བཙན་བཤེད་སྐབས་ཀྱི་རྫོན་ཆེན་སྟག་སྐྱ་སྐྱ་གོང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༦༩༣ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་ཁང་
ཨན་དུ་བོད་དམག་འབྲངས་ནས་རྒྱ་ནག་ཐང་གི་གོང་མ་ཁྲི་ལས་ཕབ་ཉེ་བཙན་གྱིས་རྒྱངས་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
དན་ཏུགས་“ཞོལ་རྩོད་རིང་བྱི་མ་” རུ་གསལ་བས། རྒྱ་ནག་བོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།

སྟག་པར་དུ་བོད་བཙན་བཤེད་རྒྱལ་རབས་སྐབས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་“བོད་བོད་ཡུལ་ན་སྤྲིད། རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་ན་
སྤྲིད།” ཅེས་སོགས་བོད་བཙན་བཤེད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ནག་ཐང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་བར་འབྲེལ་མཉམ་དོ་མཉམ་
ཀྱི་ཆེད་སྡིག་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

གནས་ཚུལ་དེ་འདྲིའི་དབང་གིས་༡༩༩༥ ལོར་ས་༡༩༩༥ ལོར་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་མཇུག་རྣམ་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་
ངོས་ཀྱི་མི་མང་ལས། “སྤྱི་ལོ་༡༩༠༤ ལོ་དབྱེན་ཇི་སྟེ་སར་འབྱོར་ཉེ་བོད་གཞུང་དང་ཆེད་སྡིག་བཞག་པ་
དང་། ༡༩༡༩ ལོར་༡༩༤༠ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ནང་བཙན་འཇུག་མ་བྱས་བར་རྒྱ་མི་དང་། གཞན་སྲུང་
ཡང་བོད་ནང་དབང་ཆ་སྤོ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད། རྒྱ་མིའི་དབྱང་དམག་མཐར་སྐྱོད་སྐབས་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་རྒྱ་གར་
ནས་སྤྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་བོད་འདི་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་
ཞིང་།” ཞེས་དང་། ཡང་མཇུག་རྣམ་ལས་“གཞན་དོན་དེ་སྐོར་ལེ་འབྲིགས་གཏན་འཁེལ་ཡོང་ཆེད་དུ་བོད་དང་།
རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་སེམས་ལའི་ཚོགས་འདུར་དབྱེན་ཇིས་འབོད་སྐུལ་བྱས། སྐྱེ་ཚབ་གསུམ་པོ་འདྲེན་མཉམ་གྱི་ཐོག་
ནས་མཇུག་འཇོམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་གོ་བསྐྱུར་བྱས་ཇིས། ཆེད་སྡིག་ཞིག་བཞོས་པ་དེའི་ནང་དབྱེན་ཇིས་བོད་
མི་ཚོར་བྱི་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཚུལ་དང་། རྒྱ་མིར་བོད་ནང་རང་དབང་དགོས་ཚུལ་ལ་འབད་བཙོན་བྱས་འདུག། རྒྱ་
ནག་སྐྱེ་ཚབ་ནས་གྲོས་མཐུན་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཁས་ལེན་བྱས་ཀྱང་དེ་ཇིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མིང་ཏུགས་

འགོད་རྒྱ་མིན་ཚུལ་བརྗོད་སྐབས་ཐོད་དེའི་བཞུག་གཉེས་ནས་མིང་རྟགས་བཀོད་ཅིང་། ཆབས་ཅིག་ཟུར་དུ་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཅིག་བཟོས་པ་དེར་རྒྱ་ནག་ནས་ཆིངས་ཡིག་དེར་མིང་རྟགས་མ་བཀོད་པར་དེའི་ནང་གསལ་རྒྱ་ནག་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མེད་པའི་བརྗོད་འགོད་བྱས་འདུག མྱོས་མཐུན་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་མིང་རྟགས་བཀོད་མེད་སྐབས་ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཁྲུང་སུ་ཚུང་པའི་ཁྲུང་སྐྱེལ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།² ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ཤིང་སྟག་སེམ་འའི་ཆིངས་ཡིག་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༤ ཟླ་༥ ཚེས་ ༣ ཉིན་རྒྱ་བོད་དེའི་གསུམ་ཀྱི་ཆིངས་དོན་སྒྲིལ་ཆབ་སྡེ་དེའི་གཞུང་གི་སྒྲིལ་ཆབ་སར་ཉན་རེག་མེད་མོ་ཉོན་དང་། ཐོད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆབ་སྡེ་ཆེན་བཤའ་སྤྱོད་རྒྱ་མིང་སྒྲིལ་ཆབ་ཨེ་མེན་བཅས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་སེམ་འའ་ལྟན་འཛོལས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེར་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ལྷག་པའི་ལྟན་གྱིས་སྐྱར་པའི་ཐོད་ཀྱི་སྤིང་དོན་རྒྱལ་རབས་ནང་འཁོད་དོན་རྟུང་བ། “ཐོད་ཤིང་སྟག་ཟླ་༥ ཚེས་ ༡༠ དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༤ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༣ ཉིན་རྒྱ་བོད་དེའི་གསུམ་ལྟན་འཛོལས་སར་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་རྒྱལ་སྡོན་ཆེན་ནས་སྤྱིའི་གནས་ལུགས་ཞིབ་གསུངས་ཐོག་ད་ཆ་ཆིངས་འདིར་རྟགས་འཇུགས་གནང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་ཚུལ་དང་། དེ་མིན་དེའི་བོད་གཉེས་ཆིངས་ཡིག་འདི་དང་། ཟུར་པར་རྟགས་འཇུགས་དང་། ལག་རྟགས་གནང་རྒྱ་མིན་ཚུལ་གསུངས་པར། རྒྱ་སྤོགས་ནས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་གཤིས། རྒྱ་མིང་སྒྲིལ་ཆབ་ཀྱི་མཐུན་ས་དེ་རང་ལ་ཆིངས་ཡིག་རོ་མར་དེའི་བོད་གཉེས་དམ་སྤྱོད་དང་། ལག་རྟགས་ས་ཡིག་སའ་རྒྱག་གནང་བ་མ་ཟད། ཟུར་དུ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པའི་ཆིག་གཞིར། དེའི་འདི་ལོར་མ་ཆེན་ལོ་དང་། ཐོད་གཞུང་གི་བཀའ་མངགས་པའི་ཆིངས་དོན་སྒྲིལ་ཆབ་གཉེས་ད་ལམ་གཤམ་གསལ་ཀྱི་ཆིག་འདུ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་དོན། ཆིངས་ཡིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དེའི་གཞུང་དང་། ཐོད་གཞུང་གཉེས་ནས་བཅུ་འཛོག་བྱེད་རྒྱ་དོས་རྣམས་ནས་ངས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་དེར་རྟགས་

² རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་མང་། ཤོག་རོས་ ༢༥ - ༡༣ མཚན་པ་ལོ། ཡམོང་ས་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་ལོ། ཐོད་གཞུང་ཤོས་རིག་དབང་ཁང་གིས་༡༩༩༡ ལོར་དབར།

འཇུགས་མ་བྱས་པར་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཐོབ་དབང་གང་ཡོད་ཅུང་ཆ་གནས་མི་བྱེད་པ་
བཅས་ཤོག་སྟེ་འདི་བཞིན་ལ་ངོས་རྣམས་ནས་དབྱིན་ཐོད་ཡི་གེ་འདྲ་གཉིས་དེའི་ཐོག་ཐམ་ག་དང་། མིང་
རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད། ཤིང་སྟག་ཆེ་༥ ཚེས་༡༠ ལ།³ ཞེས་འཕོད་ཡོད།

ཡིག་ཆ་དེར་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དང་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་ན་ཡང་། རྒྱ་
ནག་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་ས་ཡིག་མ་བརྒྱབ་སྟབས། མ་ཡིག་དེའི་ནང་གི་དབང་ཆ་ཡོད་ཚད་རྒྱ་ནག་ལ་མེད་པ་བོད་
དབྱིན་གཉིས་པར་ཟུར་དུ་ཆིངས་ཡིག་གོས་ཚོད་བཞག་ཡོད་ཕྱིར། སྐབས་དེར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་རྒྱ་
གར་དབྱིན་གཞུང་དང་བོད་གཞུང་བར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པ་རེད།

སྦྱིར་བཏང་ཤིང་སྟག་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་འཛོག་སྐབས་བོད་དང་རྒྱ་གར་བར་ས་མཚམས་དབྱེ་འབྲེད་ཀྱི་
རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་བོད་རང་ལ་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།
དེའི་བྱིས་སུ་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་དང་རྒྱ་གཞུང་། དེ་བཞིན་ཨུ་རུ་སུ་གཞུང་བཅས་པན་ཚུན་ཆིངས་ཡིག་འདྲ་
མིན་བཞག་སྟེ་བོད་དེ་ཁྲིར་རྒྱང་ངམ་ནག་བསུབ་གཏོང་རྒྱའི་རྩུམ་ངན་བཏིང་ཡོད།

འོན་ཀྱང་བདེན་པ་ནི་རི་ལྷོ་སྐྱམས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ཕྱིར་མཛོན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་སྟབས། ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་ནག་
དམར་ཕྱོགས་ཚོགས་པས་བོད་ནི་གནའ་སྤུ་མོ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཚུལ་འཕྲོག་བཤའ་བྱས་པ་དེར།
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་བདེན་པ་མིན་པའི་གསལ་སྟོན་ཉི་མ་རང་ཤར་ཞིག་ཨ་རི་གཞུང་གིས་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་
རྒྱའི་དཀའ་འཛོལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མཐོའི་མང་
མོས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པའི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་བྱུང་འདུག་པ་དང་། བོད་རྒྱའི་དཀའ་འཛོལ་སེལ་ཐབས་
ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་སྟེ་གོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཁྲིམས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་༡༣༤ ལ་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་འོག་མའི་
འཕུས་མི་ཚང་འཛོམས་ཀྱི་གོས་ཚོགས་ཐོག་༢༠༢༤ ཟླ་༢ ཚེས་༡༥ ཉིན་བོད་རྒྱའི་དཀའ་འཛོལ་སེལ་བར་སྐུལ་

³ བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་འབྲེལ་སྐྱོག་བམ་གཉིས་པ་ཤོག་ངོས་༢༣༤ བར་གསལ། ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ལྷུག་བདེ་ལྷན་གྱིས་བཅུམས། བོད་གཞུང་
ཤེས་རིག་དཔལ་ཁང་གིས་༡༩༤༦ ལོར་དཔལ།

འདེད་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་འཆར་གཏན་འབེབས་སྐབས། ཨ་རིའི་ཕྱོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཇུག་མི་གྲངས་ ༣༥༩
ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། འཇུག་མི་གྲངས་ ༩༩ ཀྱིས་དགག་བྱ་གནང་སྟེ་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་འཆར་དེ་
ཚད་མཐོའི་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༥ ཚེས་
༩༣ ཉིན་ཨ་རིའི་ཕྱོས་ཚོགས་ལོང་མའི་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་ལ་སྲིད་དོན་
ཚོགས་པ་ཐུན་མོང་ནས་སྤྱི་ལོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད།

ཨ་རིའི་ཕྱོས་ཚོགས་འོག་མའི་ནང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་སེལ་བར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་འཆར་ཐད་བསྐྱར་དུ་བཟོ་སློང་གནང་ཞིང་། ཚེས་ ༡༢ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་གཏན་
འབེབས་ཆེད་འོས་ཤོག་སྒྲགས་སྐབས། ཨ་རིའི་ཕྱོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཇུག་མི་གྲངས་ ༣༥༡ ལྷིས་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་བ་དང་། འཇུག་མི་གྲངས་ ༩༤ ལྷིས་དགག་བྱ། འཇུག་མི་ ༡༤ ཡིས་འོས་མ་སྒྲགས་པ་བཅས་འོས་ཤོག་
གི་གྲུབ་འབྲས་སུ་བོད་དོན་སེལ་བའི་ཁྲིམས་འཆར་དེར་ཚད་མཐོའི་མང་མོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པའི་ཐོག་ནས་
གཏན་འབེབས་བྱུང་འདུག་པའི་གཏམ་བཟང་ཐོན་ཡོད།

སྐབས་དེར་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུགས་ཀྱི་བླ་མའི་སྟེང་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་སྟེལ་བར། ༢༠༡༤
ལོའི་ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ཇོ་ལྷའི་ལོ་མཆོག་གིས་“བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྫོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་
ཁྲིམས་ཡིག་ལ་མཚན་ཉག་ས་བཞོད་དེ་ཁྲིམས་ཡིག་དེ་ཨ་རིའི་གཞུང་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་སུ་གྱུར་ཡོད།”

ཁྲིམས་ཡིག་དེ་ཨ་རིའི་གཞུང་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་ནི། བོད་མི་རྣམས་ལ་འོན་ཏེ་དགའ་འོས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་རྩ་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་བཟོད་ལམ་ནང་གི་ཆེས་གཟི་བཞིན་
ལྡན་པའི་གཏམ་བཟང་ཞིག་ཡིན་ལ། དང་བདེན་ལ་རྒྱལ་ཁོ་ཐོབ་པ་དང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་
ཚོད་ལ་མ་རྩ་ཆེན་པོ་བཞག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་གོ།

མཚོད་བརྗོད།

འཇམ་གླིང་ཡོངས་ལ་འཚོ་མེད་དབག་བསམ་ལྗོན། །
གངས་ལྗོངས་ལུགས་གཉིས་སློབ་ཤིང་གདུགས་དཀར་པོ། །
འགོ་ཀུན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བཅེ་བའི་མ། །
རྒྱལ་ཀུན་འདུས་ཞལ་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་འདུད། །

གངས་ལྗོངས་ལུག་པའི་འོག་གི་ལོ་ལྷ་དེར། །
ལུགས་སློབས་དུང་གི་ལྷ་པའི་འཇམ་ཟེར་གྱིས། །
ཚོས་སྲིད་རིག་གནས་མང་ནས་གསོ་བའི་གཉེན། །
བཤ་ཚེན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཡང་ཡང་དུན། །

བཞད་པའི་རྩོམ་ལྷོད་ལས་འཇམ་པའི། །
དུས་གཙང་ཚོས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གཉིས་པ་ཞེས། །
མདོ་སྣང་བསྟན་པའི་འབྲུང་གནས་བཟུ་ཤིས་འབྲིལ། །
བཅུ་ལྷག་རིག་གནས་བསྐྱེལ་བའི་མཚོ་ཚེན་གཏེར། །

སློབ་བསམ་ཚོགས་གཉིས་སློབས་ཀྱིས་ཉེར་འཇམ་པའིང་།།

ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་སློབ་སློབ་གཏོང་གིས། །

རྒྱལ་བསྟན་ཀ་བ་འདེགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཀླམས། །
བཀའ་འདྲིན་ཅན་བཞིན་དད་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

བོད་ཡུལ་སྟོད་སྟོད་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །
རིག་གཞུང་བསྐྱབ་སའི་གནས་ཤིག་མ་དམིགས་ཤིང་། །
ཁ་ཙམ་འགྲུལ་བའང་ཚོས་ཞེས་འདིགས་སྐྱུལ་བའི། །
དམར་སྟོགས་སུན་པའི་འོག་གི་ལོ་ཟླ་ལྟེ། །

མཇེད་དཀའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་སྟོག་བཞིན་གཅེས། །
ཡང་དར་བསྟན་པའི་སྟོག་གི་ཀ་བ་ཆེ། །
བཞད་པའི་རྗེ་རྗེ་ལྷ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །⁴
ཐེག་མཚོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀླམས་སྟོང་ནས་ཅན། །

འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་སྟེང་དུས་ལས་མི་འདའ་བར། །
བོད་ཁམས་སྐྱོང་བའི་བསྟན་སྟེང་དམར་ནག་གཉིས། །
སྐྱབ་བ་ལོ་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་གི་ལས། །

⁴ ལྷ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་བང་བཟའཤེས་འབྲིལ་དུ་གྲུང་བང་སྐྱ་སྟེང་རིམ་སྟོན་ལ་འབོད་པའི་དད་གུས་མཚོན་པའི་མཚན་གནས་ཤིག་ཡིན། ལྷ་སྟོག་པས།

མོག་ལྟར་སྐྱར་མངོན་སྐྱར་མའི་ཚོགས་ལ་བསྟོན། །

ཟླ་མ་ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོད་སྐྱར་མའི་ཚོགས། །

མོ་གསུམ་མ་རིག་དབང་གྱུར་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །

ད་དུང་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་མ་བཞིན་དུ། །

བྱམས་དང་བཅེ་བས་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་མངོན། །

ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་ཞི་བའི་སྐྱད་འཕོད་ཚོད། །

ཚེ་སློག་གཏའ་མར་བཞག་པའི་དབང་མི་སྟེ། །

རང་ལ་མཐོང་ཐོས་སྐྱོད་གསུམ་གང་བྱུང་བ། །

སྟོ་བཏགས་སྤངས་ཉེ་ཉུང་ཙམ་གྱི་བར་བྱ། །

འདི་ནི་བདག་དང་འགྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཉེ། །

ཕྱི་དོན་ཁུར་དུ་ལྷངས་པའི་སྟོས་གཏོང་ཞིག། །

འོན་ཀྱང་རང་གི་དབང་བོས་མ་ཟེན་པའི། །

ཆད་ལྷག་ཞོར་བ་ཡོད་ན་བཟོད་པར་གསོལ། །

ལེབ་དང་སྒྲིག་གི་ ༡༠༠༥ ལོའི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་སྲོད་བྱུང་།

གཅིག ། རྩོམ་མའི་ཀུན་སྲོད་དང་གསང་བའི་ནང་མོལ།

དེ་ཡང་ཐངས་དང་པོར་ད་རང་ས་བྱི་ལོའི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྐབས་ནི། ལྷོ་ལོ་༡༠༠༥ ལོའི་སྤྱི་
 ཟླ་༡ པའི་ཉིན་ཞིག་གི་སྤྱི་ཚེད། ང་རང་ཕྱོགས་སོ་སྐལ་བཟང་སྦྱོན་པའི་⁵ཤག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་དུས་ཁོ་རང་
 ར་སྐོར་ནང་དུ་བཟུང་འདུག་ལ། དེད་གཉིས་ཁ་བརྒྱེད་སྐབས་ཁོང་གིས་ང་ལ་གཟབ་ནན་གྱིས་བཤད་རྒྱུར།
 “རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་འདོད་དམ” ཞེས་དྲིས་བྱུང་། ངས་ཐད་ཀར་ཁོ་ལ་“ངོ་ཚོལ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་རེད”
 ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ངས་དེ་ལྟར་ཁོ་ལ་ཐད་ཀར་ཁས་ལེན་བྱེད་དོན་ནི་སྡོམ་སྲེད་ནང་ཕྱོགས་ཅམ་གྲིས་པ་ལྟར་
 རང་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་སྡོམ་ནས་ངོ་ཚོལ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། སྐལ་བཟང་སྦྱོན་པ་སོགས་གྱིས་
 དེའི་ཕྱོགས་ལ་ག་སྦྱིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅམ་ཚོས་སྲོད་ཡོད་པས་ཀྱང་ཡིན།

དེ་ལྟར་དེད་གཉིས་གྱིས་ཁོའི་བྲལ་ཤག་ཏུ་ཇ་འཕུང་ཞོར་ཁ་བརྒྱ་སྒྲ་ཚོགས་བྱས། བར་སྐབས་ཤིག་ལ་ཁོས་
 བཤད་རྒྱུར་“རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དཔོས་སམ” ཞེས་དྲིས་བྱུང་། ངས་“བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 དར་ཡོད་ན་བཟང་། རྒྱ་མཚན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཡོད་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལས་འགུལ་གྱི་ངོ་སོ་གཞན་ཞིག་
 ལ་བསྐྱར་མི་སྲུབ་པའི་ཁྲད་པར་འདུག” ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་ཁོས་མདུན་ཚོག་སྦྱང་ལ་བཞག་པའི་ཤེས་སྒྲོམ་གྱུ་བཞི་རྒྱུད་རྒྱུང་ཞིག་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་དར་དེ་ང་ལ་བསྐྱར་ནས་“མ་དབེ་འདྲི་འགྲིག་གམ” ཞེས་བཤད་སོང་། ངས་“དེ་འགྲིག་གི་རེད” ཅེས་
 བཤད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ངོ་ཚོལ་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན།

⁵ ཁོང་ནི་ང་དང་འདྲ་བར་ལྷ་བྱང་བཟུ་ཤིས་འཕྱི་ལྱི་ཚོས་བསམ་སྐྱོང་ངས་མཚན་ཉིད་གྲུ་ཚང་ནས་ཡིན། ཁོང་གི་ངོ་སྲོད་རྒྱུར་དེའི་ཉིན་བཞུགས་ཡོད།

ཡར་ལངས་ཀྱི་ལྷ་ཉེན་དེར་ཁོང་གིས་ང་ལ་བཤད་རྒྱུར། མོང་ཁྱེར་གཞན་ཞིག་ལ་རྒྱལ་དར་དཔར་དུ་སོང་བ་
དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ལག་ཏུ་ཤོར་ཉེན་འདུག དེའི་ཆེད་དུ་རྩ་བའི་ལྷ་གིས་སྤང་མ་ལ་འཕྲིན་བཅོམ་
གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ངའི་ཁང་པ་གསར་བའི་ནང་དུ་འཇམ་དབྱེད་མ་བྱ་(སྐྱུ་
གཤེགས)སྐྱད་བཏང་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དང་གནས་རྒྱུང་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གཤེགས་གཏོར་དང་འཕྲིན་བཅོམ་
སོགས་བཏང་བ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་སུ་ཁོས་ང་ལ་“རྒྱལ་དར་རྒྱུར་ལམ་སྐོང་བྱུང་སོང་”ཞེས་བཤད་བྱུང་། ལྷ་ཉེན་ཞོགས་པར་ང་ཚོ་
མཉམ་དུ་འཇོམས་ནས་བྱ་ཤིག་ག་གཤེགས་ཀྱི་རྒྱལ་དར་བཤོ་འགྲེམ་བྱས་ཤིང་། འཚོ་མེད་ཞེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྒྱ་
གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱ་རྒྱུའི་བྱ་སྤྲིད་བྱས།

ཉེན་དེར་དངོས་སུ་རྒྱ་རྐྱེན་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་དགོས་པས་སེམས་ལ་འཇིགས་སྐྱེད་དང་དེ་དོགས་སྐྱེ་
ཚོགས་ཤང་ཡོང་གིན་འདུག་ལ། ཁོ་མོའི་སེམས་ཚོར་ནི་ངོ་ཚོལ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བཅོམ་ཁང་ནང་མནར་
གཅོད་གང་འདྲ་ཞིག་གཏོང་ངམ། རྒྱ་གཞུང་གི་བྲིམས་གཅོད་དང་མནར་གཅོད་གཏོང་སྐྱེད་སོགས་མི་གཞན་
ཀྱི་ཁ་ནས་མང་པོ་ཚོས་སྤོང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་ཅ་ཡུས་འཇིགས་མེད་སོགས་ལ་མནར་
གཅོད་ཚད་མེད་པ་བཏང་སྟེ་ལག་རྟེན་ལ་ཁེབ་ནས་སེམས་བཞེན་པའི་མཇུག་འབྲས་དངོས་སུ་མཐོང་སྤོང་ཡོད་
སྟབས། དེ་ནི་བཅོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཟེད་བསམ། གལ་ཏེ་སྐྱེད་ཀྱི་སྤྲིད་དུ་དེ་འདྲ་སྟེ་བ་ཡིན་ན། ཁ་ནས་
གང་བྱུང་མང་བྱུང་འཚོན་སྲིད་པས་ལྷ་རབ་བྱུང་ན་ངོ་ཚོལ་སྐྱབས་མེ་མདའི་ཁ་ནས་བསད་བཞག་ན་ཡག་ཤོས་
ཟེད་སྐྱེམ་པའི་བྱ་འཆར་ཡང་ཡང་སྟེ།

ངོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་སྐྱེད་ཀྱི་མཚན་མོ་དེར་སྐྱེད་དགོན་པའི་སྐྱེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ང་རང་མེད་སོགས་གཅིག་ཕྱིན་
པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུན་རིང་སྐོབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྐྱེད་དགོན་བར་ཁ་འབྲས་མི་མོད་པས་ན། རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཆེས་མཐོང་མའི་གྲེས་ལྟ་ལྟ་སྐྱེད་སེམས་བཅེ་སེམས་མཚོན་སྐྱེད་ཤིག་ཡིན་ལ། ལྷོགས་གཞན་
ཞིག་ནས་སྐྱེད་དགོན་པའི་མཐོང་སྐོར་དུ་ཉེན་རྟོག་པ་འགྲེམ་འཇོག་བྱས་ཡོད་མེད་སོགས་བཞག་དབྱེད་བྱ་

རྒྱུའི་ཚེད་དུ་འང་ཡིན། སྐབས་དེར་ངས་ལྷོགས་པོ་ཞིག་ལ་ཁ་ཆད་བཞག་ནས། “གལ་ཉེ་ང་རྒྱ་ནག་གི་བཙོན་ལ་རྒྱུད་སོང་བ་ཡིན་ན་སྐོར་མོ་སྤྲད་ནས་ང་བཙོན་ནས་སྤྱིར་འདོན་མི་དགོས་ཞེས་ངའི་ནང་མི་ལ་བཤད་རོགས་”ཞེས་བཤད་བ་ཡིན། ཁ་བ་ཐར་ཐོར་འབབ་པའི་མཚན་མོའི་དུས་ཚོད་བརྒྱུད་བ་ཡས་མས་ཤིག་ལ་ང་རང་ལྷོགས་པོ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་དོ་རྒྱུ་ལྷེད་ཡུལ་དགོན་པ་དང་འདབས་འབྲེལ་གྱི་སྲང་མགོ་རུ་སོང་། སྲང་མགོ་དེར་ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཁ་ཤུགས་བཞག་འདུག་ལ། རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་ཚོ་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་ཚེད་དུ་དགོན་པའི་གཡས་གཡོན་ལ་ལྷ་རྟོག་བྱ་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་རེད། རྒྱ་མི་ཁ་ཤུགས་ཀྱིས་དེར་པར་ལེན་བཞིན་འདུག །དེ་ནས་ང་ཚོས་གྲུང་ཐང་མཚོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ་ཚེན་མོ་དང་དགོན་ཚང་སྲང་མགོ་སོགས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱ་ཐང་དགོན་པར་གྱི་སྐོར་ཐངས་གཅིག་བྱས་བ་ཡིན།

ད་ནི་རྒྱ་གཞུང་ལ་དོ་རྒྱུ་ལྷེད་པའི་དུས་སུ་སྐྱེའུ་ལ་ཉེ། སྐབས་དེར་ངས་དྲིན་ཚེན་གྱི་མ་མ་གཉིས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་འཁོར་ཞིང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཁང་ས་ཉོས་པར་མ་ཟད། དེའི་སྤྱིང་སྤྱིས་ཀ་ལེགས་པའི་ཁང་པ་ཞིག་གསར་བསྐྱུན་གྱིས་ལོ་གཉིས་ལས་འགོར་མེད། དེ་ནི་མ་མ་གཉིས་གཙོས་ངའི་ནང་མི་ཚོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་བཙོན་པའི་སྐོར་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན།

མ་མ་གཉིས་ལ་ད་དུང་འཆར་གཞི་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ལོ་དེར་ངེད་ནང་མི་ཚང་མ་སྣོད་ཉི་མ་ལྟ་སར་མཇུག་སྐོར་ལ་མཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་མོད། ཞི་རྒྱུ་ལ་ནང་ལུགས་རྒྱ་ནི་སྤྱི་དོན་ཞིག་དང་ལྷོག་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཚོར་ཞིག་གིས་དེད་ནས་ཡོད་པས་དྲིན་ཚེན་མ་མ་གཉིས་ཀྱི་རེ་འདོད་དེ་འབྲུབ་ཐབས་མ་བྱུང་། ཞི་རྒྱུ་ཚེད་སྐྱ་མ་དགོན་མཚོག་ལ་སྐབས་འདུག་ལུ་རྒྱ་དང་ཚོས་སྐོར་སྲུང་མ་ལ་འཕྲིན་བཙོན་བྱེད་རྒྱ་ནི་རང་སེམས་ལ་མི་མངོན་པའི་སྣོད་སེམས་ལུགས་འབྲུང་གཞི་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

གཉིས། ཞི་བའི་ངོ་རྒྱུ་ཆེན་མོའི་ཉིན་དང་པོ།

རྒྱ་དམར་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐོད་ལ་ཁྲག་བྲི་བའི་བྲག་པོས་བཙན་འཇུག་དང་མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་གཉེན་གཞི་བྱས་པའི་ན་རྒྱལ་དེ་ཕྱིར་མངོན་ཆེད། ང་ཚོས་ལྷ་མོ་བྲང་དགོན་པ་དང་འདབས་འབྲེལ་གྱི་སྲང་མགོ་ནས་ལས་འགུལ་མགོ་འཇུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་ལ་ཞི་བའི་རྣོ་ནས་ངོ་རྒྱུ་ཆེན་མོའི་སྤེ་ཁྲིད་དངོས་སུ་བྱས་པ་ཡིན།

(2008/3/14 བར་པ། (AFP)ཨ་རྒྱུ་མི་གསར་ཁང་གི་གསར་འཕྱོད་པ་(Mark Ralston)མར་གི་རབ་སི་ཕྱོན་ཡིན།)

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ གྱི་ཟླ་༣ ཚེས་༡༤ ཉིན་ཉེ། ཉོར་ལྷ་གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་ནི་ལྷ་མོ་བྲང་བཟའ་གིས་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་རྫོང་ས་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་གྱི་དུས་རྒྱུ་ལོ་རེ་བཞེན་སྲུང་བཅི་གྱི་དུས་བཞེན་པ་

དེར་ཁེལ་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཀུན་མཁུན་སྐྱེས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱེས་པ་དང་པོ་དབལ་ཤུལ་དག་དབང་
བཙུན་འགྲུས་དབལ་བཟང་པོ་མཚོག་(སྐྱེ་བྲའ་དགོན་པ་ཕྱག་འདེབས་གནང་མཁན)གི་གདུང་མཚོན་དང་
འབྲེལ་བའི་ཚོགས་མཚོན་སེར་ཐེང་ཉིན་མོ་ཡིན་སྟབས། སྤྱོད་པ་གང་ས་གང་ནས་སྐྱེ་བྲའ་དགོན་པར་མཚོན་
མངལ་བྱེད་མཁན་དང་། ལྷ་སྐོར་བ་སོགས་མི་ཚོགས་པོ་ཞིག་པོ་འདུ་འཛོམས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ནས་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚྏ་བྱས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་
གསར་འགོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ལྷ་སར་འགྲོ་མ་ཐུབ་པར་སྐྱེ་བྲའ་ཕྱོགས་ན་ལྷག་ཡོད་པར་བཤད། མོ་འེ་བཞིན་
སྤྱད་རྫོངས་འཕེན་ས་དེ་ནི་སྐྱེ་བྲའ་དགོན་པའི་མདུན་ངོས་གཡས་སྤྱོད་ཀྱི་དགོན་ཚང་ཟམ་ཁ་ནས་ཚུ་བྱང་དུ་
གཡུག་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད། མོག་མའི་འཆར་གཞི་ནི་ང་ཚོས་སྤྱད་རྫོངས་གཡུག་པའི་ས་ཆ་དེ་ནས་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ལ་ཞི་བའི་ངོ་ཚྏ་སྐད་འབོད་ཀྱི་མགོ་འདྲུགས་བྱ་རྒྱུའི་ཁ་ཆད་བྱས་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དགོན་
པའི་ནང་དུ་སྐད་འབོད་བྱས་ན་དགོན་པ་ལ་ཉེན་ཁ་འབྱུང་བར་དོགས་ས་དང་། སྤྱད་རྫོངས་འཕེན་བཞིན་པའི་
དུས་སུ་ངོ་ཚྏ་སྐད་འབོད་བྱས་པ་ཡིན་ན་གསར་འགོད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེད་གནས་ཚུལ་ཁྲབ་སྟེལ་
བྱེད་ཐུབ་པའི་དགོ་མཚན་ཆེ་བར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་བས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ང་ཚོའི་ཐོག་མའི་འཆར་
གཞི་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཐེབས་བཅུག་སོང་། ང་ཚོ་སྤེ་ཁྲིད་པ་རྣམས་དུས་བཅད་ལྷང་དགོན་ཚང་ཟམ་པ་དང་
གྲང་ཐང་ཟམ་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་འགྲོར་སྐབས་རྫོང་སྤྱིད་གཞུང་གི་བཞོད་མངགས་ལྷང་སྤྱད་རྫོངས་ལྷ་སོ་
ནས་གཡུགས་ཚར་འདུག །

ཉིན་དེའི་ཞོགས་པ་དང་སྐར་ཉིན་བཅས་སུ། དགོན་པའི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་མ་ཞེ་འཁོར་ཁང་དང་ཚོགས་ཆེན་འདུ་
ཁང་གཡས་གཡོན། ཨ་ལགས་འགྲའ་ཀན་ཚང་གི་ནང་ཆེན་མདུན་ངོས་ཀྱི་གསར་སྤྱོད་ཁང་གི་ཕྱི་ལོགས་ཚིག་
ངོས་སོགས་གང་སར་མི་ཞིག་གིས་སྐུང་ཡིག་བཀའ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་སྐོ་
དོགས་ཀྱིས་འདྲོག་ལངས་ཉེ་སྤྱད་རྫོངས་སུ་མོ་ནས་གཡུག་དགོས་པའི་བཙན་བཀའ་བཏང་བ་ལྟར། དགོན་
པའི་དོ་དམ་ཁང་གིས་དང་ལེན་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་འདུག །

དེ་ནས་ང་ཚོ་སྡེ་ཁྲིད་པ་ནམས་མཉམ་དུ་གྲུང་ཐང་མཚོན་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྡེ་
འཁྲིད་པ་དགེ་འདུན་⁶་གྱི་ཤག་ཏུ་འཛོལ་ས་ནས་དགོན་པ་དང་འདབས་འབྲེལ་བའི་སྲང་མགོ་རུ་ཞི་བའི་རོ་ཚོལ་
སྐད་འཕོད་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་ཐག་གཉིས་པ་ཞིག་གཙོན་དགོས་བྱུང། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དགོན་པའི་སྤྱིང་བར་དུ་རོ་
ཚོལ་སོགས་བྱས་ནས་མར་སྲང་ལམ་དུ་སོང་ན་དགོན་པ་དང་གྲུ་ཚང་ལ་གཞོན་པར་དོགས་པའི་དབང་གིས་
ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་རོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་དམིགས་ལུལ་དངོས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་ཡིན་པས་རེད།

དེད་ཅག་གིས་དུས་ལྷན་རིང་པོར་སེམས་སུ་ཉར་བའི་ན་ལྷག་དེ་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཆེད་དུ། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༤ ལྷི་ལྷ་
༩ པའི་ཆེས་ཉེན་གྱི་ཕྱི་དོའི་རྒྱ་ཚོང་ ༧ དང་སྐར་མ་༡༠ ལས་མས་སུ་(བདེ་འཇགས་ཆེད་རོ་ཚོལ་སྡེ་
ཁྲིད་པ་ཚང་མའི་མིང་འདྲིར་བརྗོད་འདོད་མེད།) ད་ལྟ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཐར་ཡོད་པའི་སྐལ་བཟང་སྤྱིན་པ་དང་།
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། བཙན་འགྲུས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་གཙོས་ང་ཚོས་དངོས་སུ་སྡེ་ཁྲིད་དེ་(ད་ལྟ་མོ་སྤྱིང་གནས་
སྡོད་འཇིགས་མེད་ཀྱང་ཐོག་མའི་ཞི་ཚོལ་མགོ་འཇུགས་སྐབས་ནས་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད།)ལྷ་བྲང་དགོན་
པའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་སྲང་མགོ་རུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དང་གྲངས་བརྒྱ་ཅམ་མཐོ་རུ་བྱུར་ཏེ། ངར་ལྷགས་དང་སྐད་
གསེང་མཐོན་པོས།

“ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཚེ་ཁྲི་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག”

“ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཐེབས་དགོས།”

“བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡིན།”

“འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་བྱ་དགོས།”

“བོད་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་དགོས།”

“བོད་ལ་ཚོས་དད་རང་དབང་དང་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དགོས།”

⁶ ཁོང་ད་ལྟ་རྒྱེལ་ལྷོས་(Belgium) རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཡོད། ཁོང་གི་རོ་སྡོད་དེ་ལ་འདྲིའི་ནང་བཞོན་ཡོད།

“ང་ཚོ་ལ་གཏམ་བཟོད་ཀྱི་རང་དབང་དགོས།”

“ཡཔཎ་ཚེན་རྒྱུད་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་མ་རྣམས་སློང་བཤོལ་གཏོང་དགོས།”

“བོད་ཀྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཡིན།” ཞེས་སོགས་སྐད་འབོད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་བཞིན་བསང་རྒྱ་རྒྱུད་སྲིད་གཞུང་གི་
ཚུགས་སྲུ་གོམ་བཟོད་བྱས་ཏེ་སོང་བ་ཡིན། དེ་དབུས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཞིག་ས་ལ་ལྷུང་ཡོད་པ་ངས་མཐོང་ནས་
དེ་མ་ཐག་ཡར་སྐྱབས་པ་སྐབས་དེར་བར་བརྒྱབ་པ་བྱིས་གང་ཡར་ཁྲབ་འདུག (བར་དེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཉེ་འདྲི་སྤྱིད་སྤྱད་མཉམ་སྲོང་།) ཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ནང་ཡང་བཞོད་འདུག།
དང་པོ་ཞི་བའི་རོ་རྒྱལ་མགོ་འཇུགས་དབུས་ང་ཚོ་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་མེད་ནའང་། རིམ་གྱིས་དགོ་འདུན་པ་

(2008/3/14 བར་བ། (AFP)མེ་རྩི་པེ་གསར་ཁང་གི་གསར་འབོད་པ་(Mark Ralston)མར་གེ་རལ་སི་ཤོན་ཡིན།)

དང་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོས་བོད་མི་གན་དར་གཞེན་གསུམ་རྩེ་མང་ནས་རྩེ་མང་ལ་སོང་སྟེ།
སྐབས་ཤིག་ལ་མང་ཚོགས་སློང་ཕྱག་འགའ་ཞིག་ཡོད་སྟུང་བ་ཞིག་འདུག །གང་ལྟར་ཞི་བའི་གོམ་བཟོད་ཀྱི་
དབུང་ཚེན་པོ་ཞིག་གིས་རང་རང་གི་མངོན་འདོད་མཚོན་པའི་སྐད་འབོད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་བཞིན་མཐུན་དུ་སློང་
བཞིན་ཡོད།

ལྷན་པུ་ལོ་ན་བཟེས་པའི་རྒྱ་པོ་ཞིག་གིས་མ་ཉི་ལག་སྐོར་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ལག་ལ་ཐོགས་བཞེན་ཞི་བའི་
 ལྷན་པོ་དེའི་ཁོང་ལྷགས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་། རྒྱ་པོ་དེའི་རྒྱ་པོ་དེ་ཙམ་བདེ་བོ་མེད་ནའང་ཁོ་རང་ལྷ་
 ཚུགས་ཀྱིས་མི་མང་གི་མདུན་གྲུབ་དུ་གོམ་བཟོད་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ་དེ་ནི། སེམས་ལ་བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་རང་
 ལྷགས་དང་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤོན་མ་འཕེལ་བྱེད་ཅིག་རེད། ཡང་སྐོ་ཁོག་ཆེ་བའི་རོ་ཤེས་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་རང་
 ལྷགས་ཆེན་པོས་ལྷན་པོ་དེ་བྱེད་བཞེན་པའང་མཐོང་བྱུང་། ལྷན་པུ་ལོ་རྒྱུ་ལག་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ཙམ་
 ལས་གཞན་ཅི་ཡང་བཟུང་མེད་པ་དེ་ནི། དེའི་ལྷན་པུ་ལོ་དང་བརྒྱན་སོགས་ལས་བདེན་དཔང་གསལ་བོར་
 བྱེད་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་པོ་ལས་འགྲུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་འཆེ་མེད་ཞི་བ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རེད་ཅག་གི་
 སེམས་ནང་ལ་ཡང་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་སྤོན་ནས་བཞག་ཡོད། ཞི་རྒྱལ་ཀྱི་
 ལས་འགྲུལ་དངོས་སུ་སྤེལ་སྐབས་ལས་བར་ནས་ཉེན་རྟོག་པས་བཀག་འཁོག་ཐེངས་གསུམ་ལ་བྱས་སོང་།
 དེ་ཡང་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་ནས་ཚུང་ཙམ་སོང་རྗེས་ཉེན་རྟོག་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་དཔོན་པའི་མར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 འདབས་འབྲེལ་ཟམ་པ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་ (武装部) ཀྱི་སྐོ་འགྲུལ་དུ་
 བཀག་འཁོག་བྱས་པ་དང་། ཐེངས་གཉིས་པར་གངས་དཀར་གནས་མཚོག་གསོལ་མཐོན་ཁང་དང་ཐག་ཉེ་

(2008/3/14 བར་པ། (AFP)ཨི་རྗེ་མི་གསར་ཁང་གི་གསར་འཕྲོད་པ་(Mark Ralston)མར་གི་རལ་སི་ཀོན་ཡིན།)

བའི་གཞུང་ལམ་དུ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་མིས་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱོགས་དང་ཚུར་ཕྱོགས་ལ་འགྲིག་གི་ཐག་ཁ་
འཐེན་ནས་བཀག་འཁོག་བྱས་ཀྱང་། མི་མང་གི་ངར་ཤྲགས་ཀྱིས་ཐག་ཁ་འཐེན་པའི་སྐར་ནས་མཚོང་སྐྱོད་
བྱས་པ་དང་། ཐག་ཁ་གང་སར་གཞུགས་པ་སོགས་བྱས་རྗེན་ཉེན་རྟོག་པ་ཚོ་ཅེ་བུ་གཏོལ་མེད་དུ་ལུས།

དེའི་རྗེས་སུ་དུང་དཀར་གནས་མཚོག་གསོལ་མགོན་ཁང་དང་ཐག་ཉེ་བའི་གཞུང་ལམ་དུ་ཉེན་རྟོག་པས་བཀག་
འཁོག་བྱས་ཀྱང་མི་མང་གི་ངར་ཤྲགས་ནི་གཙང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་སློབ་དུ་རགས་ལས་ཤོར་བ་དང་འག་རྩ་
འཕྲོ་བའི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་འཁོག་ཐབས་བྱས། མཐར་འཇོག་དོ་རྒྱལ་བུ་ལྟུང་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་ཡིན་
སྟབས། ལུ་མཐུད་དེ་ཞི་བའི་སློབ་ནས་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གི་སློབ་ཆེན་མཁུན་བར་པལ་ཆེར་སྐར་མ་སུམ་ཅུ་ཙམ་
གྱི་རིང་གོམ་བཟོད་བྱས། དམིགས་བསལ་རྫོང་སྲིད་གཞུང་གི་སློབ་ཁུལ་དེར་ང་ཚོས་སྐར་མ་༡༥ ཙམ་གྱི་རིང་
སྐད་འབོད་བྱས་ཡོད་སྟེ། སྲིད་གཞུང་གི་སློབ་འགྲམ་དེར་ཁབ་ལྡན་དམག་དཔུང་དང་ཉེན་རྟོག་པ་ཉ་ཅང་མང་
པོས་འཁོག་སློབ་བྱ་སྒྲིག་ཨང་གསར་བྱས་འདུག །ཚང་མས་འགྲུབ་པའི་རྣམས་པ་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་པར་རྫོང་སྲིད་
གཞུང་གི་སློབ་འགྲམ་དེར་ཞི་བ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ནས་དོ་རྒྱལ་སྐད་འབོད་ཤྲགས་ཆེན་བྱས་རྗེས་ཁ་ཕྱིར་འཁོར།
ཆེས་ཐོག་མའི་མགོ་འཇུགས་བྱེད་ས་དགོན་འདབས་ཀྱི་ཟམ་ཁའི་བར་སྐད་འབོད་དང་གོམ་བཟོད་བྱས་ཏེ་
ཡོང།

ཕྱིར་ཡོང་བའི་ལམ་སྐབས་སུ་ཉེན་རྟོག་པས་བཀག་འཁོག་ཤྲགས་ཆེན་མ་བྱས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ཡིན་ནམ།
མི་འགའ་རེས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་རེ་དགུང་ལ་ཕྱར་ཏེ་ཕར་སོགས་རྒྱག་བཞིན་འདུག་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་བརྟན་
བར་མང་པོ་ཞིག་ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་འབྱོར་ནས་ད་ལྟོ་འདྲ་བུ་དུ་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཚོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་
ཡིན། མི་མང་གི་སྐད་འབོད་ཁོད་འཕྲུང་བཞིན་པའི་གངས་སེང་རྟགས་ཅན་གྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་གྱི་དོས་ལ་ཕྱི་
རྗེའི་ཉེ་འོད་ཤར་ཡོད་སྟེ། གངས་སེང་དོས་ལ་དངོས་སུ་ཉེ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་བཀག་མངས་གསལ་བ་
དང་། མི་མང་གི་སྐད་སྟོབས་དང་ངར་ཤྲགས་ཀྱི་འབོད་སྐྱོད་དེ་ཡང་གཞུང་ལ་རྒྱས་པའི་སེང་གོ་སྐོར་ཞིག་གི་
ངར་སྐད་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གཉའ་གཏོག་དང་བཙན་འཇུག་གྱི་ལོ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་གི་

ནས་རྒྱན་བཟོ་དང་ཉམ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐད་ཆ་རྙིང་པ་དེ་ཚོ་བསྐྱར་སྒྲོམ་ཡང་སྒྲོམ་བྱས་པ་གསུང་འགྲུང་
བརྒྱད་ལམ་ཁག་ཡོད་ཚད་ནང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྐྱབས་བྱས།

བྱང་པར་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་སྒྲོམ་ལྷན་ཅུ་པའོ་ཡིས་“དོན་རྒྱན་འདི་ནི་ཏུ་ལའི་རུ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཇུགས་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་”ཚུལ་དང་། “རན་རུས་སྒོན་གཉིང་གིས་ཞིབ་ཚགས་དང་རུས་འགོད་དང་སྐྱབས་སྒོར་བྱས་པ་
ཞིག་ཡིན་པར་ང་ཚོར་དངོས་དོན་ར་སྒྲོད་བྱུང་བའི་དབང་ཉུགས་མང་པོ་ཡོད་” ཅེས་སོགས་ཆད་ལས་བརྒྱུ་
བའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འབྲེག་བརྗོད་བྱས།

སྐབས་དེར་ཞི་བའི་དོ་རྒྱུ་ཁོད་ལྷགས་མ་ལྷགས་ལ་མ་སྒྲོམ་པར་ཚད་ལས་བརྒྱུ་བའི་མིང་འདོགས་སྐྱ་
ཚོགས་དང་ཉེས་མེད་ཉེས་འཇུགས་བྱས། དམག་མི་དང་ཉེན་རྟོག་པ་མང་པོ་བཏང་སྟེ་ཞི་བའི་དོ་རྒྱུ་བ་
བཀག་བསྐྱེལ་བྱས་པ། ཁྲིམས་ཆད་དང་མནར་གཅོད་ཁོད་ཆེ་སློག་ཤོར་བ་དང་དབང་པོ་སྒྲོན་ཅན་དུ་བཏང་བ།
ཉེས་མེད་ཉེས་འཇུགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ཆད་འགའ་སྐབས་ནང་མིར་བརྟུ་ལན་ཅས་ཡང་སྒྲོད་དབང་མེད་ཁར།
པོད་མི་ཞི་རྒྱུ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཁྲིམས་ཚོད་པ་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་གང་ཡང་མེད་པར་ཆེ་བཅོན་དང་།
དུས་ལུན་རིང་པོར་བཅོན་འཇུག་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་པ། པོད་ས་ཡོངས་ལ་དམ་ཅུག་ལྷགས་ཆེན་བྱས་པར་
བརྟུ་སྟེ་རྒྱལ་གསུང་འགོད་པ་དང་ལྷུལ་སྒྲོར་བ་ཚོ་པོད་ནང་འགོ་རྒྱར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཞི་
རྒྱུ་བ་འགའ་ཞིག་འཇུ་བཟུང་བྱེད་པར་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཀྱིས་འཇིགས་སྐྱུལ་ཡང་ཡང་བྱས་རྒྱུན་འགོག་ས་
སོགས་སུ་བྲོས་བྲོལ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡང་མཐར་ས་རྩ་མ་འགོད་པ་དང་། སྐན་གཏུགས་བྱེད་ས་མེད་པས་ཆེ་
སློག་ཤོར་བའམ། ཡང་འགའ་ཞིག་རང་གི་པ་ལྷུལ་དུ་སྒྲོད་མ་བྱུང་པར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་བཅའ་བྲོལ་བྱེད་
དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་སོགས་དཀའ་སྤུག་ཆད་མེད་པ་སྒྲོང་མཁན་གྱི་དཔེ་མཚོན་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་གི་དངོས་བྱུང་
པོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱུས་རེ་འོག་ཏུ་དགོད་པར་བྱའོ།།

གསུམ། ཉེན་གཉེས་པའི་ཞི་ཚོལ་ཚེན་མོ་དྲག་གཞོན།

ལྷོ་རྒྱ་༩ པའི་ཚེས་༡༥ ཉེན་ཉེ་སྐྱ་ཤང་ས་ཆ་ནས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་ཞི་ཚོལ་ཚེན་མོ་བྱས་པའི་ཉེན་གཉེས་པ་
 དེ་རེད། ཉེན་དེའི་ཞོགས་པར་སྐྱ་ཤང་དགོན་པའི་དབུ་མ་གསར་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཚོགས་
 ཚེན་མེར་སྐྱེད་ལ་མེགས་བཞེན་པའི་སྐབས་རེད། ལྷ་ཉེན་ངའོ་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་གྱི་སྡེ་བུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་གསར་
 བར་ཞིག་འབྱོར་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོའང་སྐྱ་ས་ནས་སྐྱ་ཤང་དགོན་པའི་འདབས་འབྲེལ་སྐང་ལས་མགོ་འཛུགས་པ་
 ཏུ་འཛོལས་ཡོད། གང་སར་མཇུག་པ་དང་འགྲུལ་བ་སོགས་མི་མང་མོན་ཚེན་མོ་ཞིག་འཛོལས་འདུག་ལ།
 བར་མཚམས་ཤིག་ནས་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་ཡོད་པའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་གསེབ་ནས་འཕར་རྒྱུན་པ་(ཡོངས་
 གྲགས་སུ་སྐྱེན་པ་ཁྱི་མོ་ཞེས་འབོད་) ཟེར་བའི་ནམ་རྒྱན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྒྱལ་ཁྲི་དེ་མི་ཚོགས་ཁོད་ན་འདུག་
 ཟེར། ངས་སྐྱོན་མ་སྐྱེན་པ་ཁྱི་མོ་ཟེར་བ་དེ་གོ་མོས་ཡོད་པ་ལས་མི་ངོ་མི་ཤེས་སྟབས། ཉེན་དེར་སྐྱེན་པ་ཁྱི་མོ་
 ཟེར་བ་གང་རེད་ཅེས་ཀྲིས་པའི་ཚེ་མི་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་མཇུག་མོ་བཅུགས་ནས་བསྟན་བྱུང་། སྐྱེན་པ་ཁྱི་མོ་ཟེར་
 བ་དེ་ངོས་ཟེན་པ་དང་ཁོའི་འགྲམ་ལ་སོང་ནས་ངོ་མཚང་ཞིག་འབྲུ་དགོས་སྟེན་ནས་ཁོ་རང་ཡོད་སར་བར་སོང་
 མོད། དེ་མ་ཐག་མི་མང་གི་གསེང་ཏུ་གང་སོང་ཆ་མེད་ཏུ་གྱུར། ངའི་འགྲམ་གྱི་སྐྱོགས་པོ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་
 “ཁོ་ལ་མི་མང་ཁོད་ནས་ཁུ་རྒྱུར་སོགས་མ་གཏུག་མ་གཏོགས་མི་མང་གིས་ལག་རྩལ་བྱས་ནས་ཁོ་ལ་རྣམས་
 སྐྱོན་བཙོ་སྲིད་” ཅེས་སོགས་བཤད་བྱུང་། དེའི་སྐྱ་ཉེན་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་བྱས་སྐྱེན། མཚན་མོ་དེར་སྐྱ་ཤང་
 དགོན་པ་དང་བར་ཐག་ཉེ་བའི་སར་ཡོད་པའི་དྲག་ཆས་དམག་མིའི་ལས་ཁུངས་སུ་མཚན་གང་མོར་དམག་མི་
 དམོར་འདྲེན་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པའི་སྐོར་ཞོགས་པ་སྐྱ་མོར་སྐྱ་ཤང་དགོན་པར་སྐོར་བ་འགོ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་
 ལམ་སྐྱེད་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། དྲག་ཆས་དམག་མིའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁང་པའི་ཡང་སྐྱེད་ནས་བརྟན་མིག་
 བསྐོར་ཉེ་སྐྱ་ཤང་དགོན་པ་དང་མི་མང་ཁོད་སོ་སྟེ་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པའང་ང་ཚོས་ཤེས་བཞེན་ཡོད། སྐབས་
 དེར་གྲུ་མང་གིས་དགོན་པར་སྐྱེད་སྐོར་གྱིས་མེར་སྐྱེད་གནང་རྒྱའི་མཛད་རིམ་ཡོངས་སུ་མཇུག་བསྐྱེད་ཉེ།
 ཉེན་གྲུང་ཚོགས་ཚེན་ཏུ་མང་རྒྱ་འཛོག་རྒྱའི་དུས་ལ་འཁེབས་འདུག་པས་དུས་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ལས་མས་ཤིག་
 རེད། ང་འཇུག་ཙམ་རང་ཤག་ལ་འགོ་དགོས་བྱུང་བས་རང་ཤག་ལ་ཐོན་མ་ཐོན་གྱི་མཚམས་དེར། ཡང་རྒྱལ་

རྫོང་སྲིད་གཞུང་གི་སློབ་འགྲམ་དུ་རོ་རྫོལ་བྱས་ཏེ་དུས་ལྷན་གང་ཅམ་སོང་ཟེས། རོ་རྫོལ་བ་རྣམས་ཁ་སྤྱིར་
འཁོར་ཏེ་གཞུང་ལམ་སྟེང་ཡར་དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་། མི་མང་སྤྱིར་ཡོང་སྐབས་མི་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པ་
ཞིག་གིས་སྲིད་གཞུང་གི་ཟ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྤུ་ཁུང་ལ་རྫོ་ཡིས་གཞུས་ཏེ་ཤེས་ཀྱི་སྤུ་ཁུང་ཁ་གསལ་
བཅག་པ་དང་། ལྷ་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་གཏོར་མི་ཉན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཀག་འགོག་གྱེད་བཞིན་
པ་མཐོང་སོང་།

དེ་ནས་ར་ཚོ་རོ་རྫོལ་བ་རྣམས་སྲིད་གཞུང་གི་ཟ་ཁང་ལས་ཡར་ཉུང་ཅམ་ཡོང་སྐབས་རིགས་གྲའི་ཟམ་པ་དང་
ཐག་ཉེ་བའི་སར་ཡི་གེ་སྐྱར་སའི་སྐྱག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་འབྱོར། ངས་སྐྱག་ཁང་དེའི་སློབ་ཁྱུང་ལ་མཚུ་བ་མོ་
བཅུགས་ནས་མི་ཚང་མས་སྟོས་དང་། ར་ཚོ་ར་ཚོ་ར་ཟེར་གྱིན་ཡོད་ནའང་“འདྲི་བོད་ཡིག་མི་འདུག” ཟེར་
བཞིན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་བཤད་མ་ཚར་བའི་མཚམས་ཤིག་ལ་མི་ཞིག་གིས་སློབ་ཁྱུང་དེ་ལ་རྫོ་ཡིས་བརྒྱབ་
སོང་། ངས་“རྫོ་མ་རྒྱག་རྫོ་མ་རྒྱག”ཅེས་བཤད་པས་རྫོ་རྒྱག་མཚམས་བཞག་སོང་།

དེ་ནས་ར་ཚོ་ཞི་བའི་རོ་རྫོལ་གྱེད་མཁན་ཚོ་རྫོང་སྲིད་གཞུང་གི་སློབ་འགྲམ་ནས་རོ་རྫོལ་བྱས་ཟེས་ཁ་སྤྱིར་འཁོར་
ཏེ་ཡར་ཡོང་། ཤིང་བཟོ་སྟེ་ཁ་ཡོད་པའི་སྲང་མདོ་དེར་ཐོན་མཚམས་མི་ཞིག་གིས་”ཁ་ཆེ་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་
དེར་མེ་སྲེག་གཏོང་གི་འགོ་” ཞེས་ལལ་ནས་མི་མང་དེར་འཁྲིད་ཅིས་བྱས། སྐབས་དེར་ང་དང་མི་ཁ་གསལ་སྟོན་
ལ་བུད་དེ་“ར་ཚོས་གྱེད་བཞིན་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་བར་དང་ཚོས་ལུགས་བར་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་མིན་པར་རྒྱ་
དམར་སྲིད་གཞུང་དང་ར་ཚོའི་བར་གྱི་གནད་དོན་ཡིན་”ཞེས་སོགས་བཤད་པས་མི་མང་ཁ་ཆེ་ལྷ་ཁང་གི་
ཕྱོགས་སུ་འགོ་མཚམས་བཞག་སོང་།

དེ་ནས་སྲང་ལམ་ནས་ཡར་རོ་རྫོལ་སྐད་འབོད་གྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་ལམ་པར་ཕྱོགས་རྒྱར་
ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་མོད་གྱི་ཚོང་ཁང་དང་ཟ་ཁང་ཁ་གསལ་གྱི་སློབ་དང་སྤུ་ཁུང་འགའ་ཤེ་ལའང་རྫོ་ཡིས་བརྒྱབ་
ནས་ཆག་སྟོན་ཉུང་ཟད་བཅོས་སོང་། དེ་ནི་ཉ་ལས་དགོས་པའི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ བོད་པའི་ཚོང་
ཁང་གི་ཤེས་སློབ་ལ་རྫོ་གཞུས་པ་ཡིན་ནམ། རོ་རྫོལ་པའི་ཁོད་ནས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུར་དང་
བཅས་བཤད་མཁན་འདུག ངའི་ཉེ་འགྲམ་ན་ཡོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་“སློབ་ཀྱན་ཆ་བོ། (སྟོན་པ་ཚོ་ཟེར་བ་

ཡིན།” ཞེས་བཤད་པ་ཐོས་ལྷན་། དེ་ཚོ་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་ཚོས་ཆེད་དུ་མི་མང་
ཁོད་ཁོ་ཚོའི་མི་བཏང་ནས་སྐུལ་ཁུང་ལ་དོ་ཡིས་བརྒྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་ར་སྤོད་བྱུང་ཡོད།
རྒྱ་མཚན་ནི་ཉིན་དང་པོར་ང་ཚོ་དོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཁོད་ནས་དོ་རྒྱག་མཁན་མི་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ལ། ཉིན་
གཉིས་པར་དེ་ལྟར་སློང་བྱུང་བ་དང་། ཆེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་རྒྱ་ནག་ཉེན་རྒྱག་པས་སྐྱ་བྱང་སློབ་པ་རྣམས་
གི་སློང་འགམ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བྱ་ཆས་བཙོང་སའི་རྒྱ་མིའི་ཚོང་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་ཉེན་རྒྱག་པས་
བྱ་ཆས་མང་པོ་ཞིག་ཉོ་བཞིན་པ་མི་ཞིག་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་འདུག། རྗེས་སུ་བྱི་ཕྱོགས་ལ་འཕྱོར་བའི་པར་
རིས་སུ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་དམག་མིས་བྱ་ཆས་ཕྱོད་པའི་ཕྱོག་ཏུ་དམག་མིའི་རྒྱ་སྐྱམ་ཕྱོད་པ་སོགས་དངོས་སུ་
མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དམག་མིས་བྱ་ཆས་ཉོ་བཞིན་པ་སོགས་ལ་བསམས་ན་ཆེས་བཙོང་བྱའི་ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་ལས་
བྱེད་པས་སློབ་པ་ནས་མི་མང་ཁོད་དུ་ཁོ་ཚོའི་མི་བཏང་ཡོད་པ་ར་སྤོད་གསལ་པོར་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་ང་ཚོས་དོ་ཚོལ་སྐད་འབོད་བྱེད་ཞེས་དང་ཉེ་འགམ་ན་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མ་ལ་དོ་མ་རྒྱག་ཕྱོགས་ཞེས་ལུ་
བ་འཐེན་བཞིན་ཡར་ཡོང་བ་ཡིན། ང་ཚོ་ཐོག་མའི་དོ་ཚོལ་མགོ་འཇུགས་བྱེད་སའི་སྐྱ་བྱང་དགོན་པ་དང་ཐག་
ཉེ་བའི་འདབས་འབྲེལ་ཟམ་ཁ་རུ་སླེབས། དེར་དགོན་པའི་དོ་དམ་ཁང་གི་མི་སྣ་སླེབས་ནས་“ཁྱོད་ཚོ་བྱ་པ་
གན་པ་རེད། བྱིར་དགོན་པའི་ནང་ལ་སོང་། ང་ཚོ་སྲིད་གཞུང་གིས་མངགས་བྱུང་།” ཞེས་དོ་ཚོལ་མཚམས་
འཛོག་བྱེད་དགོས་པའི་གོ་བཅུ་སྤོད་ཀྱིན་འདུག།

ང་ཚོས་དགོན་པའི་དོ་དམ་ཁང་གི་བཀའ་ལ་བརྟེན་འཛོག་བྱས་ནས་བྱིར་རང་འགག་ལ་སོང་བ་ཡིན། ཡིན་ནའང་
མི་མང་གི་རང་འགགས་རྗེ་ཆེ་ནས་རྗེ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག་པས་མི་མང་གི་དོ་ཚོལ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་ཐུབ་
མ་སོང་། ང་རང་འགག་ལ་ཐོན་ནས་ཅུང་མ་འགོར་བར་ངའི་པ་མ་གཉིས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་
མཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་མཚོད་ལ་མཇལ་དུ་ཡོང་ཡོད་སྐབས། བྲེལ་འཚབ་དང་དབྱུགས་འཚང་ཞེས་
ངའི་བྱ་འགག་སླེབས་སོང་། ང་མཐོང་བ་དང་ཁྱེད་ལ་སློབ་མེད་ན་བཟང་གི་ཟེར་ནས་སེམས་སློང་ལ་ཅུང་ཞིག་
བབས་པ་འདྲ། “མི་ཞིག་གིས་བཤད་ན་ཁྱོད་དོ་ཚོལ་སྐད་འབོད་ཁོད་ན་འདུག་ཟེད། དེ་བས་དེད་གཉིས་
སེམས་མ་བདེ་ནས་མཁྱོགས་པོ་ཡོང་བ་ཡིན་” ཟེད། ངས་དོ་ཚོལ་སྐད་པ་མ་གཉིས་ལ་གསལ་ཡོད་སྐབས།

ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཅེ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ངས་པ་མ་གཉིས་ལ་འདི་ལྟར་མི་ལྷན་ཅིང་བྱུང་། “ང་ལ་
སྤྱོད་མེད་པ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བ་འདི་རེད། ང་འོ་ཚོ་ལ་ཁོང་ལྷགས་མེད་”ཅེས་རྒྱུ་ཞེས་བཤད་དགོས་
བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཁོང་གཉིས་དགོན་པ་ལ་ཕྱི་སྐོར་བྱེད་དུ་ཕྱིན།

ཡང་ཉེན་དེར་མི་སྐོར་ཞེས་གིས་མི་མང་གི་སྡེ་ཁོང་དེ་དགོན་པའི་མདུན་རིའི་འགྲམ་གྱི་གཞུང་ལས་བརྒྱུད་ནས་
བསང་ཆུ་རྫོང་པོད་རེགས་སློབ་འཁྲིའ་གི་ར་སྐོར་ནང་དུ་སོང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་དར་མར་པའ་ཅིང་། དེའི་
འབྲུ་དུ་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཡར་བསྐྱེད་ས་འཛུགས་བྱས་པ་དང་། སློབ་འཁྲིའ་གི་ཁྱད་དོས་སུ་འཕྲིད་དར་སྐྱེད་
དབྱུངས་པའི་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཉོ་ཅན་ཚོ་སོགས་རྒྱ་དཔོན་ཚུལ་གྱི་པར་རིས་དང་།

བསྐྱབས་ཡིག་“གཟི་བརྗིད་བརྒྱུད་དང་རོ་ཚེ་བརྒྱུད་”ཟེར་བའི་ཚིག་འབྲུ་དེ་ཚོ་དུས་བུར་གཤམས་རལ་བཏང་།

ཉེན་དེའི་ཕྱི་རོ་ངས་པར་ཆས་ཤིག་ཁྱེད་ཉེ་བསང་ཆུ་རྫོང་པོད་རེགས་སློབ་འཁྲིའ་ནང་སོང་སྟེ་པར་གྲངས་པ་
ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་དར་མར་པའ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་འབྲུ་གྱི་ལྷགས་སྐོར་དོས་སུ་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཡོད་པ་
དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་།

པོད་རེགས་སློབ་འཁྲིའ་གི་ལྷགས་སྐོར་དོས་སུ་ཡོད་པའི་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དེ་ཉེན་ཁ་འགས་ལ་ལེན་མ་བྱུང་བར་
བཤད། དེའི་རྗེས་སུ་པོད་མི་སྐོར་ཞེས་གིས་དགོན་པའི་འདབས་འབྲེལ་ཟམ་ཁའི་སྐང་མགོ་དུ་བསང་གསོལ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཏང་བ་དང་། མི་མང་གིས་དེའི་མཐའ་འཁོར་ནས་སྐད་འབོད་སྐྱ་ཚོགས་བྱས་པ་དང་རྒྱ་
དམར་ལ་འོ་ཚོ་ལ་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་བརྒྱན་མིག་ལས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། སྐབས་དེའི་བརྒྱན་དེ་ཚོར་དོ་སྣང་
གསལ་བོ་མ་བྱས་ན་མེར་སྲེག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ་བོ་མཐོང་ན་ཡང་། དོན་དངོས་སུ་སྐང་མགོ་དུ་མི་མང་
གིས་བསང་གསོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཏང་བ་དེ་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་དེ་དུ་འགད་རྗེས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟ་བུའི་སྐད་སྐྱ་
ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་མཉམ་དུ་དུ་བ་སྡོ་སྡོག་སྡོག་འཕྱུར་བྱུང་། རྒྱུད་གི་རྒྱ་སྤོགས་ཀྱིས་སྐྱ་ལ་གཞོབ་ཅི་
ཞེས་ཀྱང་འཕྱལ་བཞིན་འདུག སྐབས་དེར་ང་རང་དགོན་པའི་དོ་དམ་མི་སྡེའི་བཀའ་གསུང་ལྟར་རང་འགལ་
སྐྱེབས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ན་ཡང་འདུག་མི་བཟོད་པར་གྱུར། ཡ་ད་འགྲིག་མ་སོང་། པལ་ཆེར་མི་མང་གི་ནང་ལ་

འགན་རྒྱུ་གཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་ དེ་རིང་མི་འཆི་ན་ནམ་འཆི་སྐྱུ་མ་བཞིན་མཚོགས་པོར་སྤང་
མགོ་དེར་བརྒྱགས་པ་ཡིན། སྤང་མགོ་རྒྱ་སྤྲེལས་པ་དང་ཟམ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གའི་སྤྲེང་ནས་མར་
རྒྱག་དུས་ཨ་ཁུ་སངས་རྒྱུ་བྱུ་ཆེན་(རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་ལྷ་བྱང་ལ་འཕྱོར་སྐབས་རོ་ཚོལ་ལུགས་
ཆེན་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲེལ་གཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུ་འོག་ན་ཡོད།)སོགས་བོད་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
ང་རང་བཀག་ནས་དམག་མི་སོགས་ཀྱིས་བྲག་གཞོན་གྱིང་བཞིན་པའི་ཁྲོད་དུ་འཕྱོར་བརྒྱག་མ་སོང་།

དེ་ནས་མ་ཉི་འཁོར་ཁང་དང་ཟམ་པ་གཉེས་ཀྱི་དབར་དུ་རོ་ཚོལ་གྱི་སྐབས་སུ། མི་མང་བཀག་འགོག་ཆེད་དུ་
རྒྱ་གཞུང་གིས་དམག་མི་བཏང་ཞིང་། ལུགས་འཁྲབ་འཁོར་ལོའི་ཨང་གངས་ཆགས་ཤོག་གིས་བཀག་ཡོད་པ་
ཆེད་དུ་བཏང་བ་དང་མིག་རྒྱ་འཆོར་བའི་དུག་རྒྱུ་གཏོར། དུག་རྒྱུ་དང་མཉམ་དུ་འགན་རྒྱུ་ལག་པས་
གཞུགས་པ་དེ་དག་གས་འཛོར་བྱུང་ནས་མི་མང་གི་རྒྱ་ལག་སོགས་ལ་མས་སྤྱོད་བཅོས། དུག་རྒྱུ་དེ་
མིག་ལ་སོང་ཆེ་མིག་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དང་དབྱགས་གཏོར་ལེན་དཀའ་བར་འགྱུར། ང་ཚོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་སྐབས་
སུ་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལུགས་ཟེའུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོད་ནས་སྤྲེལས་བྱུང་བས། ངས་རྒྱ་འཁྲབ་བ་དང་གཟན་གྱི་སྤྲེ་
མོ་རྒྱུ་བརྒྱན་ཏེ་མིག་ལ་སྤྲེལ་བས་ཅུང་ཐུན་པར་གྱུར།

ཉེན་རྒྱུ་པ་ཚོས་མི་མང་གི་ཁྲོད་ནས་ཟར་བྱུང་ནས་བོད་མི་རྣམས་འཛིན་བཟུང་གྱིང་སྐབས་ལུག་རོ་འདུང་
འདུང་གྱུར་བྱས་ནས་ཉེན་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་འཁོར་ནང་ལག་ལུགས་བརྒྱབ་ནས་བཅའ་ཀྱིས་འཁྲིད་བཞིན་པའང་
རྗེས་སུ་བརྒྱན་རྒྱུ་པ་ཞིག་ལས་དངོས་སུ་མཛོད་བྱུང་། ཉེན་དེར་མི་ཅི་ཙམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ཤེས་
ཐབས་བྲལ། ལྐབས་དེར་ཨེ་ཤ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་སོགས་ལ་ཉེན་དེར་གནས་རྒྱུ་ཅི་བྱུང་ཐད་ཀར་
འབྲེལ་བཅོལ་གནང་མཁན་བོད་མི་སྤྱི་ལོ་སྤྲེལ་ཚན་རྒྱུ་པ་གཅེས་དཔལ་ལོ་ལྷ་བྱང་ཨ་ཁུ་འཛིགས་མེད་སོགས་
བྱུང་ཡོད་ལ། ཡང་ས་གནས་སུ་འཕྱོར་བའི་སྐབས་དེའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་སོགས་བརྒྱུད་ཐད་ཀར་ཇོ་
བྲག་གི་གནས་རྒྱུ་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་མཁན་ཡང་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། ཞི་ཚོལ་གྱི་ཕྱི་ཉེན་ཆེས་༡༩
ཉེན་ཨ་ཡེ་རིས་རྒྱ་རྒྱུ་(AI Jazeera)ཟེར་བའི་གསར་ཁང་གསལ་ཚན་དེར་སྤྲེལ་བཅའ་འཛིན་དང་ལེན་
གྱིང་སྤྲེལ་བ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ངས་བརྒྱན་ལས་དུ་བཞག་པའི་གསར་འགྱུར་དེ་ཁྲོད་ཚོས་གང་མཚོགས་

གསར་འགྱུར་ནང་བཏང་བར་བརྟེན། དགོན་པའི་གྲྭ་པ་མང་པོས་ངས་གསར་ལམ་དུ་སྐྱད་ཆ་བཤད་པ་དངོས་
 སུ་མཚོང་ཡོད་པ་དང་། རོ་ཤེས་ཚོས་སེམས་ཚཱ་དང་སྐྱགས་འདི་ལྟར་ས་གནས་སུ་འདུག་མི་རུང་བའི་ཉེན་
 བད་ཡང་བཏང་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངས་གསར་ལམ་དུ་བཤད་པའི་སྐྱད་ཆའི་ནང་དོན་ལྡི། ང་ཚོར་འགྲོ་བ་མིའི་
 མོལ་ཐང་དང་སྐྱ་བོ་དང་རང་དབང་མེད་ཚུལ་དང་། ང་ཚོའི་ཞི་ཚོལ་སྟེང་རྒྱ་གཞུང་གིས་དམག་དབུང་བཏང་བ།
 ལྷ་ས་སོགས་ནས་མི་མང་པོ་དམར་བསད་བཏང་བའི་སྐོར་སོགས་བོད་ནང་གི་ང་ཚོ་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་
 བརྗོད་བྱས་ཡོད།

བསང་ཚུ་རྫོང་གི་རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་པས་སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་དེའི་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱི་ལུ་ཡིད་
 སྐྱོ་བ་ཞིག་སྟེ། མི་མང་གིས་སྲིད་གཞུང་ལ་དོ་རྒྱུས་བྱས་པའི་ཟུར་ཅམ་ཡང་མི་སྟོན་པར་སྟོན་མ་སྟོན་མ་ཞིག

(2008/3/15 ཉིན་ལྷ་ས་ཐང་བསང་ཚུ་རྫོང་གི་སང་ལམ་གྱི་ནམ་པ། བོད་ནས་ཕྱི་ལ་བཏང་བའི་བར།)

ལ་གྲོ་ཕྱེ་ལྷག་མ་གཅིག་གཉིས་རེས་རོགས་སྐྱོར་བྱས་པའི་ལྷ་ས་ཐང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་གསར་བ་ཡིན་
 མདོག་གིས་ཁུབ་བསྐྱགས་རྩལ་མ་དེ་ཚོ་བྱེད་བཞིན་རྒྱ་ཆའི་མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འགྲུག་བྱེད་པའི་སྐྱར་
 ཚུལ་ནི་གད་མོ་འཚོར་བའི་རྒྱ་ལས་མ་འདས།

དེ་ནས་བརྒྱུད་ལྷ་ས་ཐང་དགོན་པ་དང་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོང་མཇུག་བའི་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བཅད་པ་དང་། དགོན་
 པ་དང་འདབས་འབྲེལ་ཟམ་ཁ་སོགས་འགྲོ་ལམ་ཁག་རྒྱ་དམག་གིས་བཀག་འགོག་བྱས། ཞི་བའི་དོ་རྒྱུས་བྱེད་

མཁམ་མང་པོའི་བར་དེས་བརྟན་འཕྲིན་ནང་བརྟན་བ་དང་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་གྱི་དེ་མཁམ་མང་པོའི་འབྲེལ་བར་སྲུང་
ལམ་གཡམས་གཡོན་གྱི་ཅིག་ངོས་སུ་སྦྲུང་ཞིང་། དེ་དག་ཅིས་སྦྲོད་གྱེད་མཁམ་ལ་དུལ་དངོས་གྱི་བྱ་དགའ་
སྦྲོད་རྒྱ་སོགས་ངོ་ཚོ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ཁྲབ་བསྐྱབས་གང་མང་བྱས།

བསང་ཚུ་རྫོང་ནས་ཐུན་གྱི་དང་དེའི་གོང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་སའི་ལུང་མདོ་སྟེ། ལུང་དཀར་ཐང་གི་སུམ་མདོར་
དམག་སྐར་བརྒྱབ་སྟེ། འབྲུད་བཞུད་རྒྱུ་ལོར་དང་། འབྲུལ་རྟ། མི་རེ་རེ་བཅས་བསྐྱོག་བཤེར་བྱས་བ་
དང་། ཐོབ་ཐང་དབང་ཡིག་ལ་བརྟན་དབྱེད་དང་། གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་བོད་མི་
འབྲུལ་བཞུད་བ་མང་པོར་ཉེས་རྒྱུ་མི་བཟོད་བ་བཏང་ཞིང་། ཐོབ་ཐང་ལག་ཁྱིའི་མེད་བའམ་སྦྲང་བར་མི་འགྲོ་
བ་པལ་ཆེར་ལ་ཉེས་རྒྱུ་དང་བཀག་ཉར་བྱས། དེ་ལ་ཁ་གཡམས་ནས་འབྲུལ་རྟ་མང་པོ་ཞིག་འགྲོག་བཅོམ་བྱས་
བ་དང་། ཁ་བར་དང་དུལ་དངོས་སོགས་ཀྱང་འགྲོག་བཅོམ་བྱས་བ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྲུང་།

ཡང་སྐྱ་བྱང་དགོན་སའི་ཡར་འདབས་གྱི་གོས་སྐྱ་ཐང་ཟམ་སའི་སར་ཕྱོགས་སུ་འདྲེན་དམག་སྐར་བརྒྱབ་ནས་
བསང་ཞོག་དང་ཨ་མཚོག་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་ཡོང་གྱེད་མཁམ་བོད་མི་ཚོར་གོང་རྒྱར་བསྐྱོག་བཤེར་དང་འགྲོག་
བཅོམ་བྱས་ཡོད།

བཞི། ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་གྱི་མི་སྣ་མཆེད་པ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡༥ ཉིན་ནས་བཟུང་སྐྱ་བྱང་བཟུ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་སྣ་སྟེའི་ཁོངས་གཏོགས་ཐུན་གྱི་
སོགས་ནས་མི་མང་ཚོས་མ་བཟོས་བསམ་བ་གཅིག་མཐུན་གྱིས། རང་རང་གི་གྲོང་རྒྱུ་ནང་སྐད་འབོད་བྱས་
ཤིང་། དུལ་ཚོ་(འདར་)མིའི་གཞུང་གི་འབྲིས་སུ་ཡོད་སའི་ཐུན་གྱི་སྣོབ་གྲུའི་མདུན་ཐང་དུ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་དར་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མར་སའི་ནས་མེར་སྲེག་བཏང་བ་དང་། ཐོད་གྱི་རྒྱལ་དར་བསྐྱེད་ས་འབྲུགས་བྱས་ནས་ཉིན་ཁ་
འགས་ལ་ལེན་ཐུབ་མེད། དེའི་སྐྱབས་སུ་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་མེད་ལ་མ་རྟོགས་པར་འཛིན་བཟུང་གྱེད་པར་

དོགས་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་ཉིན་མང་པོའི་རིང་བྲག་དཀར་གྱི་བྲག་སྡིབ་དང་རི་མགོར་སྐྱོས་སྐྱོལ་བྱེད་དགོས་
བྱུང་།

ཆལ་གྱ་གོང་མ་དང་ཞོལ་སྐྱོར་གཉེས་གྱི་ས་སྐོག་ཏུ་ལོ་མང་པོའི་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དམག་སྡོད་བྱས་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་ཆལ་གྱའི་གསེར་ཆེན་ཐང་སོགས་སུ་འབྲོག་པ་མང་ཆོགས་དབྱར་ཁ་དུས་ལྷོ་འབྲོག་པའི་དུས་སྐོར་
མི་ཆོག་པར་མ་ཟད། དམག་མིས་མེ་སྡོགས་ནམ་མཁར་འབངས་ནས་དམག་སྡོད་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན། ས་
ཡོམ་བརྒྱབ་པ་ལྷ་བྱའི་སའི་འདར་ལུགས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ས་གནས་མི་མང་གི་སྡོད་གནས་གྱི་ཅིག་མང་དང་
སྡེ་ཏུ་ཁར་སོགས་ལ་གཞོན་སྡོན་རྒྱུན་དུ་བཟོ་ཡི་ཡོད་པ་ཡོངས་བྲགས་ཡིན། ཆལ་གྱ་གོང་མ་དང་ཞོལ་སྐྱོར་
གཉེས་གྱི་མི་སྡོར་ཞིག་གིས་དབྱར་ཁར་རྒྱ་དམག་འདུག་སའི་ཞིང་རའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་མེར་སྡེག་
བཏང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆལ་གྱ་གོང་མ་དང་ཞོལ་སྐྱོར་སྡེ་བ་གཉེས་དམག་མིས་བསྐྱོར་ནས། བསོད་ནུབ་དང་།
ལྷ་མགོན། སངས་རྒྱས། རྣམ་རྒྱལ། སྡོད་ལེ་སོགས་མི་བརྒྱ་མངས་ཤིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཁོ་ཆོ་ལ་
རྒྱ་རྟེན་ཚད་མེད་བཏང་། དེའི་ནང་གི་དཔེ་མཆོན་གཅིག་བཞོད་ན་ཆལ་གྱ་གོང་མའི་ཆོ་ལོ་སྣ་རིང་ཟེར་བ་
ཞིག་ལ་རྒྱ་རྟེན་ཚད་མེད་བྱས་རྒྱུ་ཅི་བ་རུས་ཁ་ཤས་བཅག་ཡོད་པ་དང་། སྐོ་བར་སྡོན་བཟོས་ནས་དུགས་
གཏོང་ལེན་མི་བྱུང་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་པ་དངོས་སུ་མཛོང་བའི་མི་ཞིག་གིས་ང་ལ་འབྲེལ་བཟོན་བྱེད་
སྡོང་། དེའི་སྐབས་ཆལ་གྱ་ནས་མི་སུམ་ཚུ་ལྷག་གི་ལག་ནས་མི་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་སྐོར་ ༣༠༠༠ ལས་མས་གྱི་ཉེས་
ཚད་བཅའ་འགལ་བྱས།

དེ་ཙམ་མ་ཟད། ཞི་བའི་ངོ་རྒྱལ་གྱི་དུས་དེར། ལུ་བ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་དུ་ཞོགས་ལྡང་དང་ཐེའུ་རང་ངམ་
བཟུ་ཤིས་རབ་བརྟན་སོགས་གྱིས་སྡེ་མིང་དེ་ལྷོ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་ཚོས་ལག་ཏུ་འབྲིང་
མའི་སྡོད་སྡེ་ལྷག་མཉམ་སྡོང་། །ཞེས་འཁོད་པའི་འབྲེད་དར་བཟུང་ནས་ཞི་བའི་སྐད་འབོད་གནང་ཡོད། སློབ་མ་
རྣམས་གྱིས་ལས་འགལ་སྡེལ་བར་བརྟེན། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལྷ་༤ ཚེས་༦ ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་ཉེན་རྒྱོད་པས་ཁོང་དང་
ཐེའུ་རང་གཉེས་སློབ་གྲའི་ནང་ནས་འཛིན་བཟུང་བཅའ་འབྲིང་བྱས་ཏེ། ཞོགས་ལྡང་ཀན་སུའུ་ལན་གྲུ་གོང་
ཁྲེང་གྱི་བདེ་འཇགས་ལས་ཁུངས་ནས་བཀག་ཉར་ཐོག །དུས་ལྷན་རྒྱ་གཅིག་དང་ཉིན་གཉེས་རིང་འདྲི་གཅོད་

སྤྱུག་སྤྱོད་བཏང་མཐར། ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཕྱིར་སྤོད་བཤོལ་བཏང་ཡོད། ཐེན་རང་ལགས་ཟེ་ཁོལ་ལ་
ཁྲིད་དེ་ལོ་བཞི་ཡི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ནས་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་སྤོད་བཤོལ་བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན།
ཞོགས་ལྗང་རྒྱབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་སྐབས། སྲིད་གཞུང་གིས་མཐར་ཕྱིན་རྒྱགས་
འབྲུག་ནང་ལྷགས་བརྒྱུག་མེད་པ་མ་ཟད། དུས་རྒྱུན་ཁོ་རང་གི་འགྲུལ་སྤྱོད་ལ་ལྷ་རྟོག་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀའི་
ཐད་དུ་འདེད་ཀའ་རྟོག་མང་པོ་བཟོས་ཡོད།

ཚེས་བའོ་ཞོགས་ལྗང་ལགས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་མཚོ་སྤོན་ཞིང་ཆེན་རེབ་གོང་ཁུལ་ནས་ཉེན་
རྟོག་པས་སྐྱར་ཡང་འཛིན་བཟུང་གིས་བཅོན་ཁྲིད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་རེབ་
གོང་རྩལ་རིན་མི་མང་ཁྲིམས་ཁང་ཟེར་བས་ཁོང་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་གྱི་ཟེང་ཆ་བསྐྱབས་པ་
སོགས་ནག་ཉེས་བརྒྱགས་ནས་ལོ་ངོ་ ༩ གྱི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཀྱང་། ཁོང་གིས་བཅོན་
ཁང་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ལུ་གུག་གཞན་པའི་ཡི་གེ་སོགས་ང་ཚོས་འཇུག་ལམ་ནས་མཐོང་
ཐུབ་པ་དེ་ཡིན།

མཐར་ཐོད་གྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་ཚེས་བའོ་ཞོགས་ལྗང་ངམ་འབྲུག་ལོ་ལགས་བཅོན་འཇུག་གི་དུས་ཡུན་
ཚང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གིས་མིང་ཚམ་གྱིས་སྤོད་བཤོལ་བཏང་ཡང་། ལྷ་མཐུང་
དེ་ཁོང་ལ་ལྷ་རྟོག་དང་སྤྱུན་བཅེར་བཟོ་བཞིན་པ་ནི་སློམ་མ་དགོས།

ཁོང་གི་བསང་རྒྱ་རྩོད་ཀྱི་ཡུལ་ཚོའི་ཁ་རྒྱ་སྟེ་བ་ནས་ཡིན། ཁོང་གི་ས་ཚབ་གྱི་མིང་ལ་རྟ་མགིན་དང་མ་མིང་
ལ་ལྷ་མོ་སྤྱིད་ཟེར། ཁོང་ ༡༩༩༦ ལོར་སྐྱེས་པ་དང་། ༢༠༡༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་འཛིན་བཟུང་བྱེད་སྐབས་
ཁྲིམ་དུ་རྒྱུང་མ་དང་ལོ་ན་བཞི་ལ་མ་སོན་པའི་བུ་སྤྱུག་རྒྱུང་རྒྱུང་གཅིག་བཅས་ཡོད། ཁོང་གིས་ནམ་རྒྱུན་ནས་
ཚེས་ཡིག་མང་པོ་འབྲི་བཞིན་ཡོད་ལ། དཔེ་དཔེ་ཉ་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ། ང་ལ་སློ་འགྲོད་མེད། ། ཅེས་པ་
སོགས་བརྒྱམས་ཚེས་ཁག་ཅིག་བརྒྱམས་ཡོད།

ཡང་ཉེས་སྲོང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་ཚོལ་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྣ་ལ་རུ་སྲོང་དུ་མ་བརྟུག་པར་ཚན་གྱི་སྲོགས་ཀྱི་
གྲ་བ་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་པ་ནི། རྒྱལ་དཀར་དགོན་པའི་འཇམ་དབྱེད་སྐྱེན་མཚོ་དང་། བཀའ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ།
སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དབྱེད་སྐྱེན་པ། སྐལ་བཟང་བསམ་གཏན། འཇམ་
དབྱེད་སྐྱོ་གསལ་སོགས་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་ཚན་གྱི་དགེ་འཕེལ་དགོན་པའི་གྲ་བ་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་པ་
ནི། འཇམ་དབྱེད་སེམས་རབ་དང་། རི་སྲོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། འཛིན་བརྒྱུད་སྐབས་དགེ་འཕེལ་དགོན་པའི་
གྲ་བ་འཇམ་དབྱེད་སེམས་མཚོན་རབ་ལྷ་བ་ཁོང་བཀོངས་ཡོད་འདུག། ཁོང་གི་གནས་ཚུལ་བཅུད་གཅོད་བྱས་མོད་
མཚན་ཅམ་ལས་ཤེས་སྤུལ་མ་བྱུང་། མི་དེ་རྣམས་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་ན་གོར་མོ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་རྒྱ་རོ་
ཁ་ཤས་ལྷག་ལ་བཀག་ཉར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བྱང་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་བཀའ་ཤིས་རབ་བརྟན་ར་བ་རུ་
གསང་བའི་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད་འདུག།

དེ་ཚོའི་ཁོད་ནས་རི་སྲོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནི། རྒྱ་བྱང་བསང་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷོ་ཚོ་རི་སྲོན་དགེ་
འཕེལ་དགོན་པའི་གྲ་བ་ཡིན་འདུག་ལ། རྒྱུ་རུས་དགེ་འཕེལ་དགོན་པ་དང་བྱིས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷོ་མང་དགོན་དུ་
མོ་ཤས་རིང་སློབ་གཉེར་གནང་ཡོད་འདུག། ༡༩༠༠ ལོ་དང་ ༡༩༠༡ ལོ་ཡས་མས་སུ་སྣ་ལ་འབྲས་སྐྱེད་ས་
དགོན་པར་སློབ་གཉེར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ༡༩༠༡ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁམས་དང་ཨ་མདོའི་གྲ་བ་ཚོ་སྣ་ས་
ནས་བྱིར་འཕུད་བཏང་བ་ལྟར་བྱིར་པ་ལུལ་དུ་མོག་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སྐར་ཡང་རྒྱ་ཤེས་
རིག་ལོར་བྱའི་སྤིང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སློབ་གཉེར་གནང་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༡ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༡ ཚེས་༡༩ རྟེ། ལུགས་རྟིང་ལོ་སར་གྱི་ཚེས་༡༥ ཉིན་བོད་མདོ་སྐད་ཀན་རྩོད་ལུལ་
གྱི་ཉེན་རྟོག་པས་མི་མེར་དུས་མའི་ལྷ་བ་གོན་ཏེ། རྒྱ་བྱང་བསང་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷོ་ཚོ་རི་སྲོན་སྤེ་བའི་ནང་
ཡོང་སྟེ། རང་ལོ་༡༣ ཡིན་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ལ་སྐད་ཆ་ཞིག་འདི་རྒྱ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དེ་རང་
ཁྱིམ་ནས་འཛིན་བརྒྱུད་བཅོན་འབྲིད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་དེར་ཉེན་རྟོག་པ་ཚོས་ཁོའི་སློབ་སྐད་སོགས་ཅ་
དངོས་ཁག་ཅིག་དང་། དཔེ་དེབ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུ་ལོར་ནང་སྤེལ་ཏེ་ཁྱེད་ཡོད་འདུག།

ཁོང་གི་ནང་མི་ཚོས་ཚན་གྲུ་ཡུལ་ཚོ་དང་བསང་ཚུ་རྫོང་། ཀན་ལྷོ་ཁུལ་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཤིང་མ་
བར་སྐད་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་། ཉེན་ཉེན་ཚན་བས་འབྲེལ་ཡོད་ནང་མིར་བདེ་ལམ་ཅི་ཡང་སྤྱད་མེད་སྟབས། ཁོང་
གར་ཡོད་ཅི་བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་བར་ལྷག་ཡོད་འདུག་ནའང་། རྗེས་སུ་ཁོང་ལྷ་བ་གཅིག་ཅུ་
ཡས་མས་སུ་སློང་བཀོལ་བཅང་ཡོད།

ཚུམ་བཤོ་ཁོང་ཉི་ཤོད་ནང་གི་དུས་དེབ་དང་ཚུགས་བར། བ་ཚེགས་སོགས་སུ་ཚུམ་ཡིག་མང་པོ་སྟེལ་སྟོང་
མཁུ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱ་སྤྱད་དང་གདངས་ཀྱི་ཞེས་བའི་དེབ་ཅིག་གྱང་བཅུ་མས་ཡོད།

ཚེས་༡༥ རས་བརླུང་སྤང་ལ་མེ་སྟག་མཚེད་བ་སྟར་བསང་ཁོག་དང་། ཚན་གྲུ་ ཉོར་གཅོང་། ཁ་གྲུ་སློང་དང་།
ཁ་གྲུ་སྤྱད། མཚོད་དགེ་བུ་སློང་མ་དང་། རོང་ངར་ཚོ་གསུམ། རོ་དཀར་ཚོ་གསུམ། འཕོ་ར་དང་ཨ་
མཚོག་ཤུ་ཤོད་ཚོ་བ་བརྒྱད། དམེ་ཤིས་དང་སྤྱིས་ཚང་། དེབ་ཚོ་རྒྱལ་མོ་དགོན། ཚུམ་རྫོང་རི་བདུན། ཅ་
ཡུལ། ཁོ་ཚེ་སོགས་བསང་ཚུ་རྫོང་གཅིག་ལ་བསམས་ན་ཡང་ཡུལ་ཚོ་དང་མ་ལྟར་བ་རྒྱུང་ཚུང་ཞིག་གི་
ནང་དུ་ཡང་མི་མང་མཉམ་འདུས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱལ་འཕྲུལ་བྱུང་བའི་སྐོར་མདོ་
སྤྱད་སྟོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་“ས་ཀྱི་ཞི་ཚོལ་ཚེན་མོའི” རང་འཁོད་ཡོད་སྟབས་འདྲིར་བསྐྱར་འགོད་ཀྱི་ངལ་བ་མ་
བྱས་ལ། གཞན་ཡང་༢༠༠༥ ལོ་ལྷི་ལྷ་༤ ཚེས་༢༣ ཉེན་བསང་ཚུ་རྫོང་ཤོད་རིགས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་ཁོལ་སྐོར་བྱས་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་ལྷ་༤ ཚེས་༣༠ ཉེན་བསང་
ཚུ་རྫོང་ཤོད་རིགས་སློབ་རྒྱུང་གི་སློབ་མ་ཚོས་སློབ་གྲུའི་ནང་དུ་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་ལས་འབྲུལ་སྟེལ་ཡོད་པ་
བཅས་མདོར་ན། སྐབས་དེར་ཤོད་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་མ་བཞོས་བསམ་བ་གཅིག་མཐུན་དང་མཐུན་
སྤྱིལ་གྱི་སྟོབས་ལུགས་དེས་འཇམ་སྤིང་ཁྱོད་ཡོངས་བསྐྱེད་ཞིང་བདེན་དོན་གྱི་འཕོད་སྤྱད་ས་མ་ཚན་པོ་ཁུལ་
བར་གྱུར།

སྤྱིར་འཇམ་སྤིང་ཡང་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་གར་སར་མཚམས་དེ་མི་མང་གི་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་སྐབས་སུ་
གནས་ཚུལ་རྒྱུང་ཅོག་རིགས་འབྱུང་བཞིན་བཞི། རྒྱུན་ལྡན་གྱི་སྤྱང་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཉ་ལས་

དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་གཞུང་གིས་བྱེད་བསྐྱབས་བྱེད་སྐྱབས་ནི། རྒྱ་
 གཞུང་གི་མཐའ་དང་ཚོང་ཁང་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཤེལ་སློབ་གཏོར་བ་སོགས་རྒྱ་མཚོན་སྐྱབས་སྐྱབས་ལག་ལེན་པ་བསྐྱབས་དེ་
 “བྱེད་སྐྱབས་”དང་“རྒྱ་གཙུག་ལོན་མེད་”གི་ཉེས་སྐྱོན་བཀའ་ཞིང་། དེ་དག་ཡོད་ཚད་ཕྱི་ལོགས་ནས་
 ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པོད་གཞུང་ནས་དན་སྐྱུལ་བྱས་རབས་སོགས་མིང་དན་སྐྱ་ཚོགས་བཟོས་ཏེ་ཚད་
 ལས་བཀའ་བའི་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་བྱས་ཐེས་པོད་མི་རྣམས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་མགོ་བཙུགས་། དེར་བརྟེན།
 མང་པོ་ཞིག་རིལ་བྱས་ཀྱིས་དུ་སོང་ཡང་ཁོང་ཚོར་དམིགས་བསལ་འཕྲོད་བསྟེན་ཐད་དཀའ་ངལ་འབར་མ་
 བྱེད་པའི་མཐར་འཇུག་གཙུག་པོའི་ཆེ་སློག་ཀྱང་ཤོར་བ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གིས་འདྲུབ་བྱས་པའི་མི་མང་
 པོ་ཞིག་ལ་མི་སྲོད་ལས་འདས་པའི་སྐྱབས་སྐྱོད་མཐར་གཏོད་ཚད་ལས་བཀའ་བ་བཏང་མཐར་དབང་པོ་སྐྱོན་
 ཅན་དང་ཆེ་སློག་ཤོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དག་བྱུང་ཡོད།

པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་དང་ཡི་གེའི་ཆེད་དུ་བྱས་ལྡན་གྱི་ལས་འགུལ་ཅི་ཞིག་སྐྱེལ་བ་ཡིན་ནའང་།
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་གི་ཁ་བྱལ་སྟོབས་ལུགས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་“ཁ་བྱལ་”གྱི་ཉེས་མིང་ལོག་འདྲུ་
 བཟུང་དང་བཅོལ་འདྲུག་མཐར་གཏོད་སོགས་བྱེད་ཚོགས་ཚོགས་དང་། དུས་ནམ་ཡང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་
 ཀ་བྱེད་མཐའ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེ་ལ་མགོ་ནས་འབྱུང་འཛོམས་བྱེད་པ་དང་“སྤྱི་ཚོགས་བཟོན་སྐྱོད་དང་”དང་།
 “བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་”སོགས་ཀྱི་མིང་སྐྱ་ཚོགས་བཏགས་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་
 པའི་རང་དབང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་གིན་ཡོད་པ་རྒྱ་ཚོང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ཡིན། དཔེར་ན། མདོ་སྐད་ཆ་
 བྱང་ས་དཀར་སྐེ་བ་ནས་ཡིན་པའི་ལྷ་སའི་གཡལ་མགོན་ཁང་གི་སྤྱིན་བདག་ས་དཀར་རྩོམ་ཆེ་བཟུང་གིས་ལགས་
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོའི་ས་གྱི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་ཉེན་རྟོག་
 པས་འདྲུབ་བྱས་ཤིང་། དུས་ད་ལྟར་བཅོལ་ཁང་ནས་སྐོད་བཟོས་བཏང་མེད་པར་མ་ཟད། པོད་རང་སྐྱོད་
 སྐྱོངས་ཐེར་པའི་བྱ་བཞི་བཅོལ་ཁང་གི་དོད་མ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཚོས་ཁ་གཡུང་ས་འདྲུ་མིན་ལ་བསྐྱབས་
 བཏགས་ནས་རྩོམ་ཆེ་བཟུང་གིས་ལགས་ཀྱི་ནང་མི་ལ་ཐུག་འབྲུན་ཅམ་ཡང་བྱེད་བཟུག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བྱེད་དོན་ནི། རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་ཚོགས་པས་པོད་རྒྱ་གཉེས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་ནས་པོད་ལ་བཅོལ་

འཇུག་གིས་མི་རིགས་ཅུ་མེད་བཟོ་བའི་སྲིད་རྒྱུས་ཡོད་ཚད་སྐས་སྐྱང་རྩོད་སྲོག་བྱས་པ་དག་གི་རྩོད་རྒྱུ་
བརྗོད་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་དབང་གིས། རང་གཞོང་ངོས་ལེན་ལྟ་བུས་རྩོད་གྱི་སྤྱོད་མོར་རྩོད་བཏགས་ནས་
འཁྲོག་བཤའ་རྒྱག་གིན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། གནས་ཚུལ་ཐབས་རྒྱགས་འདི་འདྲ་ནི་གནས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ནག་ནང་
ཁྲུལ་ལ་སྐྱ་གསང་བུ་སྐབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་། བས་འདྲ་སྐྱང་གིས་མི་འཁྲོལ་བའི་དཔེ་ལྟར་ནམ་ཞིག་ཁོ་
ཚོའི་རྩོད་རྒྱུ་བརྗོད་རྒྱ་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྐྱ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་དང་། གསང་འགོད་
རང་དབང་ལྡན་པའི་འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་གནས་ཚུལ་རྩོད་སྲིག་བྱས་པ་དེ་རིགས་ཀྱིས་ཁྱེད་མི་སྐབ་
པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན།

༡༽ ལྷ་བྲང་ཨ་ཁུ་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་གཅེས་དབང་པོ་ལྷ་བྲང་ཨ་ཁུ་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནི། ༡༩༦༦ ལོར་ལྷ་བྲང་དགོན་པ་དང་སྤྱི་ལོ་

བཅུ་ཡས་མས་ཀྱི་སར་ཡོད་པའི་ཕྱག་སྡེ་ཞེས་པའི་ཁྲོད་ཚེ་
 དེར་སྐུ་འཁྲུངས། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལོར་རབ་ཕྱུ་བྱུང་སྟེ་རྒྱུད་སྟོད་
 གྲུ་ཚང་དུ་ཚོགས་ལུགས་གནང་། ཁོང་གི་པ་དང་པ་ལྟ་ཁོ་དེ་
 བོ་ལྷ་བྲང་གི་ལྷ་སྟེ་ཁག་གི་རྒྱུད་པོ་རྒྱུད་པོ་ཚོའི་ནང་གི་གཅིག་

ཡིན་ཞིང་གཏམ་ཁ་སྟེའི་ཐད་ནས་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་མི་འཛོན་པོ་སྤྱི་ལོ་མཇུག་ཅན་ཞིག་ཡིན་འདུག། ཨ་ཁུ་
 འཛིགས་མེད་ལགས་ཀྱང་ཁོང་གི་པ་དང་འབྲེ་བར་རྒྱུད་དུའི་དུས་ནས་གཏམ་ཁ་སྟེ་ཅན་གྱི་མི་འཛོན་པོ་ཞིག་
 ཡིན་པར་མ་ཟད། ཁོང་གི་པོ་དང་གྱི་སྐད་ཡིག་ཅན་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་སྐད་སོགས་ལ་མཁའི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དབུ་མེད་
 ཡིག་གཞུགས་འབྲི་རྩལ་ལེགས་པ་དང་ཚོམ་ཡིག་ཀྱང་གང་ཅན་གྱིས་ཡོད་འདུག། ཁོང་གིས་ལྷ་བྲང་དགོན་
 པའི་མདོ་དར་(ལྷ་བྲང་དགོན་པའི་ཚོས་སྟོགས་ཀྱི་རོལ་ཆ་གཏོང་མཁན་གྱི་སྟེ་ཚན་ཞིག་)ཚོགས་པའི་ཚོགས་
 གཙུ་འི་འགན་ཁུར་སྤོང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་ཁོང་ལྷ་བྲང་དགོན་པའི་ལས་རིགས་སློབ་གྲྲའི་འགན་
 འཛིན་དུ་བསྐོས། དགུ་བཅུ་གོ་གྲངས་ནང་ཡགུང་ཐང་ཁྱི་ཆེན་དུག་པ་ཆེན་པོས་མི་མང་འབྲུམ་སྲག་ལ་བསམང་
 གཞུང་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གནང་སྐབས་འགན་ཁུར་བ་གཙུ་འི་གཙུ་འི་ཡིན་པ་དང་། དེ་དུས་ལྷ་བྲང་
 དགོན་པའི་དོ་དམ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཞོན་པའང་གནང་ལུས་ཡིན་འདུག།

ཁོང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་འཕྲོར་ཉེ་བཞུགས་སྐད་དུ་ས་ནས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་དམིགས་བསལ་
 མཇུག་ཁ་ལུས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་དེའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་བཀའ་རྒྱོན་གྱི་པ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་། བདེ་སྲུང་བཀའ་རྒྱོན་འཕྲོང་རྒྱུང་དངོས་གྲུབ། ཤེས་རིག་བཀའ་རྒྱོན་གྱུབ་བསྟན་ལུང་རིགས་སོགས་
 ལ་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྟེ་བཙུན་གྲོལ་ནང་གི་གནས་སྡོད་པོད་ནང་ལ་བརྒྱུད་བསྐྱབས་གནང་།

ཁོང་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལྷ་ ༣ པའི་ཚེས་༡༩ ཉིན་ས་ཀྱི་ཞི་ཞོལ་ཆེན་མོའི་སྐོར་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཛིན་
 ཁང་དུ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བཞེད་གནང་བ་དང་། སྤྱི་ལྷ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་འཛོན་བརྒྱུང་ཐེངས་

ཁང་གི་མཚན་གཅོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་སོགས་སྐྱབས་གསང་མེད་པར་རང་གི་ལུས་སྲོག་གཏའ་མར་བཞག་ནས་
འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་བྱུང་བསྐྱབས་གནང་མཁན་ཞིག་དང་། རོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ལ་རྒྱ་དང་སྡིང་སྡོམས་
ལ་འཇུག་བ་མེད་པའི་”འཛིགས་བ་མེད་པའི་དཔའ་ལོ་”ཞེས་འབོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁོང་འཛིན་བཟུང་སོག་མ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ ལོར་རྒྱ་གར་སྡོམ་གསུམ་ཨམ་ཕ་ཉིར་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་དུས་འཁོར་
དབང་ཆེན་ལུས་པའི་རྗེས་སུ་འཛིན་བཟུང་དང་འདྲི་གཅོད་བྱས་འདུག་པ་དང་། འཛིན་བཟུང་གཉིས་པ་སྤྱི་ལོ་
༡༩༠༡ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༣ ཚེས་༡༡ ཉིན་བྱས་པ་ནས་མཚན་གཅོད་ཐེངས་མང་བཏང་བས་ཐེངས་མང་པོར་འབྲུག་
མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་དང་། ཟླ་བ་དུག་ལྷག་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་ཤིང་། མཐར་ཉིན་ཞག་དུག་ལ་མིག་ཅམ་ཡང་སྤེམ་
ཐུབ་པར་སྐྱབས་ཁང་དུ་ལྷག་སྟེ་རྒྱ་གཞུང་ཉིན་རྟོག་པས་ཁོ་ཚོའི་ལག་ནས་ཐོངས་འགོ་བར་བསམས་ནས་ནང་མི་
ལ་ཅེས་སྡོད་བྱས། བང་མི་ལ་ཅེས་སྡོད་སྐབས་རྒྱ་དམར་ལས་བྱེད་པས་རྒྱ་དེག་བཏང་མེད་པའི་མཚུབ་ཐེལ་
རྒྱག་ཏུ་བཅུག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་ལ་སྡོན་བཞིན་སྐྱབས་རྒྱུ་བཤད་ཡོད། སྐབས་དེར་ཟླ་བ་དང་པོའི་པའི་ནང་
གི་འཛིན་བྱ་སོ་སོའི་སྐྱེ་ཆབ་སོགས་སྐྱབས་ཁང་དུ་སྦྱང་འདྲི་ལ་བཅར་སྐབས་པལ་ཆེར་ཨ་ཁུ་འཛིགས་མེད་
གཤེགས་འགོ་ཚེད་རེད་ཅེས་སྐྱོང་སྡོང་མང་པོ་བྱུང་། འཛིན་བཟུང་ཐེངས་གསུམ་པ་༡༩༠༡ ཕྱི་ཟླ་༡༡ ཚེས་༤
ཉིན་དང་། འཛིན་བཟུང་ཐེངས་བཞི་པ་༡༩༠༡ ཕྱི་ཟླ་༡ པའི་ཚེས་༡༠ ཉིན་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་འཛིན་བཟུང་
བྱས་པ་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་ཁྲིམས་ཐག་མ་བཅད་པར་སྐྱབས་ཁང་སོགས་སུ་གསང་བའི་སྡོམ་གསུམ་བཀག་ཉར་
བྱས། ༡༩༠༤ ལོ་ནས་༡༩༠༧ ལོའི་བར་ལོ་ལྗེའི་རིང་ལ་ཁོང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཐེངས་བཞི་ཅམ་ལ་འཛིན་
བཟུང་བཀག་སྐྱིལ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་༡༩༠༧ ཟླ་༤ ཚེས་༥ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤུ་ཞིང་ཆེན་ལན་ལུ་
ཐོང་ཁྲེང་ནང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཁང་ཞིག་ནས། ཁྲིམས་ཚོད་པ་མ་བརྒྱུད་པར་“རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྱལ་”ཀྱི་ཉེས་མིང་
འོག་ལོ་ལྗེའི་དུས་བཀག་བཅོལ་འདུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད། འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཐེངས་རེར་ཁྲིམས་གཅོད་བྲག་
པོ་ཐེངས་པས་སྐྱབས་ཁང་གསུམ་ལ་གཞོན་འཆེ་ཆབས་ཆེན་པོ་ག། ཕྱི་ལོ་༡༩༠༦ ལོར་ཁོང་བཅོལ་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་
སྐབས་དེར་ལན་ལུ་ལྷ་ལ་ལིན་བཅོལ་ཁང་གི་སྐྱབས་ཁང་ལ་ཁྲིད་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱུ་ཐོན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༠༦ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༤ ཉིན་བཅོལ་པོའི་ཐོབ་རྗེས་སུ་མང་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ལྷ་རྒྱ་

ཡིན་པ་ཤེས་སྟབས། རྒྱ་གཞུང་གིས་གསང་བའི་སློབ་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་མ་གཏོགས་སློབ་བཞུགས་བཏང་མི་
 འདུག་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་གི་དཔོན་པང་འཇུག་ཞུགས་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་པ་ཞིག་
 ལ་ཡོད་ཚོགས་ཚོགས་གི་མ་མཐའི་ཐོབ་ཐང་གཟན་ཤམ་ཙམ་ཡང་གྲོན་མི་ཚོགས་པའི་བཅའ་བཀའ་དང་སྟོན་ཉེན་དམ་
 དག་ནས་ཤོའི་འོག་རྒྱན་དུ་གནས་དཔོན་བྱུང་། ལོ་འགའི་སྔོན་ལ་ཁྲེང་བའི་ཐོབ་ཐང་ལག་འཁྲེང་དང་སློབ་ཁྲིད།
 ཡིག་ཆ་ཁག །དེ་བཞིན་སློབ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱང་གྱིར་སློབ་བྱས་མེད། ད་དུང་ས་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་སློབ་མི་
 ཚོགས་པ་སོགས་དམ་དག་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ས་ཁུལ་གཞན་གྱི་སློབ་ཁང་ཆེ་བའི་ནང་ཕེབས་མ་ཐུབ་པའི་
 གནས་སྟངས་བྱུང་ཡོད་འདུག །

ཁོང་འཇོན་བརྩུང་མ་བྱས་པའི་ཡར་སྔོན་དུ་སྐྱེ་གཞུགས་བདེ་ཐང་དང་ནད་མེད་དུག་མེད་ཅིག་ཡིན་ན་ཡང་།⁷
 ཁོང་ལ་བཅོན་ཁང་དུ་སློབ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དྲུང་མི་བཟོད་པ་བཏང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ན་ཆ་འབྲེལ་སོགས་
 པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནད་ཉེན་དཔེར་བ། གཅིན་སྟེ་ཟ་ཁུ་དང་། ལག་ཤེད་མཐོ་བ། མིག་གི་ནད་ལག་བབས་
 ཉེ་མིག་མི་གསལ་བ་དང་། མཚན་ནད་ཡོད་པ་སོགས་ལ་སློབ་བཅོས་བྱ་དབང་མ་སྲུང་བ། དུས་ཐོག་སློབ་
 བཅོས་བྱ་མ་ཐུབ་པར་རྒྱན་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༤ བའི་ནང་ཟེ་མིང་གི་སློབ་
 ཁང་ཞིག་དུ་ཕེབས་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་མ་བྱུང་བས་རང་ལུལ་དུ་གྱིར་ལོག་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ སྤྱི་ཟླ་
 ༧ བའི་ཆེས་མཁོ་ཉེན་གྲུང་དུས་ཚོད་༡༢ དང་སྐར་མ་༡༥ ཙམ་གྱི་སྟེང་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ལུལ་ལུག་སྟེ་ཅུ་སྐྱེ་
 ཆོ་མ་ཟེན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། དེ་དུས་ཁོང་དགྲུང་ལོ་ད་དུག་ཡིན་འདུག། མཐར་ཐོན་སྟེག་དམར་ལག་
 ལྷ་བུའི་བཅའ་ཤོའི་གདུང་རྒྱན་གྱི་དཔེ་འཛོད་ཅིག་གི་སྐྱེ་སོག་ཡིད་སློབ་པའི་རང་དེ་ལྟར་ཤོར་སོང་།

གཤམ་གྱི་ཚོམ་ཡིག་ “སློབ་གི་ཉེན་ཁ་ལས་སྤང་ཡང་གསོན་བ།” ཞེས་པ་འདི་ནི་ཁོང་སྐྱེ་མ་གཤེགས་ཤོང་
 མཇུག་མཐའི་ཁ་ཆེམས་གྱི་ཚུལ་དུ་བྲིས་འདུག།

⁷ ཁོང་བཅོན་ཁང་དུ་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་ཅིག་རྒྱ་གར་རྒྱ་སྟོན་གས་སུ་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་དགེ་སྲུག་དགེ་འདུན་ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་གསར་
 ལས་ཁག་ལ་འགྲེལ་བཟོད་གནང་ཡོད།

འཕྲི་སྒྲིང་སྒྲོབས་དང་ཚོང་སེམས། རིགས་ཞེན་དང་ལ་རྒྱ། རེ་བ་དང་གསོན་ལྷགས་སོགས་ཉམས་སོང་བ་
 ཡིན་ན་ནི་ཁོ་ཚོའི་འདོད་ཚོག་ལ་རྟ་རྒྱག་པ་ཡིན་པས་ཁོ་ཚོས་ད་ཚོ་མཐ་ཉེས་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ལའང་
 འདིགས་སྒྲུང་དང་བསྐྱེད། རློན་གཏམ་དང་གཡོ་རྒྱས། མདོར་ན་བཅོན་པོའི་ཚོ་གཉེད། གཡོ་སྐྱེའི་བཙོན་
 འཛུམ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བེད་སྤྱོད་པ་ལ་བྱུང་ཆ་དེ་ལྟར་མངའ་བ་རེད་ཨང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ག་
 བས་རྒྱ་ཚའི་མང་ཚོགས་ལ་མགོ་བརྒྱུད་གཏོང་བ་ལས་གཞན་དུ་ད་ཚོར་ནག་ཉེས་ཀྱི་ཞུ་མོ་གང་ཆེ་གང་སྤྱི་

བཙོན་ཉེ་ཁྲིམས་ལ་སྐྱུར་ནས་མ་བྱས་
 བ་མང་པོ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 སྐྱལ་མའང་ནན་ཉན་དུ་བཏང་སྟེ་ད་ཚོ་
 ཤི་མིན་རོ་མིན་གྱི་བེམ་གཞུགས་ཅོམ་
 དང་། ཡང་ན་འདིག་རྟེན་འདི་ནས་ཅ་
 མེད་དུ་གཏོང་བའི་ལས་སྦྱོར་ཡང་སྐྱ་
 བས་སྐྱུར་བརྩམས་པ་རེད་མོད། ཁོ་

ཚོས་དའི་བསམ་གཞིགས་ཀྱི་ཤིང་མོང་དང་། དའི་སྒོ་ཕྱགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་འགྱུར་བ་ལེན་(ཨེན)ཅོམ་ཡང་
 གཏོང་མ་རྒྱས་ཞེས་ཤོད་ཚོག་པ་མ་ཟད། རྩོག་སྟེ་བདེན་པ་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱད་དུ་དང་། བང་བདེན་སྒོ་
 དཀར་གྱི་ཕྱིར་དུང་ལ་སྒྲོབས་ལྷགས་དང་། རྒྱས་མཐུ། སྤྱིང་རུས། བཙོད་བསྐྱོན་སོགས་སྐྱར་མ་བྱུང་བ་མང་
 པོ་བསྐྱལ་སོང་བ་འདི་ནི་བདེན་པ་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོབས་ལྷགས་ཡིན་པར་ཉན་ཉན་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན།
 དའི་རིགས་ལ་བཅེངས་(བཅངས་)པའི་ལྷག་བསམ། དའི་ལུལ་ལ་བཟུང་བའི་བཅེ་བ། དའི་སྐྱོན་རྒྱར་བཙོན་
 པའི་རེ་བ་སོགས་ནི་མི་འགྱུར་བཤག་རེ་བཞིན་སྐྱས་ཀྱང་གཞོམ་གཞིག་གཏོང་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། འཛམ་གླིང་
 ཞི་བདེ་དང་། རྒྱལ་ཁམས་དར་རྒྱས། སེམས་ལྡན་བདེ་སྤྱིད་སོགས་ཀྱི་སྐྱད་དུ་སྐྱག་རུས་མཐའ་འཁྲོལ་བྱེད་
 དེས་པའང་བདག་གིས་བདེན་དོན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ཆེ་སློག་གི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ། རམ་ཞིག་ཆེ་སློག་གི་

མར་མེ་རླང་གིས་བསད་བའམ། ལྷ་སྲོག་གི་དར་ལྗོངས་ཀྱི་ཡིས་གཏུབ་(གཏུབས་)པ་གང་ཡིན་ན་ཡང་འཆི་ཁའི་
ཁ་ཆེས་སམ་སྡིང་གཏམ་རྩོན་མོའང་འདི་ཡིན།

ལྷ་ཡང་འདྲིགས་མེད་ཀྱིས་༡༠༧༤.༡༡.༡༤ ཉིན་བེས།

ཁོང་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུའང་སྐུ་ཡོངས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཆོ་དང་ནང་མི། དུལ་སྡེ་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་ལྷ་རྟོག་འོག་ཡོད་པ་དང་། སྐུ་ཡུང་ཁྱིམ་དུ་ཡོད་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་ལ་སྡོན་ལམ་གསུང་འདོན་
བྱེད་བརྟུག་པ་ལས། གཞན་མི་མང་ཡོང་བརྟུག་མེད་པ་སོགས་དམ་འབྲུག་འདུག་པར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་
ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་མིས་ཁྱིམ་ནས་བཟུང་ལྷ་ཡང་དགོན་པའི་རྒྱབ་ལོག་གི་དུང་ཁོང་བར་དམག་མིས་སྐོར་
སྲུང་དམ་འབྲུག་ལྷ་རྟོག་བྱས་ཡོད་འདུག ། སྐབས་དེར་ངས་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་གི་སློབ་གཏོང་དང་
མཚན་རྗེས་ལ་རྗེས་འབྲེལ་དུ་ཨོ་སྲིང་གི་སིད་ནི་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་དེའི་ཚོགས་གཙོ་
ལགས་ལ་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་གི་ཆེད་དུ་མཚོན་འདུལ་འཚོགས་པ་དང་། སྡོན་ལམ་ཞིག་འཚོགས་ན་ལེགས་པའི་བསམ་
ཚུལ་བཏོན་པར། ཚོགས་གཙོས་”ཡ་ཡ། ཡིན་དང་ཡིན་”གསུངས་ནས་དུས་ཐོག་ལྟར་སིད་ནི་བོད་རིགས་
མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སློབ་འོག་སྡོན་ལམ་མཚོན་འདུལ་འཚོགས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༥ ལྷ་པོ་ཆོས་པ་ཉིན་
ཁོང་གི་མཚན་རྗེས་རྗེས་འབྲེལ་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་འདི་ལྟོགས་བསྟུས་བྱས་པ་ཡིན།

༡༥ རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནི། ལྷ་ཡང་བསང་རྒྱ་རྩོད་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིག་རྒྱང་
ཐང་སྡེ་བ་ནས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུང་དུས་ནས་ལྷ་ཡང་དགོན་པར་ཚོས་ཞུགས་ཀྱིས་རྒྱང་བྱང་ཐོས་བསམ་གྱིང་
ངམ་མཚན་ཉིད་བྱ་ཆེད་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་ཞིང་། དགོན་པར་ཐུག་ལས་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་གནང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་
༡༩༠༤ ལོའི་ཞི་རྒྱལ་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་བསང་རྒྱ་རྩོད་ཉེན་རྟོག་པས་ཐངས་འགའ་འཛིན་བརྒྱུང་བུ་ཅིས་བྱས་པ་
སོགས་ཉེན་ཁ་ཏུ་ཅང་ཆེ་སྐབས། གསང་བའི་སློ་ནས་འབྲོག་སར་བྲོས་བྱོལ་བྱས།

ཚཱ་རིག་སྐྱོར་ལ་བྱུགས་སྤང་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་དུས་དེའི་དང་ཚགས་ཤོག་འདྲ་མིན་སོག་ཚཱ་ཡིག་
 གྲངས་ལྟར་ཡོད། གྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོའི་ ༢༠༠༥ ལོའི་ལས་མས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་འབྲས་སྤངས་དགོན་
 པར་གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་གཉེན་ཡང་གནང་འདུག གྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོའི་ཞི་ཚེས་ཆེན་མོའི་རྗེས་ཉག་ཉག་ལྟེ་སྤྱི་
 རྒྱ་མཚོ་མེ་མེ་༡༤ ལོའི་ ༡༥ ལོའི་དུང་ཞིག་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒྱ་བྱང་དགོན་པའི་ཁོང་གི་བྱ་ལག་ནས་དངོས་སུ་
 འཛིན་བཟུང་བཅའ་བཞིན་བྱས། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ལྷག་རིང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁོང་གསང་བ་ཆེན་པོའི་འོག་བཀག་
 ཉར་བྱས་སྟབས་ནང་མི་ཚོས་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡང་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ལྷན་པས་དེར་འབྲེལ་ཡོད་མི་མང་
 པོ་ཞིག་གིས་ཐབས་མཁས་ཁོང་འཛིན་ཉེན་འདྲི་ན་ཡོད་མེད་མེ་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་། གྱི་ལོ་༢༠༠༤
 རྒྱ་མཚོ་མེ་མེ་༢༡ ཉེན་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཀན་སྟོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་
 ཟེར་བས། ཁོང་ལ་རྩོམ་སྒྲིག་ཞིང་པའི་ཉེས་མིང་སོགས་ཀྱི་འོག་དུས་ཡུན་ལོ་༡༥ རིང་བཅོན་འདུག་ཁྲིམས་
 ཐག་བཅད་པ་དང་། ཚབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཁེ་དབང་ལོ་ལྔའི་རིང་སོགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ལ་ཐོན།
 ཁྲིམས་ཆད་འགའ་སྐབས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འདྲ་བར་ཁྲིམས་ཚོད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་ནང་མིར་བད་ལན་
 སོགས་མེད་པ་ནི་སློབ་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

རྗེས་སུ་ཁོང་ལན་ལུ་ལྷན་ཞི་ཨན་ལ་འགྲོ་སའི་ལམ་བར་ཀྱི་ཉིན་ཞི་(Dingxi) ཟེར་བའི་བཅོན་ཁང་དུ་
 བཅོན་འདུག་བྱས་འདུག འདི་གཙོད་ཁང་དུ་ཁོང་ལ་གཙོད་རྒྱུ་ལ་ང་ལ་བཏང་སྟེ་གཞུགས་པོ་ཅམ་མ་ཟེད་
 མིག་གཉིས་ལའང་སྐྱོན་བྱས་པ་སོགས་གནས་སྤངས་ཐབས་རྒྱགས་པའི་འོག་ལྷང་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་ཤེས་
 རྟོགས་བྱུང་། སྤྱི་སུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་པོ་ཡེན་(白银)བཅོན་
 ཁང་དུ་ཞིང་ཡོད་པ་དང་། དེ་གར་ཡུན་རིང་ངལ་ཚོལ་ཀྱི་ལས་ཀར་བཞོལ་རྒྱུན་ནད་ཀྱིས་མནར་ཉེ། གྱི་ལོ་
 ༢༠༡༥ ལོར་ཁོང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ཀྱི་ཉིན་ཞིའི་(Dingxi)བཅོན་ཁང་གི་སྤོང་ཁང་དུ་ཡུན་རིང་སྐྱོད་
 དགོས་བྱུང་འདུག

ཁོང་ལ་གྱི་ལོ་༢༠༡༧ རྒྱ་མཚོ་དཀྱིལ་ཅམ་ལ་བཅོན་སྟོལ་སོལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་མནར་གཙོད་བཏང་
 རྒྱུན་མིག་གིས་གསལ་པོར་མི་མཐོང་བ་སོགས་གཞུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཅམ་དུ་མ་ཟེད། སྤོང་ཁང་སོགས་ས་

གནས་གང་ཞིག་ལ་འགྲོ་དགོས་ནའང་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཚོགས་མཆན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དགོན་པའི་ཚོགས་དང་
ཚོས་བྱང་ཐེབས་མི་ཚོགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཁོང་གི་འགྲོ་འདུག་སྲོད་གསུམ་ལ་མདོན་སྒོག་གཉིས་ནས་ལྷ་
རྟོག་ནན་མོ་བྱས་དང་བྱེད་སྲུང་སྲུ་ཡོད་པ་བཅས། ལྷོ་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་༤ ཚེས་༡༤ ཉིན་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་
ལས་ཁག་ལ་ཐོན་པ་ལྷན་གནས་ཚུལ་སྟོགས་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལས་ཞིབ་བླ་འདྲི་ས་མ་རྟེན།

༧༽ ལྷལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་པོ་ལྷལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནི། ལྷོ་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་རྒྱ་བྱང་བསང་རྩ་རྫོང་ཚ་ཡུས་རྟེ་
བར་སྐྱེས། རྒྱ་དུས་ནས་རྒྱ་བྱང་དགོན་པའི་ཚོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་རྟེན་བྱུང་སྐོས་བསམ་སྒྲིང་ངམ་མཚན་ཉིད་
ལྷ་ཚང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་ཞིང་སློབ་གཉེར་བ་བཟང་གས་ཤིག་ཡུང་ཡིན། ཁོང་ཡང་གངས་ཅན་པའི་སྤྱི་དོན་
ཚད་ཡོད་ཚད་སློབ་གཏོང་གནང་བྱུང་མཁན་གྱི་དཔའ་པོ་དོ་མ་ཞིག་ཡིན། ཞི་ཚོལ་སྤྱི་ལོ་རྗེས་སུ་ཁོང་
སྟོགས་ཡང་མར་ལ་བོས་བྱོལ་གྱིས་ལོ་གཅིག་ཅུ་འདས་མོད། ལྷོ་ལོ་༢༠༠༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡༤ ཉིན་རྒྱ་བྱང་
ནས་གཙོས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སློད་སྐབས་ལས་བར་ནས་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པས་འཛིན་བརྒྱུད་བཅན་གྲིད་བྱས། ལྷོ་
ལོ་༢༠༠༤ ལོའི་རྒྱ་བརྒྱུད་པའམ་དགུ་པ་ཡས་མས་ཤིག་ལ་བསང་རྩ་རྫོང་འབྲིང་ལི་མ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་
ཟེར་བས་ཁོང་ལ་དོ་རྒྱུ་སྤྱི་གིད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པའི་མདུན་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་དོ་རྒྱུ་བྱེད་
མཁན་གྱི་ཉེས་མིང་སོགས་ཀྱི་འོག་མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་གཅིག་རིང་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་དང་།
ལོ་ལྔའི་རིང་ཆབ་སྲིད་ཐོབ་ཐང་སྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱབས་ཏེ་བཅོན་འཇུག་བྱས། ལྷོ་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་བོད་
ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༥ མཚན་གྲང་ལ་གསང་སྐབས་ཀྱི་སློབ་སྐབས་ཀན་སྲུང་ཞིང་ཆེན་པེ་ཡིན་(白银)བཅོན་ཁང་ནས་
སློད་བཏོལ་བཅད། འོན་ཀྱང་། དགོན་པའི་ཚོགས་ཚོས་དང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་གང་ལའང་མཉམ་
ཞུགས་བྱ་མི་ཚོགས་པར་མ་ཟད། ཁོང་གི་འགྲོ་འདུག་སྲོད་གསུམ་ལ་མདོན་སྒོག་གཉིས་ནས་ལྷ་རྟོག་ནན་མོ་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་ཡིན།

༥༽ སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་གཅེས་དབའ་པོ་ཚན་གཉིས་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟེ། རྒྱ་གར་བསང་ཚུ་རྫོང་གན་གུ་ཡུལ་ཚོའི་ཚན་གུ་གོང་
མ་སྡེ་བ་ཏུ་སྦྲེས། ཁོང་རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་ལ་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་རྫོག་མཉམ་ལ་ཉ་ཅང་མཁས་པོ་ཡོད། ལྷོ་ལོ་
༡༩༠༡ ལོའི་རྗེ་ན་ཚེས་༡༣ ཡས་མས་སུ་རྒྱུད་སྡོད་ཨ་ཁུ་འཛིགས་མེད་མགོ་རིལ་དང་། མགོ་ལོག་འཛིགས་
མེད་སོགས་ཀ་ཅི་གོང་ཁྱེར་ལ་འཁྲིད་སྐབས་མཉམ་ཏུ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། འཛིན་བཟུང་བཅོན་ཁྲིད་བྱས་ནས་རྗེ་
གཅིག་ལྷག་ལ་གར་སོང་ཆ་མེད་ཏུ་གྱུར། རྗེ་དོ་གཅིག་ལྷག་གི་རིང་ལ་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀར་མཁར་གཙོང་
ཚོང་མེད་བཏང་མཐར་སྡོད་བཞུགས་བྱས་ཡོད་ནའང་། ཁོང་གི་འགྲོ་འདུག་སྡོད་གསུམ་ལ་མངོན་སྟོན་གཉིས་
ནས་ལྷོ་ལོ་གན་མོ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་
ཞིབ་མ་འཛི་ས་མ་རྟེན།

༦༽ མགོ་ལོག་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་གཅེས་དབའ་པོ་མགོ་ལོག་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ལྟེ། ལྷོ་ལོ་༡༩༢༠ ལོར་མགོ་ལོག་དབའ་ལུལ་
གསེར་ཉེའི་ཁོངས་རྒྱ་ཁོག་ཚོས་ཁྲི་ཐང་ཞེས་པའི་སངས་སྤྲེས་
ཤིང་། ལྷོ་ལོ་༡༩༤༩ ལོ་ནས་རྗེ་གར་བཟུ་ལོས་འཁྲིལ་ཏུ་རྒྱར་
ཞུགས་དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཚོགས་དང་ཚོས་གྲར་
ཞུགས་ཉེ་ནང་ཚོས་དང་རིག་གནས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་།
སྤྱི་ལོ་ལོ་དོན་ལས་འགུལ་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་ཞུགས་སྡོད་ཡོད་
པ་དང་། ས་བྱི་ལོའི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་རྗེས་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༡ ལོའི་ན་ཚེས་༡༣ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁོང་ཉིད་
ཐེངས་དང་པོར་འཛིན་བཟུང་བྱས། ཁོང་གིས་པོད་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ཁོང་གི་མི་ཚེའི་ནང་མཁར་གཙོང་

ཇི་ལྟར་གྲུངས་ཚུལ་ཞིབ་མཐོལ་ལོ་རྒྱུས་ ། ཉམ་ཞུགས་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ། གསལ་ཚོམ་གྱིས་འགྲེམས་སྟེལ་
 གནང་ཡོད་སྟབས་ཁོ་བོས་འདིར་གསལ་བཤད་ཞིབ་རྒྱས་ལྷུ་གལ་མ་མཐོང་ཡང་། དེ་སྟོན་དེད་གཉིས་དགོན་
 བ་གཅིག་པའི་བྲ་བ་ཡིན་པས་མན་ཚུན་དོལ་ས། དེ་མིན་ཁོང་གིས་ཤོད་དོན་ཆེད་ཡིག་ཆ་འགྲེམས་སྟེལ་གནང་
 གྲུབས། ལྷོ་ལོ་༡༩༤༧ ཟླ་༩ ཚེས་༢༡ ཉིན་ཨ་འའི་མོས་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཚོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་ལྷོ་
 རོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་སྟེལ་བའི་“ཞི་བའི་མོས་འཆར་དོན་ཚན་ལུ”ཅན་དང་། ལྷ་
 གྲུབ་བ་དབང་རྒྱལ་བའི་ལྷན་གྱིས་བཅས་པའི་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་༽ དེབ་གཉིས་ཀྱང་ཁོང་
 བརྒྱད་ནས་ཐུན་ལ་རག་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཤོད་དོན་ཆེད་མན་ཚུན་སེམས་ཐག་ཉེ་བོ་དང་རྫོག་གཏད་ཚོག་པའི་མི་
 ལྷ་འཛོན་ཐང་ཅན་ཞིག་ཡིན།

༧༽ ལྷལ་བཟང་སྦྱིན་པ།

རྒྱལ་གཅེས་དབའཔོ་ལྷལ་བཟང་སྦྱིན་པ་ལགས་ཀྱི། ལྷ་བང་བསང་ཁོག་དུ་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་སྦྱེས་ཤིང་མ་
 མིང་ལ་འཇམ་དབྱངས་དང་མ་མིང་ལ་མ་ཅིག་སྦྱིད་ཟེར། རང་ལོ་བཅུ་
 བཞིའི་སྟེང་ལྷ་བང་བཟང་གིས་འབྲིལ་དུ་ཚོས་ལྷགས་བྲས། ལྷོ་ལོ་
 ༡༩༤༣ ལོར་གསལ་དུ་ཚོས་བྲུང་ཚུད་སྟབས་དེད་གཉིས་འཛོན་བྲ་
 གཅིག་དུ་གྱུར། ཁོང་ལ་མཚོན་ན་དགོན་པའི་གཞུང་ལུ་མེད་འཆམ་
 སོགས་བྲ་བ་ཅི་ཞིག་མགོ་ལ་བཞག་ནའང་འགན་ཁུར་ལྷུ་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་སྟབས། རྗེས་སུ་ལྷ་བང་དགོན་པའི་སྤིང་སྤྲད་ཕྱོགས་ནས་སྤིང་
 དམོན་གྱི་ལས་འགན་ཡང་ཁུར་ཁྱོད་ཡོད།

ཤོད་དོན་དང་འགྲེལ་བའི་ཐད་ནས་དེ་སྟོན་ལྷ་བང་དགོན་པའི་ནང་དུ་སྦྱི་ལོ་༡༩༤༧ ཟླ་༩ ཚེས་༢༡ ཉིན་ཨ་
 འའི་མོས་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཚོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་ལྷོ་རོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་

ངོ་ཚོལ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ནི་སྤྲོ་བའི་གཞི་བའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ལོའི་ཞི་ཕྱི་ཟླ་༣པའི་
ཚེས་༡༧ཉིན་གྱི་ཞི་ཚོལ་མ་བྱས་པའི་ཕྱོད་གྱི་ཞོགས་པ་དེར་རྒྱ་ནག་གིས་ལྷ་སའི་བྲག་གཞོན་སྐབས་མིག་ཚུ་
ཤོར་བའི་དུག་རྒྱུས་གཏོར་བཞིན་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་ཡོད་སྐབས། ང་ཆེད་དུ་དུས་རྒྱུས་འགོག་བྱེད་གྱི་ཁ་རས་
དང་མིག་ཤེལ་ཉོ་བར་དགོན་པའི་མར་འདབས་གྱི་ཚོང་ར་ལ་སོང་། སྲང་ལམ་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་
འབྲུག་དེ་འབྲུག་ཅམ་དེའི་སྐོར་ལ་བྱ་སྤྲིག་དགོས་པ་ལབ་སྐྱེད་བྱུང་། ༡༩༠༡ལོའི་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་གྱི་རྗེས་སུ་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཡང་རྒྱ་ཡུང་རི་ཡུང་མང་པོར་གསང་སྐབས་གྱི་ཕྱོས་ཕྱོལ་བྱས་ནས་བསྐྱེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༡
ཟླ་༥ ཚེས་༡༠ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་ཕྱོས་ཕྱོལ་བྱས་པའི་འགོག་ས་རང་ནས་རྒྱ་དམག་༡༠༠ ལྷག་གིས་མཐའ་
བསྐོར་ཉེ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ལ་ཉེ་བའི་ཆེས་རྩ་བའི་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་ཚོས་སྐྱོད་སྐྱུང་མའི་སྐོར་གོགས་དུས་སུ་
མཚན་པ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་མིག་འབྲུལ་ལྷ་བྱུང་མ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ངང་རྩ་བའི་དམག་
མིའི་དགྱིལ་ནས་རྩ་ལ་ཕྱོད་ཉེ་ཕྱོས་ཕྱོལ་གྱིས་ཐར། མཐར་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༤ ཟླ་༥ ཚེས་༡༠ ཉིན་བཞུགས་སྐྱུར་
རྩ་རམ་ས་ལར་འཕྱོར་བ་དང་། ད་ལྟ་ཡུ་རོབ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྗེལ་ལུམ་(Belguim)དུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཡོད།

གཉེས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པའི་མདུན་དུ་ལས་འགུལ་གྱི་སྡེ་བུ་བྱེད་བྱེད་མཁུ་

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལོར་བོད་ལ་སྤོང་སྤང་བར་གསུམ་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་བའི་དོ་རྒྱུ་གི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་གཅིག་རྗེས་གཉེས་མཚུན་དུ་སྡེ་ལ་རྗེས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམ་ཡོངས་ནས་དོ་སྤང་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། ལྷག་དོན་གསར་འགོད་སྡེ་ཆོན་ཁག་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལེས་འདོད་ཀྱིས་བོད་ནང་དངོས་སུ་འགོ་འདོད་ཆེ་ཡང་རྒྱ་གཞུང་གིས་དོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། དོན་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་གཞོན་ཕྱགས་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་སྡེ་ཆོན་ཐེངས་གཉེས་ལ་བོད་ནང་བཏང་སྐབས་བ་བྱང་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་ཞི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་དང་ཕྱི་མ་དེ་ལྷ་སྐང་བཟ་ལིས་འབྲེལ་དུ་དངོས་སུ་འབྱོར། ཕྱི་མའི་གསར་འགོད་སྡེ་ཆོན་དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལོའི་ཟླ་༤ བའི་ཚེས་༥ ཉིན་ལྷ་སྐང་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་མདུན་ཐང་དུ་འབྱོར་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དཔལ་བསྐྱབས་ཆེ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་བར་ལྷ་སྐང་བཟ་ལིས་འབྲེལ་གྱི་དགོ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་འཕྱར་བཞིན་འདིགས་ཞུས་མེད་པར་གསར་འགོད་པའི་མདུན་དུ་བོན་ཏེ། རྒྱལ་བ་དེན་པོ་ཆེ་མཆོག་བོད་ལ་ཐེབས་འདུག་དགོས། བཤམ་ཆེན་པོ་པོ་ཆེ་མཆོག་སློང་བཤོལ་གཏོང་དགོས། བོད་ལ་རང་དབང་རང་བཙན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་འགོད་སྡེ་ཆོགས་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད། སྐབས་དེའི་སྡེ་བུ་བྱེད་པ་ཁག་རྗེས་ལྷ་ས་མཉམ་འདོམས་བྱང་སྟངས་ཞི། སྐལ་བཟང་སྤྱིན་པས་ཐོག་མར་འཛམ་དབྱངས་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཉེས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་སྡེ་ཆོན་ཞིག་ལྷ་སྐང་ལ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྤོང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བརྗེད་སྤྱད་སྐབས། འཛམ་དབྱངས་སྤྱིན་པར་དུས་ཐོག་ཆར་བ་བཞིན་དུས་ཡུན་རིང་བོར་རེ་སྐྱུག་བྱས་པའི་གོ་སྐབས་ལིག་མདོན་དུ་བྱོགས་པ་ལ་སྡོམ་བ་བཏང་ཏེ། རྗེས་སུ་སྡོམ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་འདིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་གཉེས་ལ་འཕར་རིམ་བཞིན་གསར་འགོད་པའི་མདུན་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་དོ་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུའི་ལྷ་སྤྱིག་ཨང་སར་ཡིན་སྤོང་ནང་མོལ་བཀྱིས་མཐར་ཁོང་གཉེས་ཀས་ཀྱང་སྡོམ་ཐག་གཅོང་བཙན་བྱས། དེ་ལྷ་ས་ཁོང་ཆོ་ཐེམས་ཕྱགས་དང་བསམ་ཚུལ་མཐུན་པ་ཁག་ཅིག་དགོང་མོ་དེར་སྡོམ་བཟང་གི་ལག་ཏུ་སྤོང་འདོམས་བྱང་།

⁸ སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཁབ་བཏུ་དུག་གི་གསར་འགོད་པ་ཡོང་ཡོད་པར་བཤད།

འཇམ་དབྱངས་སློན་པ་དང་ཁོང་གི་ཚོགས་པོས་རྒྱ་གཞུང་ལ་རོལ་བུ་བྱ་རྒྱུ་ལྟོ་ཐག་སྤར་ནས་བཅད་དེ་བོད་
 གི་རྒྱལ་དར་འཛེམ་བྱུང་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་བདུན་པ་གཉིས་ཙམ་རེར་གྲུ་སློབ་གིས་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ཡོད་
 མོད། རྒྱལ་དར་བྱེད་སྲིད་སྲིད་ལོད་པའི་ཡི་གེ་དབབ་རྒྱ་དང་སང་ཉིན་གསར་འགོད་པ་དངོས་སུ་
 འཕྲོར་ཆེ་ཡར་ལངས་རི་ལྟར་བྱེད་མེན་སོགས་གོས་བསྟར་བྱེད་ཆེད་ཁོང་ཚོ་སློབ་ཐང་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེར་ཤེད་ཀྱི་
 འཛེམས་པ་རེད་འདུག། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཆེན་པོ་དེའི་བྱེད་སྲིད་སྲིད་ལོད་ས་མཚོག་གི་དོས་ཀྱི་ལུལ་དང་དོས་
 ཀྱི་མི་མང་ནང་དུ། “མཐར་བཅན་འཇུལ་མཁན་གྱི་ཚོད་མེད་པའི་བཅན་གཞོན་ལ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ནས་
 སྤྲུལ་བསྐྱེད་འཁུར་མ་ཐུབ་པར་བའི་མི་མང་གི་བཟོད་པའི་མཐའ་ཟད་པ་རེད།” ཅེས་པའི་བཀའ་ཡིག་དེ་འཛེམ་
 བྱུང་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པར་ཁ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ། “གཞུགས་ཅན་ལུས་ཀྱི་ལུང་བོ། ། ཚད་མེད་མནར་
 གཅོད་བཏང་ཡང་། ། བད་གི་ཤེས་པ་གསལ་བོ། ། འཁོར་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།” ཞེས་དང་། མཇུག་ཏུ་
 ”སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྲིད་ཆེད་དུ་བོད་མི་ཚོ་ཞི་བའི་སློབ་པ་ཡར་ལ་ལོངས་
 ཤོག།” ཅེས་བཀོད་ཡོད་འདུག རྒྱ་གཞུང་གི་གསར་ལམ་ཞིག་ཏུ། སྤྱི་ཚེས་༤ ཉིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་
 དེ་དག་ལན་གཉིས་པར་དུ་འཕྲོར་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་བསྐྱབས་ཡོད་འདུག་མོད། རྒྱ་གཞུང་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་སྐྱད་
 ཚར་སྤར་ནས་ཡིད་ཆེས་མེད་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་བྱས་མི་འདུག དོན་དངོས་ཐོག་གསར་འགོད་པ་
 དེ་ནམས་སྲ་ས་ནས་སླ་བྱང་དུ་འཕྲོར་ཡོད་འདུག།

༡༧ འཇམ་དབྱངས་སློན་པ།

རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོ་འཇམ་དབྱངས་སློན་པ་ཁོང་གི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོར་བསང་ཁོག་དབུས་རུ་སྤེ་བར་སྐྱེས།
 སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལོར་སླ་བྱང་དགོན་པའི་རྒྱན་བྱང་ཐོས་བསམ་གྲིང་གྲུ་ཚང་གི་ཚོས་རར་ཚུད། དེ་སྤེའི་ཉིན་གཉིས་

༡༽ རྫོང་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་གཅིས་དཔལ་ལོ་རྫོང་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་གི་སྐྱུག་མིང་ལ་དྲུང་བྱང་ཟེར་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་ཡུལ་གཞན་

རྫོང་དུ་སྐྱེས། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་རྫོང་བྱང་བཟང་གིས་
 འབྲིལ་དུ་ཚོས་ལྷགས་ཀྱིས་ ༡༩༩༩ ལོར་དཔོན་པོ་ལས་
 བཟང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་༡༩༩༩ ལོར་ ལོ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་མཇལ་གྱིར་དུ་སྐྱོ་
 གཅིག་ལྷག་ལ་གངས་ཀྱི་རི་ཚོགས་བརྒྱལ་ནས་

འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐྱེས། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་འཕགས་ཡུལ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་སྐབས་སེམས་ལྷགས་ཆེན་
 པོས་ལོ་གོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ་དུ་མ་ཞིག་ཁྲེང་ནས་རང་གི་ས་གནས་སུ་གང་འཚམ་ཞིག་འབྲེམ་སྟེལ་
 བྱས་ཤིང་མན་ལང་མི་དམན་བ་ཐོགས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་རྫོང་བྱང་བཟང་གིས་འབྲིལ་གྱི་ཉེན་གཉེས་རིང་གི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་མཉམ་ལྷན་ལྷགས་དང་། རྗེས་
 སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་སྟེ་ཚོན་ཞིག་རྫོང་ལ་འཕྲོད་སྐབས་ཕྱོགས་པོ་འགའ་དང་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་སྐོ་
 རྟོགས་ཆེན་པོས་ཡོད་ཚད་སྐོས་བཏང་སྟེ་ལས་འབྲུལ་གྱི་སྟེ་ཁྲིད་བྱས། དེར་བརྟེན། ལོ་གཅིག་ལྷག་རིང་རི་
 མགོ་སོགས་གང་སར་སྐྱས་སྐྱུང་གི་འཚོ་བ་རོལ་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་འཕགས་ཕྱོགས་འགའ་འཕགས་ཡུལ་དུ་
 འཕྲོ་བའི་ལམ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་དོན་བསྐྱབས་ཞོར་ལྟན་དུ་རྒྱ་གར་ལ་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་བཅོན་ཕྱོལ་
 ལ་འཕྲོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་༡༩༩༩ ལོར་དུ་ས་རྣམ་མཚོ་སྐོབ་ནས་སྐྱུངས་འབྲས་གཟེངས་སུ་ཐོན་བ་སྐྱུངས་ཏེ་སྐོབ་
 མཐར་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། སྐོབ་ཞོར་དུ་ས་རྣམ་མཚོ་སྐོབ་ཀྱི་དུས་དེབ་ཉེན་སྲུང་བཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ག་པའི་འགན་
 ཁུར་བ་དང་། ཕྱོགས་འཇལ་དབྱངས་སྐྱིན་བ་སོགས་དང་ལྟན་དུ་ས་རྣམ་མཚོ་སྐོབ་གསར་འདེབས་གནང་མཁན་
 གན་དམ་པ་སྐོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་བཞུགས་ལྟེ་ཁྲིད་དང་དེའི་ཆེད་དེབ་ཚོལ་སྤྱི་ག་པའི་འགན་ཁུར་བསྐྱབས་པ་
 མ་བཟང་། རྗེས་སུ་ས་མཐའི་པ་ཡུལ་གཅིག་པའི་ལོ་དེབ་ཉེན་སྲུང་བཞུགས་ཏེ་ཉེས་པའི་ཚོལ་སྤྱི་ག་པའི་འགན་ཁུར་

གསར་འགོད་པ་ཁག་ཅིག་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྲང་བཟང་གིས་འབྲིལ་ལ་སླེབ་སྐབས་ལས་འགུལ་སྡེ་ཁྲིད་བྱེད་
 མཁལ་གྱི་གསུམ་དང་། ཁོང་རྣམ་པའི་ཁོང་གི་ལོ་ན་གཞོན་པོས་དེའང་ཡིན།
 དེའི་རྗེས་སུ་རྗེ་ལུང་རི་ལུང་མང་པོར་གསང་སྦྲུབས་ཀྱི་བོས་བྲོལ་བྲུས་ནས་དཀའ་ཕྲུག་གང་མང་ཞིག་སྤྲངས།
 མཐར་མུག་ལོ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལྷ་གང་ལ་བཅའ་བྲོལ་དུ་འབྱོར་ནས་ཐོག་མར་སུ་རྒྱ་བོད་ཁྲིམ་སློབ་བྲུང་ཞུགས།
 དེའི་རྗེས་སུ་ལོ་མུག་ལོ་མུག་གི་རིང་འགོ་མཚུངས་པོར་གྱི་སྤྲོད་ཅིས་ཁང་གི་མཚོ་སློབ་དུ་སྤྲོད་དང་ཅིས་
 གཉིས་ཀར་སློབ་སློང་གནང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་མུག་ལོ་མུག་ལ་དཀའ་བཅུ་པའི་བསྐྱབ་པ་མཐར་མོན་གྱི་ལག་
 འབྲེད་ཐོབ་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཅིས་ཁང་གི་སྐར་ཅིས་སྡེ་ཆེན་དུ་སྤྲུག་ལས་གནང་། སྤྱི་ལོ་མུག་ལོ་མུག་ལ་
 མཚོ་གུ་དང་རང་གཞུང་གི་བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཨོ་སྤྱིང་དུ་གནས་སྤོང་གིས་དེ་གར་འཚོ་བ་སྤྲེལ་བཞིན་
 ཡོད།

༩། སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ལམ་སངས་རྒྱལ་གྱུ་ཆེན།

རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནི། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་མདོ་སྤང་རྒྱ་བྲང་བཟང་གིས་འབྲིལ་གྱི་

 ལྷ་སྡེ་བསང་ཁོག་ཅེས་པའི་འགོག་སྡེ་དེ་དུ་པ་མགོ་རྟ་དང་མ་
 བསོད་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བྲུང་སྤྲེས། རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་མོན་སྐབས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་བྲང་དཔོན་པའི་ཚོས་སློབ་ཞུགས། སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༥༡ ལོར་རང་ལོ་ཉིར་གསུམ་སྟེ་རྒྱ་གར་ལ་བཅའ་བྲོལ་དུ་
 ཐེབས་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་འབྲས་སྤྲངས་སློབ་མང་གྲུ་ཆོད་དུ་ཞུགས་
 བས་སློབ་གཉེར་སྤྲེལ་བྱུང་གནང་འཆར་ཡང་ས་རྩ་མ་འཕྲོད་
 པར་བརྟེན། པ་ཡུལ་དུ་སྤྱིར་ལོག་སྟེ་སྤྲེལ་བྱུང་རྒྱ་བྲང་དཔོན་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་། སྤྱི་ལོ་མུག་ལོ་མུག་
 ཆེན་མོ་བྲུང་སྐབས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པའི་མདུན་དུ་བོད་ནང་གི་

དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བཟོན་གྲུས་པར་བརྟེན། དགོན་པར་གནས་ཐབས་མ་བྱུང་བར་ལོ་ངོ་གཅིག་
 ལྷག་རིང་རི་མགོར་བོས་བྱོལ་ལ་འགོ་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་། མོས་བྱོལ་དུ་འགོ་མཁལ་ཡོངས་ལ་
 གཅིག་གྱུར་གྱི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སློ་བུར་དུ་ཁོར་ཡུག་བརྗེས་པ་དང་། མཐུན་ཚུན་མ་འཛོམས་པའི་
 དབང་གིས་འཕྲོད་བསྟེན་ཐང་དཀའ་ངལ་དམིགས་བསལ་འཕྲད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད། སྐབས་དེར་ཁོང་ལ་མཚོན་
 བའང་དུས་ཐོག་སྐྱོན་བཙོས་མ་རག་པའི་དཀའ་ངལ་སྲད་དེ་མཐར་མལ་སར་སྐྱུང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཉེ་འབྲེལ་
 དང་ངོ་ཤེས་གྲོགས་པོ་འགའི་རོགས་རམ་བརྒྱུད་འགོ་གོན་པོན་ཆེར་བཏང་སྟེ་སྐྱོན་ཁང་ཚུང་གསལ་རེ་ནས་སྐྱོན་
 ལེན་རྒྱ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་བཏོན་ནའང་། སྐྱ་གཞུགས་ཉིན་རེ་བཞིན་རེ་སྐྱམ་ནས་རེ་སྐྱམ་དུ་སོང་
 མཐར། གསང་སྤབས་ཀྱིས་ཐེ་མིང་གི་སྐྱོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྐྱོན་བཙོས་གྲུས་ཀྱང་པན་འབྲས་མ་བྱུང་བར་སྐྱ་
 མཐུད་སྐྱོན་ཁང་གཞན་ཞིག་ཏུ་གཤམས་བཙོས་བྱ་དགོས་བྱུང་འདུག །སྐྱོན་ཁང་དེ་ནས་ཀྱང་གསོན་པའི་རེ་བ་
 མེད་ཚུལ་བཟོན་པ་ལྟར་ཁྲིམ་དུ་ལོག་དགོས་བྱུང་། མཐར་སྐྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་༢ ཚེས་༢༤ ཉིན་སྐྱ་གཤམས་པའི་
 ཡིད་སྤྲིའི་གནས་ཚུལ་ཐོན།

༡༽ **སྐྱོན་པ་བ་འཇམ་དབྱངས་སྐྱོན་པ།**

རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་འཇམ་དབྱངས་སྐྱོན་པ་ལགས་ནི། བཛོ་སྐྱོད་ལྷ་བྱང་བསང་ཁོག་ཅེས་པའི་འགོག་སྟེ་དེར་

སྐྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་པ་སློ་བཟང་དང་མ་ཆེ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བུར་
 སྐྱེས། དམ་པ་ཁོང་སྐྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་སྟེ་སྐྱ་
 ར་བོད་ཁྲིམ་དུ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚོར་ཡོད། སྐྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོར་
 བོད་དུ་སྐྱིར་ལོག་རྗེས་ལྷ་བྱང་བཟ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་སྐྱོན་པ་གྲ་
 ཚང་གི་ཚོས་སྐོར་ཞུགས། ཁོང་གིས་དབྱིན་སྐད་ཤེས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས། དགོན་པའི་ཡུལ་སྐོར་སྟེ་ཤེས་པའི་ལས་འགན་བསྐྱབས། སྐྱི་ལོ་༢༠༠༡ ཟླ་༩ ཚེས་༤ ཉིན་ལྷ་བྱང་

བཟ་ཤིས་འཁྲིལ་གྱི་དགོ་འདུན་ས་ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པའི་མདུན་དུ་སྐད་འབོད་བྱེད་
 སྐབས་ཁོང་ཡང་མཉམ་ཞུགས་གནང་། འོན་ཀྱང་། ལས་འགུལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཁོང་གོས་ཤོལ་དུ་མ་སོང་བར་
 དགོན་པ་ནས་སྤྱ་མཐུད་བཟང་པར་བརྟེན། སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པ་སོགས་ཡོང་སྟེ་ཁོང་གི་བྱ་བལ་ནང་མཚོངས་
 ཡོང་ནས་ཉེས་རྒྱང་ཚབས་ཆེན་བཏང་སྟེ་འཛིན་བཟུང་བྱས། བདུན་སྐབས་གཅིག་ཙམ་རིང་རྒྱང་རྟོག་ཚབས་ཆེན་
 བཏང་སྟེ་ཕི་མིན་རོ་མིན་བཟོས་རྗེས་ཁོ་བ་ཚོའི་ལག་ཏུ་ཆེ་སྟོག་ཤོར་བར་དོགས་ནས་ནང་མིར་ཅིས་སྟོན་བྱས་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་དུས་རས་གདན་སྟེང་བཟུགས་ནས་ཁྱིའི་ཡོང་དགོས་བྱུང་འདུག་པས་གསོན་པའི་རེ་བ་མེད་པ་
 ལྟ་བུ་ཆགས་འདུག ། དེ་ནས་རྒྱ་དྲུག་ཙམ་གྱི་རིང་ཉལ་ས་རང་ནས་ཡར་ལངས་མ་ཐུབ་པར་ལྷག་ཡོད་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་གཞོགས་གཡམས་གཡོན་ནས་བསྐྱོར་ཏེ་རྒྱང་ཙམ་འཁྲིད་བཤམ། འཁར་རྒྱུག་ལ་ཁེན་ནས་ལངས་ཐུབ་
 རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་བྱས་ཀྱང་ལུས་སོ་སོར་དེ་ནང་གཅོང་ཅན་དུ་བཟོས་ཡོད་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤོན་བཙོས་
 སོགས་གང་གིས་ཀྱང་པན་འབྲས་མ་ཐོན་པར་མཐར་སྐྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལྷ་། ཆོས་༣ ཉེན་གྱི་སྤྱོད་རང་གནས་སུ་
 སྤྱི་གཤེགས་པའི་ཡིད་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།

གསུམ། རྒྱ་བྱང་དགོན་པ་དམག་མིས་བསྐྱོར་བ་དང་བྱ་བལ་བསྟོག་བཤེད།

དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་རྒྱ་བྱང་དགོན་པར་སླེབས་ནས་ཉེན་སྲིད་རྗེས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལྷ་། ཆོས་
 ༡༤ མཚན་མོར་དག་ཆས་ཐོགས་པའི་རྒྱ་དམག་སྟོ་བྱུང་དུ་དགོན་པའི་རུབ་མཐའ་ནས་འཇུག་ཏེ་བྱ་བལ་རེ་རེ་
 བཞིན་སྟོག་གཤེད་བྱེད་མགོ་བརྩམས། ཁོ་ཚོས་བརྟན་འཕྲིན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་ཆས་གང་ཡོད་དང་། བར་ཆས།
 ལག་འཛིན་ཁ་བར། སྟོག་ལྡང། རོལ་དབྱངས་ཉན་ཆས་སོགས་འབྲུལ་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་ཅ་ལག་ཡོད་ཚད་
 བཙན་འཕྲོག་དང་བཙག་བཙོས་བྱས་ཐོག ། ལྷ་སྤྱོད་དང་། ཐང་ག །མཚོད་ཀོང་། རྩ་ཚོད། མཐུལ། རིན་གོང་
 ཆེན་སོ་ཡིན་པའི་མཚོད་ཆས་དང་དངོས་རྗེས་ཅ་ཆེན་གང་མང་བཙན་གྱིས་སྟོགས། བྱ་བལ་ཁག་ཏུ་དདུལ་

རྒྱུད་ཡང་གང་མང་རྒྱ་འབྱེད་བཅའ་འཛོགས་བྱས་པར་མ་ཟད། བ་ན་གྲུ་ཤག་ཁག་གི་རྒྱུད་ཁང་ནང་སོག་སོག་
སོགས་ཟས་རིགས་ཞིམ་ཤོ་དག་ཀྱང་རྒྱ་འབྱེད་བྱས།

གྲུ་ཤག་རེ་རེར་དག་ཆས་སོགས་པའི་དམག་མི་ལྟ་བུ་གྲུ་རེ་འཛུལ་ཏེ་སྲོག་གཤེར་མ་ཚར་བར་གྲུ་པ་རྣམས་རང་
གི་ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་བཅུ་གསུམ་ཤིང་མགོ་བོ་བསྐྱུར་ནས་སྲོད་དགོས་ཁར། ལུས་སྲོད་ལ་
མེ་མདའི་མཐེལ་གྱིས་གཞུས་པ་དང་། མཛིང་བར་དོག་པས་བརྗེས་པ་སོགས་གདུག་རྩལ་ཆེན་པོས་ཐུབ་ཚོད་
བཏང་བར་མ་ཟད། གྲུ་ཤག་ལ་པའི་ནང་གྲུ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་ལ་བར་མེ་མདའ་བཅུ་གསུམ་ནས་སྲོད་དགོས་པ་
སོགས་ཡ་ང་བའི་འདྲིམ་སྐྱེལ་དང་བཅའ་དབང་བྱས།

སྲོག་གཤེར་སྐྱབས་གྲུ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་སར་ཡརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་བར་ལ་དོག་བརྗེས་དང་སྐྱེ་
པར་གྱི་ཤེལ་སྐྱོམ་ལ་མེ་མདའི་མཐེལ་གྱིས་གཞུས་ནས་བཅག་པ་དང་། སྐྱེ་བར་ཅལ་ཉལ་དུ་བཏང་ནས་མེར་
བསྐྱེགས་པ་སོགས་བོད་མི་ཞིག་དང་ཚོས་ལུགས་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་ལོར་གྱིས་ཚབ་བྱེད་མི་ཐུབ་ཅིང་
ཆེས་བཅོད་དུ་མེད་པའི་རྣ་ཁ་སེམས་གཉིང་ལ་བཅོས་ཡོད།

དགོན་པ་སྲོག་གཤེར་སྐྱབས་སུ་གྲུ་པ་ལོ་ན་ཆུན་གཞོན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད། དཔེར་ན། གྲུ་པ་ལོ་བཅུ་བཞི་བཅོ་ལྔ་
ཅན་དང་། ཆུན་པ་ལོ་ལྷག་ཅུ་ནས་བདུན་ཅུ་ཅན་རྣམས་འདྲིན་བཟུང་བྱས། འདྲིན་བཟུང་སྐྱབས་དམག་མི་ཚོས་
མདུན་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་བརྒྱུད་ཏེ་བཅའ་ཤིང་གིས་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་ལོག་བཅུག་སྐྱབས་གྲུ་པ་མང་པོའི་གདོང་ལ་ལ་
རྣ་བཅོས་པ་དང་། ལྷ་དང་སོ་བཅག་པའི་གནས་རྩལ་ཐབས་རྟུགས་བྱུང་ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རྒྱ་དམག་གིས་གྲུ་པ་རྣམས་ལས་སུ་ཞིག་ངོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་ཡོད་
མེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདྲིན་བཟུང་བྱས། འགའ་རེས་ལུས་ལ་གྲུ་ཆས་དང་རྒྱུ་ལ་ཡང་གྲོན་དབང་
མ་ཐུང་བར་རྒྱུངས་འཁོར་ནང་བརྗེས་ཤིང་། རྒྱུངས་འཁོར་ནས་ཕྱིར་བཏོན་སྐྱབས་བྱེད་ཤིང་དང་གད་སྐྱིགས་
གཤུགས་པ་བཞིན་རྒྱུངས་འཁོར་སྐྱེད་ནས་མར་ས་ལ་གཤུགས་པ་སོགས་མི་སྲོད་ལས་འདས་པའི་གདུག་རྩལ་
གྱི་བྱ་སྲོད་སྐྱེལ།

སྤྱིར་བཏང་སྐབས་དེར་བོད་མི་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་སྤྱིང་དུ་དེ་འདྲའི་མི་སྲོད་ལས་འདས་པའི་གཞུག་རྒྱུ་ཡ་
ང་བ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཁག་ཅིག་གི་མགོ་ལ་རྣམས་སྒྲིན་བཟོས་པ་དང་། མི་ཁག་ཅིག་གི་
ལག་པ་བཅག་ཀྱང་སྒྲན་བཙུག་གི་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་བཙོན་ཁང་དུ་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར། དེ་དག་ལ་ཟ་མ་
དང་ཉལ་ཆས་ཀྱང་སྤྲད་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་གྲོན་ཆས་དང་ཉལ་ཆས་གང་ཡང་མེད་པའི་བོད་མི་བཙོན་
འཇུག་བྱས་པ་རྣམས་ལྷ་ཐབས་ཟད་ནས་ཀྱང་འོད་གཅིག་གཅིག་ལ་འཐམ་ནས་ལུས་རྒྱུད་ཙམ་གྱིས་འཚོ་
ཐབས་བྱ་དགོས་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་བོད་མི་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་པ་དག་ལ་རྒྱ་སྐད་གྲིས་གཅིག་། གཉིས།
གསུམ་སོགས་གངས་ཚིག་དེ་དག་བཤད་དུ་བཅུག་ནས་བཤད་མི་ཤེས་མཁན་དང་། ཁོ་ཚོས་བཤད་པ་མ་གོ་
བ་རྣམས་ལ། “ཁྱོད་ཚོ་དུད་འབྲོ་མེད།” “ཁྱོད་ཚོ་སྤྱོད་པོ་མེད།” ཅེས་བརྗོད་ནས་མེ་མདའི་མཐེལ་གྱིས་རྒྱང་
དེག་བཏང་བ་སོགས་བརྟེན་བཙོན་ཁང་མེད་བྱས།

ལྷ་ཐབས་དགོན་པ་སྟོན་བཤེར་བྱས་པའི་མཚན་མོ་དེར་ལྷ་ཐབས་དགོན་པའི་དགེ་བསྐྱོས་གཉིས་དང་ལྷ་མ་གཞུང་
ལས་པ་བཅས་ལྷ་པ་༡༤༠ ལུས་གཅིག་ལ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་རྒྱང་བའི་རྒྱ་ཚིགས་རྒྱང་བ་དང་།
སྤྱ་དང་སོ་བཅག་པ། མགོ་ལ་རྣམས་སྒྲིན་བཟོས་པ་སོགས་ཉེས་རྒྱུ་དང་སྤྱུག་སྲོད་ཚབས་ཆེན་བཏང་ཡོད།
དེའི་མྱི་ཉིན་དགོན་པའི་ཚོགས་སྟོལ་རྗེས། ལྷ་ཚང་རྒྱག་གི་དགེ་འདུན་པ་ཉ་ཅང་སོན་ཆེན་པོས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་
ཚོལ་ཆེད་རྒྱ་གཞུང་ཡང་གནས་དེ་གར་བཞག་སྟེ། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་མདུན་ཐང་ནས་ཚོར་ལུགས་
ཆེན་པོས་ལམ་ལ་ཆས། འོན་ཀྱང་། ཁོང་རྣམས་དགོན་པའི་དོ་དམ་ཁང་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་མདུན་ཐང་དུ་འབྱོར་
སྐབས་དོ་དམ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་སོགས་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བས་མདུན་བཀག་སྟེ། དགེ་འདུན་འདུས་མང་འདི་
ལྟར་ཐེབས་ཐལ་མི་ཡོང་བའི་ལྷ་པ་ལྟེན། དེ་ལུས་དགེ་འདུན་པ་མདུན་དུ་སྟེབས་ཡོད་མཁན་ཚོས་འདི་ལྟར་
ལུས་ཡོད་འདུག “ང་ཚོ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་དུ་འབྲོ་མི་འཇུག་ན། ཁྱེད་དགོན་པ་བདག་གཉེར་དོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ང་ཚོ་ལྷ་ཐབས་དགོན་པའི་ལྷ་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་རོགས། ང་ཚོས་མི་ལོ་འདི་དག་
གི་རིང་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྤིང་རྒྱས་བཟང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་རེ་སྤྲུག་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ནི་རེ་
སྤྲུག་རེ་སྤྲུག་ལས་མེད་སྐབས་ང་ཚོ་ལྷ་ཐབས་ནས་རང་གི་ཐོབ་ཐང་མི་ཚོར་སྤྲུལ་མེད་བྱུང་བ་ཡིན། མདང་དགོང་

འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གྲ་བ་རྣམས་འགྲམ་དུ་སློང་བཤོལ་མ་བྱས་ཚེ། རྫོང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་རོགས། ང་ཚོ་གྲ་བ་ཚང་མ་བཙོན་ཁང་དུ་སློང་རྒྱུར་འདེགས་སྤང་དང་མེ་ཚོམ་ཅི་ཡང་མེད།”
 ཅེས་སོགས་ཚོར་ལྷགས་བྲག་པོའི་སློན་ནས་སྤེད་སྐབས། དཔོན་པའི་དོ་དམ་ཁང་གི་མི་སྣ་དག་གིས། “དགེ་
 འདུན་འདུས་མང་ནས་འདི་སྟར་གནང་བ་ལོན་ཏུ་སློབ་འགན་མི་བཟོད་པ་ཞེས་ཡིན་སྟབས། གནས་སྐབས་
 རིང་དོ་རྒྱུ་དུ་མི་མེད་པར་བཞུགས་རོགས་ཞུ། ང་ཚོས་རྫོང་སྲིད་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དེས་ཡིན་ལ།
 གལ་སྲིད་གཞུང་གིས་ཉན་འཛོག་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་བྱས་ཚེ་ང་ཚོ་མདུན་དུ་སློན་ནས་མཉམ་དུ་བཙོན་ཁང་དུ་
 བསྐྱད་ཚོག་” ཅེས་ཚོར་ལྷགས་དང་སྐྱབས་ནས་བཀག་འཁོག་གནང་སྟབས་གྲ་མང་ནས་ཀྱང་མེ་ཞེས་དོ་དམ་
 ཁང་གི་གསུང་ཁ་གྲངས་ཉེ་དང་འཕྲེན་གནང་འདུག།

སྐབས་དེའི་ལྷ་བྱང་དཔོན་པའི་གྲ་མང་གི་ཚོད་སེམས་དང་དཔའ་ངར་སྣང་སྟོབས་ཀྱི་ངར་ལྷགས་དེ་ལས་སྐྱ་
 པོའི་ངང་འཇགས་མི་སྲིད་པ་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གྲ་བྱངས་
 ༡༥༠ ལས་ལས་ཆེ་བ་སྤྱི་དོ་བར་དུ་སློང་བཤོལ་བཏང་འདུག། དེ་དག་ལས་སྐབས་དེར་སློང་བཤོལ་མ་བཏང་
 བར་ལུ་མཐུན་བཀག་ཉར་བཅར་རྒྱུང་བྱས་པ་ལས་དངོས་སུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་འགའ་ཤས་ནི།

- ༡། དེའུ་ལ་རྩའི་བསམ་འགྲུབ། མཚང་མིང་ལ་བསམ་འགྲུབ་ཡ་ལོ། ༢། མཛོད་དགེ་ཉི་མའི་དགོན་
- མཚོག། མཚང་མིང་ལ་དགོན་མཚོག་འག་རྟོ། ༣། དུས་འཁོར་བ་བསང་ཁོག་ན་གའི་བུ་དཔལ་ལྷན་མིག་
- དཀར་ཡིན་པ་འདྲ། ༤། རྒྱུད་སྟོད་པའི་ཟ་དགེ། ༥། དུས་འཁོར་བ་ཇོམ་རྩ་སྟ། ༦། ཆེན་གྲ་བཙོན་འགྲུས།
- ༧། ཨ་མཚོག་འཇམ་དབྱངས་སྤྱིན་པ། (ཁོང་ལ་སྐབས་དེར་རྒྱུད་རྟོག་མཚན་གཙོད་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བ་བཏང་
 སྐབས་རྟོག་པའི་རྒྱ་རྒྱུགས་ཡོངས་རྫོགས་བརྒྱུད་ཡོད་ན་ཡང་ཁོའི་དཔའ་ངར་ལྷམ་མེད་ཀྱི་སྣང་སྟོབས་ཡོངས་
 སུ་གྲགས་པ་བྱུང་ཡོད།) ༨། རྒྱུད་སྟོད་པ་ཨ་མཚོག་འཕྲིན་ལས། མཚང་མིང་ལ་ཁོ་བོ་ཟེར། ༩། དཔེ་ལྷུ་
- གྲགས་པ་བཅས་ཡིན་འདུག།

བཞི། ཡང་བསྐྱར་སྒྲ་བྲང་དགོན་པའི་གྲ་བ་ཁག་ཅིག་འདྲིན་བཟུང་།

༡༽ དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལམ་ཨ་ཁུ་རེབ་ཚ།

རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་ཐོས་བསམ་སྲིད་གི་དགོ་འདུན་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྡེ་ཡོངས་གྲགས་ཨ་ཁུ་རེབ་ཚ་
 ལགས་ནི། བ་ཡུལ་རེབ་ཚ་རྒྱལ་ལོ་དགོན་ནས་ཡིན། རྒྱུང་དུས་ནས་སྒྲ་བྲང་བཟུ་ཤིས་འབྲིལ་ལ་ཡོང་སྡེ་
 གཞུང་བཀའ་ལོན་ལྷ་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཟད། རྫོང་མས་པ་ལས་ཐོག་དང་སྐུལ་སྐུ་ཞིག་གི་དགོ་
 རྒྱལ་ཡང་ཡིན་འདུག ། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་སྒྲ་བྲང་དགོན་པར་སླེབས་པའི་རྗེས་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལྷོ་ལྷོ་
 རྒྱ་མཚོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་མཚན་མོར་སྒྲ་བྲང་དགོན་པའི་གྲ་བཀའ་ཁག་སྡོག་བཤེར་དང་གྲ་བ་༡༩༠ འདྲིན་བཟུང་
 བྱས་པའི་ནང་དུ་ཨ་ཁུ་རེབ་ཚ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་འདྲིན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་སྒྲ་བ་གཅིག་ལྷག་རིང་ལ་བཀའ་
 ཉར་དང་མཐར་གཅོད་བཏང་མཐར་ཕྱིར་སློབ་བཤོལ་བཏང་ཡང་། བཅོམ་ཁང་དུ་རྒྱུང་རྟེན་དག་པོ་བྱས་པས་
 སློབ་བཤོལ་སྐབས་མི་གཉིས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་ཉལ་སའི་ནང་འདྲིན་རྒྱ་མ་གཏོགས་རང་སྣོན་པས་མི་
 ལུབ་བ་བཅོས་འདུག། དེ་ལྟར་ནང་མཐར་ཕྱིས་ལོ་སྒྲ་འདས་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ལོའི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 གཞུང་གིས་སྐུ་མ་གཞུགས་པའི་ཡར་སྡོམ་“གསུམ་བཅུའི་དུས་རབས་” གི་སྐབས་སོགས་སུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་
 འཕོད་འགྲུག་གིས་སུན་གཅེར་སྤྱོད་ཚོགས་བཅོས་འདུག ། དེར་བརྟེན། ཁོང་གིས་“ད་ལྟ་རམི་ནད་པ་ཞིག་གྲང་
 ཡག་པོ་བྱས་ནས་འཆི་དུ་མི་འདུག་གི” ཞེས་གསུང་སྐད་ལོར་ཞིང་སེམས་ཁམས་ལ་ཕོག་ཐུག་ཆེན་པོ་
 བཅོས་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་།

༢༽ ལྷོ་ལོད་པ་བསྐྱར་འདྲིན་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་སྐྱོད་པ་བསྐྱར་འདྲིན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནི་སྒྲ་བྲང་བཟུ་ཤིས་འབྲིལ་རྒྱུད་སྐྱོད་གྲ་ཚང་གི་
 དགོ་འདུན་པ་ཡིན། དེ་སྡོམ་ལོ་ལས་རིང་རྒྱ་གར་སྡོམ་སྡོམ་ལྟེ་སྐྱོད་ལྟེ་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་
 གཞུང་རྗེས་པ་ཡུལ་དུ་ལོག། ལྷོ་ལོད་༢༠༠༡ ལོའི་ལྷོ་ལྷོ་བྲང་གི་ཞེ་ཚོལ་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་ནག་ཅན་
 དུ་བཅིས་ཉེ་སྤྱི་བདེ་ཉེན་ཉོག་ཚན་པས་གསར་སྐབས་གྱིས་ཁོང་གི་གྲ་བཀའ་ནས་འདྲིན་བཟུང་བཅོམ་ཁང་ཁྲིད་བྱས།

ཉེན་དེ་ནས་བསྐྱུང་ཡུན་རིང་ཞིག་ལ་ཁོང་གི་ལི་གསོན་གྱི་གནས་སྐྱེད་སྤངས་གང་ཡང་མ་ཤེས་པར་ལྷག་ རྗེས་སུ་

རིམ་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁོང་ལ་ཉེན་མཚན་མེད་པར་
མནར་གཅོད་ཚད་མེད་བཏང་ཡོད་འདུག ། ཁོང་ལ་འཇམ་རྩུབ་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་
ལས་སྤྱད་དེ་མནར་གཅོད་བཏང་ཡང་ཁ་ནས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་ལེན་མ་སྟབས་
རྒྱ་ནག་གི་ཉེན་རྟོག་པ་ཚོ་འདྲ་ལྷན་གཅིག་པར་བཤད། གང་སྐད་ལ་རྒྱའི་སྤྱི་
སྟོབས་ལྡན་པའི་གངས་རིའི་དབའ་བོ་ཁོང་སློང་བཀོལ་བཏང་ཡང་དབའ་བོ་
གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་དཔོན་པའི་ཚོགས་དང་ཚོས་གྲ་ལ་འགྲོ་མི་ཚོགས་
དང་། གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ཀུན་ཁོང་གི་འགྲོ་འདུག་སློང་གསུམ་ལ་ལྷ་རྟོག་ནན་མོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་འདུག །

༣༽ འཇིགས་མེད་ཨ་རེ།

རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་གྲགས་འཇིགས་མེད་ཨ་རེ་ལགས་ནི། བོད་མདོ་སྐྱོད་
ཡུལ་རྒྱན་རྫོང་ནས་ཡིན་ཞིང་མ་མེད་ལ་ཤེས་རབ་དང་མ་མེད་ལ་སློབ་དཀར་ཟེར། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ལྷ་
མང་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་གྲུ་བ་བྱས་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་སོགས་སློབ་འཇིག་གིས་སློབ་གཉེར་གནང་། ལྷོ་ལོ་སྤྱི་
མང་ལིང་དཔལ་ཚེན་མོའི་ནང་ལས་ཀ་ཡང་བྱས་སྤོང་ཡོད། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༦ ལྷ་ ༤ པའི་ནང་ཀན་སུའུ་ཞིང་
ཚེན་ནང་བསྟན་སློབ་སྦྱིང་དུ་ཞུགས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན། ལྷོ་ལོ་ཚེས་ཡིག་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་བྲིས་ནས་དུས་དེབ་
སོགས་སུ་སྤེལ་ཡོད། གངས་ཅན་པའི་སྤྱི་དོན་སྤྱད་གང་སྟབས་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་
སྟབས། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༢ རྟོང་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་སྤྱིར་བསྐྱབས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉེས་
མིང་འོག་ལོ་ ༣ ཀྱི་བཅོམ་འཇུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཚེན་ལན་གྲུ་མོང་ཁྲིང་གི་བཅོམ་ཁབ་
ཨང་དང་པོར་བཅོམ་འཇུག་བྱས། རྗེས་སུ་སློང་བཀོལ་སྟོབས་ཀྱང་བཅོམ་བྱུང་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་ཁོང་གི་
འགྲོ་འདུག་སོགས་ལ་བལྟ་རྟོག་ནན་མོ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

༧༽ ཚུན་གྲུ་བསམ་གཏན་སོགས་འདྲིན་བརྒྱུད་བྱས་པ།

གཞན་ཡང་ཚུན་གྲུ་བསམ་གཏན་དང་དུས་འཁོར་བ་གྲགས་པ་ལྷགས་ཀྱ། ཨ་མཚོག་གི་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་
མཚོ། ཚུན་གྲུ་འཇམ་དབྱངས་སློན་ལམ། བསང་ཁོག་གི་ཐུབ་བསྟན་དབྱ་སྤྲུག་སོགས་ཀྱང་འདྲིན་བརྒྱུད་
བྱས་མོད་ཞིབ་སྒྲིལ་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས། ད་དུང་འདྲིར་མ་འདུས་པའི་གྲུ་བ་ཉ་ཅང་མང་སོ་ཞིག་མཚན་མོར་
འདྲིན་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་རྗེག་ཚད་མེད་པ་བཏང་མཐར་སློད་བཀོལ་བཏང་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཡིན་ནའང་། དུལ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཉག་སྒྲིལ་བའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་རེ་རེའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་འཇིག་བྱ་བས་
མ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་སྒྲིལ་བྱང་དགོན་པ་ཡོངས་བསྡོལ་བཤེར་སྐབས་འདྲིན་བརྒྱུད་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་
མོལ་ཞུས་ཏེ་ཁོང་རྣམ་པའི་དཀའ་སྤྲུག་གི་གནས་བབ་འབྲི་ཐབས་མ་བྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་པངས་པའི་གནས་ཤིག་
ཡིན།

མཐོང་ཐོས་དབང་བོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས། །

བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཁག་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ། །

དཔའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་གྱི་རྗེ་རིང་ཚོམས། །

མི་བརྗེད་བྱན་པའི་རི་མོ་ཡི་གེར་ཕབ། །

ལེབ་གསུམ་པ། དུས་རབས་གྲི་ཚང་གླུ།

གཅིག ། རྒྱལ་ཚད་མེད་པའི་རོ་ཚོལ་དང་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྲིང་སྤྲོབས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་༥ ཚེས་༡༥ ཉིན་རྒྱ་གར་གྲོ་ལོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་མ་ཉི་ཡིག་དྲུག་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཟླ་བྲང་དགོན་པའི་གྲུ་མང་དང་། དད་ལྡན་མི་མང་གི་སེམས་ལ་སོག་ཐུག་ཚབས་ཆེན་བཟོས། སྐབས་དེར་གྲུ་མང་གིས་སྤྲི་ཁྲིད་དེ་ཟླ་བྲང་གྲང་ལས་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་འཕྲེད་དར་བཟུང་ནས་ཞི་བའི་རོ་ཚོལ་དང་། སྐད་འཛོད་བྲེད་བཞིན་པ་རྒྱང་རིང་ནས་མཐོང་ཡང་དེ་དུས་ང་རང་ལོ་ན་རྒྱུད་སྤྲོབས་རོ་ཚོལ་དེའི་ཁྲིད་ཞུགས་ཐུབ་མེད། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྲོ་ལོ་ཟེར་བ་དེ་ཁྲིག་མ་ཞིག་གི་ནང་བརྟུག་ཡོད་པའི་རྒྱར་ཟེའི་རི་མོ་སོགས་གྲང་རོས་ལ་སྦྲུང་ཡོད་པ་མང་དུ་མཐོང་སྲོང་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་བསང་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷོ་བ་འབྲིང་གི་སྤོབས་མ་དང་། མཐོ་འབྲིང་སྤོབས་མ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུན་དེ་དང་བསྐྱུན་ནས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་རོ་ཚོལ་མང་དུ་སྤེལ་ཡོད།

དེ་ནི་ཟླ་བྲང་ས་ཚར་ཚོས་སྤོ་བྲེ་རྗེས་སུ་འདུ་འཛོམས་རང་བཞིན་གྱིས་རམ་སྤོན་རོ་ཚོལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། སྐབས་དེ་ཙམ་ཞིག་ནས་ཐོད་སྤྲིའི་བདེ་སྦྱུག་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་ཞིང་སྤྲིང་སྤོབས་ཅན་གྱི་དགོ་འདུན་པ་མི་སྐར་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནས་ཐོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་སྤེལ་བཞིན་མཆིས། དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་༥ ཚེས་༡༥ ཉིན་རྒྱལ་གཅིག་དང་འབོ་བརྗོ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཀྱིས་གསུམ་བརྟུའི་དུས་བཟོ་གྱི་གསུང་འཕྲིན་དང་། མ་འོངས་ཐོད་གྱི་ཅ་ཁྲིམས་དང་ཆབ་སྲིད་ལས་སྤོན་གྱི་ཡིག་ཆ་འབྲེམས་སྤེལ་གནང་བས་མཚོན་ཐོད་དོན་སྤོར་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ། དེར་བརྟེན། བསང་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷོ་བ་ཉིན་ཉིག་པས་འཕྲིན་བརྒྱུང་གིས་ཟླ་བཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་བཀག་ཉར་གྱིས་མནར་གཅོད་སྤྲོ་ཚོགས་བཏང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་བརྒྱུད་འཕྲིན་བརྒྱུང་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་ལ་བཀག་ཉར་གྱིས་འདྲི་གཅོད་སྤྲོ་ཚོགས་དང་། མནར་གཅོད་ཆབས་ཆེན་བཏང་མཐར་སྐོད་བཤོལ་བྱས། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་༥ ཚེས་༡༥ ཉིན་ཡང་

བསྐྱར་འཛིན་བཟུང་ཐངས་གསུམ་པ་བྱས་ཏེ། ལོ་གསུམ་ཡིང་མི་སྲོད་ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་སྣ་ཚོགས་
 བཏང་མཐར། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཚེས་༡༦ ཉིན་སློབ་བཞོལ་བཏང་ནའང་། ལུ་མ་སྤྱད་ཁོང་གི་
 འགོ་འདུག་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་ལྷ་ཚོག་གྲེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མཐར་དགོན་
 པའི་ནང་བཞུགས་རྒྱུར་ཡང་དཀའ་ངལ་སྤང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟར་ཁོང་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༨ ལོའི་རྒྱ་ཧྲུའི་ཚེས་
 ༡༦ ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་འབྲུག་ལུ་ལ་ལོ་མ་ཁ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་སློབ་
 ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅུ་མས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་དེ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས་པས་འདིར་བསྐྱར་
 རྒྱུ་བྱ་རྒྱུ་མིན། ད་སྐབས་ཁོང་འབྲུག་ལུ་གཞིགས་མིའི་རྣམས་པར་རོལ་བ་ཡ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
 མཚུན་པ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ཚེན་པོའི་སྤྱི་བུ་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་མགོན་པོ་མཚོག་ཉིད་ལ་ཞབས་ཏོག་
 རྣམས་ལ་ལུ་བཞིན་པའི་སྐབས་ལགས་སོ། །

ལ་ལུ་འཕྲིན་ལས་ཁོང་རང་བཅོན་ཚུལ་དུ་སླེབས་རྗེས་ཐོག་མར་རོ་ཤེས་ཤིང་། མི་གཤིས་གསེར་ལྟར་
 འཇུག་པ་མེད། ལམ་རྒྱུན་ཐན་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་རོགས་རམ་དང་སེམས་གསོ། ལ་རབས་ཚུགས་སུ་སྤྱུལ་
 འདེད། དཀའ་ངལ་གྱི་དུས་སུ་ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་ཀྱིས་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་
 ལ་མཚོན་ན་ས་མཐའི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་གཉེན་ཉེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བཞིན་༡༩༩༥ ལོར་རྒྱ་བྱང་བཟ་ཤིས་འབྲིལ་ནས་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དོ་རམས་པ་འཛིགས་མེད་བྱམས་
 ལུག་དང་། རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དོ་རམས་པ་དཀོན་མཚོག་ཚོས་འཕེལ། རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དོ་རམས་པ་
 ཅ་ཡུས་འཛིགས་མེད་སོགས་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས། འཛིགས་མེད་བྱམས་ལུག་ལ་ལོ་གཉིས་དང་
 རྒྱ་བུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་དང་། ཅ་ཡུས་འཛིགས་མེད་ལ་ལ་ང་བའི་རྒྱུད་རྗེག་མནར་གཅོད་ཚོད་མེད་
 བཏང་བས། སྤོང་ཁང་དུ་མི་འགོ་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་བར་མ་ཟད། སྐབས་དེར་ཁོང་ལ་མནར་གཅོད་གཏོང་རྒྱ་
 མང་དུགས་པས། དགོན་པའི་ནང་ཁོང་ཉིད་པལ་ཆེར་སྤྱོད་གཞུགས་རྒྱ་ཡིན་པའི་སེམས་ཁུལ་དང་སློབ་སློང་
 བྱས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཚོད་མ་དེས་མོད་ཉིན་ཞིག་བསང་རྒྱ་རྒྱུད་ལོ་བཟང་ག་གོ་མོ་ཞིག་གི་
 རྒྱུ་འབྲས་ན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཅ་ཡུས་འཛིགས་མེད་ལག་ས་འཁར་བར་བཞེན་ཞིང་གཡས་གཡོན་ན་མི་ཁ་

གསུམ་གྱིས་སྐྱོར་ནས་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་དང་དངོས་སུ་མཐོང་ལྗོངས། ཁོང་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་མནར་གཅོད་བྱས་ནས་དེ་འདྲར་གྱུར་བ་རེད་ཅེས་འཆད་བཞེན་པ་ཐོས་པས་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པའི་ལྷ་བ་གྲོན་ཡོད་པ་ཚང་མ་ལ་ཁོང་ཁོ་གཉིད་ནས་ཟ་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་།

དགོན་མཚོག་ཚོས་འཕེལ་ལ་ཡང་དེ་བཞེན་མནར་གཅོད་ཚབས་ཚེན་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་ལ་མནར་གཅོད་གཏོང་མཁན་གཙོ་བོ་སྐབས་དེའི་བསང་ཚུ་རྫོང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་འཕགས་པ་སྐབས་ཅན་ཟེར་བ་སོགས་དེ་ཚོ་ཡིན་འདུག །

ཡང་སྐབས་དེར་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིང་ལ་ཕུགས་རྒྱུན་དང་སྐད་བྲགས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་འཕོ་གཞན་ཞིག་ནི་སྤྱི་ལའ་དགོན་པའི་གྲ་བ་གན་གྱའི་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ནི་གན་གྱའི་བར་མཐའ་ནས་འབྱུངས། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་ཁོང་འཛིན་བཟུང་གིས་མི་ལོ་༡༥ རིང་ཁྲིམས་ཐག་བཅད། ཁོང་བཙོན་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་“ཡགོང་ས་མཚོག་སྐྱ་ཚེ་བཏན་པར་ཤོག”ཅེས་སྐད་འབོད་བྱས་པའི་ཉེས་མིང་འོག་དུས་ལུན་ལོ་རོ་གཉིས་སྤར་ཆ་བྱས་ཏེ་ཁྲོན་ལོ་རོ་༡༥ ལ་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག ། ལོ་རོ་༡༥ དེའི་རིང་ཡང་ནས་བསྐྱར་དུ་ལྷ་སའི་ཚུ་ལུལ་བཙོན་ཁང་ནང་རོ་ཚོལ་བྱས་རྒྱུན་མི་སྤོད་ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་སྐྱ་ཚོགས་སྤངས་དགོས་བྱུང་། མཐར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོའི་ཟླ་༣ ཚེས་༣༠ ཉེན་གཞི་ནས་སྤོད་བཀོལ་བཏང་བ་རེད།

ད་ལྟའི་ཆར་ཁོང་དང་ཁོང་འདྲ་བས་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གི་བཙོན་ཁང་ནང་སྐྱག་སྤོང་མནར་གཅོད་སྤངས་དང་ལྗོངས་བཞེན་པའི་བོད་མི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་བཏང་པོ་ཞིག་ལུས་པོ་གཅོང་ནད་ཅན་དུ་གྱུར་ཟིན་ནའང་། སེམས་ཕུགས་མ་ཉམས་པར་ཐོག་མའི་དཔལ་བཅའ་རྗེ་བཞེན་སུ་མཐུན་དུ་དཀའ་ངལ་ལ་གཤོང་གཏོད་བཞེན་པ་ནི་ཁོང་རྣམ་པའི་སྤོ་སྤོབས་སྤིར་མངོན་པའི་རྟོགས་མཚན་ཞིག་ཅི་ལ་མིན།

སྐབས་དེ་དག་ཏུ་གྲ་བ་མང་པོ་ཉེན་རྟོག་པས་དགོང་མོ་གསང་བའི་རང་འཛིན་བཟུང་བྱས་རྗེས་སུ་རྒྱུང་རྗེག་

ཚད་མེད་བཏང་མཐར། ཞོགས་པར་ནམ་མ་ལངས་སྟོན་དགོན་པའི་ནང་དུ་རྒྱངས་འཁོར་འགོ་ཞོར་ལ་ས་ཐོག་
དུ་གཡུགས་ནས་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམས་ལྷོད་དེ་རིགས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ ལས་མགོ་ཚུགས་ཡོད།

ཉེན་ཞིག་ཨ་ཁུ་འཕྲིན་ལས་ཁོ་མེ་མའི་ཡུལ་བ་ཞིག་གིས་གསེར་ཁང་ནང་དུ་སྟོང་མཚོད་བཟུང་། ཞོགས་པ་སྤ་
མོར་ནམ་མ་ལངས་གོང་ཁོར་གི་ཚ་མོ་གྲུ་གཞོན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་རྗེ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལོ་མ་སོགས་སླེ་བོ་
ཞིག་གི་ནང་སྐལ་བར་ཁུར་ནས་གསེར་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་རྩ་སྐོལ་དུ་འགོ་བའི་ལམ་ཁ་ནས་ཉེན་རྟོག་པས་
འཛིན་བཟུང་བྱས། མ་འཕྲིག་པ་དང་འོར་འཛོལ་སོགས་ཀྱི་ནག་ཉེས་སོགས་ཅི་ཡང་མེད། ཨ་ཁུ་འཕྲིན་ལས་
ཞོགས་ཚོགས་གོལ་ནས་གསེར་ཁང་དུ་སོང་སྐབས་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐོང་རྒྱ་མེད་ཅེང་། སྟོང་ཚོག་པ་ནམས་ལ་
ཞོགས་རྩ་བ་སྐོལ་མེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལངས། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག་ལ་འབྱམས་ནས་བསྟུང་ཡོད་པར་གོ་ནས་
ཕྱིར་གྲུ་འག་ལ་བརྒྱགས། ཚུལ་ཁྲིམས་གྲུ་འག་དུ་ཉལ་བསྟུང་ཡོད་པ་ལ་རྩུང་ཅིས་བྱེད་སྐབས། ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་སྤ་ཞིག་གིས་བརྟུངས་ནས་ཤི་མིན་འོ་མིན་བཟོས་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཉ་གོ་ནས་ཡོང་
སྐབས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལོ་མ་ཁུར་ནས་རྗེ་གཅུལ་ཐང་དུ་འགོ་བཞེན་པའི་སྐབས་སུ་ཉེན་རྟོག་པ་ཁག་ཅིག་
གིས་བཟུང་སྟེ་རྒྱངས་འཁོར་དུ་བརྒྱག། ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་སུ་བྲིད་ནས་ཉེས་རྩུང་ཚབས་ཆེན་བཏང་ནས་
ནམ་ལང་ཁང་དགོན་པའི་ལམ་བར་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ནས་གཡུགས། གནས་ཚུལ་དེ་སྤ་གང་ལའང་བཤད་མི་
ཚོག་པའི་བཅའ་བཀའ་བསྟུན་གང་ལུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལའང་ཉེས་མེད་ཉེས་རྩུང་ཚབས་ཆེན་བཏང་ཡོད་པ་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་བཅའ་ལོག་དུ་སྤ་ལའང་བཤད་ས་མེད་པས་སྤྱུག་ཁོག་
པར་མིད་ནས་མི་སྟོད་རང་སྟོད་བྱུང་བ་སྐབས་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར།

ཡང་གྲུ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲེ་ལ་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་བཤད་དེ་དགོན་པའི་ལུགས་ཤིའི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་མ་ཉེ་འཁོར་
ཁང་ནང་དུ་སྐྱབ་ཚོ་དམ་བུ་གང་འཛོག་དུ་སོང་བ་བོད་རང་བཅའ་ཀྱི་ཡི་གེ་སྐུར་མཁལ་ཡིན་པར་བསྟུང་ནས་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ། རྩུང་རྗེག་བཏང་བ་སོགས་དེ་དང་དེ་ལྷ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་དགོད་ཀྱི་སྐྱང་བ་སྟེར་མཁལ་
མང་དག་བྱུང་དང་འབྱུང་གིན་ཡོད།

གཉེས། བགས་རིགས་མེར་སྲེག་གི་ཞི་བའི་ལས་འགུལ།

གྲུ་ལོ་༢༠༠༤ ལྷ་། ༡ བོའི་ཚེས་ ༤ ཉིན་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཀླུ་པ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཚོག་གིས།
 ཀྱུ་གང་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་ནང་བའི་གནས་ཚེན་ཨམ་ཡེ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་མེངས་
 ལུམ་ཅུ་བ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བོད་ནང་ལ་ཚེད་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་སློབ་ལེབས་དོན། “དེད་སྐབས་བོད་
 བང་གི་མི་བྱབ་རྒྱུ་ཁ་ལས་ནས་སྟག་སྟགས་དང་གཟིག་སྟགས། སྐམ་སྟགས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་
 རྒྱུ་གོས་ལ་རྒྱས་སྟོས་བྱེད་མཁན་ཡོད། མ་གཞི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དམ་ལྷ་དང་། སྤང་མ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་
 ཚས་ནང་དུ་རྗེག་ཉམས་ཡིན་ལུམ་གྱིས་སྟག་སྟགས་དང་གཟིག་སྟགས་སོགས་བགས་རིགས་རྒྱས་སྟོས་ཅན་
 ཀྱི་སྟོ་གོས་བཟོས་ཡོད་པ་ཁག་ནས་མིག་སྟོས་ངན་པ་ཚགས་ཡོད་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིས་ཀྱང་རྗེག་
 ཉམས་འདོན་ཚེད་རྒྱས་སྟོས་ཅན་གྱི་སྟགས་རིགས་ཀྱོན་གྱི་ཡོད། བང་དུ་ཡོན་ཏེན་གང་ཡང་མེད་པར་མྱེད་
 གོས་གཅན་གཟན་སྟགས་རིགས་ཀྱོན་ནས་རྗེག་ཉམས་འདོན་ལུམ་བྱས་ན་དངོས་དོན་ཐོག་ངོ་ཚ་བའི་རང་
 བཞེན་རེད། ཏ་ཅང་ཐབས་སྟོ་བའི་གནས་ཚུལ་རེད།” ཅེས་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར། མང་ཚོགས་ཀྱིས་རང་
 རང་གི་འདོད་མོས་ལྟར་སྟག་གཟིག་མ་སྐམ་སོགས་ཀྱི་བགས་རིགས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཚམས་བཞག་སྟེ་
 སྤང་ཡོད་རྣམས་མེར་བསྲེགས་བཏང་ཞིང་མྱིས་སུ་ཉོ་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་རེད།

དཔེར་ན། གྲུ་ལོ་༢༠༠༤ བོའི་ལྷ་ ༣ བའི་ནང་སྐབས་བཟུ་གིས་འབྲེལ་གྱི་སྤྱད་རྫོངས་ཀྱི་ཉིན་དེར་དང་ལས་
 རྩོགས་ཁ་ལས་བཅས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྐམ་བའི་གཅན་གཟན་སྟག་གཟིག་དང་། སྐམ་ མ་མོ་སོགས་
 ཀྱི་བགས་རིགས་མེར་སྲེག་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུའི་སྤྱད་དགོན་པའི་ཞབས་བརྟན་སྟེ་ཁང་དུ་ཚོགས་བཞེན་
 བའི་ཚོགས་ཚེན་རྒྱན་པ་དང་ཞབས་བརྟན་པ་རྣམས་པའི་མདུན་སར་བཅད། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཉོར་ལྷ་༢ ཚེས་ ༡
 ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་སྟག་གཟིག་མ་སྐམ་སོགས་ཀྱི་བགས་རིགས་མེར་སྲེག་གཏོང་རྒྱ་བྱ་སྤྱིག་ཆ་ཚང་བྱས་
 ཚར་ནའང་། དོད་མ་ཁང་ལ་བསང་རྒྱ་རྫོང་འཐབ་སྟོགས་གཅིག་གྱུར་ཁང་དང་། རྫོང་ཚོས་དོན་ལས་ལུངས་ཀྱི་

9 (སྤྱད་རྫོངས་ནི་གསོན་པོའི་ཚབ་ཏུ་རྫོང་སྟགས་མེམས་ཅན་དོ་མ་གསོད་མ་དགོས་པར་ཟན་དང་མང་སོགས་ལས་མེམས་ཅན་དེའི་འདྲ་གཟུགས་བཅོས་ནས་སྟགས་དང་སྟོན་
 ལས་བཏང་བའི་གཏོང་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག) དུང་དཀའ་ཚོག་མཚོད་ལས་དངས།

ལས་བྱེད་པས། མཁར་རྩ་སྐྱོན་པའམ་སྐྱོན་པ་ཁྲི་མོ་སོགས་མི་ཁག་ལས་མངགས་ནས་གཟིག་སྒྲམ་སོགས་ཀྱི་
 བགས་རིགས་མེ་ལ་སྟེག་མི་ཚོག་པའི་བཅའ་བཀའ་བཏང་ཡོད་སྟབས། བགས་རིགས་སྟེང་ས་སྐྱམ་སྐྱུགས་
 ལས་མེད་སྟེག་གཏོང་རྒྱུར་གྱ་སྐྱིག་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ཚོ་མེད་སྟེག་གཏོང་དུ་མ་བཅུག་སྟབས། ཁོང་ཚོས་བགས་
 རིགས་དེ་ཚོ་རྩལ་ནས་ཉ་ཅང་རྩལ་རྩལ་བཟོས་ཏེ། དཔོན་ཚང་ཟམ་ཁ་ནས་སྤྱད་རྫོང་ལ་གཏོང་ཐབས་བྱས་
 ཡོད། ཉོང་རྒྱ་༥ ཚེས་༦ (སྤྱི་རྒྱ་ ༥ ཚེས་ ༦) ཉིན་དཔོན་ཚང་ཟམ་པ་དང་གྲུང་ཐང་ཟམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་
 ཚོགས་ཀྱིས་གང་འདུག་ལ། ཉིན་དེར་གྲུང་ཐང་ཟམ་པའི་མར་ཕྱོགས་དང་རྩལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མི་ཚོགས་ཉ་
 ཅང་འདུ་འཛོམས་ཆེ་བའི་མར་གཟིག་སྒྲམ་སོགས་ཀྱི་བགས་རིགས་མེད་སྟེག་བཏང་སོང་། ལྐབས་དེར་མི་
 ཚོགས་ཀྱིས་“གི་གི་བསོ་བསོ་སྟ་རྒྱལ་ཡོ།།” ཟེར་བ་སོགས་དགའ་བསུའི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་
 བྱ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལོར་“ཡལོང་ས་”ལྟུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་
 “གངས་རི་ར་བས་མ།” སོགས་འདོན་འགོ་བཟུང་བར་མི་མང་གིས་ཁུར་འདོན་གནང་སོང་ལ། ལྐབས་དེར་
 ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱངས་འཁོར་མང་པོ་གོས་སྐྱ་ཐང་དང་གྲུང་ཐང་ཟམ་པའི་གཡས་གཡོན་སོགས་སུ་བཞག་ཡོད་
 པ་དང་བགས་རིགས་མེད་སྟེག་གཏོང་མཁའ་དང་ཉེན་རྟོག་པའི་བར་ཁ་ཚོད་ཡོར་བྱུང་། སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་
 བྱད་མེད་ཅིག་གིས་ཉེན་རྟོག་པའི་གྲས་སུ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་པ་ཁྲི་མོ་ཟེར་བ་དེའི་གདོང་ལ་སྐྱ་སྐྱ་འཕངས་གིང་
 མཚུབ་མོ་བཅུགས་ཏེ། “ངས་འདྲ་ཚང་གི་བགས་རིགས་མེད་སྟེག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཚང་གི་
 བགས་རིགས་མེད་སྟེག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད་”ཅེས་སོགས་བཤད་པ་སྐབས་དེར་ཡོད་མི་ཚང་མས་ཐོས་
 འདུག །

བོད་ཁམས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་གཟིག་སྒྲམ་ཀྱི་བགས་རིགས་མེད་སྟེག་གི་ལས་འགུལ་གཞི་
 རྒྱ་ཚེན་པོ་ཞིག་སྟེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ང་རང་གིས་ལྐབས་དེའི་གཟིག་སྒྲམ་ཀྱི་བགས་རིགས་མེད་སྟེག་བཏང་
 བའི་ཁྲིད་དུ་རྒྱ་བྲང་གི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། གཙོས། ཐེ་པོ། བྱམས་མེ། ར་བ་བཅས་ནས་གཅན་གཟན་གྱི་
 བགས་རིགས་མེ་ལ་བསྟེགས་པའི་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཚེན་སྟེལ་བའི་བརྟན་འཁོར་བཟོས་ཡོད་པ་མི་མང་ནང་
 བརྒྱད་སྟེལ་བྱས་པ་ཡིན།

སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བཙན་བཀའ་བཏང་ནས་བརྟན་འཕྲིན་དགོང་ཚོགས་ཀྱི་ལེ་ཚན་གཙོ་སྐྱོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་པའི་དཔོན་རིགས་ཚོར་མི་དམངས་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་སར་མངོན་གསལ་དོད་པོས་བགས་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་གོས་ཤོན་འཇུག་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲུང་ཁུན་ཏང་ལ་ལྷག་བསམ་དཀར་བའི་རྣམ་ས་མཚོན་བྱེད་ཅིག་དང་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་ངོ་ཚྭ་ཀྱི་རྣམ་ས་ཞིག་ཡིན་ཡོད། ཡགོང་ས་ཡུལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བྲིབས་ནས། རྒྱ་དམར་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལག་ཆར་གྲུང་པའི་མི་རེ་བྱང་དང་བཙན་གྱིས་ཤོན་བརྟུག་པ་འགའ་རེ་ཡོད་པ་དག་ལས་གཞན་མདོ་དཀྱུས་ཁམས་གསུམ་ཚང་མར་གཙན་གཟན་གྱི་བགས་རིགས་ཤོན་མཁན་ཡོངས་སུ་མཚམས་ཚད་བར་གྲུང།

གསུམ། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་འབྲུལ་ལམ་ལུས་བ།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོའི་ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༦ ཉིན་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་སྐུ་ལོ་དང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ལཱ་ལྷན་པའི་ལོ་ལོ་སེ་གཙོས་པའི་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་དང་། གཞུང་གི་དབྱེ་མེད་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ཡགོང་ས་ཡུལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ལུས་པའི་ཉིན་མོ་དེར། ཟླ་བར་བཀ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་ཚོས་ཕྱོགས་དང་འགྲེལ་ནས་སྲུང་བཅིའི་མཛད་སྤོ་མཚོན་པའི་ལས་འགྲུལ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེལ་ཡོད། དཔེར་ན། ཉིན་དེར་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་ཞབས་བརྟན་ཆེད་གྲུ་ཚང་དུག་གི་གྲུ་པ་མཉམ་ཚོགས་གུས་པའི་ཚོགས་འཚོགས་སྐབས་སྐབས་རིང་སྐབས་སྲུང་ཉ་ཅང་མང་པོ་དང་། ལྷ་ཁང་སོ་སོའི་ནང་སྤོང་མཚོད་དང་ཞལ་འདེབས་ལུས་བ། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཟླ་བར་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་མང་པོར་མཚོད་མཇལ་བྱེད་པ་དང་། འཛིན་གྲུ་སོ་སོ་ནས་ཡུལ་པའི་ཞབས་བརྟན་གསོག་སྐྱབ་གནང་བ་སོགས་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ལས་འགྲུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས། དགྲུང་མོ་དེར་ངའོ་དཔེ་མཚོད་ཁང་གི་དཔེ་སྤྲིག་པ་ཚང་མ་མཉམ་གཅིག་ཏུ་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་བ་དང་ཨ་རིའི་བརྟན་འཕྲིན་ཐད་གཉོང་ལ་མཇལ་བ་ཡིན། ང་ཚོས་ཡགོང་ས་

མཚོག་ལ་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཞེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་ཀྱི་དགོང་མོ་དེར་ཤོག་སྐྱལ་སྐྱར་རྒྱུའི་བྲ་སྐྱིག་བྲས་
ནའང་ང་ཚོའི་ཤོག་སྐྱལ་དང་གཞན་འཛིན་བྲ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཤོག་སྐྱལ་དང་བཅས་རྒྱ་སྐོར་ཁྲི་མི་ཉུང་བའི་རིན་
ཐང་ཡོད་པའི་ཤོག་སྐྱལ་ཀ་རྩ་མོང་ཁྲེར་ནས་སྐྱ་བྲང་ལ་དཔོར་ཡོང་བའི་ལམ་བར་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཉེན་རྟོག་
པས་གཞུང་བཞེས་སམ་འཕྲོག་བཙོམ་བཅུང་སོང་།

གང་ལྟར་མཚོན་མོ་དེར་སྐྱ་བྲང་དགོན་པའི་ཕྱུལ་རྒྱུང་ར་བའི་གསོལ་མཚོན་ཁང་དང་། གངས་དཀར་གནས་
མཚོག་གསོལ་མཚོན་ཁང་སོགས་སུ་བྲ་བ་དང་མང་ཚོགས་ཁེངས་ནས་འདུག་ས་མི་རྙེད་པའི་གནས་སྟངས་
རྒྱུང་འདུག་ལ། རྒྱ་ལོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་མཚོག་ལ་ཨ་རིའི་ཕྱོས་ཚོགས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་
རྟགས་མ་ཕུལ་བའི་དགའ་སྟོན་སྐྱེད་བཙུང་བཅིའི་ཆེད་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ལེན་བ་དང་། ཤོག་སྐྱལ་སྐྱར་བ་མ་
ཟད། མཚོན་མོ་དེར་སྐྱ་བྲང་དགོན་པའི་འདབས་འབྲེལ་གྱི་སྐྱར་མགོ་(ཉེས་སྟོར་བརྒྱད་ཀྱི་ཞེ་ཞོལ་ཆེན་མོ་ཆེས་
མོག་མར་མགོ་འཇུགས་ས) དེར་ཤོག་སྐྱལ་མིག་གིས་མཐོང་ཚད་ཅིག་སྐྱར་ནས་མི་མང་གི་ཁ་གཡང་དང་ལྟོན་
མཚོད་པའི་རྒྱལ་དུ་ཕུལ་སོང་བ་སོགས་དགའ་དད་སྟོོ་གསུམ་གྱི་དཔལ་ལ་རོལ། མང་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་
མི་སྐྱ་གན་པོ་ཞིག་གིས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱ་བར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡར་བཀྲལ་ནས་ཡར་བུལ་བ་བཟུན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོ་པོད་ལ་མེབས་འཇུག་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁ་གཡང་བསྐྱེད་པས། ཉེ་འཁོར་གྱི་མི་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
སྐྱད་འཕོད་སོགས་བྱས། རྗེས་སུ་དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་རྩ་ཁག་གི་སྐོ་འབྲམ་དུ་དམག་མི་དང་ཉེན་རྟོག་ས་
བཀྲམས་ནས་ཤོག་སྐྱལ་མེ་རྟོག་སྐྱར་བ་ལ་བཀག་འཁོག་བྱས་པ་དང་། མི་མང་དང་ཉེན་རྟོག་པའི་བར་གདོང་
ཐུག་ཤོར་བ་སོགས་བྱས་ཀྱང་བྲ་བ་དང་མང་ཚོགས་ཉ་ཅང་མང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་མི་ཚོ་
ཅི་བྲ་གཏོལ་མེད་དུ་ཕྱུས། བར་སྐབས་ཞིག་ལ་མེ་གསོད་རྩ་ཁག་དེར་འཕྱོར། ཉེན་རྟོག་ས་དང་མེ་གསོད་རྩ་
ཁག་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཤོག་སྐྱལ་གི་མེ་གསལ་བ་དང་མི་མང་ཁོད་དུ་རྒྱ་མདའ་བརྒྱབ་སོང་། མི་མང་གིས་རྒྱ་
མདའ་རྒྱག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བྲ་འཕྲོག་ནས་ཉེ་འབྲམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ལ་གཡུག་བ་སོགས་ཇ་དག་གི་གདོང་ཐུག་ཤོར།
དེ་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཀག་ཀྱང་མ་ཁོགས་པར་དུས་ཡུན་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོད་འགའི་རིང་མི་མང་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོས་
མཉམ་དུ་དུས་ཚོགས་ཁྱད་པར་དེ་སྐྱང་བཙུམ་ཉེ་རྒྱལ་ཁའི་ངང་མཇུག་བསྐྱས་པ་རེད།

ཉེན་དེའི་མཚན་མོར་ཉེན་རྟོག་པས་བསང་ཁོག་གི་གྲ་བ་དག་མི་འཁོལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲིན་བརྒྱུད་བྱས་
 བས་རྒྱུད་རྟོག་བཏང་ཡོད་ནའང་ཁོས་དག་སྐྱེ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་སློང་བཀོལ་བཏང་འདུག། དེ་
 མིན་དགོང་མོ་དེར་འདུ་འཛོམས་གོལ་རྗེས་མི་ཁ་ཤས་འདྲིན་བརྒྱུད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་རྒྱུར། སྤྱིར་
 བཏང་སྐྱབས་དེའི་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཙམ་དེ་ཡིག་འཛོག་བྱས་པ་དེ་འདྲ་འདུག་མོད་ཀྱང་། འདིར་རང་ཉིད་དངོས་
 སུ་མཉམ་ཞུགས་བྱས་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ཅི་རྒྱུད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཡོད་པས་གལ་བོ་ཆེ་ལ་
 བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྲིས་པའོ། །

བཞི། ལྷ་བྱང་གཙོ་བྱས་པའི་མདོ་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་མཚན་གཞུང་།

མི་རིགས་ཤིག་འཆི་ཉེན་ལ་ཐུག་ཡོད་དུས། ལྷ་བྱང་མེད་པའི་སྤྱིར་སྟོབས་ལས་རྒྱུད་པའི་ཆེ་སྟོག་གི་སྟོན་མེ་རེ་
 རེས་འཇམ་སྤྱིར་ལ་བདེན་པའི་འོད་སྣང་བསྟོན་ཡོད།

ང་རང་བཅོན་གྱིལ་ལ་འགྱུར་རྗེས་ད་དུང་ཡང་བོད་ནང་དུ་རང་དབང་གི་འབོད་སྐྱོ་འཇགས་པ་མེད་པར་ལུ་
 མཐུད་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་བཞིན་མཆིས། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་གི་དམ་པོ་ལྷག་ཆེ་སྐྱབས་སྟོན་ཆད་
 ལྟར་མི་མང་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་ཞི་རྒོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ཐབས་བྲལ་ཡང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་
 ༡༧ ཉེན་མདོ་སྐད་རྩ་བ་ནས་རྒྱལ་གཅེས་དབའ་པོ་བཟུང་སྟེ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་ཀྱིས་རང་ལུས་
 མེར་སྲེག་གནང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོ་ནས་བརྒྱུད་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་ཞི་རྒོལ་བསྐྱེད་མང་རྒྱུད་སྟེ་འགྲོ་
 བ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྐད་གཅོད་པར་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་ཆེས་ཆད་མཐོ་ཤོས་དེར་སྐྱེབས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉེན་གྱི་བྱི་རྩོ་ཙམ་ལ། ང་དང་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཆེན་གྱིའི་རི་སྟོན་སྟེ་བ་ནས་
 ཡིན་པའི་བ་བསམ་འགྲུབ་དང་། མ་བསོད་ཁོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་རང་ལོ་ ༢༩ ལ་སོན་པའི་རྒྱལ་གཅེས་དབའ་པོ་
 གནས་ལྷ་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་(ཡོངས་གྲགས་སུ་ཉོ་རྩ་དུ་འབོད) ལྷ་བྱང་བསང་རྒྱ་རྩོད་གི་དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་
 དམག་དབུང་གི་ལས་ཁུངས་སྐོ་མདུན་གྱི་གཞུང་ལམ་སྟེད། རང་ལུས་མེར་སྲེག་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་

གནང་སྟེ་སྐྱོ་གོངས། ཤིན་ཏུ་ཚད་མཐོ་བའི་ཞི་བའི་ལས་འགྲུལ་དེ་ནི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱུང་བའི་སྣང་
སྟོབས་མཚོན་བྱེད་ཅིག་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རྒྱ་གཞུང་གི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་མཁྲགས་འཛིན་གྱི་བྱ་
སྟོན་དེར་འུ་ཐུག་པའི་སྐོ་ནས་ངོ་ཚོལ་གདོང་ལེན་གནང་སྟངས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད།

རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཐུབ་བསྟན་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ། སྤྱི་ལོ་
༡༩༤༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་བ་ནས་བཅན་བྱོལ་དུ་བོད་མི་ལྔ་ཡིས་རང་ལུས་
མེར་སྲེག་གནང་ཡོད་ཅིང་། བོད་ནང་དུ་མ་མཐའ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་གྲངས་༡༥༦ གྱིས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་
ནས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་སྟེ། བཅན་འཇུག་མཁན་ལ་ཆེས་ཚད་མཐོ་བའི་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་གནང་ཡོད།
དེར་བརྟེན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོན་རྒྱལ་ཁབ་པལ་མོ་ཆེ་ཁུ་སིམ་མེར་བསྟན་དེ། ཁ་ཡོད་ལག་
ཡོད་ཀྱི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ནི་ད་ལྟའི་འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་ངོ་ཚོད་དང་ཞབས་འབྲེན་རེད་
ལ། དང་བདེན་དང་ཞི་བདེ་ཟེར་བ་ཁ་ལ་འབྲེར་བ་ཅམ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་གི་རྒྱ་ཤུགས་དང་
དབང་ཤུགས་ལ་ཐུག་ཡོད་དུས། གཞན་ལ་འཆོ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་ལམ་ནས་ཞི་
ཚོལ་གནང་བའི་ལས་འགྲུལ་དེར་རིན་ཐང་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐབས་སྟོ་བོ་རེད། དེ་འདྲ་མཐོ་བ་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་དཔའ་བོ་ཚོགས་པ་དང་མི་སྐྱེར་གང་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཐུན་
མོང་གི་དགའ་བོ་ཆགས་ཡོད།

འདིར་མདོ་སྟོ་ཕྱོགས་སམ་དེང་སང་ཀན་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཟེར་བ་དེའི་ཁྱབ་ཁོངས་ནས། བོད་
གངས་ཅན་པའི་བསྟན་སྲིད་ཆེད་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམ་པའི་
མཚན་གཞུང་ཅམ་རྗེས་དྲན་ཆེད་འགོད་པར་བྱ།

༡༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་མོ་ཚེ་རིང་སྤྱིད།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༣།༣

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། མ་ཚུ་རྫོང་།

རང་ལོ། ༡༤

འབྲུངས་ཡུལ། མ་ཚུ་རྫོང་ཁྲོ་ཁོ་སྤང་མའི་གྲག་ཐོ་རུ་ཚེན།

ལས་གནས། སློབ་མ།

གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༢༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་མོ་དོ་རྗེ་ཚེ་བརྟན།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༥།༢༦

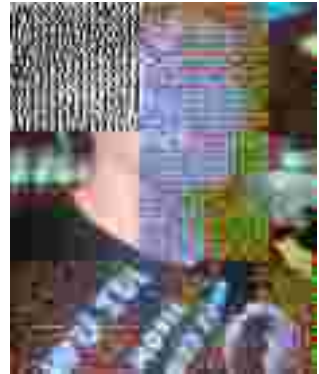
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ལྷ་སའི་རྫོ་ཁང་མ་དུན།

རང་ལོ། ༡༤

འབྲུངས་ཡུལ། བསང་རྩུ་རྫོང་འཕོ་ར་ཡུལ་ཚོ་དཔེ་ལུང་སྡེ་བ།

ལས་གནས། ལྷ་ས་ཉེ་མའི་སྤྱིང་ཟ་ཁང་གི་ལས་མི།

གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༣༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་མོ་སློབ་དཀར་མཚོ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡།༢

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། གཙོ་ས་དཔོན་པའི་གཡས་འོས་སྤྱིང་རྫོང་།

ལས་གྲི་མཚོད་རྟེན་མ་དུན།

རང་ལོ། ༣༦

འབྲུངས་ཡུལ། གཙོ་ས་ཕྱོང་ཁྲེང་ཉེ་འགམ་རྟ་སར་སྡེ་བ།

ལས་གནས། ཞིང་བ།

གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༤༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་ལོ་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༠།༡༤
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། རོ་དཀར་དཔོན་པའི་མཚོད་རྟེན་འགྲམ།
རང་ལོ། ༣༧
འཇུངས་ཡུལ། གཙོས་གོང་ཁྲེང་།
ལས་གནས། ས་མ་འབྲོག།
གནས་སྐྱེས། འདས་གོངས་ཕྱིན།

༥༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་ལོ་རྟ་མགྲིན་རོ་རྩེ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༠།༡༣
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། གཙོས་དཔོན་པའི་མཚོད་རྟེན་ཉེ་འགྲམ།
རང་ལོ། ༥༩
འཇུངས་ཡུལ། གཙོས་གོང་ཁྲེང་ཁ་སོག་འབྲོང་ལྗེ་སྡེ་བ།
ལས་གནས།
གནས་སྐྱེས། འདས་གོངས་ཕྱིན།

༦༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་ལོ་ལྷ་མོ་སྐུབས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༠།༢༠།
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། འཕོ་ར་དཔོན་པའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ལམ་ཚེན།
རང་ལོ། ༣༧།
འཇུངས་ཡུལ། བསང་རྩ་རྫོང་འཕོ་ར་སྲོག་འགབ་མ་སྡེ་བ།
ལས་གནས། ས་མ་འབྲོག།
གནས་སྐྱེས། འདས་གོངས་ཕྱིན།

༡༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་དོན་གྲུབ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༠།༢༣
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ལྷ་མོ་བུ་དགོན་པའི་སྟོན་ཚོས་རྩ་བའི་རྒྱལ་
ལོགས། རང་ལོ། ༤༡
འཇུག་པ་ཡུལ། བསའ་རྩེ་རྫོང་རྟོ་ཁ་ཁ་གྲ་སྡེ་བ།
ལས་གནས། ས་མ་འབྲོག་
གནས་སྐྱེད་ལ། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༢༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་ཆེན།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༠།༢༣
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། བསའ་རྩེ་རྫོང་ཉེན་རྟོག་ཁང་གི་སྐོ་འགྲུམ།
རང་ལོ། ༤༢
འཇུག་པ་ཡུལ། ལྷ་མོ་བུ་ཡུལ་ནང་།
ལས་གནས། ཞིང་བ།
གནས་སྐྱེད་ལ། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༣༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་ལྷ་མོ་ཆོ་བརྟན།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༠།༢༤
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཨ་མཚོག་ཡུལ་ཚོའི་དམག་ཁང་དང་ཁྲིམས་ཁང་མཐུན།
རང་ལོ། ༢༩
འཇུག་པ་ཡུལ། བསའ་རྩེ་རྫོང་ཨ་མཚོག་ཡུལ་ཚོ།
ལས་གནས།
གནས་སྐྱེད་ལ། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༡༠ ་ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་ལྷན་དབང་སྐབས།

མེར་སླེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༠།༢༤

མེར་སླེག་གནང་ཡུལ། བསང་ཁོག་ཡུལ་ཚོའི་རྒྱངས་འཁོར་འབབ་རྒྱལ་སྐྱེས།

རང་ལོ། ༢༣

འཁྲུངས་ཡུལ། བསང་རྩེ་རྫོང་བསང་ཁོག་ཡུལ་ཚོ།

ལས་གནས། འཕྲོག་པ།

གནས་སྐབས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༡༡ ་ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་མགོན་པོ་ཚེ་རིང་།

མེར་སླེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༡༠

མེར་སླེག་གནང་ཡུལ། ཨ་མཚོག་སྐྱེ་ཤོད་རླེ་བ།

རང་ལོ། ༡༤

འཁྲུངས་ཡུལ། བསང་རྩེ་རྫོང་ཨ་མཚོག་སྐྱེ་ཤོད་རླེ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐབས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༡༢ ་ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ།

མེར་སླེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༢༠

མེར་སླེག་གནང་ཡུལ། ཨ་མཚོག་རྒྱ་གར་ཐང་གཏེར་ཁ་སྐྱོག་སའི་སློའ་འགྲམ།

རང་ལོ། ༣༤

འཁྲུངས་ཡུལ། བསང་རྩེ་རྫོང་ཨ་མཚོག་ཁྱི་ངན་རླེ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐབས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༡༣ ་ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་རྟ་མགྲིན་སྐྱབས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༢༣

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ལྷ་ཚུ།

རང་ལོ། ༢༣

འཇུངས་ཡུལ། ཤེས་ཚང་དབའ་བོ་སྐྱུར་ནགས་རི་ཚོ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེདས། འདས་ལྷོངས་ཕྱིན།

༡༤ ་ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་དགོན་མཚོག་ཚེ་རིང་།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༢༤

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཨ་མཚོག་རྒྱ་གར་ཐང་གཉེར་ཁ་སྡོག་

སའི་སྡོ་འགྲམ།

རང་ལོ། ༡༥

འཇུངས་ཡུལ། བསང་ཚུ་རྫོང་ཨ་མཚོག་བན་ཀན་སྡེ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེདས། འདས་ལྷོངས་ཕྱིན།

༡༥ ་ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་མགོན་པོ་ཚེ་རིང་།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༢༤

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ལྷ་ཚུ་རྫོང་ཨ་ལ་དེུ་མགོན་དགོན།

རང་ལོ། ༢༤

འཇུངས་ཡུལ། ལྷ་ཚུ་རྫོང་ཨ་ལ་སྡོག་ཚ་སྡེ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེདས། འདས་ལྷོངས་ཕྱིན།

༡༤) རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༢༦
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། བསང་ཁོག་ཡུལ་ཚོ།
རང་ལོ། ༡༤
འབྲུངས་ཡུལ། བསང་རྩ་རྫོང་བསང་ཁོག་ཡུལ་ཚོའི་དངུལ་རུ་སླེ་བ།
ལས་གནས། འབྲོག་བ།
གནས་སྐྱེངས། འདས་ལྷོངས་ཕྱིན།

༡༥) རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་བན་དེ་མཁར།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༢༤

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། གཙོས་ལྷོང་ཁྱེར།

རང་ལོ། ༢༡

འབྲུངས་ཡུལ། བསང་རྩ་རྫོང་མཚོ་དཀོལ་ཡར་གེ་སོག་སླེ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེངས། འདས་ལྷོངས་ཕྱིན།

༡༦) རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་ཚེ་རིང་རྣམ་རྒྱལ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༢༤

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ས་གནས་ཡུལ་ཚོའི་སྲིད་གཞུང་སློའི་འགྲམ།

རང་ལོ། ༢༡

འབྲུངས་ཡུལ། ལྷ་རྩ་རྫོང་ཟམ་ཚ་ལོ་ཚོ་སླེ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེངས། འདས་ལྷོངས་ཕྱིན།

༡༤༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་གཞུངས་འདུས་སྐྱབས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༣།༢
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། འབོ་ར་དགོན་པའི་འབྲིས་ཀྱི་གཞུང་ལམ།
རང་ལོ། ༡༧
འཇུངས་ཡུལ། བསང་རྩེ་རྫོང་འབོ་ར་ཡུལ་ཚོ་བརྟམ་མཛེས་སྡེ་བ།
ལས་གནས།
གནས་སྤངས། འདས་གྲོངས་ཕྱིན།

༡༥༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་བརྗོད་རྗེ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༣།༤
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ལྷ་རྩེ་འཕེས་ཚང་དགོན།
རང་ལོ། ༢༣
འཇུངས་ཡུལ། འཕེས་ཚང་ཚོས་འཁོར་སྡེ་བ།
ལས་གནས།
གནས་སྤངས། འདས་གྲོངས་ཕྱིན།

༡༦༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་ཚེ་རིང་བཟླ་ཤིས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡༡།༡༢
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཨ་མཚོ་ག་ཡུལ་ཚོང་སྲང་ལམ།
རང་ལོ། ༢༩
འཇུངས་ཡུལ། བསང་རྩེ་རྫོང་ཨ་མཚོ་ག་སྐྱིད་སྡེ་བ།
ལས་གནས།
གནས་སྤངས། འདས་གྲོངས་ཕྱིན།

༡༩ ་ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་དགོན་མཚོག་སྐབས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡།༢༢
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། འཛོ་ར་དགོན་པའི་སྟོན་ཚོས་རུ་བ།
རང་ལོ། ༢༤
འཇུངས་ཡུལ། བསང་རྩ་རྫོང་འཛོ་ར་ཡུལ་ཚོ།
ལས་གནས།
གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༡༣ ་ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་འབྲུག་པ་མཁའ་

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡།༡༣
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཨ་མཚོག།
རང་ལོ། ༢༤
འཇུངས་ཡུལ། བསང་རྩ་རྫོང་ཨ་མཚོག་ཡུལ་ཚོ།
ལས་གནས།
གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༡༤ ་ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་གནས་སྤང་ཆེ་རིང་།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༣།༡།༡༧
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། བསང་རྩ་རྫོང་ཉེན་རྟོག་ཁང་གི་མདུན།
རང་ལོ། ༤༤
འཇུངས་ཡུལ། བསང་རྩ་རྫོང་གན་གུའི་རི་སྟོན་སྡེ་བ།
ལས་གནས།
གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༡༥ ་ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་ཚེ་གཞུངས་སྐྱབས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༡༠༡ ་། ༣། ༡༥

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཤེས་ཚང་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་གྲོ་འགྲམ།

རང་ལོ། ༡༧

འཇུངས་ཡུལ། ལྷ་ཚུའི་ཤེས་ཚང་ཚོས་འཁོར་སྲེ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱངས། འདས་གྲོངས་ཕྱིན།

༡༦ ་ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་སྣ་མོ་སྐྱབས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༡༠༡ ་། ༣། ༡༥

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། སྤྱིད་ཚང་དམེ་ཤུལ་ཡུལ་ཚོའི་ནགས་འདབས།

རང་ལོ། ༤༣

འཇུངས་ཡུལ། ཟླ་བའ་སྐྱོད་ཡུལ་ཚོ།

ལས་གནས། ཉགས་སྐྱང་།

གནས་སྐྱངས། འདས་གྲོངས་ཕྱིན།

༡༧ ་ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་དགོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༡༠༡ ་། ༣། ༡༦

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཚོག་རི་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས།

རང་ལོ། ༡༩

འཇུངས་ཡུལ། ལྷ་ཚུ་རྫོང་བམ་ཚ་ཡུལ་ཚོ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱངས། འདས་གྲོངས་ཕྱིན།

29) རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་དགོན་མཚོག་ཚེ་བརྟན།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། 2013/12/3
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ར་བ་སྐུ་རུ་མའི་ཡུལ་ཚོ།
རང་ལོ། 30
འཇུངས་ཡུལ། མ་ཚུ་ཚུ་ཁ་མའི་རྒྱ་ལག་རུ་ཚེན།
ལས་གནས། འབྲོག་པ།
གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

29) རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། 2013/12/14
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཨ་མཚོག་ཡུལ་ཚོ།
རང་ལོ། 23
འཇུངས་ཡུལ། ཨ་མཚོག་།
ལས་གནས། དགེ་འདུན་པ།
གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

30) རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་ལྷ་མོ་བཟླ་མིས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། 2012/11/22
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། གཙུག་ལྷན་གྱི་ཉེན་རྒྱུ་ཁང་གི་སློལ་ཁ།
རང་ལོ། 33
འཇུངས་ཡུལ། བསང་རྩ་རྫོང་ཨ་མཚོག་སློལ་ཁང་གི་སློལ་ཁ།
ལས་གནས། སློབ་མཁན།
གནས་སྤངས། འདས་ཕྱོངས་ཕྱིན།

༣༡ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་སངས་རྒྱལ་མཁམ་པ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༧།༡༢།༡༦

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཨ་མཚོག་ཡུལ་ཚོའི་ཉེན་རྟོག་ཁང་གི་སློ་མཁུག།
རང་ལོ། ༣༧

འཇུག་ཡུལ། ཨ་མཚོག་རྒྱུང་རུ་ཐང་།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེས། འདས་ཕྱོངས་བྱིན།

༣༢ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་སངས་རྒྱལ་མཚོ།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༥།༥།༡༦

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། ཚོ་ལོ་རྫོང་ཉེན་རྟོག་ཁང་གི་སློ་མཁུག།
རང་ལོ། ༣༦

འཇུག་ཡུལ། ཚོ་ལོ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེས། འདས་ཕྱོངས་བྱིན།

༣༣ རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་བཀའ་ཤིས་སྦྱིན།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༥།༥།༢༦

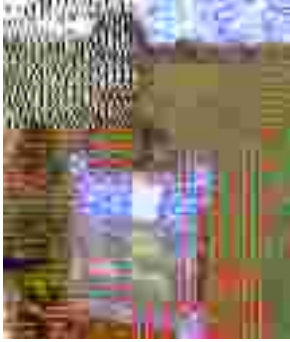
མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། བསང་ཁོག་ཡུལ་ཚོའི་འབྲམ།
རང་ལོ། ༥༥

འཇུག་ཡུལ། བསང་རྩེ་རྫོང་བསང་ཁོག་དཔལ་རུ་སྡེ་བ།

ལས་གནས། འབྲོག་པ།

གནས་སྐྱེས། འདས་ཕྱོངས་བྱིན།

༣༤༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༦།༡༢།༤

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། མ་ཚུ་རྫོང་གི་རྩོ་ཚལ་ཁྲིམ་ར།

རང་ལོ། ༣༣

ལས་ཁུངས་ཡུལ། མ་ཚུ་རྫོང་།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེས། འདས་ལོངས་ཕྱིན།

༣༥༽ རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་བྱུག་དོར་སྐྱབས།

མེར་སྲེག་གནང་དུས། ༢༠༡༦།༡༣།༢

མེར་སྲེག་གནང་ཡུལ། འབོ་ར་དགོན་པའི་སྤིང་རྫོང་ནང་།

རང་ལོ། ༡༦

ལས་ཁུངས་ཡུལ། བསང་ཚུ་རྫོང་འབོ་ར་ཡུལ་ཚོའི་བདར་མདོ་སྡེ་བ།

ལས་གནས།

གནས་སྐྱེས། ༎ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད།

ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རེ་རེ་ཡིན་པ་ནི། མི་ལོ་མང་བོའི་རིང་རྒྱ་ནག་དམར་བོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གསང་བའི་
ངང་སྤེལ་སྐྱོད་བྱས་པའི་བདེན་དོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་འབྲི་ཁྱི་བདུན་གྱི་སྟེང་ལྷན་ཅིག་ཀྱི་ཚེན་གྱི་ཐང་ལྷག་
པ་ཚེན་བོའི་གསུང་འབྲུམ་ ། རོ་སོགས་གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྷ་བྱ་དག་གི་སྤྱབས་ཀ་ནས་འོད་གྱི་ཟེགས་མ་རེ་རེ་ལྷར་
ཁོ་བོའི་སེམས་ལ་རེ་གསལ་ནས་རེ་གསལ་དུ་གྱུར།

སྐབས་དེར་བོད་ཁམས་སྤྱི་དང་འབྲ་བར་ལྷ་བྱང་བཟུ་ཤིས་འཁྲིལ་དགོན་པའི་ནང་གི་མཁས་བཙུན་བཟང་
གསུམ་དང་། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ། ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ། ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་པ་རོལ་
དུ་སོན་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་བཟང་ལས་འདས་པ་ཞིག་“མང་གཙོ་བོའི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཡུ་ཉེ་
བཅོན་གྱིས་དགོན་པ་ནས་སྤྱིར་འབྲུད་བཏང་བ་དང་། ཉེས་མེད་ཉེས་འདོགས་དང་རང་སྐྱོང་གང་ཅན་གྱིས་
སོག་ཁྲིམས་བཅད་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ཀུན་མཁྲིན་བྱུག་པ་ཚེན་བོའི་ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཚོག་བསམ་འབྲུབ་ཚང་ལ་སོག་ཁྲིམས་བཅད་
ནས་སྤྱི་སོག་བཏོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༥ ལོར་ལམ་རིམ་གསུང་ཚོས་གནང་སྐབས་ཤིག་ལ་
ལ་མོང་ས་སྤྱི་བསམ་མཚོན་ཚེན་བོ་མཚོག་གིས། “དཔེར་ན། བཟུ་ཤིས་འཁྲིལ་གྱི་དགེ་བཤེས་ཚེན་བོ་ཞིག་རྒྱ་
མིའི་བཙོན་ཁང་ལ་རྒྱུད་མཐར་སོག་ཐོག་གི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གསོད་ཁ་དེ་ལ། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་
སྤྱགས་རྗེ་ཅན། །མར་གྱུར་འགོ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་ལྷ་ལ་གྱུར། །མ་ལུས་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྤྱི་ན་པ་
དང་། །བདག་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིས། །འགོ་ཀུན་བདེ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་
པའི་ཚིགས་བཅད་དེ་སྤོན་ལམ་བསྐྱོན་ནས་དེས་རྗེས་སུ་བསད་སོང་བ་ཡིན་པ་རེད།” ཅེས་བཀའ་གནང་ཡོད་
ལ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཚེའི་སྤྱི་སྤྱི་བསམ་མཐར་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་སྤྱོད་དེ་ནི་
ས་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་པོས་བྲག་པོའི་དབྱུང་ཚོགས་བོད་ལུལ་དུ་བྱངས་ཏེ། གསོད་གཏུབ་འཕྲོག་
བཅོམ་གཏོར་བཤིག་མི་བཟང་བ་བྱས་པ་ལ། ཞི་བའི་བཅེངས་འགོལ་དུ་མིང་བཏགས་ནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྤིང་

མང་ནས་བཞུགས་སྐབས། དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་སོ་ཁོང་དང་ཁོང་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་ཆེན་མང་དག་ཅིག་གི་སྐྱ་
སྲོག་ཉེས་མེད་ངང་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་རྒྱལ་དཔོན་མོར་སོང་བ་ནི་ཅི་འདྲའི་ཡིད་པངས་པ་ཞིག་རེད་ཨང་།

རིག་གསར་སྐབས་དགོན་པ་ནས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་དགོན་པའི་ནང་སྡོད་ཏུ་མ་བཅུག་པར་འཛིན་བཟུང་བཅོན་
འཇུག་དང་བཅོན་གྱིས་ལས་ཀར་ཡར་འདེད་མར་འདེད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་། རྒྱ་བྱང་བཟུ་ལེས་འབྲིལ་
གྱི་གདན་རབས་གོ་ལྷ་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་མོ་རྗེ་བཅུན་རྒྱ་མ་དམ་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་རྗེ་དགེ་
འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་གསུང་སློབ་ཞུས་ལས། “སྐབས་དེར་བྱ་བ་སྡོང་ལྷག་ཁ་ཤས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཚར་
བ་དང་། དེའི་ལྷག་མ་ཆེག་སྡོང་ལྷག་ལས་ཀར་དེད་སོང་། ལུལ་ན་ལོ་ལོ་ན་ཟན་པ་ལས་ཀ་བྱེད་མི་སྲུབ་མཁན་
སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད། ང་ཚོ་གསར་བྱ་ཡིན་པ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཅིག་ལས་མི་འདུག་………………
ཉིན་དཀར་ལས་ཀར་དེད་ནས་འདུག་གི་མི་འདུག་ལ། མཚན་མོ་གཏམ་བཤད་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་
འདུག་གི་མི་འདུག །ང་ཚོ་ནགས་གཙོད་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་ནས་ཡར་ཞིག་ལ་དེད་སོང་། ལུལ་གྱི་བྱ་བ་ཟན་
པ་ཚང་མ་རྒྱངས་འཁོར་ནང་བཞག་ནས་ཁྲིད་སོང་བ་རེད།”¹⁰ ཅས་གསུངས་ཡོད།

ལ་ཀུན་གཞིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་“བོད་རྒྱུངས་སུ་དེ་སྣ་བཅུན་གྱི་སྤྱིའི་གངས་འཁོར་ནི་ཉ་
ལམ་ཁྲི་བཅུ་གཅིག་ལྷག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁྲོད་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་བོས་བྲོལ་སྤྱིན་པ་པལ་ཆེར་མི་གངས་ཁྲི་
གཅིག་དང་། ལྷག་འཕྲོས་ཉ་ལམ་ཁྲི་བཅུ་ཡོད། དམངས་གཙོ་བཙུན་བརྒྱུར་མཚུགས་སྤྱིལ་རྗེས། དགོན་པར་
སྡོད་པའི་བྱ་བཅུན་བདུན་སྡོང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་བརྒྱ་ཆའི་དགྲ་བཅུ་གོ་གསུམ་༤༣% ཉུང་དུ་སྤྱིན་
ཡོད་པ་རེད།”¹¹ ཅས་སློབ་ཆོག་གནང་ཡོད།

ལོ་ངོ་ཉེར་གསུམ་རིང་ལ་ཚོས་འཆང་ཉན་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་བོས་རྒྱ་མེད་པར་སྲུང་ཚུལ་ཡང་ལ་ཁྲི་ཆེན་
གྲུང་ཐང་དུག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབྲུམ་བོད་ཉང་ཉེ་བ་ལས་“དེང་སྐབས་ཀྱང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལྷག་ལ་གཞི་

¹⁰ ཞེས་སྐྱེ་བ་སྣ་གྱི་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་འཕྲོས་སུ་གསུང་བ་ཞིག་སྐྱ་ཐག་ལས་བལྟས་པའོ།
¹¹ ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བཅུན་གྱི་སྤྱི་རྒྱུ་ལྷ། བོད་གཞུང་བདེ་སྲུང་བོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་། དཔར་དུས། ༡༩༩༧/༡༡/༡ སྟོན་པོས། ༥༥ ན་གསལ།

པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྲུ་བ་རྣམས་བཞུགས་སའི་གྲུ་ཤག་ཁ་ཤས་དབུབ་ན་བཟང་རྒྱ་ལས་ངན་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་
 རེད།¹³” ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ཡང་རྣམས་དེར་སློབ་གྲང་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དང་གསེར་ཁང་ཆེན་མོ་སོགས་ལྷ་ཁང་འགའ་ཞིག་
 མ་གཏོགས་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་མལ་ཆེར་གཏོར་བའི་ག་ཉང་འདོད་པ་དང་། གནས་རྒྱུད་བཅོན་ཁང་གཙོ་བོ་གྲུ་
 ཚང་སོ་སོའི་བཅོན་ཁང་དང་། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆའི་ནང་ཆེན་གཙོ་བོ་ནང་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ནང་ནས་ཨ་ལགས་
 རྣོ་མང་ཚང་གི་ནང་ཆེན་དང་། ཨ་ལགས་སྤྱི་ཚང་གི་ནང་ཆེན། ཨ་ལགས་སྟོན་གྲགས་ཚང་གི་ནང་ཆེན་
 གསུམ་གྱི་སྤྱི་བའི་གྲུང་ལྷག །ཨ་ལགས་འགྲུང་རྒྱུ་ཚང་གི་ནང་ཆེན་གྱི་ཚོམས་ཆེན་ཅམ་མ་གཏོགས་
 གཞན་ནང་ཆེན་ཁག་ཚང་མ་གཏོར་བའི་ག་ཉང་དང་རྩ་མེད་བཏང་འདུག་པའི་ལྷལ་དངོས་སྤྱི་མཐོང་རྒྱུང་ངོ་།།

ཡུལ་གཞིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཡིག་འབྲུ་ཞི་བདུན་གྱི་སྟུན་ལྷུ་ལས། “དམངས་གཙོ་བཙུན་
 བརྒྱུད་ལོང་དུ་ལོད་སྤོངས་ལ་ཆེ་འཕྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་གྲངས་ཉེས་སྤོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་།
 དམངས་གཙོ་བཙུན་བརྒྱུད་རྗེས་སྤྱི་དགའུང་གིས་སོར་བཞག་གྲས་པའི་དགོན་སྡེ་བདུན་ཅུ་ཅམ་ལས་མེད་
 ལྟ་བུ། བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བདུན་༤༧% ལྷག་ཉུང་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་མང་ཆེ་བར་སྤོང་མཁན་
 མེད་རྒྱུན་འདུ་ཁང་སོགས་ལྷ་ཁང་ཁག་དང་། གྲུ་ཤག་བཅས་པ་དག་སྤོང་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། མི་དང་མི་

¹³ ཁྱི་ཆེན་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་གསུང་འདུག། བོད་(ང)་བའི་ཤོག་དོས་ ༣༥ བར་གསལ། ༡༩༡༤ མི་ཁྲོན་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཁང་།

མིན་གྱི་སྐྱོར་བས་ཚག་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་པོ་གཉེ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།¹⁴”ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ཡང་ཡིག་འབྲུ་ཁྱི་བདུན་གྱི་སྐྱོན་ལྟ་ལས། “དེ་ལྟ་མཚོ་སྐྱོན་དང་། ཀན་སུའུ་གཉིས་ནང་ཚབས་པོ་ཆེའི་གནས་ཚུལ་མང་བོ་བྱུང་ཡོད། འགའ་ཤས་མོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལས་ཚབས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད།” ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ཆོས་སྐོ་བྲེས་པའི་རྗེས་སུ་དགོན་པའི་ནང་སྤྱིར་སྐྱོན་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཅམ་ལས་ཡོང་མི་ཚོག་པར་བཅན་བཀའ་བཏང་ཡོད་པའི་སྐོར་ཡང་ཁྱི་ཆེན་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་གསུང་ལས། “སྤྱིར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་བསྐྱོན་ཆོག་པའི་ཐག་བཅད་པ་རེད། (སྐྱོང་དགོན་པ་དུ)དེའི་རྗེས་ཡར་བཤད་ནས་ཉེ་ལུ་ཐམ་པ་ཁ་སྐོན་བྲེས་པ་རེད། སུང་རྩུ་ཅེ་ཡོང་བ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་ནས་བྲེས་པ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་མགོར་འབྲུང་ཆོག་པའི་ཚུལ་བྲེས་ཡོད།¹⁵” ཅེས་གསུངས་ཡོད།

རྒྱ་དམར་གྱིས་འཕྲོག་བཅོམ་ཆེན་པོ་བྲེས་པའི་ནང་དང་ནང་ཆེན་སོགས་གྱི་རྒྱ་ལོར་སྤྱིར་མ་སྤྱད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཁྱི་ཆེན་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། “ལ་ལས་ང་ལ་སྐོན་ཆད་ནང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ལོར་གཞུང་བཞེས་ (འཕྲོག་བཅོམ་)བྲེས་པ་སྤྱིར་བྲིན་ཡོད་ཅེས་པ་རྒྱ་ཁོ་ན་རེད། ཡར་གོང་རིམ་ལ་སྐྱོན་ལྟ་བུ་བྲེས་པ་ལྟར་ཐང་དེ་སྤྱིར་བྲིན་ཤས་ཆེ། ཞིང་ཆེན་སྤྱི་བདེ་ཁང་གིས་ང་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ན། གྲུང་ཐང་ཆང་གི་རྒྱ་གཞུང་གཞེས་ (འཕྲོག་བཅོམ་)བྲེས་པ་སྐོར་ཁྱི་ཆེ་བརྒྱ་ལྟ་གི་ཅ་བ་འདུག་ཟེད། འོན་ཀྱང་། དེ་རིང་ང་ལ་ཁྱི་ཆེ་བརྒྱ་མ་ཟེད། ཁྱི་ཆེ་བརྒྱ་དགོས་ཟེད་ན་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་དཀའ་མོ་རེད།¹⁶” ཅེས་གསུངས་ཡོད།

སྐྱོང་དགོན་པའི་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཆང་གི་འདུ་ཁང་ནི་སྐྱོང་ལྟ་བུ་ཁང་བོ་སྐྱོ་གཙུག་པའི་བཤམ་རར་བརྒྱུར་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་སྤྱི་བའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་སྤྱི་བའི་ལས་གསོག་སར་བྲེས་པ་སོགས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ནས་བཤད་ནའང་འགྲོ་བ་མིའི་བསམ་སྐྱོད་ལས་འདས་ཤིང་། ཆེས་མི་ལེགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་དང་

¹⁴ ཡིག་འབྲུ་ཁྱི་བདུན་གྱི་སྐྱོན་ལྟ་བུ་མོད་གཞུང་བདེ་སྤྱིར་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་། དཔར་དུས། ༡༩༩༩/༡༡/༡༡ འོག་ངོས། ༥༥ ལྟ་གསལ།

¹⁵ ཁྱི་ཆེན་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་གསུང་འབྲུ། མོད་(ང) བ། འོག་ངོས་ ༥༩ ལྟ་གསལ། ༢༠༡༩ མི་ཁྱིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

¹⁶ ཁྱི་ཆེན་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་གསུང་འབྲུ། མོད་(ང)བ། འོག་ངོས་ ༣༩ ལྟ་གསལ། ༢༠༡༩ མི་ཁྱིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

སྐྱོན་པའི་བྱ་སྐྱོད་སྒེལ་ཡོད། དགོན་པའི་ནང་ལོར་ལུག་བཤམ་རར་བསྐྱར་བའི་བཟོ་བྱ་བཅུགས་པའི་གང་
མཛོད་ཁང་(凉库)ལྟེ། ལོར་ལུག་གི་ཤ་འཛོག་སའི་གང་མཛོད་ཁང་དེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལས་མས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་
བང་དགོན་པའི་ནང་དུ་མིག་གིས་མཛོན་སྲུང་དུ་མཛོད་རྒྱ་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཐོག་བང་བདེན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱས་བཟུང་སྟེ་གཉའ་གཞོན་སྲུ་མཐུད་གཏོང་བཞིན་པ་
དེར། ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་བསམ་ཡོད་ཤེས་ལྡན་པ་ཚོས་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་བར་སློ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
བསམ་ཚུལ་དང་ངོ་ཚོལ་སྟུན་ལུ་སྤུལ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཨ་ལགས་ཙ་ཡུས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར་གྱིས་
༼ངའི་པ་ཡུལ་གྱི་ཡ་ང་བའི་ལོ་རྒྱུས་༽ཅེས་། “༡༩༤༩ ལོའི་རྒྱ་ལྷ་བར་ཀན་ལྷོ་མི་རིགས་སློབ་གྲུའི་སློབ་མ་རྟ་
མཐོན་དབང་འདུས་དང་……སློབ་མ་ཚོས་དོག་ཅ་ཆེག་སྤིལ་གྱི་སློན་པ་ཁོ་ཚོས་བཏོན་པའི་གནད་དོན་དེ་དག་
སྤུར་དུ་ཐག་གཅོད་མ་བྱས་པར་སྤང་མེད་བཞག་ན་རྩམ་སྟོན་ཁོམ་སྟོར་བྱ་རྒྱ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་ཅེས་
མཐོན་དབང་གཅེག་གྱུར་གྱི་སློན་པ་རེ་བ་ནན་པོ་བཏོན་”¹⁷ཞེས་སོགས་གསལ་ཡོད།

ཆེས་ཤིན་ཏུ་པངས་པ་ཞིག་ལ་རིག་གསར་སྐབས་དཔར་ཤིང་སྤྲ་མང་བཞུགས་པའི་ལྷ་བང་དགོན་པའི་གསུང་
རབ་དཔར་ཁང་ཆེན་མོ་སོགས་མེར་སྟེག་བཏང་། སྟོན་ཕྱོན་མཁས་དབང་ཁྱི་སྟོང་གིས་བསགས་པའི་གཅེས་
ལོར་རིན་ཐང་གལ་བ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཏུ་ཅང་འཕོར་ཆེན་མོ་ཞིག་དེར་བཞུགས་ཡོད་པ་སློབ་མ་དགོས།
དཔེར་ན། ཀུན་མཁུན་སྐྱ་སྤེང་གཉིས་པ་སྐབས་མཚོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་ཚང་གིས། དབུས་ཀྱི་བྱ་ས་མེ་
འབྲས་དགོ་གསུམ་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་ལ་མཚོད་འབྲལ་མཛོད་ཅིང་། དཔེ་རྒྱུན་དགོན་པོ་
གང་ཡོད་བཅུད་གཅོད་ཀྱིས་ཡོན་འབྲལ་སོགས་ལུས་ཉེ་པོ་ཉི་“ཁྱི་སྟེག་བཞུལ་བ”¹⁸ དང་། གསེར་བཟང་

¹⁷ ངའི་པ་ཡུལ་གྱི་ཡ་ང་བའི་ལོ་རྒྱུས། འོག་གངས་༡༩༩༠~༡༩༩༩ བར་གསལ། ཨ་ལགས་ཙ་ཡུས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར་གྱིས་བཅུམས། བར་དུས། ༡༩༩༩ བོད་གཞུང་
སྤྲ་ཐང་དཔར་ཁང་།

¹⁸ ལྷ་བང་བཟུ་གིས་འཁྲིལ་དུ་གདན་དྲངས་པའི་གནས་རྒྱུས་གདན་དྲངས་སྟེ་རྩ་ཆེན། འོག་ངོས་༤༩ ན་གསལ། དཔལ་མང་པོ་རྟེན་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚོན་གྱིས་བཅུམས།
༡༩༩༩ ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་བསྐྱར་ཁང་།

གིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྲུར་སོགས་ཀུན་ལ་ཞུན་སྐྱོད་ལྡན་པའི་རིང་གི་དཔེ་ཆ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པར་
བཅེགས་པ་རྣམས་མེད་མེད་ལྟར་སྐྱུར་བཏང་བ་ནི་ཅི་འདྲའི་ཡིད་སྐྱོད་གོས་པ་ཞིག་རེད་ཨང་།

ལ་ཀུན་གཞིགས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། “ལོ་ངོ་ཆེག་སྤོང་ལྷག་གི་རིང་སྡོན་བྱོན་མཁས་པ་ཁྱི་སྐྱུར་
གིས་འབད་འབྲངས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་བརྗེས་ཀྱི་རུས་པ་དང་། གཅེག་གྲུར་
ཀྱི་རང་བཞིན། ལོ་བདེ་དོན་ཟབ་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བཅས་གང་ཟད་ནས་མི་དམན་པའི་བོད་ཡིག་དེ། ལྷ་མཚན་མེད་
པར་མ་སྐྱེས་མེད་གེར་རྫོང་མཁན་གྱིས་རང་འདོད་ལྟར་ཅེད་མོ་བཅེས་པ་ནི་ཉ་ཅང་མ་འོས་པ་ཞིག་
རེད།”¹⁹ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ཤུལ་དུ་ལྷག་པའི་ནང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་ཆ་རྣམས་དུས་འཁོར་གྱི་ཚང་ནང་མགོ་མཇུག་མེད་པར་ག་ས་གང་དུ་
གཏོར་ཡོད་པ་རྣམས་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་མ་བསྐྱངས་པའི་བར་དུ་དགེ་བཤེས་ཁག་ཅིག་གིས་
ལེགས་བསྐྱེགས་གནང་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱབས་དཔོན་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཉར་ཡོད་པའི་དཀར་ཆག་ཏོག་བོད་
ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁག་གཅིག་གི་མཚན་བྱང་རྩི་མེད་ཤེས་དཀར་མེ་ལོང་། །ཞེས་བཏགས་པ་མཚོ་སྡོན་དཔེ་
བསྐྱེད་ཁང་གིས་བར་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལ་མཇུག་པ་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་ངེས་ཡིན། ལྐབས་དེ་མེད་
དུ་གྲ་གངས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཆོགས་བཅུགས་ནས་དཔེ་ཆ་དག་བསྐྱེགས་བྱས་འདུག་ནའང་རིག་གསར་ལས་
འགུལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་བསྐྱེགས་བྱས་ཚར་མི་འདུག་ལ། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལོར་ཁོ་བོ་ཡང་རིག་གསར་
ལྐབས་ཐོར་བཤེག་ཏུ་བཏང་བའི་སྐབས་དཔོན་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་དཔེ་སྐྱིག་གི་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་ལོ་གསུམ་
བཞི་ལྷག་ལ་སོང་ལྷོད་སྐབས་དེ་དུས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལྷོད།

རིག་གནས་གསར་བཞེ་སྐབས་སུ་དཔོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་གཏོར་བཤེག་ཏུ་བཏང་བ་དང་། ལྷ་རྩེན་སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་རྩེན་རྣམས་མེད་མེད་ལྟར་སྐྱུར་སྐྱུར་ལྟར་འཕྲོག་བཅོམ་གསུམ་བྱས། ལྷ་ཤག་ཐམས་ཅད་བཤེག་ནས་
ཤུལ་དུ་ཞིང་བཏག་ལ། འདུ་ཁང་བཤེག་ར་བྱས། ལྷ་མ་དང་གྲ་པ་དམར་གསོད་འཇུ་བསྐྱེད་བཅོམ་ཁྲིད་དང་སྐྱུག་

¹⁹ ཡིག་འབྲུག་ལྷན་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱེད་ལྷན། ལོ་ག་ངོས། ༡༤ ར་གསལ། ཀུན་གཞིགས་པར་ཆེན་བཅུ་བ་མཚོག་གིས་མཛད། ༡༩༩༢ ལོར་གཞུང་བདེ་སྐྱེད་བོད་གནས་ཉམས་ཞེབ་ཁང་།

སྤོང་མནར་གཅོད་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བ་བྱས་པ་དང་གྲུ་ཚོས་སྤོན་མེད་པའི་གྲུ་བ་ཡིན་པར་དོགས་པ་རྣམས་ལ་
ཁྱེད་རང་བྱུང་མེད་སྲུ་དང་ལྷན་འབྲེལ་བྱས་པ་སོགས་བཅོན་གྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་རུམ་ལ་བཅུག་པ་སོགས་གྲུ་བ་
གྲོང་ལ་ཐབ་བ་སོགས་བྱུང་སྤོང་ཡོད། ཡ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་“སྤོགས་གཞན་ཞིག་
ནས་གྲུ་བཅུན་རྣམས་ལ་སྐྱུ་སར་ཐབ་ཀྱི་ཡིན་མིན་སྐད་ཆ་དེས་ཉེ། གཤམ་སྲིད་སྲུ་མ་ཐུང་དུ་གྲུ་བཅུན་གྲེད་རྒྱའི་
རེ་བ་བཏོན་ཆེ། ཁྱོད་ལ་ད་དུང་སློབ་གསོ་ཐོབ་མེད་པ་དང་ཚོང་ས་དང་སེལ་སྐབ་མི་འདུག་ཅེས་རྒྱབ་སྐྱོད་གྱིས་
འཐབ་ཚོད་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཐ་ན་དོ་དམས་དང་བཅོན་འཇུག་བྱས་པའང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།”²⁰ཅེས་
གསུངས་ཡོད།

སྐབས་དེ་དུས་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་གྱིས་ནག་ཉེས་འཇུགས་པ་དང་། འཐབ་ཚོད་དང་བཅོན་འཇུག་གྲེད་པ།
རྒྱ་ལོར་ཡོད་ཚད་འཕྲོག་བཅོམ་གྲེད་པ་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་སྤོགས་པའི་སྐབས་དེའི་སྤྱིའི་འགོ་ཁྲིགས་ཤིག་ཡིན་
ལ། མི་མང་མང་ཚོགས་དཀྱུས་མ་ཐལ་ཆེ་བའི་ཁྲིམ་ཚང་གི་མགོ་སྐྱོད་དང་། ཁྲིམ་ནང་གི་ཅ་ལག ། ཁྲིམ་སློའི་
རྒྱ་ལོར་ཚང་མ་བཅོན་འཕྲོག་བྱས། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་མི་གངས་ཁྲི་ཡས་མས་རེ་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་པ་དང་།
ཁ་ཅམ་འགྲུལ་ནའང་ཚོས་འདོན་གྱི་འདུག་ཟེར་ནས་ཉེས་རྒྱུད་གཏོང་བ་དང་། སློབ་མས་སྐྱ་མར་སྤོན་བརྗོད་
དང་། བྱ་ཡིས་པ་མར་འཐབ་ཚོད་གྲེད་དཀོས་བྱུང་བ་སོགས་ཆེས་མི་འོས་པ་སྟེ། དེ་ལས་ཐབས་རྒྱགས་པའི་
ལས་ངན་ཚབས་ཆེན་གསོག་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། མི་མང་པོ་ལྟོགས་སློམ་གྱིས་མནར་ནས་ཤི་བ་
སོགས་བོད་ཀྱི་སྲུང་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐོས་སྤོང་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཉ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དམར་སྤོགས་ཚོགས་པའི་དུས་རྒྱུན་དེའི་བསྐྱགས་གྲེད་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་ཞིང་བཅུ་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱལ་
བཅེངས་འགོལ་ཐོབ་ཟེར་བ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

ཡ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། “(རྒྱ་གཞུང་གིས་བཤའ་སྤྱད་སྤྱངས་ལྟར་ན་དེ་སྤོང་བོད་སྤོངས་
ནི་) བཀས་བཀོད་རྒྱུན་འཛིན་དབང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ནའང་འབྲུ་རིགས་དེ་ལྟར་དཀོན་པོ་མེད།

²⁰ ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་གྱི་སྐར་ལྷ། ཤོག་ངོས་༡༡ ཏུ་གསལ། གུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བཅུ་བ་མཆོག་ ༡༩༩༢ བོད་གཞུང་བདེ་སྤུང་བོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

ལྷག་པར་དུ་ནང་ཚོས་སྤེལ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟབས། མི་མཚོག་དམན་བར་གསུམ་སུ་ཡིན་རུང་ཚང་མར་
དབུལ་པོངས་ལ་སྤྱིན་གཏོང་གི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད་ཅིང་སྤོང་མོ་བརྒྱབ་ནའང་འཚོ་ཐབས་འཁྲོངས་
ངེས་ཡིན་པ་དང་། ལྷོགས་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་མི་སྲིད་ལ། ང་ཚོས་ཀྱང་མི་ལ་ལྷོགས་ཤི་ཐེབས་
པའི་གནས་ཚུལ་ཁོར་ནས་གོ་སྤོང་མེད།²¹” ཅེས་གསུངས་ཡོད།

རྣམས་དེ་དུས་མི་ཞིག་གིས་ཅམ་པ་ཟ་བཞིན་ཡོད་ན་དེའི་ངེ་མ་ཐག་རེད་ནས་ཚོར་བ་སོགས་ཡི་དུགས་མངོན་
སུམ་དུ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི་ལྷོགས་སྒོམ་གྱི་སྟུག་བསུལ་སྤངས་པ་དང་། མི་ཞིག་དགོད་པའི་ཆེ་ན་སོ་ཅམ་སྟོན་པ་
ལས་གད་མོའི་སྤྱོད་དང་འཇུམ་མདངས་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱིར་མངོན་རྒྱ་མེད་པར་བཤད། ཡང་དེ་དུས་བཙོན་ཁང་དུ་
ཉེས་ཅན་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་གྱིས་ཁེངས་འདུག་ཅིང་། ཉེན་དཀར་ལས་ཀར་དེད་ནས་དཀའ་སྟུག་སྤོང་
བརྟུག་པ་དང་། མཚན་མོ་གཏམ་བཤད་དང་འཐབ་ཚོད་བྱས་ནས་སྤོང་དུ་མི་འཇུག་པ། མི་ཁ་ཤས་ཤིག་ལས་
ཀ་ལས་སར་ཤི་འགྲོ་བ་དང་། མི་ཁ་ཤས་ལས་ཀའི་ལམ་བར་དུ་ཤི་བ། ཡང་མི་ཁ་ཤས་ཚོགས་སྤངས་ཤི་བ། མི་ཁ་
ཤས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁེན་ནས་ཤི་བ་སོགས་ཉེན་མ་གཅིག་གཉིས་གྱི་ནང་མི་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཟ་མ་མེད་
བཞིན་དུ་ལས་ཀར་བཙོན་གྱིས་དེད་སྟབས། ལྷོགས་སྒོམ་ཁོང་ཤི་བ་གངས་ལས་འདས། དགོན་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་
འདབས་ལ་དུར་ཁོང་ཡོད་པ་དེར་དང་པོར་མི་ཤི་བའི་སྤང་པོ་ཁྱེད་ནའང་། རྗེས་སུ་དགོན་པའི་སྒོར་ལམ་བར་
དུ་རོ་ཡིས་ཁེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ཟ་མ་མེད་པར་སྤུམ་བུ་སྤྲེ་ལོ་དང་། ལྷ་རམ་འབྲུ། ཐང་ཤིང་གི་སྤོང་པོའི་
ཚར་ཚོགས་པའི་ཐང་འབྲས་སོགས་ཟ་དགོས་བྱུང་བ་ནི་རྒན་རབས་དག་གི་ངག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་
ཡིན། ཟ་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤི་བ་དུས་ལ་ཐུག་ཅིང་། མི་ཁ་ཤས་ལྷོགས་སྒོམ་གྱིས་མནར་བ་མ་བཟོད་
པར་རང་སྟོག་བཅད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དངོས་སུ་སྤངས་ན་ལྟ་ཅི་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱི་
གཤམ་པའི་དཔྱུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་སྤོང་བའི་དོན་དངོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བོད་ཡུལ་ཚོས་ལྡན་ཞིང་དུ་བྱུང་སྤོང་
ངོ། །

²¹ ཡིག་འབྲུ་ཞི་བདུན་གྱི་སྟུན་ལྷ། རོག་ངོས། ༧༩ ན་གསལ། ༡༩༩༦ བོད་གཞུང་བདེ་སྤང་བོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

དེ་ཡང་ཡ་ཀུན་གཞིགས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། “བཙོན་བཅུག་གྲུས་པའི་ཉེས་ཅན་པའི་གྲངས་
 འབོར་མང་པོའི་མཉམ་པའི་སྐྱེན་གྱིས་དོ་དམ་བྱེད་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་ལྷུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ངལ་ཚོལ་
 ལྷགས་པོའི་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འཚོ་བ་དང་སྤྲོད་བཙོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས། མི་འབྲུམ་སྤྲུག་
 མང་པོ་སྐྱེན་ལས་དུ་ཤོར་ནས། བཙོན་པའི་སྤྱང་པོ་སྤྲུམ་མི་ཚང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན།”²² ཞེས་གསུངས་ཡོད།
 མདོར་ན། ལྷན་པས་དེར་རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་ཚོགས་པས་”ཚོངས་དང་གཙང་མེལ”ཟེར་བའི་འོག་དགོན་པ་
 དང་གྲུ་པ་མེད་པར་གཏོང་བའི་ལས་འགྲུལ་ནང་། ཚོས་ལུགས་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་རྒྱ་དང་གཅིག་། ལྷན་གསུང་
 ལུགས་ཉེན་ཅེད་པོ་རྒྱ་དང་གཉིས། ལྷན་པས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅུ་ལྷན་གསུང་གིས་གྲུ་བཙོན་སྤྲུ་སར་པའ་ཏུ་འཇུག་
 རྒྱ་དེ་གསུམ་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་²³ ཅེས་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དམར་ཕྱོགས་ཚོགས་པས་དམག་དོན་གྱིས་བཙོན་འཇུག་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་བསྐྱེད། མང་
 ཚོགས་ལ་མགོ་སྐྱོར་སྐྱེད་སྐྱོང་བཅས་སྲིད་རྒྱུས་གསུམ་འབྲུལ་མེད་དུ་བཟུང་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། “མདོར་ན་ཟེང་
 འབྲུག་པའི་ལྷ་མོ་གཡོག་ཚོགས་དང་མ་ཚོགས་པའི་མི་སལ་མོ་ཆེ་དང་། ལྷ་མོ་གཡོག་མི་རྒྱུད་པའི་མི་བཟང་པོ་མི་
 རྩེད་པ་ཞིག་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་བསྐྱོན་པ་དང་། འཛིན་བཟུང་བཙོན་འཇུག་དང་། དེ་དག་ལ་
 དབང་བའི་རྒྱ་ལོར་གཞུང་བཞེས་(འཕྲོག་བཙོན)བཏང་བ་སོགས་ཟེང་འབྲུག་བྱེད་གཏེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་
 ཐག་གཙོད་གྲུས་སྤྲུལ་མི་དམངས་རྣམས་ཉ་ལས་ཉང་སངས་ཡོད།”²⁴ “ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡ་ཀུན་
 གཞིགས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་སྐྱེ་སྲིད་ལ་བརྗེས་པའི་གསུང་གསལ་ནག་གི་རིལ་བུ་དེ་དེ་ནི། ཡ་
 ཁོག་ན་སྤྲིང་དང་རྩུས་པའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ན་དུས་དང་བསྐྱེད་པ་རི་སྲིད་འབོར་
 ཡང་། ཚེས་སྐྱི་གཡའ་ཞིང་འཛིགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་བརྗེད་ག་ལ་སྲིད།

²² ཡིག་འབྲུ་མི་བདུན་གྱི་སྐྱེན་ལྷ། ཤོག་ངོས། ༡༠ བ་གསལ། ཀུན་གཞིགས་པ་ཆ་ཆེན་བཅུ་བ་མཚོག ༡༩༩༧ བོད་གཞུང་བདེ་སྲུང་བོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

²³ ཡིག་འབྲུ་མི་བདུན་གྱི་སྐྱེན་ལྷ། ཤོག་ངོས། ༡༠ བ་གསལ། ཀུན་གཞིགས་པ་ཆ་ཆེན་བཅུ་བ་མཚོག ༡༩༩༧ བོད་གཞུང་བདེ་སྲུང་བོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

²⁴ ཡིག་འབྲུ་མི་བདུན་གྱི་སྐྱེན་ལྷ། ཤོག་ངོས། ༡༩ བ་གསལ། ཀུན་གཞིགས་པ་ཆ་ཆེན་བཅུ་བ་མཚོག ༡༩༩༧ བོད་གཞུང་བདེ་སྲུང་བོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

དེ་ལྟར་ཉེ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཤངས་པ་འདི་རྣམས་ནི་ཨ་ཁང་གིས་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ང་རང་གིས་
དངོས་སུ་ཐོས་པ་དང་། རིག་གསར་སྐབས་ཀྱི་གཏོར་བཤེག་གི་རྗེས་ལུས་མང་པོ་ཞིག་དངོས་སུ་མཐོང་སློང་
བ་འདི་དག་ལྟོ་གཞུ་པོར་གནས་པའི་སྤྱི་ལོ་རྣམས་ལ་ཤང་པོར་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཀྱི་ཁྲུངས་ལུབ་པའི་ཆེད་དུ།
ཆོ་སྲོག་གཏའ་མར་བཞག་ནས་གྲིས་པའི་ཡ་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཁྱི་ཆེན་གྲུང་ཐང་
རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་མེད་ཤུག་པ་མཆོག་གིས་གཙོས་བདེན་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
མཚན་སྣོན་དང་ལ་རྒྱ་ཡི་སྲོག་གིང་། ཁོང་རྣམས་པའི་ཅུ་ཆེ་པའི་ཤང་བདེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དཔལ་པོ་དང་
ཁྲུངས་བཙོལ་ནས་རྒྱར་ཅམ་ཞིག་འགྲི་ཁྲུལ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་དག་སར་ནི་ཡི་གེ་མང་ཤུགས་པ་དང་
བརྗོད་པར་མི་བྱས་པས་ཤེས་འདོད་དང་དོན་གཉེར་ཡོད་ཆེ་ཞིབ་སར་ཁྲུངས་བདེན་གྱི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་དང་
གཞན་ལས་ཤེས་སར་བྱུངོ། །

ལེའུ་ལྷ་པ། མི་སྐྱེར་གྱི་སྤྱོད་བྱུང།

སྤྱིར་དང་རང་མི་སྐྱེར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་འཕྲི་རིམ་མེད་པ་ཞིག་དང་གིས་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་མོད། ཡིན་
ནའང་དང་རང་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་གྱི་ཞི་བའི་ངོ་སྐོས་ལ་ལུགས་པ་ཞི། ལྷ་མེད་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་བྱུང་བའི་སེམས་
ཚོར་ཅམ་མ་ཡིན་པ་གསལ་སྟོན་གྱིད་ཆེད་དང་། རྒྱུ་རྒྱུད་གྱིས་པའི་དུས་ནས་རྒྱ་ནག་སྤྱི་དགའ་གཞུང་གིས་ཤོད་
ལ་བཅོན་འཇུག་དང་། ལ་ང་སྤྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་གདུག་རྒྱུ། བཅའ་གཞོན། བཏོར་བརྒྱུ། དམ་ཅན། རྒྱ་
གཏམ་སོགས་ལ་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མི་ཞིག་གི་མི་ཚེའི་བརྒྱུད་རིམ་
ཁོད་སྤྱོད་པའི་ན་རྒྱུ་དག་ཁོད་དུ་མ་སྐྱེས་པར་སྤྱིར་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་ཟད་ཅིག་འབྲི་བར་འདོད་དོ།

གཅིག ། དའི་རིགས་རྩས་དང་པ་ལྷུལ།

དེ་ཡང་དང་རང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༡༧ དང་། རྟོར་རྒྱ་བཞི་བའི་ཚེས་བརྒྱ་གཅིག་ཉིན་གྱི་ཞོགས་
པའི་དུས་ཚོད་བརྒྱ་གཅིག་ཡས་མས་སུ་འབྲི་མོའི་ལོ་མ་འཛོལ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་སྤྱིས་པར་ཨ་མ་ལགས་གྱིས་
གསུངས་བྱུང་ལ། ཉིན་དེར་དང་བཅས་པར་མ་ཟད་དེད་ཚང་གི་ཨ་སྤྱིས་བཟུ་ལོས་ཆེ་བརྟན་ཚང་གིས་མག་པ་
གསར་བ་བཞག་ནས་གཉེན་སྟོན་གྱི་ཉིན་མོ་དང་ཁེལ་བས། ཚར་མས་དེད་ཚང་ལ་མི་གསར་བ་གཉིས་སྤྱི་བས་
བྱུང་ཞེས་དགའ་དགའ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་པར་བཤད། ཤོད་གྱི་སྟོས་རྒྱུ་དུ་བྱ་སྤྱིས་པའི་ཉིན་མོར་བསང་གཏོང་སྟོས་
ཡོད་པ་དང་དའི་མིང་ལ་ཆེ་རིང་རྩོམ་ཞེས་བཏགས།

ད་སྤྱིས་ས་ནི་རྒྱ་བྱང་བསང་རྒྱུ་རྩོད་གི་རུབ་བྱང་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལས་མས་གྱི་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
བྱའི་ཞོལ་སྤོར་སྤྱི་བའི་ཨ་སྤྱིས་སྤྱི་ལོ་ཉེ་འདབས་བསང་བའི་ཉལ་ག་གོང་མའི་ཞོལ་དེ་ཡིན་པར་བཤད།
པ་མིང་ལ་རྩོམ་ཆེ་བརྟན་དང་མ་མིང་ལ་མཁའ་འགོ་སྤྱི་དེས་འཛོད་པ་དང་། ཨ་མ་ལགས་ནི་བསང་ཁོག་
འགྲུང་རྩོམ་གི་མི་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན། ལུ་ལོ་ཆེ་བའི་མིང་ལ་འཕགས་པ་སྤྱི་བས་དང་། ལུ་ལོ་གཉིས་པའི་མིང་ལ་

ཤེས་རབ། སྲིང་མོའི་མིང་ལ་བསྐྱེད་ཆོ་བེད། མིང་སྲིང་བཞི་ལས་ང་རང་ཚུང་ཤོས་དེ་ཡིན། འགྲེག་ཏུས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱས་བྱངས་པའི་ངའི་པའི་ཏུས་རྒྱུད་ནི་མ་ཁྲི་བེར་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངའི་ཨ་མ་རྗེ་རྗེ་ཆོ་བརྟན་གྱི་
 ཡབ་ནི་ཀན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཚོར་བུ་སྐྱབ་བཏུན་ཡོད་པ་དེ་ལ་མ་ཁྲི་བེར་བཏུན་ཞེས་
 དག་རྒྱུན་དུ་བཤད་སློལ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། “ས་ལ་མ་ཁྲིའི་བུ་བཏུན། གནམ་ལ་སྐར་མ་སླེ་བཏུན།” ཞེས་ཚུང་
 ཏུས་སུ་རྒྱུན་དུ་ཡབ་མེས་གྱི་ཁ་ན་རྒྱུང་རྟུང་གྲགས་པ་དེ་ལས་ཁོ་མོས་རང་ཉིད་གྱི་ཏུས་རྒྱུད་གང་ཡིན་པ་
 གསལ་པོ་ཞིག་ངོས་ཟེན་པ་ཡིན།

ཀན་གྱི་གོང་མ་ཞེས་པའི་སྤེ་ཚོ་ཏུ་རྒྱུ་ཚོའི་ཏུས་རྒྱུད་ཅན་གྱི་”ཨ་ལགས་མ་ཁྲི་སྐྱེ་བེར་དང་པོ་མེང་གེ་བཟང་པོ་
 དང་། གཉིས་པ་ཤུག་བཟང་པོ། གསུམ་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། བཞི་པ་དག་དབང་རྣོ་བཟང་ཚོས་འདོན་
 སོགས་འཁྲུངས། མཐའ་མ་འདི་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གངས་བཞུགས་ཏེ། ཤིང་ལུག་སྤྱི་ལོ་༡༧༥༥ ལོའི་
 རྗེ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉེར་རྒྱ་ཉིན་སྐྱེ་གཤེགས། འདི་པ་དབང་རིས་མ་ཁྲི་ཡིན་ཞིང་གཅང་ཨ་རིག་ནའང་མ་ཁྲི་
 ཨ་ལགས་བེར་བ་ཡོད་པས་གང་ཡིན་བརྟུག། སྤྱིར་མ་ཁྲི་ཞེས་པའི་ཏུས་རྒྱུད་ཡོད་པ་ནི་ཀན་གྱི་ཅམ་མ་ཡིན་
 བར་དབང་རིས་དང་གཅང་ཨ་རིག་ཚོགས་ན་ཡང་མ་ཁྲི་ཏུས་ཅན་མང་ཞིང་། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་ཆེན་མོ་
 ལའང་མ་ཁྲི་དགེ་བཤེས་བེར་ཞིང་ཏུས་ལ་མ་ཡོད་པ་དག་དོན་དུ་མལ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་སྤྱིའི་ནང་ཆོན་ཡིན་
 བར་བཤད་ཡོད།²⁵”

བོད་མི་བུ་གདོང་དུག་གི་ཏུས་མཛོད་མེ་ཉོག་སྤྱིད་ཆོས་ལས། “ཡང་ཤར་ཨ་མ་དོའི་ཡུལ་དུ་མལ་བེར་བའི་སྤེ་
 དཔོན་གྱི་གཏུང་རིགས་ཡོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཁམས་ཚོགས་འདིར་མལ་གྱི་མི་རིགས་འདི་ལ་སྐྱད་རྒྱར་
 ཚགས་ནས་མ་བེར་ལ།²⁶” ཞེས་མལ་རྒྱར་ཚགས་ནས་མ་ཞེས་འབོད་པར་གསལ། མལ་ཞེས་པའི་ཏུས་རྒྱུད་

²⁵ མདོ་སྐྱོད་ཀན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། འོག་ངོས། ༡༤༦ ན་གསལ། ཀན་གྱི་འདོན་མཚོག་རྒྱ་མཚོས་བཅུ་མས། ༡༠༡༩ མི་རིགས་དཔེ་སྐྱབ་ཁང་།
²⁶ བོད་མི་བུ་གདོང་དུག་གི་ཏུས་མཛོད་མེ་ཉོག་སྤྱིད་ཆོས། འོག་ངོས་༡༩༣གསལ། གྱི་ཡུང་བཟུ་མི་སྐྱེ་རྒྱ་མཚོ་དང་དུགས་མཚོག་རྗེ་རྗེ། ༡༧༤༩ མཚོ་སྐྱོན་མི་རིགས་དཔེ་
 སྐྱབ་ཁང་།

འདི་རྒྱན་རྟོང་ཡིག་ཆ་སོགས་ཤོད་ཀྱི་གཞན་ཤོད་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དག་ལས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་འདིར་ཡི་གེ་
མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བཟོད།

གཞན་ཤོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱབ་དག་གིས་མལ་ལ་སྐབས་དེར་“མར”ཞེས་འབྲི་བ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད། མྱིང་བ་
མཁས་བརྩམ་བཟང་པོ་ཞེས་པས་བརྩམས་པའི་ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་ཆེན་མོའི་རྣམ་ཐར་ལག་གིས་མ་ཞེག་ཏུ།
“ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་ཆེན་མོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་རྩ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༡༩) ལོར་ཨ་རིག་བྲིབ་ཀྱི་སའི་
འཆ་བཤུལ་ཟེར་བའི་ཚོ་བར་ཡབ་མ་ཁྱེ་འཕགས་པ་སྐབས་དང་ཡུམ་ཨ་སྤྱིང་བཟང་པོ་ཚོགས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་
སྲས་སུ་སྐྱབ་བལྟམས་”ཞེས་འཁོད་འདུག་པས་འཆ་བཤུལ་དང་འཇུ་མཤུལ་གཅིག་ཡིན་མིན་དབྱེད་པར་བྱ་ལ།
ཏུ་སྤྲིའི་ཡུལ་མི་ཚོས་རྒྱན་ལྡན་འཤོད་སྤངས་སྤར་ན་ང་ཚོའི་ཚོ་བ་ལ་འཇུ་མཤུལ་ཚོ་བ་ཟེར་རོ།

རྒྱུང་རིང་ཡུལ་ན་གནས་པའི་མ་ཁྱེ་མ་དེར། །

རྒྱུང་དུས་མ་མེས་བཤད་པའི་དག་རྒྱན་དང་། །

རིགས་རུས་ཡི་གེར་སབ་པའི་བར་གསེང་ནས། །

རང་ཉིད་གང་ལས་མཆེད་པའི་མགོ་ཁྲུངས་རྟེན། །

གཉིས། ལྷ་སར་མཇུག་པའི་རྒྱུང་དུས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏགས་ཐོར་

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོར་དེད་ཚང་གི་ཁྱེམ་མི་རྣམས་མཉམ་དུ་སྣོད་ཉི་མ་ལྷ་སར་མཇུག་པར་བྱིན་ཅིང་། ལྷ་སར་དེར་
ང་རང་ལོ་དགུ་ཡིན། དེ་དུས་ངས་བྲན་སོས་པ་ནི་ན་གོར་མོ་ནས་ཉིན་ལྔ་ལ་དེད་ཚང་གི་ཁྱེམ་མི་དང་། གཞན་
དེར་ཡོད་པའི་ལྷ་སར་མཇུག་སྐོར་བ་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚང་མ་བཀག་འགོག་བྱས་སོང་ལ། ལྷ་སར་དེར་ལྷ་ས་
ནས་རྒྱ་དཔར་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱས་པ་ཡིན་(འདུག) འགྲུལ་བ་ཚོ་ཉིན་ལྔ་ལ་གོར་མོ་ནས་བཀག་ཇེས་དེད་

ཚང་གི་ཁྲིམ་མི་ཚང་མ་སྟོང་ཉི་མ་ལྷ་སར་ཐོན། ལྷ་ས་གོང་ཁྲེར་དུ་དམག་མིས་ཁངས་འདུག་ཅིང་ལྷག་པར་ལྷ་
སའི་ཚོ་ཁང་གི་བར་སྐོར་འགམ་དུ་གོམ་པ་བརྩ་ཡས་མས་ཀྱི་མཚམས་སུ་དམག་མི་གཉིས་རེ་མཉམ་དུ་རྒྱབ་
ལ་མེ་མདའ་ཁུར་ནས་སྐོར་གཡེང་བྱེད་བཞིན་པ་ངས་རྒྱ་སོས་ཀྱི་འདུག །

དེ་ལྟར་དང་པོ་ང་ཚོ་ལྷ་སའི་ཚོ་ཁང་ནང་དུ་མཇུག་མ་ཐུབ་པར་ཐོག་མར་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་ལ་གནས་མཇུག་
དུ་སོང་བ་ཡིན། དགའ་ལྷན་དགོན་པར་མཇུག་སྐོར་གྲུབ་རྗེས་ལྷ་སའི་ཚོ་པོ་རེན་པོ་ཆེ་ལ་མཇུག་བ་དང་། ཉེན་
ཞིག་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ལ་མཇུག་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་དུ་དམག་མི་འཁོར་ཆེན་སྐྱེལ་འདེན་བྱེད་བཞིན་པ་
མཚོང་། དམག་མི་འཁོར་ཆེན་དེའི་སྐྱེལ་འདེན་མཁུ་ཞེ། རྒྱག་རྒྱག་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་པ་གསུམ་ཅན་གྱི་སྟེང་མི་
གཉིས་ཀྱིས་མེ་མདའ་ཁུར་ཡོད་པ་དང་། མི་གཅིག་གིས་རྒྱག་རྒྱག་འཁོར་ལོའི་འགམ་གྱི་མི་གཅིག་འདུག་སའི་
རྒྱམ་གྱི་སྟེང་མེ་མདའ་རྒྱུ་གསུམ་བརྩུགས་ནས་བཤར་བ་དང་། དེའི་རྒྱབ་ལོགས་སུ་དམག་མིས་གང་བའི་
སྐྱེལ་འདེན་རྒྱངས་འཁོར་མང་པོ་ལམ་ཆེན་སྟེང་དུ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བཤར་ནས་འགྲོ་བཞིན་འདུག
དེ་ཚོའི་རྗེས་སུ་དམག་མིའི་སྐྱེལ་འདེན་རྒྱངས་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་དུ་དམག་མི་མེ་མདའ་ཅན་ཉི་ལུ་རྣམས་རེ་
ཡོད་པ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་སོ་གྲང་སོ་ཉ་ལའི་རྩོགས་སུ་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བཤར་
བཞིན་པ་ཉེན་དེར་མཚོང་བྱུང་།

དེས་རྗེས་ཀྱི་ཉེན་ཞིག་ངས་ང་ཚོ་འདུག་སའི་མགོན་ཁང་བར་ཁྲུམས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཁུང་ཞིག་ནས་ལྷ་དུས་མགོན་
ཁང་གི་བདག་པོས་ཁང་པའི་ནང་དུ་བརྟན་འཛིན་སྟོན་བཞིན་པར། དམག་མི་མང་པོས་མེ་མདའ་ལག་ཏུ་བརྒྱང་
ཉེ་འདུ་ཁང་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་མར་བུ་བཞིན་འབབ་པ་མཚོང་སོང་ཡང་། དེ་མ་ཐག་མགོན་ཁང་བདག་པོས་ང་
མཚོང་བ་དང་མཉམ་དུ་བརྟན་འཛིན་གྱི་སྐོག་སྐོ་བརྒྱབ་སོང་།

འདི་ནི་ང་རང་སྐྱེས་སའི་རྗེས་སུ་ངའི་ནང་མི་སྟོང་ཉི་མ་ལྷ་སར་མཇུག་སྐོར་ལ་སོང་བ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་ལ།
ངའི་མི་ཆེ་ནང་རྒྱ་དམར་སྲིད་གཞུང་གིས་དམག་མི་བཏང་ནས་པོད་མིའི་སྟེང་དགའ་ལྷགས་དང་གཞུག་རྩུབ་ཅན་

གྱི་སྲིད་རྒྱུ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པ་མཐོང་བའང་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པས། གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་ངའི་
སེམས་ནང་ལ་རྒྱུད་བྱིས་པའི་དུས་ནས་བརྗེད་དུ་མེད་པའི་མ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེས།

གསུམ། བ་ཡུལ་གྱི་རྩ་ས་བཅན་འཕྲོག་དང་རྒྱ་ཁོར་ཚོད་འཛིན།

ངའི་བ་ཡུལ་ནི་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའང་བཟ་ཤིས་འབྲེལ་དང་ཉ་ཅང་ཐག་མི་རིང་བའི་སྡེ་ལེ་ཉི་ཤུ་ཡས་མས་
ཅས་གྱི་མཚམས་སུ་ཡོད་ལ། ཨ་མེས་ད་རྒྱལ་རི་པོ་སོགས་རི་པོ་མཐོ་ཤོས་རྣམས་སུ་རི་དྲགས་སྐྱབ་བ་དང་།
དགོ་བ། གནའ་བ་སོགས་ཡོད་པར་མ་ཟད་རི་དྲགས་དགོ་བ་བརྒྱ་སྐོར་རེ་ལྷུ་དང་ལྷུ་བྱས་ནས་འགོ་བཞེན་པ་
ནས་རྒྱན་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་དམར་བོད་དུ་སླེབས་པ་ནས་རི་དྲགས་རྩ་ཆེན་དེ་ཚོ་ཡང་ཉུང་ནས་
ཉུང་དུ་གྱུར་ཉེ་མཐར་རྒྱན་ཆད་ལ་ཉེ་བར་གྱུར། ཨ་མེས་ད་རྒྱལ་ནི་ཀན་གཤེད་འཕྲུག་སུ་ཡོད་ལ། མདོ་
སྐད་ཕྱོགས་གྱི་རི་པོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། ཨ་མེས་ད་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ལོ་རྒྱུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེ། “ཉུན་ཉོང་
གཉེར་ཡིག་ཉུ་གསལ་བ་ལྟར་དར་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེས་དམག་སྡེ་བྲངས་ཉེ་རྒྱ་དང་གཡུལ་འཁྲུག་བརྒྱབ་ཅིང་
དམག་དཔོན་དར་རྒྱལ་གྱིས་གདོང་དམར་བོད་གྱི་དམག་དབུང་ཆེག་སྟོང་གི་རུ་འཕྲེན་བྱས་ཉེ། རྒྱ་དམར་ཁྲི་
བརྒྱད་ལ་རྒྱུ་རྒྱུང་བཏང་སྟེ། མཐར་དམག་དཔོན་རང་ཉིད་ཐེངས་དེའི་དམག་འཁྲུག་ཁོད་སྐྱེ་གཤེགས། ཁོང་
གི་མཚན་རྗེས་བསྐྱལ་བའི་བར་མི་རྒྱབ་པར་གནས་ཕྱིར་རི་དང་མཚོ་ལ་དམག་དཔོན་གྱི་མཚན་གསོལ་
ཞིང་།”²⁷ ཞེས་གསལ་བ་དང་།

ཀན་གཤེད་ཀྱི་ཀྱང་པོ་རྣམས་གྱི་དག་རྒྱན་དུ་སྟོན་ཀན་གཤེད་ད་རྒྱལ་མང་དུ་སྐོན་པོ་དར་རྒྱལ་གྱི་ལབ་ཅེ་ཞིག་སྟོང་
སྲོལ་ཡོད་འདུག་ལ། དེའི་བསང་ཡིག་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་ལྟ་ཐང་གའི་ངོས་སུ་བྱིས་པའི་སྐོན་པོ་ད་རྒྱལ་ནི།
མི་དཀར་རྩ་དཀར་ཅན། དབུ་ལྷ་ཨ་མེས་མ་ཆེན་གྱི་དབུ་ལྷ་དང་འབྲེལ། དབུ་ལྷའི་ཅེ་མོར་དར་དམར་གྱི་ཚོད་

²⁷ མདོ་སྐད་ཀན་གཤེད་རྒྱུས་ ཤོག་ངོས་ ༡༥༡ དུ་གསལ། ཀན་གཤེད་དཀོན་མཚོ་རྒྱ་མཚོ། མི་རིགས་དཔེ་སྟར་ཁང་།

མན་ཡོད་པ། ལུག་གཡམས་པས་མདུང་དང་ལུག་གཡོན་པས་ནོར་བུ་འཛིན་པ། རྗེད་ལ་མདའ་ལུབས་བཏགས་
པ་ཞིག་རེད་འདུག །

ཡང་དེབ་དཀར་དུ་ཏུན་ཉོང་ཡིག་ཆ་དངས་པ་ལས། “(འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་༡༩༠༣) ལུག་གི་ལོ་ལ་བབ་ཏེ།
བཅོན་པོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཤར་ན་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་ཆེན་སྟོང་བཅོན་འཇུག་ལུག་ན་མཆོས་ཏེ། ད་རྒྱལ་མང་པོ་
རྗེས། མཚོ་ནག་སྟོང་རུར། རྒྱ་སེའུ་དེན་སང་དང་། རོལ་ཐབས་(སྟེ་གཡུལ་ཐབས) བཀྲིས་ཏེ། ད་རྒྱལ་ཀྱང་
གུམ་ཞིང་བརྒྱད་ཁྲི་སྟོང་ལ་རྒྱགས་པར་ལོ་གཅིག²⁸” ཅེས་འཁོད་པ་ལྟར་ད་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེ་ཞེ་རྫོན་ཆེན་མགར་
སྟོང་བཅོན་དང་མཉམ་པའི་མོད་ཀྱི་བཅོན་པའི་ནང་རྫོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཏུན་ཉོང་གཉེར་ཡིག་ནང་དུ་ཡང་
ཡང་གསལ། ཁོང་མདོ་སྐད་དུ་ཁྲལ་བསྐྱབ་བར་ཡོང་སྐབས་མཚོ་ནག་སྟོང་རུར་རྒྱ་དམག་དང་གཡུལ་འབྱེད་
ཁོང་སྐྱབ་བཞེགས་པ་ཡིན་ཏེ། “ད་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེ་ཞེ་སྐྱི་ལོ་༡༩༠༩ ལོར་མདོ་སྐད་དོ་སྐྱིས་དང་གན་གྲ་གཉིས་ཀྱི་
ས་མཚམས་སྟོང་རི་གཡུ་མཚོ་དང་ཉེ་བར་རྒྱ་དམག་དང་གཡུལ་འབྱེད་བྱས་པས་སྐྱབ་བཤོདས་”²⁹ ཞེས་
གསལ། ཏུན་ཉོང་གི་ཡིག་ཆར་མཚོ་ནག་སྟོང་རུ་ལ་ངོས་འཛིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་མོད། གན་གྱི་ད་རྒྱལ་ལྷན་
དུ་མཚོ་ནག་དང་ད་རྒྱལ་གཡུ་མཚོ་གཉིས་ཡོད་པར་མ་ཟད་ད་རྒྱལ་ལུ་གུ་སྤྲུན་གསུམ་ཟེར་བའི་རི་ཡང་ཡོད་
ལ། རྫོན་པོ་ད་རྒྱལ་གྱི་མཚན་རྗེས་བསྐྱལ་བའི་བར་མི་ལུབ་པའི་ཕྱིར་ལབ་ཅེ་སྟོང་སྟོལ་ཡོད་པ་བཅས་རྫོན་ད་
རྒྱལ་གྱི་མཚན་རི་རྩ་ལ་ཐོགས་པའི་ས་མིང་སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་བཅས་ཏུན་ཉོང་གི་
གཉེར་ཡིག་དང་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་གི་རྩལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་བདེན་པའི་གཏམ་ཞིག་ཏུ་གོ་
ཚོགས་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ད་རྒྱལ་རི་ཡི་པར་ཕྱོགས་དོ་སྐྱིས་ཕྱོགས་ནའང་རྫོན་པོ་ད་རྒྱལ་མཚོད་སྟོལ་ད་ལྟའི་
བར་མ་ཉམས་པར་ཡོད་དོ།

²⁸ དེབ་ཐེང་དཀར་པོ། ཤོག་ངོས་ ༤༤ དེབ་འདུན་ཚོས་འབེལ། ༢༠༠༢ མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

²⁹ མདོ་སྐད་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་སྤྲུགས་བམ་དང་པོ། ཤོག་ངོས་༡༣༡༥ ཉོར་གཅོང་འཛིགས་མེད། ༢༠༠༤ མོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དེ་བ་ཐེང་དཀར་པོ་ལས། “རྒྱ་དང་དམག་འཐབ་སའི་གཡུལ་གྱི་ཞིང་པལ་མོ་ཆེ་ནི་ཨ་མདོའི་ཡུལ་ཆ་འདི་དག་
 ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེར་མ་ཟད་ཨ་མདོའི་རིགས་དེ་པལ་ཆེར་ནི་སློན་གྱི་དམག་མི་ཕྱོགས་དེར་སླེབས་པ་
 དག་ལས་མཆེད་སར་མངོན་ཞིང་།³⁰” ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ནི་སྤྲུགས་ཤིན་དུ་བདེན་པའི་གཏམ་སྟེ། ཡང་
 མདོ་སྐད་ཆོས་འབྲུང་དུ་“ཁྱི་རལ་བ་ཅན་རྒྱ་ཡུལ་ལ་དམག་ལ་ཕྱོན་སྐབས་དམག་དཔོན་དུ་བསྐོས་པས་གཡུ་
 ཆ་དམག་དཔོན་ཐོགས། དེའི་རྒྱུད་བ་མ་པ་ཁའི་བླ་ཡན་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པ་ལས་སྤྲུག་གསུམ་ཕྱོགས་འདིར་
 འོངས། རོ་སླེས་དུང་རི་ནས་རེ་ཞེག་བསྐྱད། ད་ལྟའང་ཕྱོགས་དེར་ཀན་གྱའི་དཔོན་ཆང་གི་རྒྱུད་བ་ཡོད།”³¹
 ཅེས་སོགས་དབུས་དམག་གི་རྒྱུད་པས་ཀན་གྱའི་ས་འདི་བཟུང་བར་བཤད་ཡོད་པ་དང་། དུས་ད་ལྟའི་བར་
 བྱིམ་རྒྱུད་དང་དུས་རྒྱུད་པལ་ཆེ་བ་ཞེག་སློན་གྱི་ཡོད་ཀྱི་དུས་རྒྱུད་མ་ཉམས་པ་དེ་གར་ཡོད་མཁན་ཡང་ཡོད་
 ཏོ།།

རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ས་བཅོན་བཟུང་བྱས་རྗེས་ངའི་ས་ཡུལ་ལའང་བོད་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་སྤྱི་དང་འབྲ་
 བར་སློད་བཟུང་གཉེས་ལ་གཏོར་བརྒྱག་ཆབས་ཆེན་བཏང་ཡོད་སར་མ་ཟད། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 ལའང་ཉམས་རྒྱུད་ཆབས་ཆེན་འཕོག་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༩ ཆོས་མགོ་ཅམ་ནས་ཀན་གྱའི་རིན་ཆེན་སྡེ་བའི་རྩ་ཐང་ཐོག་རྒྱ་ནག་གིས་གཞུང་
 ལམ་གསར་རྒྱག་བྱས་པར། སྡེ་བ་དེའི་མང་ཚོགས་ཚོས་སྤྲུགས་ཐོག་འཛོལ་ལེ་རྩ་ཐང་ཐོག་གཞུང་ལམ་བཟོས་
 བ། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཛོལ་བར་གཞོན་སློན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པས། གལ་སྲིད་ལམ་ཁ་བཟོ་དགོས་ན་ས་གནས་མི་

³⁰ དེ་བ་ཐེང་དཀར་པོ། ཤོག་ངོས་ ༡༠ དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ། ༢༠༠༢ མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུག་ཁང།

³¹ མདོ་སྐད་ཆོས་འབྲུང་དེ་བ་ཐར་རྒྱ་མཚོ། ཤོག་ངོས་ ༥༩༡ བཤག་དཔོན་པ་དགོན་མཚོག་བསྐྱེད་པ་རབ་རྒྱས། ༡༩༧༡ ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུག་ཁང།

མང་ལ་གྲུན་གསལ་སྒོད་དགོས་ཞེས་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཡོད་འདུག ལྗེ་ཚོས་ཕྱི་ཉེན་རྒྱ་གཞུང་གིས་རིན་ཆེན་
 སྡེ་བའི་སྡེ་མི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སངས་རྒྱས་མཁར་གཉིས་འཛིན་བཟུང་བཀའ་ཉར་བྱས་པར་
 བརྟེན། རིན་ཆེན་སྡེ་བའི་མང་ཚོགས་མང་པོ་ལམ་ཁར་འཛོམས་ཉེ། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་མི་གཉིས་སྒོད་

(སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ལྗེ་ཚོས་ཕྱི་ཉེན་རྒྱ་གཞུང་གི་རིན་ཆེན་སྡེ་བའི་རྩ་ས་བཅན་འཕྲོག་བྱེད་བཞིན་པའི་རྣམ་པ།)

བཀོལ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་འདུན་དང་ལེན་མ་བྱས་ན། བསང་རྒྱ་རྫོང་གི་གཞུང་གི་སློ་འགྲམ་ནས་
 མང་ཚོགས་ཉལ་ནས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་”³²སློང་གསལ་ལམ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 རེད། ཡིན་ན་ཡང་ནམ་རྒྱུན་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤོགས་པའི་ལས་བྱེད་དགེ་གིས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་རྩ་ས་
 སོགས་འཕྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་རྟེན་ས་བཅན་གྱིས་འཕྲོག་པའི་དུས་སུ་ནམ་རྒྱུན་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་
 “ས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རེད། རྒྱ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རེད་”ཅེས་མི་མང་ཉམ་རྒྱུང་ཚོའི་ལག་ནས་གྲུན་གསལ་ཅམ་ཡང་མེད་

³² ཨ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་། སྤེལ་དུས། ༢༠༡༥།༧། ༣༠ གསལ་འགོད་པ། རྫོ་ཞེ་དང་འཇམ་དབལ་ལུན་ཚོགས།

མང་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བའི་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཁ་གཡར་ནས་མི་མང་གི་རྩ་ས་བཅའ་གྲིས་འཕྲོག་རྒྱུ་

(མི་མང་གི་རྩ་ས་བཅའ་གྲིས་འཕྲོག་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་གིས་སྤྱད་པའི་ཡིག་ཟངས་།)

བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཡིན། ཁྱིམ་ས་ལུགས་གང་ན་ཡང་འགན་སྲུང་མེད་པའི་མི་མང་གི་རྩ་ས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་
 ཚོག་ཚོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ནི། འོན་དངོས་སུ་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན། བས་
 རྒྱུན་རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་ཚོགས་པའི་མི་མང་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་གཙོ་བོ་སྟེ་”རྒྱལ་ཁབ་དང་
 མི་མང་གི་ཆེད་དུ་”ཟེར་བ་ནི་དམར་ཕྱོགས་ཚོགས་པ་ཁོ་ཚོ་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལས་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་མིན་
 པ་གསལ་བོ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཞིང་གྲུ་ཁི་ཚོ་བརྒྱ་ཞི་བས་བཅེངས་འཕྲོལ་ཟེར་བ་སོགས་ནི་ཁ་སྐོར་ནང་གི་
 ཚོག་སྐོར་ཅམ་ཡིན་ནོ།། པ་ལུལ་གྱི་འཚོ་བའི་ཡོང་ཁུངས་ནི་འཕྲོག་ལས་གཙོ་བོ་སྟེ། ལུག་དང་། འབྲི་གཡལ་
 རྩ་སོགས་དཀར་ནག་ལུགས་རིགས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་འཕྲོག་སྟེ་ཞིག་ཡིན་མོད། ད་ལྟའི་ཆར་“རྩ་
 ལུགས་དོ་མཉམ་”དང་ལུགས་ཐོག་ཚོད་འཛིན་ལ་ཁ་གཡར་ནས་འཕྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཚོ་བ་རང་རྒྱུགས་མི་
 ལུགས་པ་དང་དབུལ་སོངས་ཀྱི་གནས་སུ་བསྐྱལ་ཡོད།

བཞི། རྒྱ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་བྲུ་བ་ཚོད་འཛིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠ ལོ་ནས་ཡ་ཀུན་གཞིགས་པཎ་ཚེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་རྒྱབས་ཚེན་གྱི་དབུ་མེད་ལོག་ཀུན་མཁུན་སྤྱི་བྲང་དུག་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་དང་། འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཚང་སོགས་སྤྱི་བྲང་ཚེན་དག་གི་བཀའ་འདུན་དང་ཕྱགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་ནང་དུ་ཡང་དང་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྤྲ། རྒྱ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ལ་མཚོན་ནའང་དེའི་དགོན་མ་ལག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སོགས་ལྟ་སྟེ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་གྱིས་བདེ་སྤྱིད་གྱི་ཉིན་མོ་གསར་བ་ཞིག་ལ་རེ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལས་མས་སུ་སྤྱབས་མགོན་ཀུན་མཁུན་སྤྱི་བྲང་དུག་པ་ཚེན་པོ་ཡེ་མེ་བཅུན་ཚོོ་བཟང་འཛིགས་མེད་ཕྱབ་བསྟན་ཚོས་གྱི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་ང་རང་སྤྱི་ས་སའི་ཨ་ལྷེས་སྟག་རིའི་ཉེ་འགམ་གྱི་ན་རིང་རྒྱང་གི་རི་ཞོལ་ལ་ཉིན་གཅིག་གི་རིང་སྤྱི་འཁོར་དང་ལྷན་དུ་ཞབས་བྱུང་བདེ་བར་འཁོད་དེ་མི་མང་ལ་མཇམ་ཁ་གནང་སོང་། ར་ཐེབས་གྱི་སྤྱིན་བདག་པལ་ཚེར་ཕྱག་སྟེ་དང་འགབ་སྟེ་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དྲན་སོས་གྱི་འདུག་སྐབས་དེ་དུས་ང་ཚོར་ཡུག་གི་རྗེས་ན་ཡོད། ང་རང་ལོ་དགུ་འམ་བཅུ་ཡས་མས་ཤིག་ཤེད། དེ་ནི་དའི་མི་ཚའི་ནང་ཐེངས་དང་པོར་རྒྱ་མ་ཞིག་ལ་མཇམ་ཁ་ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་ནི་རྒྱ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཞིང་གི་བདག་པོ་ཡ་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེ་སྤྱི་བྲང་དུག་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་ཡིན་པས་འདི་སྤྱིའི་ལེགས་ཚོགས་གྱི་ཅ་བ་རྟེན་འབྲེལ་མགོ་ནས་འབྲིགས་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་གི་ཕྱག་གིས་དངོས་སུ་ལོ་མ་འབྲས་སེལ་ཞེས་པོ་ཞིག་གནང་བ་ཡང་དྲན་སོས་གྱི་འདུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་ང་རང་ལོ་བཅུ་གཅིག་སྟེང་རྒྱ་བྲང་དགོན་པའི་ནང་ཨ་མའི་ཞང་པོ་བྲུ་པ་ལོ་ན་བཅེས་པ་འགྲང་རོ་ཚང་གི་ཨ་ཁུ་དམ་ཚོས་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད། བྲུ་པ་ཁོང་རྒྱང་བ་ནད་པ་ཡིན་སྟབས་ང་རང་གནས་སྐབས་རིང་ཁོང་ལ་ར་སྟོལ་བ་དང་རྒྱ་ལེན་པའི་ཚེད་དུ་རྒྱ་བྲང་དགོན་པར་ཡོང་། ང་རང་པ་ཡུལ་ན་ཡོད་དུས་སུ་པ་རྒན་གྱི་འགམ་ནས་སྤྱད་མཇུང་མ་དང་ཀ་རོ་ཡིག་རོ་རྩུང་ཅམ་ཞིག་ཤེས་ནའང་། རྒྱ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ལ་

གངས་ལྗོངས་མཁམ་པའི་དབང་པོ་རྗེ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་ཚང་ལ་སྐྱ་བྱང་རྗེ་ལྷ་ཁང་ནང་ཚོས་འབྲེལ་དང་།
 ཁོང་གི་སྤྲུགས་སྤུས་རས་རྒྱང་བཤེས་རབ་ཚང་གི་མདུན་ནས་ཨ་ལགས་ཉོར་གཙང་ཚང་ལ་ཐ་སྙད་རིག་
 གནས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱན་སྤེལ་སྐྱབས་སྐྱོབ་གཉེར་བ་མང་པོ་དང་ལྷན་དུ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམ་སྐོ་གསལ་འདུག་
 རོགས་དང་། བད་སྐོད་སྐོ་གསལ་དགའ་སྟོན། ལྷན་དག་མེ་ལོང་མ་དང་དབྱངས་ཅན་དགེས་སྤྱ། བོད་མཁམ་
 པའི་སྤྲུག་འབྲེལ་དརླེའི་དགོངས་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱན་ལེགས་པར་ཐོབ། བསྐྱུས་གྲུའི་འཛིན་གྲུ་ལོ་
 བཞི་སོང་བའི་རྗེས་སུ་འཛིན་གྲུ་རྟགས་རིགས་ལ་སྤེལ་དུས་འཛིན་གྲུའི་ནང་གི་གྲུ་རྒྱང་བཅུ་གསུམ་ལས་བཞི་
 མ་གཏོགས་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་གོ་སྐྱིད་ལྟར་འཛིན་གྲུ་གོང་དུ་འཕར་མ་བཅུག དེར་བརྟེན། ཚོད་རྒྱགས་དང་
 འདོན་རྒྱགས་ཀྱི་ལས་ནས་འདེམས་སྤྲུག་བྱས་པས་ང་ཚོ་མི་བཞི་འཛིན་གྲུ་གོང་དུ་འཕར་བའི་སྐྱལ་བཟང་ཐོབ།
 སྐབས་དེར་འདོན་རྒྱགས་དང་ཚོད་རྒྱགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ནའང་གཙོ་བོ་ཚོད་པ་གསལ་ཆེན་དུ་བཅི་བཞིན་འདུག
 ཚོད་རྒྱགས་ནི་རྟགས་རིགས་གསར་ཚོད་སྐབས་ཀྱི་ཚོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན། མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་ཤོག་བྱང་སྟེང་ཚོད་
 མིང་གིས་ཡོད་པ་མང་པོའི་ནང་ནས་བདམས་ཏེ། ཚོད་དཔང་བ་རྣམ་པའི་མདུན་ནས་རྟགས་གསལ་ཆ་ཚང་བ་
 ལྷ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག རྫོང་འཛིན་ཡང་མཐའ་དཔྱོད་དང་གཞུང་ཆེན་གང་ཡོད་པ་འདོན་དུ་འདུག་གོ།
 སྐབས་དེར་ཡང་རྒྱང་ཉ་བརྒྱགས་ནས་རྒྱགས་འཕྲོད། སྐབས་དེ་ནས་རྟགས་རིགས་འཛིན་གྲུ་དང་། གཞུང་
 ཞོལ་དང་། གཞུང་གོང་། སྐབས་དང་པོ། སྐབས་བཞི་པ་བཅས་གཞུང་(མར་སྤྱིན)འཛིན་གྲུ་ལ་ལོ་བཞི། དབུ་
 མའི་འཛིན་གྲུ་ལ་ལོ་གཉིས། མཐོང་འཛིན་གྲུར་ལོ་བཞི། བཀའ་རིམ་འཛིན་གྲུར་གསར་དུ་ཞུགས་པ་བཅས་སྐྱ་
 བྱང་བཟའི་ས་འབྲིལ་ཀྱི་རྒྱད་བྱུང་རོས་བསམ་སྤིང་གི་འཛིན་གྲུ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྐོབ་གཉེར་གྱིས་སྐོན་ལམ་

འདེབས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ། བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་འབྲུང་གནས་སྐྱབ་པར་བཟུང་གིས་འབྲིལ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱལ་དེ་པོ་དགེ་ལྷན་པའི་དགོན་ཆེན་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་མདོ་ཚོགས་པོ་ཉེ་ལྷ་དང་།
 ལྷགས་ཚོགས་གསར་ཆེན་རྒྱུད་སྤེ་བཞིས་མཚོན་མདོ་སྐྱབས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་
 རྱེད་སའི་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་བཙུ་སྐག་དེག་པའི་གནས་མཐའ་
 དག་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་བང་མངོན་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སྤེ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཁོ་བོའི་མི་
 ཆའི་ནང་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཞོན་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱེད་ས་དང་། ལུས་བདེ་སེམས་སྦྱིད་ངང་མི་
 ཆའི་རིན་ཐང་འཚོལ་སའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་དངོས་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་ལ། བདག་གི་ཤེས་རིག་གི་མ་ཡུམ་ལྟ་
 བུའི་བཀའ་འཛིན་གཞུང་མཐའ་བྲལ་བའི་མདོ་སྐྱབས་བཙུ་སྐག་དེག་གནས་ཀྱི་བང་མངོན་དེའང་ཡིན་ནོ།།

ལྷ། བཅན་བྱོལ་ལ་ཡོང་སྐབས་ཀྱི་ཆོར་བ།

ང་རང་ཉེས་སྒོར་བརྒྱད་ལོའི་ཞི་བའི་རོ་ཚོལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གསར་འགོད་པ་ཞིག་ལ་དངོས་སུ་སྐད་ཆའང་
 བཤད་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ང་རང་གི་ཆེ་སློབ་དང་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་
 ལྟ་བས་ཚོགས་པོ་སྐོས་ཐུབ་མང་པོ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་ཨ་ཁུ་རྒྱུད་བ་གཙོས་མང་པོ་ཞིག་ནས་བོས་བྱོལ་ལ་
 འཕྲོ་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན། ཨ་ཁུ་རྒྱུད་བས་བྱ་སྦྱིག་བྱས་པ་ལྟར་ལམ་ལ་ཆས་ཉེ་མཐར་དེ་ལུང་གང་
 སར་ཡིབས་ནས་བསྐྱད། ང་རང་མ་ཡུལ་དུ་བསྐྱད་ན་འཛིགས་སྐྱབ་དང་ཉེན་མཚན་གཉིས་ཀར་ཡིབས་ནས་
 འདུག་དགོས་སྐབས་དེ་ནི་ལས་སྐྱོ་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། ང་རང་གཅིག་ལུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་དེར་དེ་
 ལ་བོས་བྱོལ་དུ་སོང་བའི་མི་ཚང་མར་དཀའ་སྐྱབ་སྐྱོ་ཚོགས་ཤད་ཡོད་པ་དང་། ཐ་ན་སྐྱབ་ཁང་དུ་འཕྲོ་དགོས་

བྱུང་ནའང་འགྲོ་མི་ཐུབ། དེའི་པ་མ་གཉེན་ཉེ་སོགས་ལ་ཡང་སེམས་ཁྲལ་ཉ་ཅང་སྟེ། དེའི་མ་འོངས་པའི་གདམ་
གཞི་རྒྱ་གར་ལ་ཨེ་ཐར་བལྟ་བའོ། ཡང་ན་མནར་གཅོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཞིག་ལ་ངང་རྒྱལ་བྱ་རྒྱ་ཏེ་ཡིན།
ང་རང་དེའི་ལ་ཐོས་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་དེའི་པ་རྒྱན་ནད་ཀྱིས་མནར་ཉེ་སྟེན་ཁང་ནད་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྐད་
ཆ་ཞིག་གོ་བྱུང་། བཞུགས་ཚུལ་དེ་མོས་རྗེས་དེའི་སེམས་ལ་བཟོད་མི་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་ན་རྒྱལ་ཅིག་
རྒྱེས་འོང་གིན་འདུག ། རྗེས་སུ་རྒྱ་ནག་ཉེན་རྒྱུ་མི་སྣ་ཐེངས་མང་པོར་དེའི་པ་ལུལ་གྱི་ནད་མིའི་སར་ཡོང་སྟེ།
དེའི་པ་རྒྱན་ནད་ཀྱིས་མནར་བར་འདྲི་བཅད་བྱེད་ཁུལ་དང་འབྲེལ་ང་རང་གར་ཡོད་ཀྱིས་པ་དང་། རྒྱ་དམར་
མིད་གཞུང་ལ་མགོ་སྐྱར་དགོས་པའི་བདེ་ལན་དང་གཞོན་ཕྱགས་སྤྱད་འདུག ། སྐབས་དེར་ང་རང་བཅད་གཅོད་
གཏོང་མཁན་གཅོད་མོ་ཞིག་ནི་སྐབས་དྲུག་སྟེ་བ་ནས་ཡིན་པའི་ཨ་རྩོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་འདུག་ལ། ཁོ་རྒྱུད་དུས་སློབ་
བྱུང་ཅུང་ཅམ་སོང་བ་དང་རྗེས་སུ་བདེ་འཇགས་མི་སྣའི་ཁོངས་སུ་ཞུགས། ལྷོ་ལོ་༢༠༠༡ ལོའི་ཞི་ཁོལ་སྐབས་
སུ་མོད་མི་འཛིན་བརྒྱུད་བྱེད་མཁན་གཅོད་མོ་ཞིག་ཡིན།

ཁོང་ཚོས་རྗེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། དམ་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་མགོ་འདོགས་གཏན་ནས་བྱས་ཐེད། རྒྱ་མཚན་ནི།
རྒྱ་ནག་གིས་སྐུལ་སྐུལ་ག་གོ་མོ་སོགས་བར་ལ་བཞག་ནས་ཞི་བའི་བསྐྱེད་འགྲུག་བྱས་རྗེས། ཁ་སང་བཤད་པའི་
གཏམ་དེ་དེང་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་ངང་མནར་གཅོད་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་ཞིག་བཏང་མཐར་འདི་མིན་རོ་
མིན་གྱི་སྤང་པོ་ནང་མི་ལ་ཅིས་སྤོད་བྱེད་པའོ། ཡང་ན་མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་གི་ནག་ཉེས་དེ་མོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་
ཁོ་ཚོའི་འདོད་པ་ལྟར་ཁྲིམས་ཐག་ལྷེ་མོ་གཅོད་པ་ནི་ངང་གཞན་ཚང་མ་ལ་ཆ་ཡོད་རྒྱས་ཡོད་ཡིན་སྟེ།
དམ་མགོ་འདོགས་མ་བྱས་ལ་རྗེས་སུ་ངས་ངང་ལུལ་དུ་ང་ལ་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཞིག་དང་བདེ་སྤྱིད་ཅིག་
མེད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། ལྷོ་ལོ་༢༠༠༤ ལོའི་ཟླ་༡༠ ནང་ང་རང་པ་ལུལ་དང་ཁ་གྲེས་ཉེ་བཅན་གྱི་ལ་དུ་ཡོང་
དགོས་བྱུང་།

ང་རང་པ་ལུལ་ནས་ལམ་ལ་མ་ཆས་པའི་ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྟོན་ལ་པ་མ་གཉེས་དང་འཇུག་ཅམ་མཇལ་རྒྱ་བྱུང་
བ་ནི་མི་ཚེའི་ནང་བརྗེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་སྐབས་དེར་དེའི་ནང་མི་སོགས་ཉེ་འབྲེལ་ཁྲིམ་ཚང་

འགས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་བྱས་པ་དགོན་པར་མང་ཇ་ཞིག་བསྐྱོལ་ཡང་། ང་རང་ས་གཞན་དུ་སྐྱེས་སྐོང་བྱས་ནས་བསྐྱད་
ཡོད་སྐབས་འགྲོ་ཐབས་བྲལ། འོན་ཀྱང་། ས་མ་གཉིས་ཆེད་དུ་ང་ཡོད་སར་སྐྱེབས་སོང་། དེ་དུས་ང་རྒྱ་ནག་
དམར་ཕྱོགས་པས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱུའམ་ཡང་ན་བཅོན་ཕྱོལ་ལ་ཨེ་ཐར་བལྟ་རྒྱུ་ལས་གདམ་ག་གཞན་མེད་
སྐབས་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་འཐེན་བཞིན་བའི་སྐད་ཡིན། ས་ཀླན་གྱིས་“ཁྱེད་རང་ས་ཐག་རིང་པོ་
ཞིག་ལ་འགྲོ་བར་སྐྱོས་མི་ཚོངས་ནའང་མི་འགྲོ་ཀ་མེད་ཡིན་དུས་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ལ་བདག་པོ་ཡག་པོ་གྱིས་
ཟེད།” ཨ་མས་མིག་རྒྱ་ལམ་ལམ་བཞུར་བཞིན་ང་ལ་“འཇམ་ཁོ”ཞེས་གཅེས་མིང་གིས་བོས་ནས་”ད་རྗེས་མ་
ང་ཚོ་འབྲུད་རྒྱུ་ཨེ་ཡོད་ན་ཟེད།” ངས་དེ་ལ་ལན་རྗེ་ལྟར་འདེབས་དགོས་པ་མ་ཤེས། བསམ་སྐྱོ་ཞིག་བཏང་
བས་པལ་ཆེར་རྗེས་མ་ཨ་མ་དང་མ་འབྲུད་ན་ཨ་མས་སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོ་བྱེད་སྐྱེས་ནས་“ཨ་མ་ང་ཚོ་མ་བྲང་
ནའང་སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད། འས་ཤིག་ཡོད་ན་མཇུག་ཡོང་ཞེས་ལན་བཏབ།” དེ་ལྟར་ལན་བཏབ་རྗེས་ངའི་ཡ་
རྒྱུ་ཁོག་པ་སྐྱུག་གིས་བཀང་སོང་། མིག་རྒྱ་མི་བཞུར་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནའང་མིག་རྒྱ་རང་དབང་མེད་
བར་འཛོམ་སོང་བས་ཁ་བྱིར་ལ་འཁོར་ནས་མིག་རྒྱ་བྱིས། ཨ་མས་མིག་རྒྱ་མང་པོ་ཤོར་ནས་ང་རང་ལ་འབྲེང་
བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བྱི་རྒྱལ་ནས་བལྟས་ན་པ་ཀླན་གྱིས་མིག་རྒྱ་འདོན་གྱི་མེད་ནའང་སེམས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་པ་ང་རང་གི་སེམས་ན་གསལ་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟར་པ་མ་གཉིས་ལ་སེམས་འབྲེང་བཞིན་དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་གི་ཐུག་འབྲུད་དེ་མན་རྩལ་སྐྱོས་མི་ཚོངས་པའི་
ངང་གྲེས་བྲལ་བྱེད་དགོས་བྱུང་། གྲེས་བྲལ་ཁོད་པ་མ་གཉིས་གྱིས་ང་ལ་བྱིར་མིག་ཡང་ཡང་བལྟས་པ་དང་།
ང་ལ་ཡང་འབྲལ་མི་སོད་པའི་སེམས་ཚོར་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནི་ང་པ་མ་གཉིས་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་གཏུན་དུ་
གྲེས་པའི་ཆེས་མཐའ་མཇུག་གི་ཉིན་མོ་ཡིན་པ་སུ་ཡིས་ཤེས། བྱིས་སུ་དེ་དུས་ངས་ཨ་མར་བཤའ་བའི་སྐད་
ཆ་ལ་འགྲོད་པ་ཡང་ཡང་སྐྱེས། ངའི་ཁ་ནང་ལ་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་ག་རེ་བྱས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་པ་ཡང་
ཡང་ཤར། དེ་དུས་ངེད་ཚོ་བྱིས་སུ་མི་འབྲུད་པ་སེམས་ཀྱི་ཐུང་ཞིག་ནས་རྩུང་ཟད་ཚོར་ཡོད་པ་འདྲ།

ང་རང་པ་ཡུལ་དང་ཁ་བྲལ་སྐབས་ཁོ་བོའི་སེམས་ལ་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་འདྲ། ཉིན་
གཅིག་ངས་རང་གི་རྩ་བའི་སྐྱེས་པ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་དགོ་ཀླན་ཚང་གི་ཁང་པ་ཡོད་པའི་

མཐའ་འཁོར་ལ་སྐྱོར་བ་བྱེད་དུ་སོང་བ་དང་། དགོ་ཆུན་ཚང་བཞུགས་སའི་ཁང་པ་ལ་ཕྱག་འཚམས། སྲིར་ང་རང་
སྲོད་སའི་ནང་དུ་ལོག་ནས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་དུས་བཡིན།

ཁོ་པོས་ཡུན་རིང་སློབ་གཉེན་བྱེད་སའི་རྒྱ་བྱང་དགོན་པ་དང་ཁ་འབྲལ་ཁར་ཞོགས་པའི་དུས་ཚོད་དུག་པ་ཡས་
མས་ཤིག་ཡིན་ལ། གསལ་ལ་མི་གསལ་བའི་སྐུ་རེངས་ཁོད་དུ་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གི་མདུན་དུ་ཕྱག་གསུམ་
འཚམ་ནས། སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཀུན་མཁུན་རྒྱ་མ་ཡབ་སྲས་དང་མགོན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
པ། རྟོགས་རིགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་རྟོགས་དེ་ཚོར་ཡང་ཡང་མཇུག་བའི་སློན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་
ཞོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དུང་སྐྱེ་དེས་ང་རང་རྒྱང་རིང་གི་ལས་ལ་ཆས་པར་སྐྱེལ་མ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལྟར་
ན་ལམ་དུ་གྲགས་པར་མ་ཟད་གོམ་པ་རེ་རེའི་ཁོད་ནས་སྲིར་མིག་ཡང་ཡང་ལྟ་བཞིན་རྒྱ་བྱང་དགོན་པ་ལ་གྱེས་
ཕྱག་འབུལ་དགོས་བྱུང་།

དེ་ཉིན་རང་ཉིད་སྐྱེས་སའི་ཆུན་གྲ་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་སྐབས་སུའང་གྱིས་སའི་དུས་སུ་ང་རང་འཚར་ལོངས་བྱུང་
སའི་པ་ཡུལ་ལ་ཆགས་སའི་འབྲེང་སེམས་དང་། པ་མ་དང་པ་ཡུལ་ལ་ཁ་འབྲལ་གྱིན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་
ནམ་ཞིག་པ་ཡུལ་ལ་སྲིར་ལོག་ཐུབ་བམ་སྟམ་པ་དང་། ཡང་ན་སྲིར་ལོག་མི་ཐུབ་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེ་མོ་ཤིག་དང་
སྟན་མིག་ཚུ་རང་དབང་མེད་པར་འགྲམ་པའི་ངོས་སུ་ཟགས་མགོ་བཅུམས། ང་རང་རྒྱང་དུས་སུ་པ་ཆུན་ལ་ཉ་
ཅང་བརྟེ་འདང་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། མཚན་མོར་ཉལ་ཁར་ཡང་པ་ཆུན་གྱི་རྣ་བ་ལ་ལག་པས་རེག་ནས་ཉལ་དགོས་
མཁན་ཞིག་ཡིན། བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་པ་མ་གཉེན་ཉེ་དང་། གྱིས་དུས་གྱི་ཅེད་མོ་ཅེད་ས་དང་ཉ་རྒྱུག་བྱེད་ས་
སོགས་ཡིད་ལ་སྣང་ངེར་བྲན་ཞིང་། ད་ནི་དེ་དག་དང་ཁ་འབྲལ་རྒྱུར་སྐར་མ་ཁ་འགས་ལས་མེད་སྟམ་བཞིན་
སེམས་པ་སྐྱོ་སྣང་གིས་ཁེངས། ད་དུང་སེམས་གྱི་རྒྱར་ཞིག་ཏུ་ལམ་བར་ནས་རྒྱ་ནག་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
ཚོ། འཛིན་བརྒྱུད་བྱ་རྒྱ་ཉག་ཅིག་ཡིན་ཨང་སྟམ་པའི་འཛིན་སྐྱག་དང་བཅས་རྒྱང་དུས་གྱི་པ་ཡུལ་དེ་ཡང་
མིག་ལམ་ནས་ལམ་ཉེ་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་ཟེ་ཡིང་དུ་འབྱོར། དེ་གར་རྟོགས་པོ་བརྟོན་འབྲས་
གྱིས་ང་རང་སྐྱག་འདུག་ལ། ང་ཚོ་ལམ་ཁྲིད་པར་ཐུག་འབྲུད་བྱས། ལམ་ཁྲིད་པས་རྒྱ་སྐོར་གྱི་གཉེས་ལྷག་

དགོས་པར་བཤད། གོང་ཚད་མཐོ་བྲགས་པས་མར་གཅོག་ཆ་བྱ་དགོས་པའི་དེ་འདུན་བཏོན་གྱང་མ་ཉན་པས་
མཐར་མི་དེས་རྒྱ་སྐོར་གྱི་གཉེས་དེ་མི་སྐོར་ཀ་མེད་ཀྱིས་ལྷ་ས་ནས་སྐོར་རྒྱ་བྱས།

དགོང་མོ་དེར་བེ་ཡིང་གི་མཚོན་ཁང་ཞིག་གི་ནང་བསྟན། ཉེན་གཉེས་པར་ལྷ་ས་ལ་འགྲོ་བའི་མེ་འཁོར་འཛིན་
བྱང་ཉོ་བུ་མི་ཞིག་མངགས་པ་དང་། ཉེན་དེའི་ཕྱི་རྫོང་དུས་ཚོད་བདུན་བརྒྱད་ཡས་མས་སུ་མེ་འཁོར་སྐོ་འགམ་
ནས་གྲལ་སྒྲིག་བྱས་ནས་འདུག་སྐབས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་མཁན་སོགས་འདུག་པས་སེམས་པ་ཚ་བེར་བེར་ལྷ་
བུའི་འཛིགས་སྐྱབ་དང་དུ་གནས། ང་རང་མེ་འཁོར་གྱི་འཁོར་སྐྱམ་གཅིག་དང་དའི་རོགས་པ་མེ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་སྐྱམ་གཞན་པ་ཞིག་གི་ནང་ལ་སོང་། དེད་གཉེས་མཉམ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཚེ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་སྐབས་
དེད་གཉེས་མཉམ་དུ་འཛིན་པར་དོགས་པའི་དབང་གིས་མེ་འཁོར་ནང་གི་འདུག་ས་ཁ་ཁ་བྱས་ཏེ་འཛིན་བྱང་
ཉོས་པ་ཡིན།

ང་རང་མེ་འཁོར་ནང་བསྟན་དེ་ཅུང་ཅམ་འགོར་རྗེས་གཉིད་དུ་ཤོར། བར་སྐབས་ཤིག་ལ་རྒྱང་པ་ནས་མི་ཞིག་
གིས་འཐེན་བཞིན་འདུག་པས་གཉིད་ཀྱང་དཀྲོགས་སོང་། མེ་འཁོར་ནང་གི་ཉམས་ས་ནས་མར་བལྟས་དུས། མི་
ཁ་ཤས་ཀྱིས་མེ་འཁོར་འཛིན་བྱང་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་བཞིན་འདུག །ད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ལག་ལ་ཤོར་སོང་སྐྱམ་
ནས་འཛིགས་སྐྱབ་དང་བཅས་ཏེ་མེ་འཁོར་འཛིན་བྱང་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་མཁན་ཚོར་སྟོན་ནས་ཉ་ཅང་གཉིད་
འབབ་ཀྱིན་ཡོད་ལུལ་གྱིས་མགོ་བོ་སྐྱས་མགོའི་ཐོག་ལ་བཞག་ནས་བསྟན། ཅུང་ཅམ་ལས་མ་འགོར་བར་
འཛིན་བྱང་ལ་བལྟ་ཅམ་བྱས་ནས་ཕྱིར་སྟོན་དེ་བྱུང་སོང་། དེས་སེམས་པ་ཅུང་སྟོད་ལ་བབས་པར་གྱུར། ཕྱི་
ཉེན་ཞོགས་པ་འུར་འུར་ཟང་ཟང་ངང་མི་མང་གིས་མེ་འཁོར་ནང་དུ་བར་རྒྱག་པ་དང་། ཞོགས་ཇ་འཕྱང་བཞིན་
འདུག མི་བརྒྱ་ཆ་གོ་དགུ་རྒྱ་ནག་ནས་ལྷ་ས་ལ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མི་དེད། བོད་པ་ཡང་ཁ་ཤས་འདུག ། ཞོགས་པ་
དུས་ཚོད་དགུ་པ་ཡས་མས་སུ་རོགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་མེ་འཁོར་ནང་གི་སྒང་ལམ་ནས་པར་ལ་འགྲོ་ལུལ་གྱིས་
ང་ལ་ལྷ་ཅམ་བྱས་ནས་ཕྱིར་ཁོ་རང་འདུག་སར་སོང་། རོགས་པ་ལ་སྐོན་མི་འདུག་སྐྱམ་ནས་སེམས་པ་ཅུང་
ཅམ་སྟོད་ལ་བབས། ཨ་མདོ་རྫོང་དང་ནག་རྩ་རྫོང་སོགས་ལམ་བར་ཚང་མ་ནས་མཛེས་བའི་གངས་རི་དང་
གཅང་པོ། སྒང་ཐང་དང་མཚོ་ལྷ། ཉ་ཞོར་ལུག་གསུམ་ཐང་ལ་བཀའ་པ་སོགས་མཐོང་ཚོད་འའི་སེམས་ལ་ཤར་

མིག་ཚུ་ལག་པས་ཕྱིས་བ་ཡིན། གཞུས་དེ་ནི་བཅའ་བྱོལ་ནང་གི་གཞུས་བ་ཚོས་གྲགས་ལགས་ཀྱིས་སྒྲངས་
བའི་“དུ་ལའི་སྐྱ་མ། ངའི་སེམས་ནང་གི་ཉི་མ།” ཞེས་བ་དེ་དེ།

དེ་ལྟར་འགག་སྐོ་གསུམ་བཞི་ཞེས་བརྒྱད་ནས་འགྲམ་ལ་སླེབས། སྤྱིར་འགྲམ་གྱི་འགག་སྐོ་བཞུལ་རྒྱ་ནི་ཉ་
ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གཤེན་རྗེའི་འཕྲང་ལམ་བརྒྱད་བ་དང་འདྲ། མོད་མི་མང་པོ་ཞེས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་ཞལ་
མཇལ་ཆེད་དང་རྒྱ་གར་ལ་བཅའ་བྱོལ་དུ་འགྲོ་ཆེད་འཛིགས་སྐྱབ་ཆེ་བའི་འགྲམ་གྱི་འགག་སྐོ་དེའལ། ཡང་ན་
ཤར་ལུམ་བུ་སོགས་དེ་མོ་ཉི་མ་ལ་ཡ་བརྒྱལ་བའི་དཀའ་སྤྱད་གི་ལམ་ལུ་དག་བརྒྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་དེ་
དེ་ནི་འདྲིར་གྲིས་མི་ཚང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་དེ་ཡིན།

ལྷ་ས་ནས་འགྲམ་བར་ཉེན་ཉི་ལུ་ལྷག་ལ་རྟེན་འཁུགས་ལ་ཡོང་མཁན་གྱི་སྐབས་བཅོལ་བའི་མི་སྣ་དེ་དེ་ཡི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་རྒྱ་ནག་གི་མེ་མདའི་ཁ་ནས་ཆེ་སྐོག་ཤོར་ཟེན་བའི་མི་མང་པོ་ཞེས་ཡོད་ལ། དཔེར་ན། ངའི་སྐོགས་པོ་
དཀོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་(རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་གི་གྲུ་བ།) གྱི་སྐོགས་པོ་འགྲམ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དམག་མིས་མེ་
མདའ་བརྒྱབ་ནས་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། དཀོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་ལའང་མེ་མདའ་པོ་ག་སྟེ་རྣམས་སྐྱོན་
ཚབས་ཆེན་བཅོས་ཀྱང་བཅའ་བྱོལ་ལ་འགྲོར་བུལ་བ་བྱུང་ཡོད། ཁོང་གི་གཟུགས་པོ་སྟེང་གི་རྩ་ལུམ་ཆེན་པོ་དེ་
‘ད་ལྟའང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་ནས་བལ་ཡུལ་སྐྱེ་ལེན་ཁང་དུ་ཡོང་སྐབས་ལམ་ནས་ཟ་མ་ཆད་དེ་
ལྷོགས་ཤི་ཐེབས་བ་དང་། གངས་དེ་ཉིལ་བའམ་གངས་ཁོད་ལ་སྐྱུང་ནས་ཤི་བ་དང་། གང་སྐྱག་གིས་རྟེན་བ་
དང་ལག་བ་ཕྱིད་བ། བལ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེས་བ་དེ་འགས་ལམ་བར་ནས་བཅའ་བྱོལ་གཤེན་ཐེབས་པ་སོགས་བསམ་
ཡུལ་ལས་འདས་བའི་སྐྱབ་བསྐལ་སྐྱ་ཚོགས་སྤངས་ཡོད།

ང་ཚོ་ཐོག་མར་ལྷ་ས་ནས་ལམ་ལ་ཆས་ཏེ་འགྲམ་གྱི་འགག་སྐོ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་དུས་སུ་ཆོས་ཆེན་བཅོ་ལྔ་ཞེས་
གི་མཚན་མོར་ཁེལ་ཡོད་སྐབས། སྤྱིན་གལ་སྟོན་ཁའི་དཀར་གསལ་སྐྱབ་བ་མཐོང་ཐེངས་དེར་ཨ་མའི་འཇུམ་
ཞལ་དང་བཀའ་འཛིན་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་འཁོར་ཡོང་བ་དང་། ས་གང་ལ་སོང་ཡང་ཨ་མ་ནི་དཀར་གསལ་སྐྱབ་བ་
བཞིན་ང་ལ་བྱམས་བཅའི་འཇུམ་འོད་གནང་གིན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་འགོག་མེད་དུ་སྐྱེས་བྱུང་།

འགྲམ་གྱི་འགག་སྐོའི་སྐྱེ་བས་དུས་མཚན་མོ་ཞིག་རེད། སྐོ་བྱར་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཁ་ལོ་བས་”རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནས་
 མར་འབབ་རོགས་”ཞེས་བཤད་བྱུང་། ང་ཚོ་ཤིང་ནགས་ཁོད་བརྒྱུད་ནས་ལམ་འགྲམ་ལ་འགྲོ་དུས་མཐུན་རོམ་
 བས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཞིག་གིས་སྐོག་འོད་སྤར་ཡང་ང་ཚོ་ས་ལ་གབ་སྟེ་བརྟུན་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐོག་འོད་སྤར་མི་
 ཚོག་པས་ང་ཚོ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལག་འཁྲུག་གིས་ནགས་ཁོད་ལ་འགྲོ་དུས་མཚན་མོ་ཤིང་སྐྱེ་ཚེར་མ་ཅན་དག་
 གིས་ལག་བ་དང་གདོང་བ་སོགས་ལ་ན་ལྷག་གཏོང་གིན་འདུག་ལ། ཡང་འགྲམ་གྱི་སྐོག་འོད་གཟར་མོ་ཞིག་
 བས་ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནས་འགྲམ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དུ་སྐྱུང་མི་ཡོང་ངམ་སྟམ་བ་བྱུང་། ངས་སྟམ་ཆ་
 གཉིས་ཁྱིའི་ཡོད་མོད་སྐོ་བྱར་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལས་འབབ་དགོས་བྱུང་སྟབས་སྟམ་བ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་མ་བྱུང་། དེར་
 བརྟེན། ངས་སྐོག་འོད་པའི་ལག་ཅེད་སྐོ་མོ་ཅེ་བྱེད་གྱི་སྟམ་དེ་ཡང་ཡང་འདྲིད་བཅར་ཤོར། ཐེངས་གཅིག་པའི་
 སྟམ་འཁྲུག་ནས་ང་རང་འགྲམ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དུ་སྐྱུང་གྲབས་བྱས། པའི་འགྲམ་གྱི་བྱ་དེས་མཚོགས་པོར་པའི་ལག་པས་
 བརྒྱུད་ནས་ཡང་འཕྲེན་བྱུང་། དེ་ལྟར་མོང་མོང་པའི་མཐར་ཆུ་འགྲམ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བས་མོང་ཡང་། ལམ་ཁྱིའི་པས་
 ལམ་མོར་ཡོད་པས་ས་ཆ་གཞན་ཞིག་མི་སྐྱོར་ཐབས་མེད་བྱུང་། དེ་དུས་ངལ་གསོ་ཅུང་ཅམ་བྱས་པའི་སྐྱབས་
 དང་བརྟུན་ནས་ངས་དེ་གར་རང་གི་རྒྱབ་ཁུག་ནང་གི་སྟམ་གཞན་བ་དེ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནས་བརྒྱུ་ལ་འཁོར་བས་དེའི་
 རྒྱུ་སྟམ་སྟམ་འཁྲུག་འོད་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ། ང་ཚོ་མཚོགས་པོར་མ་མོང་ན་ནམ་ལང་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཅེན་ཁ་ཡོད་
 སྟབས་འགྲམ་གྱི་འགག་སྐོའི་དམག་མི་ལ་སྐྱབས་དགོས་པས་ལམ་ཁྱིའི་པས་མཚོགས་པོར་འཁྲུག་གིན་འདུག །
 དེ་ལྟར་མོང་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གཞན་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བས། དེར་ལམ་ཁྱིའི་པའི་ཐག་བ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་སྟམ་སྟམ་འཁྲུག་སྟམ་སྟམ་འཁྲུག་
 ཐག་བ་དེའི་སྟེང་ནས་མི་གཅིག་རེ་གཅིག་རེ་བྱས་ནས་ཐག་པའི་སྟེང་ནས་ཐར་སྐོགས་སྟམ་འཁྲུག་དགོས་གྱི་
 འདུག །སྐྱབས་དེར་ཐག་པའི་སྟེ་མོ་གཅིག་སྐོང་པོ་ལ་བཏགས་ཡོད་ནའང་སྐོང་པོ་ལ་མཐུན་བ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་
 མེད་པའི་རྒྱུ་གིས་བྱ་སོ་ཞིག་པར་སྐོགས་ལ་འཁྲུག་སྐྱབས་སྐོང་པོ་ལས་མཐུན་བ་སྐོལ་སོང་།
 ལམ་ཁྱིའི་པས་ཐག་སྟེ་གཞན་ཞིག་བརྒྱུད་ཡོད་སྟབས་ལམ་ཁྱིའི་པ་དང་བཅས་དག་ཏུ་རྒྱག་པའི་འགྲམ་རྒྱུ་ལ་
 བར་མར་འདྲུད་གྲབས་བྱས་སོང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་པོ་མཁྱེན། དེ་མ་ཐག་ང་ཚོས་ལམ་ཁྱིའི་པ་དེ་ཐག་བ་

ལ་འཇུག་ནས་སྤྱིར་འཕྲིན་སྐབས་ལུ་མོ་དེས་རོ་གཤོང་ནི་དམར་ནག་མཚེན་པ་ཞིག་དང་ཨ་ན་མ་ན་ཏུ་གྱུར་
འདུག།

དེ་ལྟར་འགྲམ་གྱི་འགག་སྐོ་བརྒལ་ནས་རྒྱུ་ལེ་པར་སྤོགས་སུ་སོང་ནས་ཉིན་གར་སོར་སྤྲས་སྤྲུང་བུས་ཉེ་བསྟུང།
ས་ཏུ་བ་བ་དང་མཉམ་ཏུ་ཡང་བསྐྱར་བཤམ་འོས་དང་རི་གཟར་མང་སོ་ཞིག་བརྒྱད་ནས་སྤེ་བ་ཞིག་གི་སྤེ་འདབས་
ནས་ཟ་ཁང་ཞིག་གི་ནང་ནས་གཞུང་ལམ་ལ་ཐད་ཀར་སོང། ཟ་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་དེའི་ནང་ཏུ་བལ་ཡུལ་གྱི་མི་
འགས་ང་ཚོ་མཐོང་སྟབས་མགོ་སོ་གོ་གས་གོ་གས་སྤེད་བཞིན་འདུག་འོན་ཀྱང། ང་ཚོ་མཚོ་གས་སོར་རྒྱངས་འཁོར་
གཉིས་ཟ་ཁང་སྐོ་འགྲམ་ཏུ་འདུག་པ་དེའི་ནང་ཏུ་འཇུག། ལམ་ཁ་སྟབས་བདེ་མིན་པས་རྒྱངས་འཁོར་པར་
གཡུག་རྒྱུར་གཡུག་ཁོང་སྤྲུག་མེར་ལང་བ་དང་མགོ་སོ་ན་བ་སོགས་རྒྱན་མི་ཆད། ཁ་སྐོམ་ནས་རྒྱ་ཞིག་འཕྱང་
འདོད་སྤེལ་ན་འདྲ་རྒྱངས་འཁོར་ཁ་སོ་བས་མཚམས་མ་བཞག་པར་ལམ་ལ་བསྐྱོད། ལམ་འགྲམ་ཏུ་བལ་རྒྱ་
རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་མིག་གིས་མཐོང་བས་ལྷག་པར་ཁ་སྐོམ་ནས་ཁ་སོ་བ་ལ་ཁ་སྐོམ་པའི་ལག་བཟང་སྤྲུད་ན་འདྲ་ཁ་
སོ་བས་རྒྱངས་འཁོར་བཀག་མ་སོང། མཚམས་ཤིག་ཁ་སོ་བ་ཚོང་ཁང་ཞིག་གི་ནང་ལ་སོང་ནས་རྒྱ་ཞིག་ཉོས་
ནས་ཐོན་སོང། ཉན་རྒྱན་མི་གཞན་པའི་ཁ་ལུལ་ནས་འཕྱང་རྒྱུའི་གོམས་གཤིས་མེད་ན་འདྲ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོ་ཚང་
མས་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ངང་བཏུང། མཚན་དཀྱིལ་ཞིག་ལ་བལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལ་སྤེབས་ལུང། ང་ཚོ་
རྒྱངས་འཁོར་ནང་གལ་ནས་ཞག་གར་སོར་བསྟུང། དེའི་ཞོགས་པ་སྤེ་སོར་བལ་ཡུལ་སྤེ་ལེན་ཁང་ལ་བསྐྱལ་
སོང།

སོད་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ནས་འགྲམ་གྱི་འགག་སྐོ་དང་ཉེ་མ་ལ་ཡ་བརྒལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་སོ་མང་སོ་ཞིག་
གིས། མི་རིགས་ཤིག་གི་སྤྱོད་གར་དང་སྤྱིར་སྤོབས་གྱི་ཞབས་རྗེས་མང་སོ་གངས་ལ་བཞག་པའི་ཐེན་ཐོ་མང་
ཡང་དེ་ཞིག་བཞག།

སྤོང་ལོ་ས་ལ་ཐོར་བའི་དུས་ཚོགས་ནང་། །

ཁུ་བུག་ལྗོ་རུ་འཕུར་དགོས་སྡོན་གྱི་ལས། །

མི་འགྲུར་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་མཚོན་པའི་ཕྱིར། །

དཀར་གསལ་རྩེ་བའི་རི་མོ་མཁའ་ལ་བཞག །

བུག ། མི་ཚེའི་ནང་གི་རྗེ་ལམ་མངོན་གྱུར་བྱུང་བ།

བལ་ཡུལ་ལ་འཕྱོར་བ་དང་ས་རྒྱལ་ལ་ཁ་བར་བཏང་སྟེ། ད་ལྟ་ས་མཚམས་བརྒྱལ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་སོགས་
ཅི་མ་འབྲུད་བར་སྤྱིད་པོ་བདེ་མོའི་ངང་འཕྱོར་སོང་ཞེས་བཤད་དེ་ས་མ་གཉེན་ཉེ་ཚོའི་སེམས་ཁམས་བདེ་ལ་
བལ། བལ་ཡུལ་ནས་ཉེན་འགའ་ལ་བསྐྱེད་རྗེས་བལ་ཡུལ་སྡེ་ལེན་ཁང་གི་གོ་སྐྱིད་ལོག་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷི་
མི་བརྒྱུད་དྲ་རམ་ས་ལར་བསྐྱོད། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༡༠ བའི་ཚེས་༢༡ ཉིན་བཞུགས་སྐར་དྲ་
རམ་ས་ལར་འཕྱོད། ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་མཇུག་ཁ་ལྷུ་རྒྱ་དེ་ནི་ངའི་མི་ཚེ་ནང་ཡུན་རིང་སེམས་སྲུ་ཉར་བའི་རྗེ་
ལམ་ཞེས་ཡིན་ལ། ང་ཅམ་མ་ཟད་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་མཇུག་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ནི་མི་ཚེ་
གཅིག་གི་ནང་གི་རེ་སྐྱུག་དང་འདུན་པ་ཚེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་སྣོས་མ་དགོས།

མཚམས་རེར་ཡགོང་ས་མཚོག་བྲན་པའི་དབང་གིས་རྗེ་ལམ་ནང་ཡང་ཡང་རྗེས་སུ་དང་། ཚེས་ཚེན་བཙོ་ལྷའི་
རྩེ་བའི་དུས་སྲུ་ཡགོང་ས་མཚོག་རྩེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་བཞུགས་ཡོད་པར་བཤད་མཁན་ཡང་
བོད་ནང་དུ་མི་མང་པོ་ཞེས་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ནང་དུ་དང་ལྷན་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་འདུན་པ་བྲག་པོས་དུས་རྒྱུན་
ཡགོང་ས་མཚོག་མཇུག་འདོད་དང་ཡང་ཡང་བྲན་བཞེན་ཡོད་པའི་དན་རྟགས་ཉག་ཅིག་དེ་ཡིན། ང་རང་དྲ་
སར་འཕྱོར་རྗེས་ཀྱི་ཉེན་གཉེས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་གསུང་ཚོས་དངོས་སྲུ་ལྷུ་རྒྱུའི་སྐལ་བ་བྱུང་
ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༤ དང་ ༢༥ ཉིན་གཉེས་རིང་། ཉེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཀའ་བློན་དང་
ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་ལུང་། སྤྱི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན། འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བཀའ་དབང་
བཅས་ལྷུ་བའི་སྐལ་བ་བྲང་མངོན་དུ་གྱུར། ཉིན་དང་པོར་ཐེག་ཚེན་ཚོས་གྲིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡགོང་ས་

མཚོག་གསུང་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་མེབས་རན་པའི་སྐབས་དེར། མི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོང་ནས་ངའི་སེམས་པ་
ཆེས་དགའ་བྲགས་པའི་ཚོར་ལྷགས་གོམ་མ་སྐབ་པར་རང་དབང་མེད་པར་ཏུ་རྒྱ་ཐོན་ཏེ་མི་མང་གི་ཚོང་ནས་
སྐད་ལྷགས་ཆེན་པོས་དུས་པ་ཡིན། ཉེ་འགྲམ་ན་ཡོད་པའི་མི་ཚོར་དགོངས་དག་ལྷ་ཚོང་ཡིད་ཆེས་པོ་ཞིག་
དུས། དེའི་རྗེས་གཞི་ནས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསུང་ཚོས་ར་བའི་ཚོགས་མགོན་ལ་
མེབས་སྐབས་གཡམ་གཡོན་གྱི་མངའ་བར་མཚམས་ཤེར་བྲུག་བད་དང་མཚམས་ཤེར་བྲུག་གཉིས་ཐལ་མོ་
རྒྱར་ནས་མེབས་བྱུང་། རྒྱ་གརུགས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ལ་ཞལ་རས་འཇུག་བག་གི་འོད་དང་ལྷན་པ། ཚོས་གོས་
ནམ་གསུམ་སྐྱ་ལ་གསོལ་པའི་དགེ་སློང་བགྲེས་སོང་ཁོང་བྲུག་གཡམ་གཡོན་ན་ཞབས་གཡོག་གྲ་བ་གཉིས་
ཀྱིས་སློང་བཞེན་སྐྱ་སྲུང་བ་འཁོར་དང་བཅས་ག་ལེ་ག་ལེར་མེབས་བྱུང་། དུམས་བཅེ་སྐྱུན་རྒྱུད་གིས་ཉམ་ཐག་
པའི་མི་ལ་ལྷག་པར་བཅེ་བས་གཞིགས་བཞེན་བགྲེས་སོང་གན་པོ་དང་། ཉན་པ་ཉམ་ཐག་པ་རེ་གཞིགས་ཆེ་
དེའི་ཕྱོགས་སུ་མེབས་ནས་བྲུག་གིས་མགོ་ལ་བྱེལ་བྱེལ་གནད་བ་དང་བཅེ་བའི་སྐྱུན་གྱིས་ཡང་ཡང་གཞིགས།
ཆེ་འདོད་དང་ཁེངས་ཉམས་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཆེས་སྤྱིར་བཏང་བའི་མི་ཞིག་མེབས་སྐྱེངས་དང་འབྲ་བ་
དེས། སེམས་པ་དེ་ཡང་ནམ་རྒྱུན་དང་མ་འདྲ་བར་བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མངའ་བ་ཅན་
ཀྱིས་ཐར་པའི་ས་སོན་བསྐྱུན་པའི་ཡརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མི་དེ་དང་ཉ་ཅང་ཐག་ཉེ་ཐག་ཉེ་ཞིག་གི་ཚོར་བ་སྤེམས་
སོང་།

དེ་ནས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་གསུང་ཉ་ཅང་མི་མཐོ་བ་དང་ཉ་ཅང་མི་དམའ་བ།
གསལ་དག་སྐྱུན་གསུམ་གྱི་གསུང་དབྱངས་གཅིག་གི་སྐོ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་འདུས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་
སོ་ནས་ཡོང་བའི་མཐའ་ཡས་པའི་དད་ལྷན་ཚོས་ལྷ་བ་དང་། དེར་མ་འདུས་པའི་དད་ལྷན་དང་འགོ་བ་ཡོངས་
ལ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་མོས་པ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་དང་རྫོངས་པའི་བྲ་བ་གཅོད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་དང་
ཚོས་སྐྱེན་སྐྱལ། ལྷག་པར་བྲུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་འཇམ་སྤིང་སྤྱི་ལ་སན་པའི་འགོ་བ་
མིའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་སྤེལ་དང་། ཚོས་ལུགས་སན་ཚུན་བར་མཐུན་སྤྱིལ། ད་ལྟའི་འཇམ་སྤིང་འདིར་འཕྲད་
བཞེན་པའི་ཁོང་ལྷག་གི་གནད་དོན་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཚེད་སྤྱད་སྐྱེངས་བརྒྱ་ཕྲག་བདག་གིར་

བཞེས་བཞེན་པ་ལགས། ཡང་ཚེས་དོན་དུད་གཉེན་བ་དང་རང་ཉིད་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ། ཡམགོན་
པོ་མཚོག་གི་སྐྱ་ཚེ་གང་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་ཉོགས་དང་འབྲེལ་ནས་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་མན་པའི་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཚེ་དང་། ཐུག་བསྐལ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་འཁོར་པའི་ཅ་བ་གཙོད་པའི་ཚེས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས། གདུལ་བྱ་སློ་དམན་པ་རྣམས་ལའང་གོ་བ་བསྐྱེད་
ཐུབ་པའི་དཔེ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སློ་ནས་འདོམས་པར་མཛད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་མཛོད་དུ་གྱུར་
པས་བདག་གི་མི་ཚེའི་ནང་ཡུན་རིང་རེ་སྐྱུག་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་མི་ལམ་མིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དགའ་དད་སློ་
གསུམ་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ། དེ་ནས་ཉིན་ཁ་གས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བོད་ནས་སླེབས་པའི་གསར་འཕྲོད་
བ་མང་པོ་དང་ལྷན་སྐྱེ་ལེན་ཁང་གི་གོ་སྐྱིད་འོག་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་མང་མཇུག་གྱི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ།
སྐབས་དེ་དུས་ངས་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་བྱུར་བ་དཀར་པོ་དེ་ཡགོང་ས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཚེ་མཚོག་ལ་
མཇུག་ཉེན་དུ་སྐལ་བར། དང་པོར་བྱུར་བ་དཀར་པོ་དེ་ལ་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་ཞལ་སུ་ཞིག་གཅིག་གནང་
སོང་། དེ་ནས་ངས་འདི་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་ཡང་འབྲལ་བ་ཡིན་ཞུས་པས། ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་ཡ་ཡ་ང་
ལ་སྐལ་བ་ཡིན་ནམ་གསུངས་ནས་ཐུགས་དགེས་བརྗེ་ཆེན་པོས་བཞེས་སོང་།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལྷོ་ལྷོ་ཉེན་པའི་སྐྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གོ་སྐྱིད་འོག་ཕྱོགས་པོ་བརྗོན་འབྲུས་རྒྱ་མཚོ་
དང་རེད་གཉིས་ལ་དམིགས་གསལ་མཇུག་ཁ་ཞིག་ཀྱང་སྐལ་སོང་། དེ་དུས་དང་པོར། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
མགོན་རིན་པོ་ཚེ་མཚོག་སྐྱ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པ་དང་བོད་ལ་ཤེས་པར་བོད་མི་གཞིས་ལུས་རྣམས་ཀྱིས་རེ་བ་
རྒྱག་གིན་ཡོད་པའི་སྐབས་འཇུག་ཞུས་པར། དེ་ལ་བཀའ་ལན་དུ། སྐྱ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་ཞལ་བཞེས་གནང་
བ་དང་། བོད་མི་མང་གི་མཛོད་འདོད་ལྟར་གཉིས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཚེ་
ཡགོང་ས་མཚོག་སླེར་གྱི་ཆེད་དུ་བོད་ལ་ཤེས་ན་རྒྱ་མཚོན་མེད་སློར་གསུངས་སོང་། གཉིས་པར། ལྷོ་བྱང་
བཀའ་ལུ་འབྲེལ་གྱི་ཞིང་གི་བདག་པོ་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཚེ་མཚོག་གཙོས་ལྷོ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་
པའི་སྐྱ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་བའི་སྐབས་འཇུག་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཐུགས་བརྗེ་བའི་
ཞལ་བརྗེ་གནང་། གསུམ་པར། རྒྱ་ནག་གི་མནར་གཙོད་འོག་དཀའ་ངལ་སྐྱུངས་དང་སྤོང་བཞེན་པའི་བོད་ཀྱི་

ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཏུས་འཁོར་ཐབས་མཁས། སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་གཙོ་སྐོར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བ་འདས་གསོན་ཡོངས་རྗེས་སུ་འཛིན་བའི་སྤྲུལ་སྲོལ་རྒྱབས་འདུག་ལུས་བ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཡམགོན་པོ་མཚོག་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་འཛིག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་སྐབས། དེའི་སེམས་སུ་ང་ལ་དེབ་འབྲི་བའི་གདེང་ཚོད་གང་ཡང་མེད་པས་མལ་ཆེར་དེའི་ཚོགས་པོ་ལ་གསུང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ་སྟུང་བྱུང་།

དེ་བཞིན་རྒྱ་ལོ་༡༠༠༥ ཀྱི་ཞི་བའི་སྐད་འབོད་ཉེན་གྱི་བརྟན་རྒྱང་གསང་བའི་ངང་ཉར་ཡོད་པ་དེ་འོད་སྤེར་ཚོགས་པའི་ནས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་ཡར་སུལ། ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བྱང་ཆེ་ར་བ་ཆེ་རྒྱལ་གྱི་ལག་ཏུ་གཏད་ནས་འདི་ལ་བདག་པོ་ཡག་པོ་གྱིས་ཤིག་གསུངས་བྱུང་། དེ་ལྟར་མཇལ་ཁ་བྱུང་རྗེས་ཡགོང་ས་མཚོག་དང་མཉམ་ཏུ་སྐྱབས་པ་སྟོན་པ་དང་། ལྷིང་ཡོང་ཁར་ངས།

སྤྱི་བ་ལུན་ཏུ་ཡང་དག་ལྷ་མ་དང་།།

འབྲལ་མེད་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤོད་ཅིང་།།

ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྗེས་ནས།།

དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤྱད་ཚོབ་ཤོག །

ཅས་པའི་ཚོགས་བཅད་དེ་སྤྱོད་སྐབས་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བཞད་མོ་དང་མཉམ་ཏུ་དའི་མགོ་ལ་སྤྲུག་གཡལས་པས་མཇལ་ཁ་བྱུགས་ཆེན་པོ་གནང་སོང་བས་སེམས་བ་དགའ་བདེས་ཚིམས་པར་བྱུང། ལྷིང་བཏང་བ་ལུལ་དང་གྲེས་ནས་རྒྱ་གར་ལ་སླེབས་རྗེས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་སྤྲུལ་རྗེ་བཀའ་འཛིན་དང་། བོད་མིའི་རྒྱུག་འདུགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལྟ་སྤྱོད་འོག་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བྱུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚོར་བདེ་སྤྱད་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་ལྷ་རེད་འཚོ་བའི་ཁ་སྟོན་གསོལ་སྤྲུལ་གནང་བཞིན་འདུག་པས་མན་ཚོགས་མི་དཔལ་བ་བྱུང་། ར་རང་ཚོག་མར་ཤེས་རབ་དགའ་ཚེལ་སྤོབ་སྤྱིང་ཏུ་ལོ་གཅིག་ཅུམ་སོང་རྗེས་འབྲོ་བན་པོད་ཀྱི་སྐོར་

ཅེས་ཁང་ལ་འཇུག་ཞུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཤི། དེ་གར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པར་ལོ་གསུམ་ཙམ་རིང་སློབ་སྦྱོར་
བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ལྷན་པར་བྱུང།

བདུན། ལོ་རྒྱའི་རེ་སྐྱབས་ཁྲིའི་ཡལ་བའི་བྱམས་ལྷན་པ་མ་གཉིས།

ནས་རྒྱན་ལས་ཀར་འཕྲོ་དུས་དང་། མི་གཞན་དང་ཐུག་འཕྲད་སྐབས་སུ་“ཁྲོད་ཀྱི་ནང་མི་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ་
”ཞེས་འཆམ་འདྲི་བྱེད། དྲི་བ་འདི་ནི་འདྲི་མཁན་ལ་མཚོན་ན་ཆེས་སྤྱིར་བཏང་གི་དྲི་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། བདག་
ལ་མཚོན་ན་མིག་ཚུ་སྤྱིར་ལ་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་དྲི་བ་ཞིག་རེད། བ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱམས་བཅེ་ནི་ཆེས་རིན་ཐང་
བལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སྤྱིར་བཏང་བརྗོད་སྟངས་ཤིག་ལ་“བ་ཡོད་ན་གནས་ཡོད། མ་ཡོད་ན་ཁྲིམ་ཡོད་”ཟེར་
སྲོལ་ཡོད་མོད། རྒྱ་གཞུང་གི་གདུག་རྒྱབ་ཆེ་བའི་སྲིད་ཇུས་འོག་དང་ད་ལྟ་བུའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཛིག་
ཉེན་འདིར་རང་གི་བཅེ་བའི་བ་མ་གཉིས་དང་གཉེན་ཉེ་ཚོར་གསོན་བལ་བྱེད་དགོས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་
ཡོད་སྟབས་“གནས་དང་ཁྲིམ་”ཟེར་བ་ཞིག་གང་ན་ཡོད།

བ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནང་མི་ལྷན་འཛུམས་ཆེད་དུ་ལོ་དང་རྒྱ་བར་རེ་སྐྱབས་བྱས་ནའང་། མཐའ་མར་ནང་མི་ལྷན་
འཛུམས་ཀྱི་སྐབས་བ་མེད་པར་བྱུར་སོང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོའི་ཟླ་༤ ཆེས་༢༧ དང་། ཉོར་ཟླ་༤ ཆེས་༤
ཉིན་རའི་བཅེ་བའི་བ་ཀན་འཛིག་ཉེན་འདི་དང་གཏན་དུ་བལ་སོང་། རའི་བ་དམ་པ་འདས་པའི་ཉིན་དེར་ཁོང་
གཉེན་ཉེ་ཚང་མ་དང་མཉམ་དུ་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྒྱ་བར་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་ལ་མང་ཇ་
བསྐོས་བར་ལེབས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ཉེན་དེར་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ནང་ལ་མཚོན་མཇུག་སྐབས་ཀུན་མཁུན་
སྐྱ་སྡེད་ལྡ་པའི་གདུང་མཁུན་ནས་ལུན་རིང་ཞིག་ལ་སློན་ལམ་བཏབ་ཡོད་འདུག་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་ལ་མང་
ཇ་བསྐོས་ནས་སྤྱིར་པ་ལུལ་ལ་ལོག་སྐབས་སྒྲ་བུང་དགོན་པའི་སྐོར་མཐའ་རུ་སྐོ་བུར་ཁག་ཤིང་འཕར་ཉེ་སྐོན་

བའི་ལྷ་ཁང་གཅིག་གྲང་པལ་ཆེར་ལྷག་མེད་པའི་ཚོད་དུ་ཡོད། ཉམ་རྒྱུན་བཅོམ་ལྷོད་གནས་སྟོང་གང་ཡིན་ལ་
 ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་ལ་གཞོལ། ལོ་དེའི་རྟོར་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་
 ཡས་མས་སྤུ་བའི་ཨ་མ་ལགས་མཆེན་པའི་ནད་གཞི་རྩིང་པ་ལྷི་མོ་ཞིག་གི་དབང་གིས་སྤོང་ཁང་ལ་འདུག་
 དགོས་ལྷན་འདུག ཉམ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཉི་མ་དེ་དེ་བཞེན་གཞུགས་པའི་ཤ་སྐྱམ་པོར་གྲུང་ཅིང་།
 སྤོང་པས་གྲང་མཐར་ནད་གཞི་ལས་ཐར་མི་ཐུབ་པའི་ཉེན་བརྟུན་བཏང་། དམ་ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་ལ་
 འབབ་ཆེད་དུ་ལྷ་གཉེན་ཉེ་དུ་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་ཚུལ་
 དང་། ལྷ་མ་འགྲང་ཚུན་ཚང་གིས་སངས་རྒྱས་སྤོང་ལྷ་ལྷན་ལྷ་ལྷན་ལྷ་ལྷན་ལྷ་ལྷན་ལྷ་ལྷན་ལྷ་ལྷན་ལྷ་ལྷན་ལྷ་ལྷན་
 གསུངས་པ་དེ་ཚུང་དུས་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་ཡང་ཡང་གསུངས་སྟོང་ཡོད་སྟབས། དེ་དཔེ་གསོ་བའི་ཆེད་
 དུ་སྐྱད་འཕྲིན་ལས་སྤོང་ལྷ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུངས་སྤྲུགས་བརྒྱུད་བའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ཉེན་ཐུབ་
 ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཚོམ་པ་བརྟུན་ལན་སྤྲད་པས་སེམས་རྩུང་བདེ་ལ་བབས། དགུན་རྒྱའི་གྲང་རར་གྱིས་ཐེན་པའི་
 ཉེན་ཞིག་(སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལྷ་༡༢ ཆེས་༡༢ དང་། རྟོར་རྒྱ་༡༡ ཆེས་༩ ཉེན) ང་ལ་བུམས་སེམས་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་
 ཐེན་ཆེན་གྱི་ཨ་མ་ལགས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་གཏན་དུ་ཁ་གྲུས་སོང་། དེ་སྡོམ་ཨ་མ་ལགས་རྒྱ་བཅུ་དགོན་
 པར་སྐོར་བ་ཅི་ཅུ་སོང་བ་དང་། མ་ཉི་ཅི་ཅུ་བཟངས་ལ། སྤྱིང་གནས་ཅི་ཅུ་བསྐྱངས་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་
 ཀ་བདག་གིས་དེ་སྡོམ་ནས་ཡིག་ཐོག་ལ་ཐབ་ཡོད་སྟབས། ཨ་མ་ལགས་འདས་རྗེས་ཨ་ཁུ་འཕྲིན་ལས་བརྒྱད་
 དགེ་ཅ་དེ་རྣམས་ལ་ལོང་ས་ལ་སྤྲུགས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྤྱི་ཆེ་བཏན་པའི་རྒྱར་བསྡོམ་ཉེ་སྤྲུགས་འཇུག་
 ལུས།

འདི་ནས་དེ་ཚུ་སྟོང་གི་པ་རོལ་ནས། །

སྤྱི་འདབ་དཀར་ཐེག་སྤྱིང་བའི་ཨ་མ་ཞིག །

ལོ་རྒྱུད་དེ་སྤྱི་གྲུས་པའི་མཐའ་མ་རུ། །

མ་ཁུ་ཁོ་མ་སྤྲད་སྤྱིང་དེ་རྗེ། །

པ་མ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གི་སྔ་རྗེས་སུ་འདས་པ་ནི་ལས་དབང་ཞིག་གིས་ང་ལ་མཉམ་གཅོད་བཏང་བ་ཞིག་ཅི་ལ་
མིན། ཚོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འདྲིལ་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་དར་རྒྱུད་སྤྱི་ཚོགས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་རྒྱ་བསམ་ན་བདེན་པ་དོ་འཕྲོད་པ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པས་རང་སེམས་གསོ་བའི་གཞི་
རྒྱ་འཛུགས། དས་ལྷ་མྱེད་དགོན་པ་ན་ཡོད་པའི་པ་མ་གཉིས་དང་སྤྱི་ལོ་སོགས་ཀྱིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་ཉོས་
པའི་ཁང་པ་བཅོང་དུ་བརྟུག་སྟེ། པ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་ཚུལ་ཆེད་དུ་ལྷ་མྱེད་ཚོགས་ཆེན་ལ་མང་ཇ་བསྐོས། ལྷག་
པར་དུ་འདི་སྤྱི་གཏན་གྱི་སྐབས་གནས་ཡུལ་ས་ཡསྐབས་མགོན་པོ་མོ་ཆེ་མཆོག་ལ་བསྐོས་ཉེན་སྲུང་བ་དང་།
གྲུ་ས་སེ་འབྲས་དགོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་དགོན་པ་ཁག་ལ་རང་གིས་རྒྱས་ཚོད་ཀྱིས་བསྐོས་ཉེན་སྲུང་། པ་
མ་གཉིས་འདས་རྗེས་ཡུལ་ས་མཆོག་ནི་ས་མཐའི་ཡུལ་ན་རྩ་ཚོད་དུ་སྤྱུག་ནམས་ཀྱི་པ་མ་གཉིས་ཀའི་ཚབ་ལྟ་
བུར་གྱུར་ཡོད་པའི་སེམས་ཚོར་བྱུང་།

ཉེན་ཞིག་མི་ལམ་དུ་པ་མཉམ་གྱིས་སྟོད་ཐུང་དཀར་པོ་ཏུ་ཅང་གསར་པ་ཞིག་ཕྱོན་ནས་སྐྱེ་བས་བྱུང་། དེ་དུས་ང་
ལ་ད་དུང་པ་མ་གཉིས་ལས་གཅིག་འདུག་སྟུང་པའི་དགའ་སྟོན་སྐྱེས་ན་ཡང་མི་ལམ་ནི་མི་ལམ་རང་ཡིན་པས།
གཉིད་ལས་སད་པའི་རྗེས་སུ་སྟོད་སང་སང་དང་སྤྲས་འཕོལ་མཆི་མས་བརྒྱན་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཕར་མ་དེ་
བྲངས་ཡོང་། དེ་དུས་ཡུལ་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སྟོན་“འདས་པོ་ཡིད་ལ་བྱུང་བྱས་བྱེད་དུས་མ་ཞི་བཟངས་ན་
ཡག་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ”དེ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཡོང་དུས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་མ་ཐག་ཞི་འགོ། འདི་ནི་ཡུལ་ས་
མཆོག་གི་སྤྱུགས་རྗེ་གི་རྒྱབ་པ་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི་དགོས།

བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་པ་མ་གཉིས་དང་ཨ་ཁུ་གཉིས་སོགས་གཏན་དུ་ཁ་གྲུས་པའི་མི་ཚོ་ནང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་
གདོང་ལེན་བྱེད་དུས་ནང་ཚོས་ལ་སྐྱེད་པ་ཅུང་ཅམ་བྱས་པའི་གི་རྒྱབ་པ་གྱིས་བདེན་པ་དོ་འཕྲོད་པ་དང་།
ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་སྟོན་པ་སྤྱུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གསུང་གི་འོད་སྣང་དེ་དེ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཞི་བར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འདུག།

རང་དབང་མེད་པའི་པ་ལུལ་དེ་ཡི་ཆེད། །

རང་ལ་གཅེས་པའི་མ་མ་གཉེན་ཉེ་སོགས། །

རང་དགར་བཞག་པའི་ཁ་བའི་སྲི་བྱ་བ། །

རང་རིགས་དཔལ་ལོ་དཔལ་ལོ་རྗེས་སུ་བྱ། །

རྒྱལ་ཁབ་མེད་ན་སྲིད་འབྱོར་རིག་གསུམ་ཀྱུན། །

གཞན་གྱི་ངོ་སོ་འཚོ་བའི་བྲན་གཡོག་ཉིད། །

མི་རིགས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེད་དུ་སྲོག་ལོར་བའི། །

རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་སྲུ་བའི་ཚོགས་རྣམས་རྗེས་སུ་བྱ། །

རི་སྲིད་རང་རིགས་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ། །

བདེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཐབ་ཚོད་གནས་པའི་བྱིར། །

ཞི་ཚོལ་རྒྱོས་གཏོང་རི་ལྟར་བྱས་པའི་ཚུལ། །

མ་གསང་བྱང་པོའི་གཏམ་འདི་དང་དུ་ལྷངས། །

ཞི་བའི་སྣང་ཆར་བདེན་པའི་འཐབ་ཚོད་ལ། །

བྲག་པོས་ལན་འདེབས་རྒྱུར་ནག་འཚུབ་མ་སྟེ། །

མོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་རྣམས།།

གཉིས་པན་དབུ་མའི་ལམ་ནས་སེལ་བར་སློབ།།

འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས།།

རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་ཆེད་དུ་གཅེས་སློབ་གྲང་།།

ཡུལ་བའི་རང་དབང་ཞི་བདེ་འཚོལ་བ་རྣམས།།

མི་རབས་རྗེས་མས་ཡང་ཡང་བྲན་བར་གྱིས།།

བདག་གིས་འདིར་འབད་དངོས་པོ་ཅི་མཆིས་པ།།

འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་ལ་པན་བའི་རྒྱར་གྱུར་ནས།།

ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་བཅོན་ཞལ་བཞེས་པ།།

ལ་རྒྱལ་བ་མཚོག་གིས་ཆེ་རབས་རྗེས་འཛིན་ཤོག །

རྒྱེ་བའི་ཐོང་བར་ལ་གོང་ས་མཚོག་ཉིད་གྱི།།

འབངས་སུ་གྱུར་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་རྒྱུད་ཆེད།།

རང་གི་ལུས་སློབ་ལོངས་སློད་མ་ལུས་པ།།

ཐམས་ཅད་གཉོང་བའི་སྐལ་བཟང་ལྡན་བར་ཤོག །

གངས་མེད་དཔལ་ལོ་དཔལ་མེད་ཐུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །

གངས་ལྗོངས་ཚོས་སྲིད་མི་བྱུང་དང་རྒྱས་ཤིང་། །

གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག། །

སྐྱ་ཚེ་ཡུན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །

མཇུག་གི་གཏམ།

ཉེས་སྒྲོང་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་བྱེ་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལས་འགུལ་དེ་ནི། བོད་ས་ཁོལ་
 ཡོངས་ནས་མ་ཚོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱི་སློབ་ནས་བོད་མི་ཅུམ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་འབོར་ཆེན་པོས་གདུག་
 རྒྱུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་དམར་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་སར་བཅན་འཇུག་གིས་ལོ་མང་རིང་གཉེན་གཤོག་བྱས་པར་ཚོལ་
 ལན་ཤུགས་ཆེན་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚོལ་གསུམ་བོད་མིའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་རོ་བོ་མཚོན་པའི་
 རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རང་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སློང་ལྡན་པའི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོ་དེའི་ལས་
 འགུལ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པར་ནམ་ཡང་སློབས་པ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

བདག་གི་དཔེ་དེབ་འདི་ཡང་གངས་ཅན་པའི་མི་རབས་ཀྱི་མ་ཚོས་མེ་རི་བཞིན་འཇུག་སྲོང་བའི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་
 མོ་ཞིག་གི་ཟུར་ཅམ་མཚོང་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། འོན་ཏེ། དཔེ་དེབ་འདིར་སྐབས་བཟུང་བཟུང་གིས་འབྲིལ་དུ་བྱུང་
 པའི་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ ལོའི་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་ཉེན་གཉེས་རིང་གི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་བྱང་
 རིམ་དང་། རྒྱབས་དེའི་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་སྐོར་ཅིག་རོ་སློང་བྱས་པ་གཙོ་བོར་དུ་བཟུང་སྟེ་བྲིས་ཡོད། སྤྱིར་ན་
 རྒྱལ་ས་སྐོར་ས་གཙོས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྲེལ་གཏོང་དང་ཞི་ཚོལ། ལ་ལུག་དང་མ་ཁ་
 སོགས་བརྗོད་མི་ཚར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་རིང་མོ་རེ་ཡོད་པ་སློབ་མ་དགོས་ཀྱང་། འདིར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞི་ཚོལ་
 དང་འབྲེལ་ཞིང་གསལ་ཆ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྐབས་སུ་ཞི་ཚོལ་གྱི་ཞི་ཚོལ་སློབ་བརྗོད་དོན་དུ་བཟུང་ཡོད། ཐུན་གྱི་
 ལྷ་ཚུལ་ལ་ང་ཚོས་བདེན་པའི་ལམ་ནས་ཉེ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་བསྐྱང་བར་བྱེད་པ་ལའང་རང་ཉིད་ལ་ཆ་
 རྒྱུས་ཡོད་པ་དག་གི་ཐད་ནས་འགན་འཁུར་དང་ལེན་གྱིས་ཡིག་འདོག་གནང་ཐུབ་ཆེ། དོན་གྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་
 ལན་འདེབས་དང་རྒྱལ་གཅེས་དཔེ་འབོད་པའོ་ལོ་རྒྱུས་ལ་བར་བཀའ་འདྲི་རྗེས་ཐུབ་ཡང་སྐྱེད་དུ་ལྷུས་ཡོད་པར་
 འདོད། འདིར་བརྗོད་འདོད་པ་ཞིག་ནི་ད་ལྟོ་རྒྱ་གཞུང་གི་བཅན་འོག་ན་ཡོད་ཅིང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུན་འོག་ནས་
 དུས་གཏན་དུ་བརྗོད་མི་བྱུང་པའི་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་གཞན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་སློབ་གཏོང་དང་
 བྱས་རྗེས་སྐོར་དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་འབྲི་འདུན་ཆེའང་། ཁོང་ཚོའི་བདེ་འཇགས་ལ་དམིགས་ཏེ་འདིར་གསལ་
 ཁ་བཏོན་ནས་འབྲི་ཐབས་མ་བྱུང་བར་སྤྱིང་ཁོང་དུས་པའི་གཏོང་ནས་བཟོད་གསོལ་མི་ལྷུ་ཐབས་མེད་བྱུང་། །

ལ་མཚོན་ན་ཤེས་ཚད་དང་ཉམས་སྲོང་དམན་པའི་དབང་གིས་འབྲི་སྐྱངས་ཐད་མཁས་པོ་མེད་པ་དང་། མང་པོ་
ཞིག་ད་དུང་སློང་སྐབས་མེད་པའི་སློན་སོགས་ཡོད་མིན་ཀྱང་། འདིར་གང་སློང་བ་དེ་བདེན་པ་བདེན་དང་གི་ལམ་
ནས་བྲིས་ཡོད་སྟབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་བྲིས་པ་དེར་དགའ་སློབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མི་རིགས་ཙམ་མེད་བཟོ་བའི་མིན་རྒྱས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཚུམ་བཞིན་པའི་དུས་འདིར།
རང་མི་རིགས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི་ །དུ་མའི་ལམ་གྱི་མིན་རྒྱས་ །ཤག་ཞེ་རྩལ་བཟུང་
སྟེ། གྲིས་པའི་སློབ་གསོ་དང་སྐད་ཡིག་བཀོལ་སྤྱོད་གནད་བ་སོགས་བརྒྱུད་མི་རིགས་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་
གཙུག་གནད་རྒྱ་འདི་ཡིན་པ་རང་རིགས་གཞོན་སྟེས་ཚོས་ངེས་པར་མཐུན་དགོས།

མི་རིགས་ཤིག་ཡུན་དུ་གནས་དགོས་ན་དེའི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གནས་དགོས། སྐད་ཡིག་དང་རིག་
གཞུང་མེད་པའི་མི་རིགས་ནི་རྩ་བ་དང་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་རྩ་ཤིང་ལྟར་ཁོག་སྟོང་ཡིན་པས་ཡུན་དུ་གནས་ཐབས་
མེད། ར་ཚོས་དགའ་སྟུག་གི་ལམ་འབྲང་རྗེ་ལྟར་བརྒྱུད་དགོས་ཀྱང་བདེན་དོན་དང་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་ར་ཚོ་
ནས་ཡང་དབའ་མི་ལྷན། བདེན་པ་དང་འཆོ་བ་མེད་པ་ནི། རང་འདི་བོད་མི་རིགས་འདིའི་ཕྱགས་རྒྱང་རིང་པོའི་
ལག་ཆ་ཆེས་ཕྱན་སྟེ་ཚོགས་པ་དེ་ཡིན་པས། བོད་རིགས་ན་གཞོན་ཚོས་རང་རིགས་ནང་ལུས་མཐུན་ལམ་
གོང་འཕེལ་གྱི་སློན་ནས། དགའ་སྟུག་ཅི་ཞིག་བྱང་ཡང་རང་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྟུག་ཆེད་སྤྱིང་སྟོབས་ལྷན་པ་མེད་
པར་མཐུན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

མཐུག་མཐར་ཁོ་བོའི་དེབ་འདིར་ལྷ་དག་ལན་མང་སོང་ཡང་ད་དུང་ཆད་སྟུག་སོགས་འོར་འཁྲུལ་རིགས་བྱུང་
ཡོད་ན། རྒྱ་ཆེའི་སློག་པ་པོ་རྣམ་པར་བཅོས་མིན་གྱིས་དགོངས་སེལ་ལྷ་བ་ལགས།

བོད་རྒྱལ་ལོ།། བདེན་པ་རྒྱལ་ལོ།། རང་དབང་དང་མང་གཙོ་རྒྱལ་ལོ།། ཕྱགས་རྗེ་ཆེ།

ཟུར་བཀོད།

རང་ཉིད་གྱིས་བྲིས་བའི་རྗེས་དྲན་རྩོམ་ཡིག་ཁག་ཅིག །

ཨ་མའི་རྗེས་དྲན།

གསལ་ལ་མི་གསལ་བའི་འཛིག་ཉེན་འདིར།

ང་རང་མི་ཡུལ་འདིར་ཆ་མེད་རྒྱས་མེད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཞིག་ཡིན།

ང་རང་ལག་སྟོང་དུ་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་འགམ་དུ་སླེབས་དུས།

བྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ཟས་གོས་གནས་མལ་གྱི་འཚོ་བ་སྦྱར་བ་དེ་གས་ཚོག་མོད།

རང་གི་ཤ་རྩོད་དང་བྱ་ཞོས་གསོས་བ་དང་།

བྱམས་བཅེ་དང་འོ་ཡིས་བརྒྱན་བ་ནི་ཇི་འདྲིའི་མི་སེམས་འགྲུལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་པེད་ཨང་།

དེ་ལས་ཡ་མཚར་བ་ཞིག །

ཀྱག་ཀྱོག་གི་ལམ་འཕྲང་དང་།

དཀའ་སྤྱད་གི་ལོ་རྒྱ་ཅི་ཅམ་བཅེགས་ནའང་།

བྱེད་ཀྱི་རང་གཤེས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་བ་དང་།

བྱེད་ཀྱི་བཅེ་བ་ལ་འཇོན་མཐའ་མེད་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཨང་།

ཨ་མ་ལགས།

ལྷན་མེད་པའི་བཅེ་བ་དེའི་དབང་གིས།
ང་ལ་འཇོག་མཐའ་མེད་པའི་བདེ་སྲིད་གནང་བ་བཀའ་བྲིན་ཆེ།
ཁྱེད་གྱི་འཇུག་མཛད་སྤྱི་ཉི་འོད་རེ་རེ།
ང་ཡི་དགོད་སྐྱོད་དང་མཛེས་སྐྱུག་གི་མེ་ཉོག་ཡིན་པ་གཞི་ནས་ཤེས་སོང་།

བདག་གི་སྐྱོ་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱོ་མོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་།
དེན་ཆེན་གྱི་ཨ་མ་ལགས།
ཁྱེད་དང་ལྷན་དུ་བཅེ་སེམས་ཀྱི་སྐྱོ་བ་གསོ་ཐོབ།
བུ་སྐྱུག་ཁོ་ན་ལས་མི་བསམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཨ་མ།
ལྷན་ནག་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་ངས་ཁྱེད་རང་ཁོ་ན་འབྲེག་བཞིན་ཡོད།

ནང་མི་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་མི་ལམ་དང་།
མོ་རྒྱར་བརྒྱུགས་ནས་སྐྱོ་འདབ་ལ་ཁ་བ་བབས།
ཁ་བར་ལ་སྐྱུག་པའི་ཉིན་ཞག་གྲངས་མེད།
དེད་གྱི་ཁ་བར་ཡོང་བར་བརྟེན་ལན་སྐྱོད་མཁན་གྱི་སྐྱེ་ཁ་ལྔ་མོ།
ཡོད་ཆོད་ཁུ་སེམ་སེམ་འཛིག་རྟེན་དང་གཏན་དུ་གྲེས་སོང་།
བདག་གིས་འཛིག་རྟེན་བྱེད་ཀ་བོར་སོང་བའི་ཆོར་བ་ལྷི་མོ་ཁུར་ནས།

པ་ཡུལ་དང་ས་ཐག་རིང་བའི་ས་མཐའ་ན་ཁྱེད་ཉིད་ཁོ་ན་བློ་བཞིན་ཡོད།།

སྐྱེས་བའི་མཐའ་མ་འཆི་བ་དང་།

བྱམས་བཅེ་དང་བཟོད་སྐྱོམ།

འགོ་དྲག་སེམས་ཅན་ཚང་མ་པ་མར་གྱུར་བའི་རྒྱན་ལན།

རང་སེམས་ཀྱི་མཚོད་མེ་རེ་རེ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོགས་སུ་བསྐྱོན་ཡོད།

སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་ཡང་ཨ་མ་བྱམས་བཅེ་ལྡན་པ་ཁྱེད་དང་མཇུག་པའི་སྐྱོན་ལམ་འདེབས།

9/5/2021 ཉིན་གྱིས།

ཨ་མའི་བཀའ་རྒྱན།

གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་གཅིག་མ།།

བྱམས་དང་བཅེ་བའི་བདག་མོ་ཨ་མ་རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྐྱོལ་མ་མཁེའ།།

འདྲིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབ་སྦྲུང་མ་དབལ་མོ་ཏུ་རེ་ལྟ་མོར་གྲུས་སྤྲུག་འཚོལ།།

འིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བ་མ་རིགས་དྲུག་རྩལ་ལྡན་མ་ཡིས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ།།

སྐྱེ་རིངས་བྱ་མོའི་འཇུག་བག་མཉམ་དུ་དགོ་དགོ་འབྲི་མོའི་བཞོ་དབྱངས་གྱེད།།

མཚན་མོའི་སྐྱ་ནག་མེ་འོད་ཁྲོད་ན་མཐུག་མཐའི་ལས་ཀྱི་ངལ་གསོ་ཐོབ།།

བྲིས་ཚང་ཞིག་གི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཚད་དང་དུ་ལེན་པའི་འབྲོག་མོ་ཞིག །

མི་ཆེ་ཉེལ་ཐོར་ངལ་གསོ་མེད་པའི་དྲིན་ཅན་ཨ་མ་དང་འདྲིར་བྲན།།

ཟླ་དགུ་ཞག་བཅུར་རུམ་ལ་ཁུར་བའི་དཀའ་ངལ་ཅི་ཅམ་ཆེན་ཡང་།།

བྲིས་ཚང་ནང་གི་གཡོག་མོ་ལྟ་བུར་ནམ་ཞར་ལས་ཀ་རྒྱན་ལྡན་ཉིད།།

ཟས་སྒོལ་གཡོ་སྐྱོར་དུས་ཐོག་སྐྱོལ་དང་དཀར་ནག་ངོ་སོ་འཚོ་བ་སོགས།

གཞི་དང་འཁོར་བ་གས་ཆག་མ་ཤོར་བྲིས་ཚང་ཨ་མ་སྐྱོར་ནས་བྲན།།

དེད་དུས་བཞིན་དུ་སྐྱབས་བདེ་མ་ཡིན་འཚོ་བ་ཉ་ཅང་དཀའ་ཁག་ཆེ།།

འཕྱང་ཚུ་ཚོ་བ་གང་གི་ཆེད་དུ་དུས་ཚོད་གཅིག་གཉིས་འགོར་ཡང་སྲིད།།

ནར་མ་སོན་པའི་བྲིས་བ་གཉོར་བཞིན་བྲིས་ཚང་འཁོར་བ་བསྐྱངས་ནས་ཡོང་།།

བསམས་ཤིང་བསམས་ན་གནས་འོག་འདི་ན་ཨ་མ་ལས་ལྷག་དྲིན་ཆེན་དགོན།།

ཅི་ལྟར་འཚོ་བ་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཡང་བྱ་སྤྲུག་ལྟོགས་སྒྲིམ་ལོ་རྒྱས་མེད།།

ཞེས་པོ་ཟས་ཤིག་གང་ནས་རྙེད་ཆེ་བུ་སྤྲུག་ཁོ་ན་གསོ་བར་བསྐྱིས།།
འཇམ་པོ་གོས་ཤིག་གང་ནས་རེག་ཆེ་བུ་སྤྲུག་ཁོ་ནར་གཡོག་པར་བསྐྱིས།།
སྐྱོ་ངམ་མེད་པར་ཤ་ཐང་འབད་དེ་རྩིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་རྩིན་ཆེན་མ།།

སྣུན་པའི་ངག་གི་སྒྲོ་མོ་དང་པོ་རྩིན་ཆེན་ཨ་མའི་འཇུམ་ལས་གོལ།།
འདེགས་འཇོག་གོམ་པ་ས་གཞིའི་བང་ལ་སྐྱོབ་མཁན་དགོ་གན་ཐོག་མ་སྟེ།།
ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོང་པོ་བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་ཡི།།
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དེ་ཡང་ཨ་མའི་རྩིན་ལན་བསམས་ལས་བྱུང་།།

ཨ་མའི་རྩིན་ལན་གསལ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ལ་བེབས།།
ཨ་མའི་དགལ་ཤ་སྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེ་བཙུན་མི་ལས་མཐུ་ཆེན་བསྐྱབས།།
ཨ་མའི་སྤྲུག་བཤགས་འགོ་དོན་ཆེད་དུ་སྤྲི་ཉིས་ཁྲིམ་ཆང་ལྷག་རྗེ་བྱས།།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཨ་མའི་བྱམས་བཅེ་འཇུག་པར་ཤོག །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་རུ་གྱུར་པའི་ལྷང་གི་གཏན་ཆེག་མི་དགོས་པར།།

རྩོམ་ལ་རྩོམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་འདྲིལ་རྟེན་མི་ཚོས་བཟང་པོའི་ལུགས།།
རིན་ཆེན་ནོར་གྱིས་བཙལ་དུ་མེད་པའི་ལྷན་མེད་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས།།
དཔེ་མཚོན་གཅིག་བྱ་རྩོམ་ཆེན་ཨ་མའི་བཅེ་བས་ས་གཞི་བྱུང་པར་ཤོག །

བསྐྱལ་པ་སྟོང་གི་སྡོན་རོལ་ནས་བཟུང་བྱམས་དང་བཅེ་བའི་ལུགས་བསྐྱེད་དེ།།
སྟོགས་དུས་འགོ་བའི་འདྲེན་མཚོག་དམ་པ་སྤྱོན་རས་གཟིགས་དབང་མི་ཡི་ཚུལ།།
གསུམ་ལྡན་དོ་རྗེ་འདྲིན་པ་ཆེན་པོ་དུང་སྤྲིག་གར་གྱིས་ནམ་རོལ་བ།།
རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཚོག་གིས་འགོ་ཀུན་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་སྦྱོངས།།

ཉིད་གྱི་ཞལ་གྱི་བརྗོད་ལས་འོངས་སྤྱིང་པོ་ཡི་གོ་དུག་མའི་གཟུངས།།
པ་མ་དྲན་ཆེ་བརྟམས་བརྗོད་གྱིས་ཞེས་དོ་རྗེ་ཆོག་གིས་བཀའ་སྡུལ་བཞིན།།
བདག་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་པ་མ་གཙོ་བྱས་རིགས་དུག་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།།
བྱམས་དང་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཁྱེད་བཞིན་འཁོར་བའི་གནས་ལས་ཐར་གྱུར་ཅིག
རྩོམ་ཆེན་གྱི་ཨ་མ་ལགས་འདས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་དུ་བྲིས། ༢༠༢༥/༡༢/༢

རྗེས་དྲན་གྱི་མཚན་མེ།

དེ་རིང་སྐད་འཕྲིན་ལས་ཨ་ཁུ་རྒྱུ་བ་སྐྱུ་གཤེགས་པའི་སེམས་སྐྱོ་བའི་གཏམ་ཞིག་ན་བར་སྐྱུང་། སྐབས་འདིར་
 འའི་མིག་རྒྱ་ཡང་ཡང་བཞུར་ནས་མདུན་ངོས་ཀྱི་ཚོག་ཅའི་སྟེང་ལ་མིག་རྒྱའི་ཐིགས་པ་འགའ་སྐྱུང་འདུག་ཀྱང་
 རབ་རབ་ངང་ཡི་གེ་འདི་འབྲི་བར་འདོད། ང་རང་བཙན་ཤོལ་ལ་ཡོང་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་བཞི་འདས་ཟིན། འདས་
 ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་པ་ཡུལ་གྱི་ཨ་ཁུ་རྒྱུ་བ་ལ་སྐབས་རེར་འཚོམས་འདྲི་དང་འབྲེལ་བའི་སྐད་
 ཆ་ཁ་ཤས་བའགད་པ་ལས་རྒྱ་ནག་གི་འགོག་རྒྱུན་ལོག་རྒྱོད་རྒྱོད་ཀྱི་ཁ་བརྒྱ་ཞིག་གྲེད་པའི་གོ་སྐབས་ནས་ཡང་
 རག་མ་སྐྱོང་། ཁོ་མོས་ཡི་གེ་འདི་འབྲི་སྐབས་འདས་ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུ་གང་མང་ཞིག་གི་གཏམ་རྒྱུན་སེམས་
 འོགས་ནས་མིག་རྒྱ་དང་འདྲེས་ནས་ཅི་ཞིག་གིས་དེད་འོངས་པ་སྣང་ངོ་གདོང་ལས་འབབ་བཞིན་ཡོད། “ཁ་
 སང་ཨ་ཁུ་འདྲིགས་མེད་གཤེགས་སོང་ཟེག” རེ་འདྲའི་རྣལ་གཟན་པའི་གཏམ་ཞིག་ཤེད་ཨང་། ང་རང་ལོ་
 བཅུ་གཅིག་ཡས་མས་ནས་དགོན་བར་སོང་། ཨ་ཁུ་ཆེ་བ་སྐྱུ་གཤེགས་རྗེས་ཨ་ཁུ་རྒྱུ་བ་སྐབས་དགེ་སྤྲུག་བྱས་
 བས་འཚར་འོངས་བྱུང་། ཨ་ཁུ་རྒྱུ་བ་ཁོང་རྒྱུ་དུའི་དུས་སུ་དུ་སྤྲུག་བྱས་ནས་ཨ་ཁུ་ཆེ་བའི་བདག་སྐྱོང་འོག་
 བར་སོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་པ་མ་གཉིས་རེ་སྣང་མེད་སོང་བའི་སྐོར་འདྲི་བའི་སྐོར་ཁོ་གཉིས་མ་རྟེན། ཨ་ཁུ་རྒྱུ་
 བ་ཁོང་སྐོབ་སྐྱོང་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་མཁན་ཞིག་མིན་ནའང་གྲ་ཚང་གི་བྱ་བ་གང་ཞིག་མགོ་ལ་བཞག་ན་སྐབས་
 མཁན་གྱི་སྤྱི་སེམས་ཆེ་བ་དང་སྐོབ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་ལ་ཉ་ཅང་དགའ་བའི་མི་ཞིག་ཡིན། ང་རང་ནས་རྒྱུན་དགེ་
 ལྡན་ནང་དཔེ་ཆ་འདོན་དུ་འཕྲོ་བའི་དུས་ཚོད་ནི་གསེར་ལས་རིན་ཐང་ཆེ་བར་བཅི་བ་དང་། དགེ་ལྡན་ནང་སོང་
 ཡོད་མེད་སོགས་ལ་ནས་རྒྱུན་བྱ་ར་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད། རས་སྐོབ་སྐྱོང་སྐྱོགས་ལ་འབད་བ་བྱས་པ་ཡིན་ན་
 ཞོགས་རྗེ་དང་དགོང་ཟས་གཡོས་སྐྱོར་ཚང་མ་ཁོང་གི་དུ་སྤྲུག་གིས་གནང་སྟེ་སྐོབ་སྐྱོང་ལ་སྐབས་འདི་དུ་ཡང་
 ཡང་གཉོང་གིན་ཡོད། མོགས་པོ་ངན་པ་དང་འཕྲོག་མི་ཉན་པའི་ཁ་ཉ་བསྐྱབ་བྱ་ནས་རྒྱུན་ཡོད་ཡོད་པ་རེད།
 བས་རྒྱུན་བརྟན་འཕྲིན་སོགས་ལ་སྟུ་བར་རྒྱ་སྤང་སོགས་ལ་འཕྲོ་མི་ཚོག་མོད། བརྟན་འཕྲིན་ལ་བསྟུ་བའི་གོ་
 སྐབས་ཡག་ཤོས་ནི་ལོ་སར་སྐབས་རྗེས་མོགས་པོ་ཚའི་ཆེད་དུ་བརྟན་འཕྲིན་ཆེད་མངགས་གྱིས་”ལུ་བ་
 མོགས་འཕྲིམ་པའི་ཟིན་ཐོ”སོགས་ལ་ཡིད་ཚེས་པོ་ཞིག་བསྟུ་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན། ཨ་ཁུ་རྒྱུ་བ་ལ་དཔེ་ཆ་ཉ་

སྐྱེད་བཅུང་ཁོ་བོར་ཤེས་ཚད་དམན་པ་དང་མོ་རྒྱས་འབྱེ་བའི་ཉམས་སྲོང་མེད་ན་ཡང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་མོ་རྒྱས་གཤམ་ཆེན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ལས་ཀའི་བར་གསལ་གྱི་དུས་ཚོད་གང་ཡོད་ལ་འབྲི་ཁུལ་བྱས་པའི་དེབ་རྒྱུང་འདི་རྒྱ་ཆེའི་སློབ་པ་པོའི་སྤྱན་སྦར་འབྲུལ་སྤུལ་བ་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ཉམས་སྲོང་བརྒྱུད་ལོར་ས་གནས་སུ་ཞི་ཚེལ་སྣེ་ཁྲིད་པའི་གསལ་བདག་གི་སློབ་སྦྱོར་གྲོགས་པོ་བཅོན་ཁྱོལ་དུ་འབྱོར་ཡོད་པ་ཁོང་རྣམས་པས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཚང་མ་ལ་སྤྱིར་ཐག་བཅད་ནས་བཀའ་འདྲིན་དང་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་བ་ལགས།

སྤྲུག་བར་དུ་རྩོམ་གྱི་མ་གཞི་ཚང་མ་གྱིས་ཚང་བའི་རྗེས་སུ་རྩོར་གཙང་འཛིགས་མེད་ལགས་སུ་དེབ་འདིར་དགོངས་ཚུལ་དང་ལྷོ་དག་ཀྱང་གནང་སྲོང་ཡོད་པ་ཞེས་རེ་སྤྲུལ་ཞུས་པར། “ཡིན་དང་ཡིན”གསུངས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱབས་བརྗོད་གནང་བར་མ་ཟད། ཁོང་ཉིད་ལས་གྲེལ་ཆེ་མིན་ལ་མ་སྟོན་པར་སྤུལ་གྱི་རེ་འདོད་ལྟར་དེབ་ལ་ཞུས་དག་དང་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཡོ་བསྟེན། གཞན་ཡང་གོ་རིམ་སྤྲིག་སྦྱངས་དང་སྤྲིའི་སློབ་གཞིའི་ཐད་དམིགས་བསལ་ལས་སྟོན་སོགས་གནང་སྟེ། གསེར་ལྷ་བུའི་དུས་ཚོད་པངས་མེད་བཅུང་བར་བཅོས་མིན་སྤྱིར་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་བ་ལགས།

གཞན་ཡང་བཀའ་འདྲིན་གཞལ་མཐའ་བྲལ་བའི་དེན་ཆེན་གྱི་པ་མ་གཉིས་དང་ཨ་ཁུ་རྒྱུང་བ་སོགས་གཙོ་བོ་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་མང་པོ་ཞིག་གིས། ང་རང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་ཞི་བའི་ངོ་རྒྱལ་ནང་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་རྐྱེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གང་ལེགས་གནང་བར་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་སྤྱི་ལོ་དུ་ཆེ་ལྷོ་བ་དང་སྤྲུགས། མཚོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱན་སྦར་བརྗོད་སྤྲུགས་འཇུག་གང་ཡོད་ལྷོ་བ་ལགས།

དེ་མིན་ཁོ་བོའི་དེབ་འདིའི་ཚོག་མའི་སྤྱི་ཐོག་ཙམ་གྱུ་བ་མཚམས་ནས་གྲོགས་པོ་རྒྱན་གྱིའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་སྤྲིན་པ་གཉིས་ནས་ཡི་གེ་དག་བཅོས་དང་། དྲ་ཚོག་ནས་དགོས་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་འཚོལ་སྤྲུབ་ཐད་རོགས་རམ་གནང་བར་བཅོས་མིན་གྱིས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་བ།

ལྷོ་བོང་ས་མཚོག་གི་གསུང་འབྲུལ་ཕྱོགས་སྤྲིག་ཁང་གི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སློབ་ཐང་མཁས་མཚོག་ལགས་དང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་དང་ལགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ལས་གྲེལ་བར་ནས་རྒྱ་ཆོད་པངས་མེད་བཅུང་སྟེ། དེབ་དེབ་གྱི་མ་ཟིན་ནང་ཡིག་ཚོར་དག་བཅོས་གནང་བར་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ལྷོ་བ།

བ་དང་། ལྷག་བར་དུ་བ་ཡུལ་གཅིག་པའི་ལྷོགས་སོ་ཀུན་དགའ་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་རོགས་རམ་གང་ལེགས་
གནང་བར་སྨུགས་ཇི་ཆེ་ལྷ།

མཚུགས་མཐར་ལྷོགས་མཚོགས་དམ་པ་བཅོན་པོལ་བ་འཇམ་དབྱངས་སྦྱིན་པ་ལགས་ཀྱིས་གཟབ་ནན་ངང་རྒྱ་རོ་
གཅིག་ལྷག་གི་རིང་དུས་ཚོད་ནས་ཡོད་ལ་རྫོང་ཐག་ཉེ་བའི་སྦོམ་ནས་མཐའ་མའི་ལྷ་དག་དང་བསྐྱུར་ཞིབ་གནང་
བར་སྦྱིང་ནས་བཀའ་རིན་དང་སྨུགས་ཇི་ཆེ་ལྷ། ལྷ་དང་བར་དུ་ཡསྐྱེའི་ཉེ་གནས་བ་ཨ་ལུ་བརྗོད་འཕྲིན་ལས་ལགས་
ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྨུགས་ལུང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེ་ལྷག་ཏུ་གནང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ངོས་ནས་དེབ་འདི་དཔར་སྐྱུན་གྱི་འགྲོ་སོང་ཆ་ཚང་ཞལ་
བཞེས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྦྱིང་ཐག་བ་ནས་སྨུགས་ཇི་ཆེ་ལྷ་བ་དང་ཆབས་ཅིག། དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་
སྨུགས་ལུང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་བཙོས་མིན་གྱིས་སྨུགས་ཇི་ཆེ་ལྷ་བ་ལགས་སོ།། །།

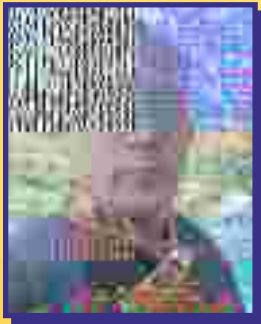
ཞེས་༡༠༠༡ལོའི་ཞི་ཁྲོལ་ཆེན་མོའི་སྲོང་བྱང་། ཆེ་སྦོག་གཏའ་མར་བཞག་པའི་བདེན་པའི་ངོ་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ལྷ། འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྦྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་པོ་ཆེ་མཚོགས་གི་སྦྱིའི་གོ་སྦོན་དང་
བུམས་བཅའི་ལོ་སྤྱང་བཅའི་ཆ་གས་སུ་དཔར་སྐྱུན་བྱེད་སྨུག་བ་བྱང་བ་ནི་ཉ་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་།།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༥༣རབ་རྒྱན་མེ་ལོ་ཉ་བོད་རྒྱ་༣ཆོས་ལཱ་ཉེན་དང་། སྦྱི་ལོ་༡༠༡༤རྒྱ་༧ཆོས་༡༣ཉེན་ཉེ་འཇམ་
གླིང་དཔེ་སྦོག་གི་ཉེན་མོར་མཚུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཅུས་བ་དགའོ།། །།

བཀའ་གཤིས་ལོག།

རྒྱ་དམར་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ལ་ཐུག་ཅི་བོ་བའི་དྲག་
པོས་བཅའ་འཛུལ་དང་མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་མང་པོའི་རིང་
གཉེན་གཞོན་གྲུས་པའི་ན་རྒྱལ་དེ་ཕྱིར་མངོན་ཆེད།
ང་ཚོས་སྐྱ་གྲང་དགོན་པ་དང་འདབས་འབྲེལ་གྱི་སྲང་
མགོ་ནས་ལས་འགྲུལ་མགོ་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་སྲིད་
གཞུང་ལ་ཞི་བའི་སློབ་སྐོར་འོ་སྐོར་ཆེན་མོའི་སླེ་ཁྲིད་དངོས་
སུ་གྲུས་པ་ཡིན།

འཛུམ་ལུལ་འཇམ་དབྱངས་ཐབས་མཁས།

TCHRD Office
Gangchen Kyishong
Dharamshala, 176215 India

Follow TCHRD

tchrd.org
office@tchrd.org
01892 223363
